

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM/ ANASANAT DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI PROGRAMI**

**İSTANBUL ARKEOLOJİ MÜZESİ KÜTÜPHANESİ
EY1487 NOLU ŞİİR MECCMUASI (VR63^b-123^b)
(İNCELEME-METİN)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HATİCE ŞEYMA YALÇIN

İSTANBUL, 2022

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI PROGRAMI**

**İSTANBUL ARKEOLOJİ MÜZESİ KÜTÜPHANESİ
EY1487 NOLU ŞİİR MECMUASI (VR.63^b-123^b)
(İNCELEME-METİN)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HATİCE ŞEYMA YALÇIN
(180101005)**

**Danışman
(Doç. Dr. Türkan Alvan)**

İSTANBUL, 2022

01/02/2022

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda 180101005 numaralı Hatice Şeyma YALÇIN'ın hazırladığı "İstanbul Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi EY 1487 Nolu Şiir Mecmuası (vr. 64b-124b) (İnceleme-Metin-Nesre Çeviri)" konulu yüksek lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 01/02/2022 Salı günü saat 12:00'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **KABULÜNE / REDDİNE** karar verilmiştir.

Düzeltilme verilmesi halinde:

Adı geçen öğrencinin Tez Savunma Sınavı .../.../20... tarihinde, saat da yapılacaktır.

Tez Adı Değişikliği Yapılması Halinde: Tez adının İstanbul Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi EY 1487 Nolu Şiir Mecmuası (vr. 63b-123b) (İnceleme-Metin) şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi	Tarih	İmza
(Danışman) Doç. Dr. Türkan Alvan	01/ 02/2022
Prof.Dr. Nihat ÖZTOPRAK	01/ 02/2022
Doç. Dr. Bünyamin AYÇİÇEĞİ	01/ 02/2022
(İkinci Danışman) *.....	.../ .../20...
*.....	.../ .../20...

*2. Danışman varsa doldurulacak

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

TEŐEKKÜR

Çalıőma süresince yardımını esirgemeyen danıőman hocam Doç.Dr.Türkan ALVAN'a, nazımı çeken arkadaşlarıma ,daima arkamda duran kardeşlerime,her türlü fedakarlığı göstererek beni bugünlere getiren ve bu çalıőmayı ortaya koymamı sađlayan annem Meryem YALÇIN, babam Yusuf YALÇIN'a ve bu yolu beraber yürüdüđüm her konuda fikrini aldıđım deđerli dostum Esra Rumeysa Cantürü'ye sonsuz teőekkürü borç bilirim.

Hatice őeyma YALÇIN

İstanbul,2022

**İSTANBUL ARKEOLOJİ MÜZESİ KÜTÜPHANESİ EY1487
NOLU ŞİİR MECMUASI (VR.63^b-123^b) (İNCELEME-METİN)**

Hatice Şeyma Yalçın

ÖZET

Mürettep divanı olmayan şairlerin şiirlerini veya divanlarda bulunmayan şiirleri tespitinde rolü yadsınamaz olan mecmualar dönemin edebiyat zevkini toplu olarak yansıtılmaları bakımından da edebiyatımızda önemli bir yere sahiptir. Kimi zaman varlığından haberdar olmadığımız şairlerin isimlerine ve şiirlerine erişimde de mecmualar önemli bir rol oynar. Tertip edenin zevkine göre oluşturulan mecmualar kimi zaman belli bir şiir akımının kimi zaman da birbirine benzer nazire özelliği gösteren şiirlerin toplandığı önemli bir Klasik Türk Edebiyatı araştırma kaynağıdır.

Çalışmada İstanbul Arkeoloji Müzesi Kütphanesi EY1487 numarada kayıtlı şiir mecmuasının 63b-123b varakları arasındaki 281 şiir transkripsiyon yoluyla günümüz Türkçesine aktarılmış ve mevcut şiirler yayımlanmış divan, yüksek lisans ve doktora tezleri ile karşılaştırılarak farklar dipnotlarda belirtilmiştir. Mecmuadaki şiirler çoğunlukla 17. yüzyıl şairlerine ait şiirler olmakla beraber 16 ve 18. yüzyıldan bazı şiirleri de ihtiva etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şiir Mecmuası ,Arkeoloji Müzesi Kütphanesi EY1487, Klasik Türk Edebiyatı

**İSTANBUL ARCHAEOLOGICAL MUSEUM LIBRARY POETRY
COLLECTION (VR.63^b-123^b) (REVIEW-TEXT)**

Hatice Şeyma Yalçın

ABSTRACT

The poem magazines, whose role is undeniable in determining the poems of poets who do not have a council or the poems that are not in the divan, have an important place in our literature in terms of reflecting the literary taste of the period collectively. Sometimes poetry magazines play an important role in accessing the names and poems of poets whose existence we are not aware of. Magazines, which were created according to the taste of the organizer, are an important source of Classical Turkish Literature research, where sometimes a certain poetic movement and sometimes poems showing similar nazire characteristics are collected.

In the study, 281 poems between pages 63b-123b of the poetry magazines registered at the Istanbul Archeology Museum Library numbered EY1487 were translated into today's Turkish via transcription and the existing poems were compared with the published divan, master's and doctoral theses and the differences were noted in the footnotes. Although the poems are mostly poems belonging to 17th century poets, they also contain some poems from the 16th and 18th centuries.

Keywords: Poetry Magazines , Archeology Museum Library EY1487, Classical Turkish Literature

ÖNSÖZ

Tertip eden kişinin zevkine göre bir araya getirilen şiir mecmuaları dönemin şiir zevkini, estetik anlayışını yansıtmayı, divanı tertip edilmemiş veya edildiyse de divanda olmayan şiirler ve hatta bazen haberdar olmadığımız şairlerden bizi haberdar etmesi yönüyle de edebiyatımız için büyük önem arz eder.

Çalışmada İstanbul Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi'nde EY1487 numarada kayıtlı 124 varaklık şiir mecmuasının 63^b-123^b varakları arasında bulunan şiirlerin transkripsiyonlu metni ve incelemesi yapılmıştır.

İstanbul Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi EY1487 No.lu Şiir Mecmuası (Vr.63b-123b) (İnceleme-Metin) adını taşıyan çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın giriş bölümünde genel olarak mecmua kavramı üzerinde durulmuştur. Birinci bölümde ise İstanbul Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi EY1487 isimli mecmua hakkında genel bir bilgi verilmiştir.

İnceleme adını taşıyan ikinci bölümde ise çalışmaya konu olan mecmuanın varakları, tablolar, mecmuanın şair kadrosu ve vezinleri, divanlarda yer almayan şiirler ile mecmuada karşılaşılan genel problemlerle alakalı bilgi verilmiştir.

Çalışmanın son bölümü olan metin bölümünde ise mecmuanın transkripsiyonlu metni verilmiştir. Şiirlerin yayımlanmış divanlar, yüksek lisans ve doktora tezleri ile karşılaştırması yapılarak farklar dipnotlarda gösterilmiştir. Mısra, beyit gibi daha kapsamlı farklar ise inceleme bölümünde ayrıca bir başlık altında gösterilmiştir. Metin çalışılırken müstensih hatası olduğu düşünülen yerlerde gerekli düzeltmeler yapılarak '[]' içinde gösterilmiştir. Divanlar ve tezlerden farklılık gösteren noktalarda mecmua metnine bağlı kalınmıştır. Müstensihin orijinalinden farklı olarak yazdığı harfler ise kelimenin doğru okunması bağlamında sözlükten kontrol edilerek orijinal şekliyle transkribe edilmiştir.

Uzun zaman ve uğraşlar sonucu ortaya koyduğum bu çalışmada tecrübesizlik sonucu hata ve eksikler olabileceğinden mevcut hataların tarafıma iletilmesinden memnuniyet duyacağımı belirtir ve çalışmanın alana faydalı olmasını temenni ederim.

Hatice Şeyma YALÇIN

İstanbul, 2022

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
TABLO LİSTESİ	ix
ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ	x
KISALTMALAR	xi
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	4
1. İSTANBUL ARKEOLOJİ MÜZESİ EY1487 NOLU ŞİİR MECMUASI	4
1.1. 1.1 EY1487 NOLU MECMUANIN TANITIMI	4
1.2. 1.2 MECMUADA KARŞILAŞILAN PROBLEMLER.....	5
İKİNCİ BÖLÜM	6
2. 2. METNİN İNCELENMESİ.....	6
2.1. 2.1.Mecmuanın Şekil Yönüyle İncelenmesi.....	6
2.1.1. 2.1.1 Nazım Şekiller.....	6
2.1.2. 2.1.2 Kafiye ve Redifler.....	6
2.1.3. Vezinler	13
2.3. Mecmuanın Muhteva Yönüyle İncelenmesi.....	14
2.3.1. Şair Kadrosu.....	14
2.3.2. Mecmuada Olup Divanlarda Yer Almayan Gazeller	22
2.3.3. Mecmua Metninin Divan ve Yayımlanış Tezlerler Karşılaştırılması ve Farkları	33
3. METİN	35
3.1. METİN KURULURKEN TAKİP EDİLEN YOL	35
3.2. TRANSKRİPSİYONLU METİN.....	37
SONUÇ.....	345
KAYNAKÇA	347
EKLER.....	351

TABLO LİSTESİ

Tablo 1 Mecmuanın 63 ^b -123 ^b Varakları Arasında Kullanılan Kafiye ve Redifler.....	6
Tablo 2Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayıları.....	13
Tablo 3 Divanlarda Yer Almayan Şiirler	22

ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ

ا	A,a,E,e,Ā,ā
ب	B,b
پ	P,p
ت	T,t
ث	Ṭ,ṭ
ج	Ç,ç
ح	H,h
د	D,d
ذ	Z,z
ر	R,r
ز	Z,z
س	J,j
ش	S,s
ص	Ş,ş
ض	Ş,ş
ط	Ž,ž,D,d
ظ	T,t
ع	Z,z
ف	Ġ,ğ
ق	F,f
ك	K,k
گ	K,k,G,g,Ñ,ñ
ل	L,l
م	M,m
ن	N,n
و	V,v,O,o,U,u,Ü,ü,Ū,ū
ه	H,h,A,a,E,e
ي	Y,y,İ,i,Ī,ī

KISALTMALAR

a.	Beyitin ilk mısraı
B.	Beyit
b.	Beyitin ikinci mısraı
bkz.	Bakınız
C.	Cilt
D.	Divan
G.	Gazel
haz.	Hazırlayan
M.	Mecmua
MESTAP	Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi
S.	Sayı
s.	sayfa
vr.	Varak
T:	Tez
[] :	Düzeltilme ve Ekleme Yapılan Kısımlar

GİRİŞ

1.Klasik Türk Edebiyatında Mecmua

1.1 Mecmuanın Tanımı

Mecmua sözlükte ‘‘Toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi; seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap; dergi’’¹ anlamına gelir. Mecmualar, genelde bir veya daha fazla yazar yahut şaire ait çeşitli şekil ve hacimlerdeki dinî, din dışı nesir ya da şiirlerden oluşan derleme kitaplardır: Mecmûatü’l-ehâdis, mecmûa-i fetâvâ, mecmûa-i ed‘iye, mecmûatü’r-resâil, mecmûa-i eş‘âr, mecmûa-i tevârîh, mecmûa-i fevâid gibi.²Zamanla kendine has bir şekil ve üslup kazanmıştır.

Pek çoğu bir tür el kitabı mahiyetinde olduğundan fazla rağbet gören, ayrıca iddiasız bir isim taşıdığı için kitap yazmaktan kaçınan müellifler tarafından tercih edilen mecmua bundan dolayı Osmanlı dünyasında çok yaygınlaşmış ve ilim dallarına göre çeşitli türlere ayrılmıştır; bunların başlıcaları şunlardır: Tefsir, hadis, fıkıh-hukuk, fetva, ferâiz, sak, kavânin, muâhedât, kelâm-akaid, tasavvuf, dua, hutbe-vaaz; divan, şiir, nazîre, kaside-gazel, na‘t, medhiye, mersiye, muamma, lugaz, rubâî, letâif, destan, lugat-ıstılah; tarih, münşeat-inşâ, vefeyât, hatt-ı hümâyun ve telhisler gibi resmî yazılar, biyografi (terâcim); risâle; fevâid; mûsiki; tıp; havas; astronomi.³

Bir kurala bağlı olmaksızın sahibinin zevkine göre vücuda getirilen mecmualar edebiyatımız için önemli araştırma kaynaklarıdır.Müstensihin isteğine göre aynı veya farklı nazım şekilleri ve konularda oluşturulabilen mecmualar dini

¹ Devellioğlu, Ferit, .Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat,Ankara,2013,s. 689.

² Mustafa Uzun, ‘‘Mecmûa’’, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Ankara 2003, c. 28, s. 265.

³ Mustafa Uzun, a.g.e., s. 265.

ilimler, musiki, sanat, belagat gibi farklı konular üzerine de oluşturulabilir. Agah Sırrı Levend mecmuaları şu şekilde tasnif eder:

- a) Nazire Mecmuaları
- b) Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde olan seçme şiir mecmuaları
- c) Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar
- d) Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar
- e) Tanınmış kişilerce hazırlanmış birçok yararlı bilgileri fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar⁴

1.2 Edebiyatımızda Mecmuaların Önemi

Edebiyatımızda ilk örnekleri 15. Yüzyıl itibariyle görülen mecmualar şairlerin divan dışı kalmış şiirlerini tespit etmek, mevcut şiirler arasındaki beyit, mısra, kelime, harf farklılıklarını ortaya koymak ve bazen varlığından haberdar olmadığımız şairleri keşfetmek açısından da önemli bir yere sahiptir. Ali Nihat Tarlan bu konuda şunları söyler:

“İsimleri tezkireleri dolduran bir çok şairlerin divanları bugün ortada yoktur. Ya bunlar mürettep bir divan vücuda getirmemişler, yahut yazılan divan, elden ele geçip zaman ile zayi olmuştur. Bunların bir çok şiirlerine mecmualarda tesadüf kabildir. Ve yine pek muhtemeldir ki bunlardan kuvvetli istidada sahip amatörler, divan vücuda getirmeye heves etmemişler; şair geçinmeye yeltenmemişler, fakat

⁴ Agâh Sırrı Levend, Türk Edebiyatı Tarihi, C. I, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2008, s. 166-167.

bazen kuvvetli bir ilham ile pek güzel eserler vücuda getirmişler.bunlar dilden dile, mecmuadan mecmuaya geçmiş ve ancak o zeminde hayatını devam ettirebilmiştir.”⁵

Çalışmamıza da konu olan şiir mecmuaları divan neşirleriyle kendi bünyelerindeki şiirlerin farklarını belirlemek ve neşirlerde yer almayan şiirleri gün yüzüne çıkarmak açısından büyük önem arz etmektedirler. Genellikle belirli bir dönemin şiirlerini ihtiva eden mecmualar sanat zevki ve anlayışını ortaya koymak bakımından da önemlidirler. Mecmua sahibinin mecmua kenarlarına aldığı notlar dönem olaylarını, kendisinin sanat zevkini ve kültürel birikimini gözlemlememize de yardımcı olabilir.

Klasik Türk Edebiyatı araştırmalarında yeni yeni çalışılmaya başlayan mecmualar -çalışmamız da dahil olmak üzere- umulur ki keşfedilmemiş şiirlerin keşfedilmesine ve alandaki boşlukların doldurulmasına vesile olur.

⁵ Ali Nihad Tarlan, “Eski Mecmualar Arasında”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, C: I, 1946, s.2, s. 122.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. İSTANBUL ARKEOLOJİ MÜZESİ EY1487 NOLU ŞİİR MECMUASI

1.1. 1.1 EY1487 NOLU MECMUANIN TANITIMI

İstanbul Arkeoloji Müzesi EY1487 numarada kayıtlı şiir mecmuası 124 yaprakтан oluşmaktadır. Numarasız olan ilk yaprakta silik bir mühür bulunmaktadır. Yine aynı kapakta ‘‘Hafız Efendi’’ ibaresi mevcuttur. Mecmuanın bahsi geçen kapağında bir de 1331 tarihi kayıtlıdır. Mecmua 33x23cm boyutlarındadır ve kapağı ebru desenleri ile kaplıdır. Cildi yıpranmış olan mecmuanın iç yapraklarında da yer yer kahverengi lekeler mevcuttur.

İhtiva ettiği şarilerin büyük çoğunluğu 17.yüzyıl şairi olmakla beraber 16 ve 18. yüzyıllardan da şairler bulunmaktadır. Şiirler düz açık sarı yapraklar üzerine dört sütun halinde rikayla yazılmış olup sayfa başına düşen şiir sayısı değişmektedir. Herhangi bir süslemesi olmayan mecmuanın sütunları kırmızı çizgilerle birbirinden ayrılmıştır. Bazı sayfaların kenarlarında müstensihin kelimelerin yerine yazdığı eş anlamlar veya açıklamalar bulunmaktadır. Şiir başlıkları kırmızı mürekkep ile yazılmıştır.

Yazmanın çalışmaya konu olan varakları arasında 281 şiir bulunmaktadır. Mecmua farklı şairlerin aynı redifle yazılmış şiirlerini arka arkaya sunması sebebiyle yer yer nazire mecmuası özelliği göstermektedir. Nabi(1712), Naili(1666), Nedim(1730), Fehim-i Kadim(1647) gibi ünlü şairlerin dışında Meyli(?), Kefe Naibi Hüseyin Efendi(?), Lütfi Ağa(?) gibi pek bilinmeyen veya tespit edilemeyen şairlerin şiirlerini de ihtiva etmektedir. Mecmuanın son yapraklarında karşımıza çıkan ‘‘Tekerleme’’ ve ‘‘ Tenbel-nāme’’ isimli manzumeler ise klasik şiir mecmualarında çok karşılaşılmayan türler olmaları bakımından mecmuanın öne çıkan özelliklerindedir.

1.2. 1.2 MECMUADA KARŞILAŞILAN PROBLEMLER

Mecmua çoğunlukla okunaklı bir yazı ile yazılmış ve nizamidir. Buna karşın müstensih kaynaklı karşılaşılan bazı problemler şu şekilde sıralanabilir:

a) Bazı gazellerin başlığında yazılan şair adıyla makta beyitinde yazılan mahlas uyum göstermemektedir. Yoğun olarak ilk varaklarda müfred şeklindeki beyitlerde şiirlerin şairleri ya verilmemiş ya da başlıkla mahlas uyumsuz çıkmıştır. Bir işaret ile bir önceki şaire ait olduğu ifade edilen bazı beyitler araştırıldığında ise söz konusu şaire ait olmadığı tespit edilmiştir. Örneğin 101^a-101^b yapraklarında bulunan 171 numaralı gazelin başlığındaki bir önceki şaire ait manasındaki ‘velehu’ ifadesiyle Saib’e ait olduğu belirtilmesine rağmen makta beyitinde Şehri’ye ait olduğu anlaşılmıştır. 120^b numaralı yaprakta ise başlığında ‘Kefe Naibi Hüseyin Efendi’ yazan fakat makta beyitinde mahlası bulunamayan bir şiir mevcuttur. Bu gibi durumlar ise mecmuaya olan güveni azaltmaktadır.

b) Divan, yüksek lisans ve doktora tezlerinden yapılan karşılaştırmalarda bazı şiirlerde müstensihin mısra içlerindeki kelimeleri atladığı görülmektedir. Bu durum şiirlerin vezinlerini aksattığı için problem olarak karşımıza çıkmaktadır.

c) Bir şiirde müstensihin bir mısrayı eksik bıraktığı tespit edilmiştir.

d) Müstensihin tarih düşürme örneği olarak mecmuaya aldığı 89^b-90^a yapraklarındaki şiirlerde herhangi bir mahlas olmayışı şiirlerin kontrolü ve şairinin tespitini imkansız hale getirmiştir.

e) 120^b numaralı varakta ‘Leysa’ başlığı altında yazılan şiirin aslında Nabi’ye ait bir şiir olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu şiirde makta beyitinde müstensih ya yanlış okuması ya da kaynağının onu yanlış yönlendirmesi sebebiyle mahlası ‘Leysa’ olarak yazmıştır fakat bunun aslında yanlış yazımdan kaynaklı bir hata olduğu görülmüştür. Müstensihin bazı şiirlerde yaptığı bu gibi hatalar çalışma sürecini zorlaştırmıştır.

f) Bazı şiirlerde müstensihin kelimeleri yanlış harflerle yazması okunuşa bizi hataya sürüklemiş ve mecmuanın güvenilirliğini azaltmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. 2. METNİN İNCELENMESİ

2.1. 2.1.1. Mecmuanın Şekil Yönüyle İncelenmesi

2.1.1. 2.1.1 Nazım Şekilleri

İstanbul Arkeoloji Müzesi EY1487 numarada kayıtlı mecmuanın çalıştığımız 63^b-123^b varakları arasında terkeb-bend, müstezad, tahmis, tarih düşürme ve gazel gibi nazım şekilleri bulunmaktadır. Mecmuanın son varaklarında ise biri ‘‘Tekerleme’’ diğeri ‘‘ ‘‘Tenbel-nāme’’ adında iki manzume bulunmaktadır. Mecmuanın büyük bölümünü gazeller oluşturmaktadır.

2.1.2. 2.1.2 Kafiye ve Redifler

Şiirler sıralanırken bazı varaklarda ‘‘-sonra’’, ‘‘ olmaz da n’olur’’, ‘‘kimdür’’ gibi aynı redifli şiirler alt alta sıralanmışsa da bu durum mecmuanın tamamı için söz konusu değildir. Kafiye ve redif değişimleri ise muntazam bir sıraya göre değil karmaşık olarak yapılmıştır.

Mecmuada kullanılan kafiye ve rediflerin şiirlerin numarasına göre tablosu aşağıda ayrıntılı biçimde verilmiştir.

Bkz. (Tablo 1).

Tablo 1. Mecmuanın 63^b-123^b Varakları Arasında Kullanılan Kafiye ve Redifler

Şiir No.	Kāfiye	Redif
1	-et/at	-dür külāh-ı Mevlevī
2	-ā	-dur ney
3	-āb	eyler semā’

4	-āb	eyler semā'
5	-el	aldum
6	-al/el	aldum
7	-Īr	idelüm
8	-Īr	İdelüm
9	--ār	-umdan şaķın
10	-ār	-umdan şaķın
11	-ān	-dan şoñra
12	-āne	-den şoñra
13	-ā	-yı ben virdüm
14	-ā	-yı ben virdüm
15	-im-em	olmaz da n'olur
16	-am/em	olmaz da n'olur
17	-am	olmaz da n'olur
18	-ān	oķunur
19	-āz	idemezsün
20	-ā	degül de nedür
21	-en	saña
22	-en	saña
23	-en	saña
24	-īn	olmaz
25	-āz	idenlerüñ
26	-ān	-um diyerek
27	-ā	-dur dimesünler
28	-ām	eyledi bülbül
29	-ār	olanlaruñ
30	-ār	idebildük
31	-ab/eb	n'oldı saña
32	-en	diyerek
33	-at	el virmez
34	-ār	-uñ sentüñ
35	-en	-de midür
36	-ār	-ın görmüşüz
37	-āl	-ümüz mi var
38	-aste/este	-ler
39	-aki	-lere
40	-āk	üzre
41	-āt	iderse de
42	-em	gelmez mi
43	-āde	-lere
44	-at/et	gelsün
45	-ār	-umı
46	-ūr	olmamız yegdür
47	-ār	ile
48	-ān	-ında

49	-ār	öyle degüldür ki dimek mümkün ola
50	-em	-dür
51	-āh	-
52	-āl	eyledüğimden
53	-er/ır	inşaʿallah
54	-ār	-ından
55	-ād	olasın
56	-ūy	-undan senüñ
57	-ed	ne müşkül imiş
58	-ül	degüldür
59	-ān	dönsün
60	-āle	-den
61	-īn	saña
62	-ab/eb	baña
63	-āb	itdüñ bu şeb
64	-at/et	mi var
65	-ān	idinür
66	-en	olaydum
68	-āl	-le gelmişdür
69	-et	-üñ kimedür
70	-a	geliyor
71	-ān	-uñ
72	-ū	-
73	-ār	-a bakmaduñ
74	-ā	saña
75	-ād	it
76	-em	-sin
77	-ār	gelmez mi
78	-ār	-a degmez mi
79	-u/ū	-lar durur
80	-et	-üñ kimlerledür
81	-et	-i
82	-ār	oldı āh
83	-et	-üñ kimdür
84	-ām	itdiler
85	-ā	göstermesün
86	-eb	-imüzden
87	-ā	-dur hep
88	-ār	-ın görmüşüz
89	-āz	-uz
90	-ün	-a çıkmış inmişüz
91	-āb	unutulmaz
92	-āt	-a nāz eyler
93	-āz	-uña maḥşuş

94	-en	-dür
95	-āb	-
96	-ār	-ı gördüñ mi
97	-ār	-e düşmez mi
98	-āb	mı kaldı
99	-ān	-dan
100	-en	-
101	-ar/-er	-dan/-den
102	-ār	bize
103	-eh	nedür bilmez
104	-ā	haberüm yok
105	-ān	āsā
106	-ān	-uñam senüñ
107	-en	-ümden
108	-at/-et	kande ben kande
109	-at/-et	ola
110	-āb	-umdan
111	-āb	-dan
112	-en	hayalinden
113	-ūr	imiş
114	-īd	olsa
115	-āh	eylemedüm
116	-en	olmazmış
117	-ā	-sıdur ğam-ı yār
118	-āde	-ligün vaḳti degüldür
119	-em	-dür
120	-ey	-lerle
121	-am/-em	olmaduñ gitdüñ
122	-īne	-de
123	-er	-üm yokdur
124	-āb	-ı var
125	-en	olmazmış
126	-āh	-uñ āfet-i dil
127	-ār	icrā
128	-ā	-yı
129	-āk	-dan
130	-āz	-a sebep ne
131	-āy	-
132	-āz	-
133	-ā	-
134	-āğ	-ı
135	-āh	-
136	-ān	-
137	-ān	-um diyerek

138	-et	olmasun
139	-ād	ne eylersün
140	-āz	
141	-ār	yeter
142	-ār	nedür
143	-ā	nedür
144	-ār	-da kalduñ
145	-ār	-da kalduñ
146	-ū	-dadur
147	-ān	görmesün
148	-ān	görmesün
149	-ān	görmesün
150	-ān	görmesün
151	-ā	-dur hep
152	-ā	-dur hep
153	-er	elde bir
154	-ān	buldum
155	-ab/-eb	şimdi
156	-ār	bir yerde
157	-ūr	kalmışdur
158	-āz	idemezsün
159	-ah/-eh	geldi
160	-ād	eyleme
161	-ān	-um diyerek
162	-ā	gçsteren
163	-āb	saña
164	-āb	saña
165	-āb	saña
166	-īr	-i bulunmaya
167	-ā	nevrüzdur
168	-ūh	yazmışlar
169	-ū	-lar gibi
170	-āb	saña
171	-āb	saña
172	-at/-et	diyerek
173	-ül	kande ben kande
174	-ān	-dur hahçerüñ
175	-at/-et	-e bizden selam idüñ
176	-ün	-a selam eyle
177	-ār	eyleme yā Rab
178	-ād	itse de
179	-em	Ne disün
180	-em	Ne disün
181	-ār	olsun da gör
182	-em	bilmez

183	-āne	-yi
184	-ā	-ya bir gelür
185	-ār	-ın görmedi
186	-ūn	olur
187	-ār	olduđım bildüñ
188	-āh	-
189	-er	var
190	-ār	-suz
191	-en	süzān olur
192	-et	-üñ
193	-ām	oldum bu şeb
194	-ān	-uma geçdi
195	-āl	-uñ kimdür
196	-ā	karışmadur
197	-ān	-e
198	-ār	-ı
199	-em	gelmez mi
200	-āl	tekellümüñ
201	-er	midür nedür bilmem
202	-ed	şimdi
203	-āre	-yi
204	-āb	gibi
205	-ā	ğarīb
206	-ān	-ı görmege
207	-ār	-dan
208	-ā	Gibi
209	-en	-
210	-ān	eylemem
211	-ūr	-ı gördüñ mi
212	-ām	olmadı baña
213	-āh	-ı
214	-hīz	-eyledüñ
215	-īz	ider
216	-er	itdüñ
217	-en	-i cānā
218	-ūn	ol
219	-āze	-leri
220	-āret	olmasun
221	-end	-üm gel
222	-āb	-umdur benüm
223	-īm	-ümdür benüm
224	-ā	-sı galat
225	-at/-et	bu midür
226	-em	eyle

227	-īne	-de
228	-it	-
229	-āne	-sin bülbül
230	-ān	üstüne
231	-ān	at tut
232	-ār	küşāde
233	-āb	saña
234	-ār	-ı unutduñ
235	-at/-et	mi olur
236	-īl	gibi
237	-iṣ	budur
238	-āṣ	ne yāhu
239	-	-
240	-ān	-um bilür bilmezlenür
241	-ār	-e çekmekdür
242	-ūd	göstermez
243	-em	kabul itmez
244	-et	-üñ kimlerledür
245	-er	-de kalmıṣdur
246	-āb	-ını
247	-ām	-
248	-ān	olmaz mı hiç
249	-ān	-ı çekilür mi
250	-ek	-
251	-ād	hoş geldün
252	-üş	görünsün
253	-iyyet	-in
254	-ād	-
255	-ād	-
256	-āne	olsam
257	-em	degil midür
258	-ān	-a erişdi
259	-ür	olan
260	-ül	degöldür
261	-ek	-
262	-et	-üñ kimdür
263	-iṣ	budur
264	-āle	-miz
265	-ān	dükenmedi
266	-er	-de kalmıṣdur
267	-āb	İtdüñ bu ũeb
268	-ār	-e besbelli
267	-eb	-dür
270	-et	-e tevbe

271	-ān	itdi
272	-ā	-sı bir gelür
273	-īr	-lenir
274	-em	kabul itmez
275	-ūr	olam
276	-ān	görinür

2.1.3. Vezinler

Mecmuada 86 şiirde Remel bahrindeki Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün vezni kullanılmıştır. 7 tane vezin ise birer kez kullanılmıştır. Mecmuadaki şiirlerin vezin ve kullanım sayılarını gösterir tablo ektedir.(Bkz.Tablo 1.2).

Tablo 2Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayıları

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün	86
Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün	48
Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün	33
Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün	34
Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün	30
Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün	36
Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilātün	1
Müfte'ilün Fā'ilün Müfte'ilün Fā'ilün	1
Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün	1
Mefā'ilün Fe'ülün Mefā'ilün Fe'ülün	1
Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün	1
Mef'ülü Fā'ilātün Mef'ülü Fā'ilātün	1
Fe'ülün Fe'ülün Fe'ülün Fe'ülün	1
Mefā'ilün Mefā'ilün Fe'ülün	3

2.3. Mecmuanın Muhteva Yönüyle İncelenmesi

2.3.1. Şair Kadrosu

Bu bölümde mecmuada yer alan ve şiirleri divanlarda,yüksek lisans ve doktora tezlerinde ve tezkirelerde tespit edilebilen şairler hakkında bilgi verilmeye çalışılmıştır.

Abdülbaki Arif Efendi(1642-1713-14): 1642’de İstanbul’da doğan şairin asıl adı Abdülbaki’dir.Memikzade’den eğitimini tamamladıktan sonra sırasıyla Kethüda Medresesi, Sekban Ali Medresesi, Hayreddin Paşa Medresesi,Sahn-ı Seman, Murat Paşa-yı Atika, Mahmut Paşa ve Süleymaniye Medresesi’nde görevde bulundu.Çeşitli kadılık ve kazaskerlik görevlerinde bulundu. 1713-14 tarihinde vefat etti.Şairin mürettep divanı bulunmaktadır. (İnce 2005:478)

Ali(?-1648): Edirne’de doğmuştur.Müderislik ve kadılık görevlerinde bulunmuştur.Divanı vardır.

Derviş Nesib: Tezkirelere Yusuf’tur. Konya’da doğmuştur. Mevlevi olması hasebiyle dede adıyla anılmaktadır.Eğitimini Konya’da alarak İstanbul’a gelmiş ve burada Sadrazam Siyavuş Paşa’ya intisap etmiştir.Buradan sonra Kahire’ye giden Nesib Siyahi Mustafa Dede’den dersler almış ve cübbesini giymiştir.1123 senesinde Yenikapı Mevlevihanesi’ne şeyh olmuş sonrasında Konya’da hizmetlerine devam etmiştir. Esrar Dede Tezkiresi’ne göre 1126 yılında vefat etmiştir. Yayınlanmış divanı vardır.

Fâik(?-1715): Asıl adı Mahmud olan şair ayağının aksak oluşundan dolayı Fâik-i Leng adıyla bilinir. Urfa’da doğmuştur. Nabi ile akrabadır ve karşılıklı şiirler yazmışlardırHayatı hakkında fazla bilgi sahibi olmadığımız şairin divanı vardır. (Koçak:2006)

Faiz(?-1717): Doğum tarihi bilinmeyen Faiz Edirne’de doğmuştur. Asıl adı Mustafa’dır.Börekçizade adıyla da bilinir.Çeşitli medreselerde müderislik görevinde bulunmuştur.1717 yılında vefat etmiştir.(Çapan 2005:485)

Fehim-i Kadim(1627-1647): Adı Mustafa'dır.Halepli Arap kökenli bir aileye mensuptur.İyi derecede Arapça ve Farsça bilen şair divanını 18 yaşında tertip etmiştir. Bir süre Mısır'da yaşamıştır.Yazdığı kasideler sonucu İstanbul'a dönerken Konya'da henüz 20'li yaşlarındaiken vefat etmiştir.Sebk-i Hindi üslubunu yansıtır şiirler yazan Fehim'in şiirleri uzun tamlamalar ve lirik söyleyişle doludur.Divanı vardır.

Füzuni(?-1657): Asıl adı Mehmed'dir Göynük'te doğmuştur. Divanı vardır.

Güfti: Asıl adı Ali olan şair Edirne'de doğmuştur. Tezkireciliği ile meşhur ise de divanı ve mesnevileri de vardır. Rumeli'de çeşitli yerlerde kadılık görevlerinde bulunmuştur.Kaleme aldığı tezkiresinde zorlu hayat şartlarından ve değerinin bilinmeyişinden bahseder.Şairin mürettep divanı vardır. (Yılmaz:1996)

Habeşizade Rahimi(?-1727): Habeş Valisi Mustafa Paşa'nın oğlu olduğu için Habeşizade adıyla bilinir.Divan katipliği, tezkirecilik gibi çeşitli görevlerde bulunmuştur.1727 yılında İstanbul'da vedat eden şairin mezarı Koca Mustafa Paşa Camisi'ndedir. Nabi ile karşılıklı mektupları vardır (Erdem 1994: 123).

Hayli Çelebi: Asıl adı Ahmed'dir. Bursa'da dünyaya gelmiştir.Asker şairlerdendir.Ömrü savaş meydanlarında geçen şair Bağdat Kalesi'ne yapılan bir saldırıda şehit olmuştur.(Ekinci 2020:361)

İsmeti(1611-1613/1665): 1611-1613 yıllarında İstanbul'da doğan şair Birgivi Mehmed Efendi'nin torunudur.. Köklü ve ilimle alakadar bil aileye mensup oluşundan dolayı iyi eğitim gören şair kadılık,müdürrislik ve kazaskerlik gibi birçok görevde bulunmuştur. Bir süre sonra bu görevleri bırakarak Ahmed Togani Dede'ye intisap etmiştir. Daha sonra tekrar müdürrislik görevine başlayıp farklı yerlerde bu görevi ifa etmiştir. Bursa,Galata,İstanbul,Selanik kadılıkları yapmış olan şair Anadolu kazaskeri,Rumeli kazaskeri görevlerini de yaptıktan sonra İstanbulda vefat etmiştir.Divançesi vardır. (İsen 1977:10)

Mahir(?-1710): Dedesi tanınmış bir alim olan Mahir'in asıl adı Abdullah'tır. Bosnalı Sabit'in akrabasıdır Molla Gürani Medresesi, Süleymaniye Medresesi'nde müderrislik yapmıştır. Bir süre Rodos'ta kaldıktan sonra kendisine Kayseri Mevleviyeti verildi.Oradan Gaziantep'e gönderilen şair buraya birçok faydalı iş yapmıştır Nabi:

‘’ Diyâr-ı Ayntâbı cûy-ı Sâcûr eyledi ihyâ (1122/1710)’’ tarihini onun Gaziantep'e getirttiği Sacur suyu üzerine söylemiştir.

Şehre birçok faydası dokunan şair burada 63 yaşında vefat etmiş ve mevlevihaneye gömülmüştür.Divanı vardır. (Arslan 1994: 152).

Medhi(?-?): Hakkında tezkirelerde bilgi yoktur. Eserlerinden 3.Murad,3.Mehmed,1.Ahmed ve 2. Osman devirlerinde yaşadığı anlaşılmaktadır Esas adı Hasan'dır.Şairin divanı vardır. (Seyhan 2000: I/7).

Mezaki(?-1676): Bosna'da doğan şairin adı Süleyman'dır.İstanbul'a gelerek sarayda çeşitli ilimlerde eğitimi görmüştür.Çeşitli devlet görevleri yapmıştır.İstanbul'da vefat eden şair Galata Mevlevihanesi'ne defnedilmiştir.Divanı vardır. (Mermer 1991)

Meyli(?-?): Kosova sınırlarında yer alan Novaberde'de doğmuştur.Hayatı ve eserleri hakkında detaylı bir bilgi yoktur.(Kılıç:2010)

Nabi(1642-1712): Asıl adı Yusuf olan Nabi Urfa'da doğmuştur. İyi bir eğitim almış ve gençliğinde arzuhalcilik ile uğraşmıştır Urfa'dan İstanbul'a gelen Nabi Musahip Mustafa Paşa'ya intisap ederek onun divan katibi olmuştur. Kamanice fethine katılan şair burdan dönüşte padişah fermanıyla Hacca gitmiştir. Halep'e yerleşen Nabi burada da geçmiş bağlantıları sayesinde bir hayat sürdürüyse de Çorlulu Ali Paşa'nın sadarete gelmesiyle maddi kaynakları kesilmiştir. Daha sonra Baltacı Mehmed Paşa'nın Halep Beylerbeyi olmasıyla refaha kavuşmuş ve İstanbul'a gelerek çeşitli görevlerde bulunmuştur. İstanbul'a geldikten kısa süre sonra vefat

etmiştir.Nabi hikemi tarzın edebiyatımızdaki en büyük temsilcisidir.Oldukça hacimli bir divanı vardır(Şentürk:2014:520).

Nadiri(1572-1627): Abdülganizade Nadiri Efendi'nin asıl adı Mehmed'dir.İlmiye sınıfından bir aileye mensup olması sebebiyle iyi bir eğitim almıştır.Sahn-ı Seman,Süleymaniye gibi medreselerde müderrislik yapmıştır.Çeşitli yerlerde kadılık görevlerinde de bulunmuştur.(Şentürk 2014: 432)

Nahifi(1665-1738): Asıl adı Süleyman'dır.Hat sanatında usta olduğu söylenir.Hacdan dönerken Konya'da Mevleviliğe intisap etmiştir.Memuriyet görevlerinde de bulunmuştur.Şairin divanı mevcuttur.

Nâ'îli-i Kadim: Asıl adı Mustafa'dır. Manastırlı Naili'den ayırmak için Nâ'îli-i Kadim adıyla anılır. Çeşitli devlet görevlerinde bulunan şair beklediği iltifatı görememiş ve hayatını hastalık ve fakirlik içinde geçirmiştir.Köprülüzade Fazıl Ahmet Paşa tarafından İstanbul'dan sürülmüş ve zorlukla geçen hayatı ile ona iftira atan düşmanlarına eserlerinde sık sık değinmiştir.. İstanbul'da vefat eden Naili'nin kabri önce Fındıklı Sümbüli Dergahı'na sonra Beyoğlu Kabristanı'na nakledilmiştir. Şiirde İran etkisinin iyiden iyiye hissedildiği ve şiir dilinin Farsça tamlama ve ibarelerle dolu olduğu Sebk-i Hindi akımının revaçta olduğu yıllarda şiir yazan Naili bu akıma uyarak şiirlerini ağır bir dil ve uzun tamlamalarla örmüştür.Şiirlerinde tasavvuf etkisi görülür.Şairin kullandığı ağır dil ve alışılmadık mecazlar onun şiirini anlaşılması zor bir hale sokar.Zor bir hayat geçirdiği bilinen Naili'nin bu yönü şiirlerine de kasvetli bir hava katmıştır. Basılı divanı vardır. (Şentürk:Kartal 2006:260)

Nedim(1681-1730): Adı Ahmed olan şair İstanbul doğumludur. Anne ve baba tarafından soyu köklü ailelere dayanmaktadır.Dedesine takılan lakaptan dolayı bazı şairler Nedim'den ‘mülakkab-zâde’ olarak bahsetmişlerdir. İyi bir eğitim gören Nedim Arapça ve Farsça bilmektedir. İyi bir eğitim almış olan Nedim müderrislik, kadı naibliği, hafız-ı kütüblük gibi görevlerde bulunmuştur. Patrona Halil İsyanı yaşadığı dönemde meydana gelmiştir.Bazı kaynaklarda isyan sırasında korkudan damdan düşerek öldüğü söylenirken bazılarında içkiye olan

düşkünlüğünden öldüğü söylenmektedir. (Ali Canip 1925: 173-184).Kabri Karacaahmet Mezarlığı'ndadır. Şairin mürettep divanı vardır.

Neşati(?-1674): Edirne'de doğan şairin asıl adı Ahmed'dir.17. yüzyılın önemli şairlerinden olan Neşati eğitimini tamamladıktan sonra Ağa-zade Şeyh Mehmed Dede vasıtasıyla mevleviliğe intisap eder. Bir dönem tekke şeyhliği de yapmıştır.1674'te vefat eden şair Muradiye haziresine defnedilmiştir.Şairin divanı mevcuttur.(Şentürk 2014: 492)

Neyli(1673-1748): İstanbul'da doğan Neyli'nin asıl adı Ahmed'dir. Babası tanınmış Alim Mirza Mehmed Efendi'dir.Babasından dolayı Mirza-zade olarak anılır.İlmi bir aileye mensup olmasından ötürü iyi bir eğitim almış özellikle dini ilimlerde kendini geliştirmiştir.Medreselerde görev yapan Neyli birçok öğrenci yetiştirmiştir.Mevleviyet,kazaskerlik gibi görevlerde bulunan Neyli 1748 tarihinde vefat etmiştir. Mezarı Üsküdar Karacaahmet Mezarlığı'ndadır.Mürettep divanı vardır.

Rasih: İsmi Yusuf'tur . Sofya'da doğmuştur. Sofya'da eğitimini tamamladıktan sonra İstanbul'a gelmiş ve birçok paşanın katipliği görevinde bulunmuştur.Rami Paşa ile Rodos'a gitmiş daha sonra burdan dönerken gemide hastalanmış tedavi için gittiği Rodosçuk'ta vefat etmiştir.

Rızaı(1592-1629): Asıl adı Mehmed Ali'dir. Şeyhülislam Yahya Efendi'nin yeğenidir.Şeyhülislam Yahya tahsiliyle ilgilenerek onu yetiştirmiştir. Bayramzadeler ailesine mensuptur.Müderrislik görevinde bulunmuştur. Haseki,Valide,Süleymaniye gibi medreselerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Galata,Selanik,Mısır kadılığı görevlerini ifa eden şairin 1629 yılında 38 yaşında iken vefat etmiştir.Divanı vardır. (Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi 1996: 330).

Rüşdi(1637-1638/1700): Asıl adı Ahmed olan şair Mostar'da doğmuştur. İstanbul'a gelerek burada farklı görevlerde bulunduktan sonra Mısır Valisi Defterdar Ahmet Paşa ile Kahire'ye gitmiştir.Dönüşünden sonra Çan kadılığına tayin edilmiş ve bu görevde iken vefat etmiştir.Mürettep divanı vardır.(Ekici:2006).

Raşid(1670-1735): İstanbul'da doğan şairin tam adı Mehmed Raşid'dir. Çeşitli ilmi görevlerde bulunmuştur.Vakanüvislik görevinde bulunan şairin divanının yanında tarih kitabı da vardır.(Günay:2007).

Rezmi(1602-1641): Kırım Hanı Bahadır Giray Han'dır. Kırım'da doğan Giray Han Selamet Giray Han'ın oğludur. İyi bir eğitim almıştır.Kırım'a han olarak tayin edilmiştir.1640 yılında vebadan vefat etmiştir.

Ruhi (1534-1535/1605-1606): Bağdat'ta dünyaya gelen şairin adı Osman'dır. Bağdat'lı olduğu için bu isimle anılmaktadır. Askerlik görevi yapan Ruhi bu görevden sonra birçok farklı yerde dolaşmıştır bu sebeple tecrübeleirne dayanarak sosyal alanda çok fazla söylemde bulunmuştur. Esrar Dede kendisinin Mevlevi olduğunu ve Konya'ya geldiğini söylemektedir.Kerbela,Necef,Erzurum gibi birbirinden farklı yerlerde dolaşan şair Şam'da vefat etmiştir. Sade bir dille sanatlı şiirler yazan Ruhi'nin divanı mevcuttur.(Ak:2008).

Saib(1603-?): Tebriz'de doğmuştur. Bir dönem Konya'ya geldiyse de Tebriz'e geri dönmüştür. Kabil,Herat,Hindistan gibi yerlerde bulunan şair bir dönem tekrar Konya'ya gelmiş ve burada dergahta kalarak mevlevi hilafeti almıştır. Döndükten sonra İsfahan'da Mevlevi tekkesi açmış ve hayatını burada geçirmiştir.Saib üslubuyla edebiyatta yeni bir çağ açmış ve birçok şaire örnek olmuştur. Velud bir şair olan Saib'in 1000.000 beyit şiiri olduğu söylentileri vardır. Şiirlerinin çoğunluğu Farsça olan şairin şiirleri parça parça farklı kişiler tarafından yayımlanmıştır.(Sadıkoğlu:2008)

Sabri(?-1645): Asıl adı Mehmed Şerif'tir. Babası da kendisi gibi şair olan Sabri'nin hayatı hakkında fazla bir bilgi yoktur. Çeşitli yerlerde kadılık görevinde bulunan şair □.Murād'ın nedimleri arasındadır. Divanı bulunmaktadır.Nef'i kendisi için

“Bî-hamdilillah zamânında be-kavl-i Sabrî-i şakir

Giribân-ı felek mecbûr-ı dest-i âh-ı şekvâdur”

Beyitini söylemiş ne Namık Kemal bu sözden dolayı Tahrib-i Harâbât’ın farklı yerlerinde birkaç kez kendisini Sabri-i Şâkir adıyla anmış bu sebeple divanları bu isimle basılmıştır. Şair 1645’te vefat etmiş ve Emir Buhari Dergahı’nı defnedilmiştir.(Yılmaz 2010:4).

Sabit(?-1712):Bosna’nın Öziçe kasabasında doğan Sabit buna atfen Bosnalı Sabit adıyla da anılır.Adı Alaaddin’dir. İstanbul’a gelerek yazdığı kasidelerle göze giren şair çeşitli devlet görevlerinde bulunmuştur.Kırım Han’ı Selim Giray Han’a yazdığı Zafer-name eseriyle Kefe kadısı olmuştur.Kadılık görevlerini farklı yerlerde gerçekleştiren şair Rumeli,Çorlu,Yanya gibi birçok yeri gezmiştir.Ömrü dolaşmakla geçmiş ve bu hayat tarzı şiirlerine de yansımıştır. Şairin kızının eşkiya yağması sırasında öldürüldüğü oğlunun ise Tunca nehrinde boğularak öldüğü bilinirŞairin yayımlanmış divanı vardır. (Kartal:Şentürk 2006:267).

Şehri(?-1660): Adı Ali olan şair Malatyalıdır. İstanbul’a gelerek burda eğitim almış ve Nefi’nin öğrencisi olmuştur.Divan katipliği,tezkirecilik gibi görevlerde bulunmuştur.Fuat Köprülü ve Ali Nihat Tarlan’ın şairle alakalı çalışmalar yapmış olmaları onun önemli bir şair olduğunu gösterir. Divanı vardır.

Selim: İsmi Mehmed Selim’dir. İstanbul’da doğmuş ve eğitim gördükten sonra ilmi görevlerde bulunmuştur. Muradiye Medresesi’nde görevli iken İstanbul’a çağırılmış ve memuriyet görevlerinde bulunmuştur. Mevlevîğe intisap etmiştir. Sultan 2.Ahmed tarafından kurulan kütüphaneye müderris olduktan sonra Galata kadılığı görevini ifa etmiştir.(Çapan 2005: 377-378)

Tarzi(?-1661/1662): Asıl Adı Mehmed olan Tarzi İstanbul’da yaşamıştır.Kazaskerlik görevi yapmıştır.Şiirlerinin benzersiz olduğu söylenir. (Zavotçu 192)

Talib(?-1706): Adı Mehmed Talib'dir.İyi bir eğitim almıştır.Çeşitli görevlerde bulunmuştur.Şairin bilinen tek eseri divanıdır. (Erdem, 1994: 28-29)

Trabzonî Salim: Trabzon'da doğmuştur.Eğitimini tamamladıktan sonra Kaptan Mustafa Paşa'nın mektupçuu olmuştur. Safayi Tezkiresi'nde şiir ve inşada mahir olduğu bilgisi yer alır. Divanı olmayan şairin şiirleri tezkireler ile sınırlıdır.

Vecdi(?-1662-63): İstanbul'da doğan şairin hayatı hakkında fazla bilgi yoktur. Safayi Tezkiresi'nde 10.asrın ortalarında doğduğu ve iyi derecede eğitim gördüğü bilgisi mevcuttur.Asıl adı Abdülbaki'dir.Beylikçilik makamına getirilmiş ve Köprülü Mehmed Paşa ile yakın münasebette bulunmuştur.İlm-i nücümle ilgilendiği bilinen Vecdi'nin ölümü bu sebepten olmuştur. İlm-i nücümü kullanarak devlet erkânı üzerinde birtakım faaliyetlerde bulunduğu dair çıkan söylentiler üzerine kendisi ve iki arkadaşı hakkında idam kararı verilmiştir. Şair 1662-63 yıllarında idam edilerek vefat etmiştir. Bilinen tek eseri divanıdır

Veysi(1561-1628): Alaşehir'de doğan Veysi'nin asıl adı Üveys'tir. Eğitimine Alaşehir'de başlamış İstanbul'da devam etmiştir. Vezir Şerif Mehmed Paşa'nın divan naibliğini yapmıştır. Akhisar,Tire'de kadılık, Saruhan'da mal müfettişliği yapmıştır.Priştine,Eğriboz,İnebahtı gibi yerlerde görevlerde bulunmuştur. 1628 tarihinde Üsküp'te vefat etmiştir.Divanı vardır.(Kanar 1997: 308-309)

Zihni(?-1663):Pervane Dede adıyla tanınır. Çilesini Cününî Dede oğlu Ebu Bekir Çelebi'den tamamlamıştır. Cünuni Dede vefat ettikten sonra mevlevihane şeyhliği görevine getirilmiş ve uzun süre bu görevi devam ettirmiştir. 1663'te vefat eden şair Cününî Dede'nin yanına defnedilmiştir. (Müstakîmzâde 2000: 226)

2.3.2. Mecmuada Olup Divanlarda Yer Almayan Gazeller

Divanı olan Fasih Ahmed Dede ve Nahifi'nin divanları üzerine yapılan çalışmalar kontrol edildikten sonra iki şiirin divanlarda olmadığı tespit edilmiştir. Nedim'in bazı şiirleri için de bu durum söz konusudur. Müstensihin farklı başlıklar altında verdiği şiirlerde Nedim mahlası mevcuttur. Bu şiirler Nedim'e ait divan neşirlerinden kontrol edildiyse de tespit edilememiştir. Nedim mahlaslı divanı olan diğer şairlerin de divanları kontrol edilmiş fakat sonuç alınamamıştır. Bu nedenle şiirler Nedim'e ait olarak değerlendirilmiştir.

Mecmuanın son yapraklarında "li-muharrir" başlığıyla yazılan Galib mahlaslı şiirler mevcuttur.Şiirler Galib divanından kontrol edildiyse de sonuç alınamamıştır. Başlıklardaki "muharrir" ibaresi şiirlerin mecmua sahibine ait olabileceği ihtimalini akla getiriyorsa da kapakta bu isimle bir ibare olmadığı için net bir tespit yapılamamaktadır.

Divanlar ve yüksek lisans,doktora tezlerinde tespit edilemeyen şiirler şu şekildedir.

Bkz(Tablo 3).

Tablo 3 Divanlarda Yer Almayan Şiirler

G.79	Fasih	-lar durur
G.118	Nedim Mehmed Efendi	vakti degildür
G.121	Nedim	-dun girdüñ
G.123	Nedim	-üm yokdur
G.125	Nedim	olmazmış
G.126	Nedim	āfet-i dil
G.127	Nedim	icrā
G.129	Nedim	-dan
G.130	Nedim	sebeb ne
G.220	Nahifi	olmasun

*Fasih**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Sūz-ı te'sīr-i figānumla aḡar ŗular durur
Seyl-i eŗk-i eŗmüme ḡayrān olup cūylar durur
2. Hızb-i 'aŗkuñla o ser-germ-i temāŗāyum henüz
Eylesem deŗte nigeḡ rem-ḡorde āhūlar durur
3. eŗmüme dün mihr ü māha 'ālem oldı ber-ḡaraf
Ġālibā mir'āt-ı dilde 'aks-i meh-rūlar durur
4. Hāmeler ŗaf-bend olup taḡrīre ŗi'rüm ey Faŗīḡ
Bir aḡar ŗudur ki her sū serv-i dil-cūlar durur

Nedīm Mehmed Efendi

Mef'ūlü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ūlün

Bahr-i Hezec: --./--./--./--

1. Her kāküle āmādeligüñ vaḳti degüldür
Gerçi ki ser-āzādeligün vaḳti degüldür
2. Çıksun çemende haṭṭı hele rūyiñe yāruñ
Şebnem gibi üftādeligüñ vaḳti degüldür
3. Aḥkām-ı bahārı idüp icrā leb-i cūda
Rindān ile nā-şādeligüñ vaḳti degüldür
4. Devrān sana dönmezse de sen peyrev-i devrān ol
Ey mülk-i dil ābādeligüñ vaḳti degüldür
5. Bülbül gibi ifşā-yı ḥāl itme Nedīmā
Gülşende saḥn-dādeligüñ vaḳti degüldür

Nedīm

Mef'ūlü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ūlün

Bahr-i Hezec: --./---./---./--

1. Bu bezm-gahda gönül hürrem olmaduñ gitdüñ
Tehî dimāğ-ı humār-ı ğam olmaduñ gitdüñ
2. Dem-i hazanda geldi hezār bāğa gül-i āl
Zamān-ı ye'isde sen epsem olmaduñ gitdüñ
3. Yeter bahāne-i baht ü sitāre ey t̄ali'
Vebāl-i dāniş ile mülzem olmaduñ gitdüñ
4. Bu tab-hāne-i ğam pütesinde k̄āl olarak
Gönül 'ayāruñ mı buldıñ kem olmaduñ gitdüñ
5. Ğam u küdüretle ülfetüñ cihānda Nedīm
Şafā-yı haţır ile mahrem olmaduñ gitdüñ

123

Nedīm

Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün

Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

1. Ğarīb üftādeyüm bir serv-ķadd-i meh peykerüm yoķdur
Zemīnde bir nihālüm āsumānda aķterüm yoķdur
2. Olup avādegān-ı dehr ile hem-hāl ü hem-şoķbet
Benüm raķat-nişīnān-ı cihān iķre yerüm yoķdur
3. ‘Aceb kāsr-ı revāc-ı ķārsū-yı ye‘is ü harmānum
Bu bender-gāh-ı āmel iķre ķadr-i gevherüm yoķdur
4. Perīşān-ı kāri-i bād ģavādis eyledi tārāc
Ki maķşūl-i emelden berg-i gāh-ı kemterüm yoķdur
5. Nedīmā ķāre ne olmuş dile rāh-ı şafā mesdūd
Ğam-ı ‘ālemden özge hem-demüm yoķ hem-serüm yoķdur

125

Nedīm

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

Bahr-i Müctes: .-./..-./.-./..-

1. Esîr-i turre-i şeb-güne rûz rûşen olmazmış
Siyeh mest-i cünun elbette sevda-düşmen olmazmış
2. Göñülden de olurmuş ‘âşıkâ germiyyet-âşûb
Hemân ey çeşm-i şûr-engîz-i dilber senden olmazmış
3. Olanlar pey-rev-i bî-hûde kâr-ı güheñin ey dil
Şaf-ı ‘uşşâkda menkûb olur mustahşen olmazmış
4. Dil i pür-dağ-ı miñnet meyl-geşt-i lâl-zâr itmez
Semender-ţab‘ olân lütf-âşinâ-yı gülşen olmazmış
5. Varanlar kûy-ı yâre şâd-kâm olmağ gerek tâ kim
Behiş-i kâmrânide Nedîmâ şîven olmazmış

126

Nedîm

Mef‘ülü Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

Bahr-i Muzâri‘: --./-./--./-.-

1. Belâ-yı cândur o ğamze-i nigāhuñ âfet-i dil
Yeter bu ‘âleme çeşm-i siyāhuñ âfet-i dil

2. Hārāb-ı dile hīç mūcib-i tegāfūl yok
Nūvāziş-i nigeş gāh gāhuñ āfet-i dil
3. Kimin kūşe-i çeşmūñde biñ fūsūn eyler
O hāl-i hindū-yı fitne pinhāñ āfet-i dil
4. Raķibedür nażar-ı iltifātuñ ‘uşşāķa degül
Nigāh-nergis-i haţır-ı tebāhuñ āfet-i dil
5. Derūna fikr-i zuhūr-ı haţtuñ huţur eyler
Nedīmā bu ğam-ı bī-iştibāhuñ āfet-i dil

127

Nedīm

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---

1. O luţfı kim ider bezm içre cām-ı hoş-güvār icrā
Ne mümkindür kim andan ola zevķ-i la‘l-i yār icrā
2. N’ola deryā-yı dil pür-ıztırāb ü bī-ķarār olsa

İder lâ-büd cihānda hükümüni bu rüzgār icrā

3. Meyān-ı müdde'āda dest-i hūn-efşānı şāhiddür
Mümkin eylemek da'vā-yı 'aşkı gīsū-vār icrā
4. Firāk-ı yār ile nālān ü giryān oldıgum tarzı
Nice ra'd-ı felek taqlīd ider ebr-i bahār icrā
5. Ne haddimdür Nedīmā da'vi-i feyz-i sūhen-dānı
İder miqdār-ı tab'um hāme-i mu'ciz-şifār icrā

129

Nedīm

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

Bahr-i Muzāri': --./-./-./-./-./-./-

1. Yollarda kalmasun gözümüz iştiyākdan
Gel hatañ ile kaçma efendüm vifākdan
2. Bir hālet el virür ki cihān teng ü tār olur
Dil-teşne-i vişālūñe táb-ı firākdan
3. Mecnūn-ı mümeccetüñi itdi ihtiyār

Qıldı ferāġat ‘aķilla dil-i ittifāķdan

4. Te‘şir-i necm-i baġtumı sūz-ı ‘aşķla
Qurtulmadı memālik-i dil ihtirāķdan
5. Derdüñ Nedīm-i zārı perişān-ı şu‘ūr idüp
Ma‘zūrdur sözünde siyāķ u sibāķdan

130

Nedīm

Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Bahr-i Hezec: --./---./---./---

1. Eyā bu nigāh-ı ġāzab-endāza sebep ne
Memnūn-ı niyāz itmüşken nāza sebep ne
2. Ger ‘işve ise bā‘iş-i pür-çin-i ebrū
Ol ġamze-i pür-kin ü sitem-sāza sebep ne
3. Şulġ olmuş iken dāġ-ı kühen āteş-i ġamla
Bu tābiş-i pür-şüre ‘aceb tāze sebep ne

4. Mülk-i dili taḥrībe şitāb eyleme luṭf it
Ey şāh-süvarum bu tek-tāza sebep ne
5. Āvare olup bülbül-i kem-lāne Nedīm'ün
Yüz sürmeye gül-i bister- i'zāza sebep ne

222

Nahifî

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Kimseler āvāre-i deşt-i melāmet olmasun
Kimseler sermāye-i ārāmı ğāret olmasun
2. Kāse kāse zehr-i ğam nūş eyledüm 'ıŝkunla ben
Dest-i cevruñden neler çekdüm ŝikāyet olmasun
3. Ğam yime bir gün irersin vaşluma dirsın baña
Mev'id-i vaşluñ ŝaķın rüz-ı kıyāmet olmasun
4. Çeşmüñi ālüde-i kühl-i tegāfül eyleme
Āşık-ı bīmāra āfet üzre āfet olmasun

5. Biz sana öldür raq̄ibi dimeden maq̄sudumuz
İsterüz bîçāre maḥrum-ı ŧefkāt olmasun
6. Ol q̄adar amādedür çāk-ı girībān itmege
Çeşm-i ŧūḥundan Naḥifî'ye işāret olmasun

2.3.3. Mecmua Metninin Divan ve Yayımlanmış Tezlerle Karşılaştırılması ve Farkları

Mecmuada yer alan şiirler yayımlanmış divanlar,yüksek lisans ve doktora tezleri ile karşılaştırılmış ve farklar dipnotlarda verilmiştir. Genel olarak farkları birkaç örnekle beraber şu başlıklar altında toplayabiliriz

Mecmuada Olup Divanlarda Olmayan Beyitler;

Kimüñle leb-be-leb-zānū Bizānosda şafālarda
Sebū-veş hem-nişinüñ cām-veş hem-şoḥbetüñ kimdür

80^a-80^b [Faşih]. M.Çıpan. Divān s.95,G.119.

Divanda Olup Mecmuada Olmayan Beyitler;

Meşķ-i düşünām itme ũuşşāķa ne lāyıkdur kōla
Zehr ile āmiḥte la~l-i şeker-bāruñ senüñ

70^b[Nābi]. A.F.Bilkan Divān s.707,G.434.

Mısra Farkları;

Bir elde cām-ı mey tut bir elüñ at gerdan-ı yâre

Bu zevk ü şevk ile Râsih cihānda bir zamān at tut M.

Bir elde cām-ı mey tut bir eliñ at gerdan-ı yâre

Eger mümkünse ey Râsih bu gûne bir zamān at tut T.

S.113b Rasih.

Harf Farklılıkları;

~Andelibā durmayup bi-hūde feryād eyleme M.

~Andelibān turmayup bi-hūde feryād eyleme D.

99^a[Ārif]. A.Şahin. Divān s.172,G.47.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. METİN

3.1. METİN KURULURKEN TAKİP EDİLEN YOL

1. Metnin yazımında transkripsiyon alfabesi kullanılmıştır.
2. Metin başında gazel numaraları hemen altında aruz kalıbı ve bahri verilmiştir.
3. Beyitlerin ilk mısraları ‘a’ ikinci mısraları ‘b’ harfiyle gösterilmiştir.
4. Okunamayan kelimeler dipnotta orijinal harfleriyle aktarılmıştır.
5. Metinde öncelik olarak mecmua alınmış düzeltme gereken yerlerde ilgili divanve tez çalışmalarına başvurulmuştur.
6. Mecmua ile divan veya tez çalışmasındaki farklar dipnotlarda gösterilmiştir.Divana ait olan farklar ‘D’, teze ait olanlar ‘T’ mecmuaya ait olanlar ‘M’ ile gösterilmiştir.
7. Mecmua içinde yer alan ifadeler metne aynen aktarılmıştır (Velehu).
8. Metin kurulurken müstensihin okunuşu dikkate alınmıştır.
9. Karşılaştırılan şiirlerin farklarından önce mecmuaya ait olan gösterilmiştir.(Ör. zevke: zevki)
10. Metin tamiri yolu ile eklenen kelimeler veya ekler ‘[]’ köşeli ayraçla gösterilmiştir.
11. Müstensihin yanlış yazdığı kelimelerin sözlüklerden taranmak yoluyla doğrusu yazılmıştır.
12. Metinde geçen özel isimlerin ilk harfleri büyük yazılmıştır. (Ör. Huda,Kays)
13. Soru eki düz dar ünlü ile yazılmıştır.

14. Farsça eklerle oluşturulan kelimeler ‘-‘ işareti ile ayrılmıştır. (Ör. Dil-veş)
15. Farsça iki kelime arasına giren edatlar tire ile ayrılmıştır. (Ör: ser-te-ser)
16. Bildirme eki yuvarlak sesle yazılmıştır (Ör: gelmişdür)
17. Nazal n ile yazılan kelimelerde yuvarlak sesler -uñ,-nuñ şeklinde yazılmıştır.(Ör:sanmañuz)
18. Müstensihin nazal n sesinden sonra’’ ئى’’ sesi ile yazdığı kelimeler mecmuadaki şekliyle bırakılmıştır.
19. 3. Tekil şahıs emir kipi yuvarlak ses ile -sun,-sün şeklinde yazılmıştır
20. Mestap tablosu metnin sonuna eklenmiştir.

3.2. TRANSKRİPSİYONLU METİN

1

Zihni

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-

63^b

1. Beyza-ı tuğrā-yı devletdür külāh-ı Mevlevī
Tūde-i şeh-rāh-ı ğurbetdür külāh-ı Mevlevī
2. Eylemiş perdāhte ħarrāṭ- ı şun'-ı ma'rifet
Kāleb-i destār-ı rif'atdür külāh-ı Mevlevī
3. Şem'a-i kurbü'-l Hayy'dan fūrüzān dāimā
Şu'le-i şem'-i hidāyetdür külāh-ı Mevlevī
4. Şevk ile gerekendür bezm-i talebde muttaşıl
Sāğar-ı şahbā-yı vaḥdetdür külāh-ı Mevlevī
5. Eylemez kayd-ı izafet cevher-i ḫālin tebāh
Kelle-i khand-i hidāyetdür külāh-ı Mevlevī
6. Lābüd eyler mālīk-i deyhīm-i Mısr-ı i'tibār
Hāven-i iksir-i 'iffetdür külāh-ı Mevlevī
7. Mürtesem maḫfī heyūlāsında şad naqş u şüret
Zihniyā fānūs-ı ḫikmetdür külāh-ı Mevlevī

*Nāzım**Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün**Bahr-i Hecez: .---/ .---/ .---/ .---*

1. Firāk-ı bezm-i vaşl-ı yāra tā kim mübtelādur ney
Derūn-ı āşık-ı şūrīde-dil-veş pür-şadādur ney
2. Egerçi şüretā bir kāleb-i bī-rūhdur ammā
Velakin sırr-ı nefh-i rūha dā'im āşinādur ney
3. 'Aceb mi olsa zerd ü lāgar ü hāl-i derūn dā'im
Riyāzat-keş mürīd-i hānķāh-ı evliyādur ney
4. N'ola sürāh sürāh olsa sīh derd ü miḥnetle
Nümūdār-ı dil-i pür-dāğ-ı erbāb-ı fenādur ney
5. Şifāhān u 'Irāk'ı gösterür 'uşşāka şan'atla
Muḥaşşal dūrbīn-i dest-i erbāb-ı nevādur ney
6. Muķīm-i hānķāh-ı Mevlevī olsa n'ola dāi'm
Kemer-beste ğulām-ı pādişāh-ı inķıyāddur ney
7. 'Aceb mi mürde-diller bulsa cān şıyt u şadāsından
Ki zīrā Nāzımā şūr-ı Sirāfil-i şafādur ney

*Ḳıbrısî 'Ali Efendî**Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*64^a

1. Şanmañuz kim ihtiyârına kıyâd eyler semâ'
Nâle-i benden olup pür-iztîrab eyler semâ'
2. Sînemüz gümler şadâ-yı deff-i Mevlânâ gibi
Kirman-ı hengâmeden dil neş'e-yâb eyler semâ'
3. Bezm-i ehl-i 'ışkda bigânededen yokdur nişân
Âşinâyân-ı ezel bîrr-ü şebâb eyler semâ'
4. Eyleyüp ruḥ-ı muḳaddes yâd-ı peymân-ı elest
Hem-çü dervîşân-ı devrân-ı feyz-yâb eyler semâ'
5. Ḳıbrısî-veş semt-i kūy-ı yâre 'azm eyler şabâ
Şevḳ ile ṭurmaz gider hem pür-şitâb eyler semâ'

*Derviş Handî**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Şevk-i Mevlānā ile dil neş'e-yāb eyler semā'
Feyz-i cām-ı 'aşk ile mest ü ħarāb eyler semā'
2. Nūr-ı şimşek feyzidür zerrātı gerdān eyleyen
Ol sebebdan bu dil-i pür-iztirāb eyler semā'
3. Tekyegāh-ı ğamda seyr it döndürür abdālını
Āteş-i tennūr-ı 'aşkında kebāb eyler semā'
4. Derd ile pür-dāğ kılmış sīne'-i sūzānını
Mevlevī-veş bu sipihr-i nüh-kıbāb eyler semā'
5. Meclis-i 'uşşākda zāhid döner inkārdan
Olsa bir esrārdan ger feyz-yāb eyler semā'
6. Nev-zemīn-i tarz-ı ħāşşa peyrev ol Ĥandī yine
Gūş idüp bu nāzm-ı pāki şeyhi şebāb eyler semā'

⁶ 64*[Vecdi]. E.Yanmaz. Tez s.102,G.43.

1b zevke: zevki T.

*Vecdi**Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün**Bahr-i Hecez: .---/ .---/ .---/ .---*64^b

1. Dil virdüm anuñ zülfüñe tül-i emel aldum
Azāde iken zevke değışdüim kesel aldum
2. Ser-bāzlığum şāhiddür zülfi başumda
Ben mūña 'aşk-ı civānāndan tel aldum
3. Sākīnūñ elin öpdüm olup şeyh-i harābāt
Eller ayāğın öpdüğü ādemden el aldum

2a şāhiddür: şāhididir T.

3a şeyh-i harābāt: mest-i harābāt T.

4a tirin: tirini T.

4b görmeñ: görmek T.

5a dügmelerin: tüğmelerin T.

5a umdum: öpdüm T.

6a naqd-i dil-i cān: naqd-i dil ü cān T.

7a teslimdür: teslim olur T.

7b ma'āni: ma'āniyi T.

Derkenar: Tezevvüc kaçdın itdüm ey dirīgā telh-kām oldum
Tağıldı boyunma toz torbasu ey 'iāim oldumTezevvüz mısf-ı dīn oldıgün kıldum havāş ammā
Zebūn oldum zat-ı dehre dilā şimdi tamām oldumMücerred 'āleminde başuma āzād iken şimdi
Gayriya uydum esīr-i bende-i 'ālem oldumKanı şol zevk ü şevk-i sıhhat-i yārāni terk itdüm
Dirīgā bir mülevves 'ālem oldumHitābetden kaçup gamlar çekerdüm ... olsam
Cünüblerümüze şimdi imām oldum

4. Ey tîrin sînemde gören reşk iden aḥbâb
Çoğ görmeñ anı baña ki cāna bedel aldum
5. İl dügmelerin çözdî ben umdum leb-i la'lin
Kān içdi 'adū gerçi ki ben mā-ḥaşal aldum
6. Virdüm yoluna naḡd-i dil-i cānı 'āzizüm
Yūsuf gibî bir misli bulunmaz güzel aldum
7. Teslîmdür erbâb-ı sūḥan- şî'rüme Vecdî
Meydān-ı ma'ānî bugün bî-cedel aldum

7

6

Nā'ili

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

Bahr-i Hecez: --./--./--./—

1. Naḡd-i dili dildāra virüp mā-ḥaşal aldum
Bāzār-ı maḥabbetde ġam-ı bî-kesel aldum
2. Bir vech ile ta'bîr idemem zevḡ-i ḥayālin
Āġūşa bu şeb-i ḥ'ābda bir ince bel aldum

⁷ 64^b[Nā'ili]. H. İpekten. Divān s.457,G.240.

3a Kurbānı tirüñ: Kurbān-ı müjen

6a mey-kede-i pir-i mugān: mey-kedede pir-i mugān

3. urbānı tirūñ olduđuñ tendeki cāndur
Her birini bir tīr-i azāya bedel aldum
4. Őayd itdi hūmā-yı dili ol urralar ammā
Hālūñ gibi bir dāne-i dām-ı hıyel aldum
5. Fet oldu kilīd-i der-i gencīne-i batum
Zūlf-i siyehūñden bir iki tel aldum
6. Őpdūm ayađını mey-kede-i pīr-i muđāndan
Őeyhū'l-arem-i Ka'be-i 'irfāndan el aldum
7. Vecdī'nūn imiŐ Nā'iliyā nūkte-verāndan
Ta'biri hoŐ-āyende bir a'lā gazel aldum

‘Ārif

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Bahr-i Remel: ..-/.--/..-/.-

65^a

1. Seheri girye ile nāle- i şeb-gīr idelüm
Gice gündüz elem-i firqati taḫrīr idelüm
2. Rūḫ-ı zerd üzre idüp ḫūn-ı sirişki rīzān
Ḥālimüz ḫāme-i müjgān ile taḫrīr idelüm
3. Ne lisān vaşfına ḫādir ne zebān-ı ḫāme
Renciş-i derd-i derūnı nice ta‘bīr idelüm
4. Nūş-dārdı vişāl olmayıcaḫ çāre-nümā
Ḥaste-i miḫnet-i hicrāna ne tedbīr idelüm
5. Şadr-ı zīşān-ı senā-kār idigüñ bildirelüm
‘Ārifüñ āyet-i ihlāşını tefsīr idelüm
6. Aña şākird-i ḫaḫīr olmağa nā-lāyık iken
İbn-i ‘ubbād mı o zāta nice tanzīr idelüm

⁸ 65^a[Ārif]. A.Şahin. Tez s.152,G.27.

1a Seheri girye ile:nāle-i şeb-gir: Her dem āh-ı seher ü nāle-i şeb-gir T.

2a idüp: kılub T.

4a nūş-dārdı: nūş-ı dārū-yı T.

6b ibni ‘ubbād mı o zāta: ibn-i ‘ıbbādı o zāta T.

*Şābit**Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün**Bahr-i Remel: ..-/..--/..--/..--/..--*

1. Mey-furūşa yine bir tezkere taḥrīr idelüm
Vech-i taḥrīr ile 'ālemi şeb-gīr idelüm
2. Yufḳadur kāğıd-ı dil eşk ile āḫārlayup
Mühre-i dāğ ile şeffāf-ı ḳalem-gīr idelüm
3. Yār-i ağıyār-ı füsün-sāzı getürdüp bezme
O perī-ṭal'atı şeyṭān ile teşḫīr idelüm

⁹ 65*[Şābit]. T.Karacan. Divān s.536,G.245.

Gazel divanda 11 beyittir.Divanda olup mecmuada olmayan beyitler şöyledir:

Şadr-ı 'ālī gibi bir zāta şenā-kār olalum
Böyle bir emr-i ehemmi niye te'ḫīr idelüm

O Ḥudāvend ḳulın gerçi ferāmūş itmez
İhtimām hele biz gāhice tezkīr idelüm

Dil-i āgāhı bilür remz-i lisān-ı ğaybı
Ḳışşayı nāṭıka-ı ḫāl ile taḫrīr idelüm

Rāstdur fāl-ı mübārek dil-i maḫzūnumuzu
Müjde-i himmet-i vālā ile tebşīr idelüm

2a kāğıd: kāğız D.

2b şeffāf-ı ḳalem: şeffāf ü ḳalem D.

3a Yār-i ağıyār: Yāri ağıyār D.

3a getürdüp: getirüp D.

4a rüy u leb-i yāri: rūḫ-ı leb-i la'lūñ D.

5a nabzımı yārūñ: nabz-ı ṭabīb D.

6b nice dāğ-ı ğam: miḫ-i dāğ-ı ğam D.

7b Yatsak: Sāk D. Bu beyitte yatsak kelimesinde müstensih hatası olduğu düşünöldüğünden doğru kelime divandan da teyit edilerek parantez içerisinde yazılmıştır.

4. Mebħaş-i rŭy u leb-i yāri açup meclisde
Şŭret-i meşeleyi gŭl gibi taşvĭr idelŭm
5. Yoqladum nabzını yāriŭn maraz-ı hicrāna
Zer virŭp ŧerbet-i dĭnār ile tedbĭr idelŭm
6. Ħarem-i sĭnede ŧaqlandı ħarĭm-i ‘aşkuŭn
Nice dāĝ-ı ħam ile pāyını tesrĭr idelŭm
7. Sābitā ‘Ārif Efendi’ye idŭp pey-revlik
[Sāķ-ı] āheste revĭ ħāmeyi teshĭr idelŭm

10

¹⁰ 66b [Şabri] M.C.Yılmaz. Tez s.170.
1a nevsin: nevsŭn T.
4b Cevāp buyurmuş : Hāb-ı bi-hoş T.

Şabrî

Fa'îlâtün Fa'îlâtün Fa'îlâtün Fa'îlün

Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-

65^b

1. Naḥl-ı nevsin girye-i bî-iḥtiyārumdan şaḳın
Seyl-i serv-endāz-ı eşk-i bî-ḳarārumdan şaḳın
2. Tîr-i ahum zerre encümden geçer ey Zāl-i çarḫ
Ġāfil olma nāvek-i cevşen-güzārumdan şaḳın
3. Āteşîn āhum ğazāl-ı mihre şālmışdur kemend
Ḳaçma benden gel kemend-i tāb-dārumdan şaḳın
4. Ḳabrüme çeşm-i ḥaḳāretle naẓar ḳılma saña
Cevāp buyurmuş virür ḥāk-i mezārumdan şaḳın
5. Bir gün evc-i fitneden Şabrî iner dil murğına
Şāh-bāz-ı zülf-i māl-efşān-ı yārumdan şaḳın

5b māl-efşān: ibāl-efşān T.

10

Rızāyi

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-

1. Nūr-ı dīdem āhumı alma ğubārumdan şağın
Serv-i nāzım tünd-bāḍ-ı ah-u zārumdan şağın
2. Gerçi ben te'sīr ide şāyed diyü āh eylemem
Nev-civānum nāle-i bī-iḥtiyārumdan şağın
3. Gel şıyup dil şīşesin çāk böyle pā-māl eyleme
Kebk-reftārum muḥaşşal inkisārumdan şağın
4. Dāne dāne ḥāller 'arz eyleyüp cevri eyleme
Berg-i ḥırmen sūz-ı āh-ı pūr-şerārumdan şağın
5. Nāzım artırdı Rızāyī yār-i rāz-ı 'aşkumı
Dimesün te'sīr-i şī'r-i āb-dārumdan şağın

¹¹ 66b [Rızāyi] M. Topçu . Tez. s.260, G.152.
3. beyit çalışmada 4. Sırada 4.beyit ise 3.sırada.
Tezde fazla olan beyit şu şekildedir:

Bozılır nakş-ı nigār-ı rüyuñ alma āhumı
Gel beni aglatma çeşm-i eşk-bārumdan şağın

3a sıyup: soyup T.

*Niṣārī**Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün**Bahr-i Remel: ..-./..--/..--/..-*

1. Gelür düŷ-nā mı hoş būs-ı leb-i cānāndan ŷoñra
Olur gūyā nemek-dār 'āŷıka peymāndan ŷoñra
2. Ālurlar ādem-āsā tāc-dār-ı milket-i mā'ni
Güle ber-ser olanlar efser-i ŷāhāndan ŷoñra
3. Helāk-ı zūht kahr u cevrī olmuŷ 'āŷıq-ı zārın
Lebüñ virmiş ŷatalum ağızına ummāndan ŷoñra
4. Olur zaħm dil-i 'uŷŷāka merhem dilber itdükçe
Niğāh-ı āŷinā nezzāre-i biğāneden ŷoñra

66^a

5. Ĥarāb olsa Niṣārī ķam degül maqŷuda ĥātır
Maqāmıñ beyt-i ma'mūr olsa ol virāndan ŷoñra

*Nikāti**Mefā'iliün Mefā'iliün Mefā'iliün Mefā'iliün**Bahr-i Hecez: .---/ .---/ .---/ .---*

1. Baña lâzım degül būs-ı lebi bigāneden şöra
Gerekmez şunmasun sāki meze peymāneden şöra
2. Baña şimden girü hāl-i 'izār behre-yāb olmaz
Naşībüm yođ bu meclisde benüm pervāneden sonra
3. Nedür şimdi na-gāh iltifātuñ āşināyā ne
Revā mı bu nevāziş ğamze-i mestāneden şöra
4. Gelür elbet teveccüh-gāh-ı 'aşka ol büt-i nev-res
İder hem çok perestiş 'āşika ammā neden şöra
5. Nedür bu nāz-ı istiğnā Nikāti bendeñe yođsa
İdersün gerçi vuşlat neyleyem ammā neden şöra

*Fāiḳ**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hecez: .---/ .---/ .---/ .---*

1. Dil ü cāna peyām-ı zūlf-i 'anber sāyebān virdüm
O sevdā-kārlara sermāye-i sevdāyı ben virdüm
2. Rıza virdüm niğāh-ı çeşmüne şer'-i maḥabbetde
Ḥaṭā itdüm o ḥūn-ı zālīme fetvāyı ben virdüm
3. Görüp ḥūn-ı sirişküm çeşm-i zārum tāze dāğ ister
Gel ey ğam sende bir peymāne vir şahbāyı ben virdüm
4. Yine bende idersün āzmāyiş-i kār-ı te'sīri
Sana ey dūd-ı dil bu sūz-ı āteş-zāyı ben virdüm
5. Tekāpū eylemişler bu zamanda gayrīler ammā
Bu rengīn şī're Fāyiḳ şüret-i ma'nāyı ben virdüm

*Şabri**Mefā ʾilün Mefā ʾilün Mefā ʾilün Mefāʾilün**Bahr-i Hecez: .---/ .---/ .---/ .---*

1. Metā'-ı aşkuña naqd-i dil-i şeydāyı ben virdüm
Ġurūr-ı hüsni sana āh ey hercāi ben virdüm
 2. Dehānuñ yād olundı eyledüm tavşif-i endāmuñ
Bilinmez iken bu beyt-i mübhem ma'nāyı ben virdüm
 3. Muḥāldür çāk çāk itsen dil-i mecrūḥımı zīrā
Eñ evvel destüñe şimşir-i istiğnāyı ben virdüm
- 67^b
4. Esir oldum kemend-i zülf-i yāre ihtiyārumla
Dil-i dīvāneye sermāye'- i sevdāyı ben virdüm
 5. Cem'un cem'iyetüñ dildāra yād itdüm diyü Şabri
O bezm erbābına hem sāğar-ı sahbāyı ben virdüm

*Trabzonî Sâlim**Fâ'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün**Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-*

1. Çeşm-i pür-vaşsete nâz ü sitem olmaz da n'olur
Âhuvân çâre dutardum olmaz da n'olur
2. İstikâmetle olan hâme-şıfat râst-nümâ
Büse-çîn-i leb-i her ğonce-fem olmaz da n'olur
3. Dâğ dâğ itdi dili âteşi ol sîm-tenün
Mümsik-i hâ-m-ı tama' pür dirim olmaz da n'olur
4. Terk-i âmîziş-i hâr diledin çün bülbül
Ol gül-i bâğ-ı melâhatle kim olmaz da n'olur
5. Haste'-i renc-i humâr-ı mey-i hicrân olana
Şerbet-i la'l-i revân-bağşı em olmaz da n'olur
6. Hep müheyyâ gül ü mül yâr-i perişân-ı kâkül
Böyle bir bezm-i tarab reşk-i dem olmaz da n'olur

¹² 3 ve 4. Beyitlerde aruz kusurludur.

7. Vāşıf-ı nükhet-i giysü-yi dil-āvīz-i benān
Kilk-i Sālim gibi müşğşīn raķam olmaz da n'olur

16

Habeşizāde

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-

1. Mey-i küşāyişde her ğonce-fem olmaz da n'olur
Bā'ış-i ħande-i gül luţfinam olmaz da n'olur
2. Şarf-ı naķd itmek ile nerm iden ol sīm-teni
Kīmyā-gerlik ile müttehem olmaz da n'olur
3. Naķş-ı ārāyişe dil-beste olān sādelerüñ
Ĥarem-i ħāţırı beytü's-şanem olmaz da n'olur
4. Cūy-veş rāh-ı tevāzūyla olān girye-meniş
Giderek gerdiş-i dehr ile yem olmaz da n'olur

67^a

5. Ey Raĥīmi hevesi vuşlat-ı cānān olanuñ
Nüzhet-i ħāţır-ı reşküñ irem olmaz da n'olur

*Nazire-i Fāik Efendi**Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Çarhdur hem-şüde-i yār-ı ğam olmaz da n'olur
Kāmet-i pīr kühen-sāl ham olmaz da n'olur
2. N'ola olmazsa nizāmı [sühan-ı] 'uşşākuñ
Nüşa-yı 'aşk-ı perişān raķam olmaz da n'olur
3. Olur elbet za'ifāne kibāruñ sitemi
Hār u has sille-i hor-ı mevc-i yem olmaz da n'olur
4. İder ārāyiş-i dünyāya perestiş ahmaķ
Berhemem secde-güzār-ı şanem olmaz da n'olur
5. Ne belādur sühan-ı serdini der-güş itmek
Bezm-i nādānda dānā aşamm olmaz da n'olur
6. Dil-i bī-zahma bu bāzārda olmaz rağbet
Kıymet-i gevher-i nā-süfte kem olmaz da n'olur
7. İtme üftādeñi gördükçe 'aţadan maħrūm
Ser-i rāhuñda gedāya kerem olmaz da n'olur

8. Fāikā nazm-ı Raḥīmī'ye olunca peyrev
Eşheb-i ḥāme seriü'l-ḳadem olmaz da n'olur

13

18

Fāik

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

Bahr-i Müctes: .-./..-./..-./..-

1. Gelürse ḥaṭṭ-ı ruḥun nüṣḥa-i fiğān oḳunur
Bahār olursa eger ders-i gülistān oḳunur
2. Göñülde süziş-i gamdan fiğān degül her şeb
Diyār-ı miḥnetüñ iḥrāḳı var ezān oḳunur
3. Ḥuzūr-ı pādişah-ı kişver-i maḥabbetde
Esāmimüz bizüm ednā-yı 'āşıḳān oḳunur
4. Müzellef oldı o mah muşḥaf-ı cemālinde
Sevād-ı ḥaṭṭ-ı ruḥı āyet-i Duḥān oḳunur
5. Cevāhir-i süḥenüñ düşmez elden ey Fāik
Bu gūna nazm-ı hoş-āyende her zamān oḳunur

14

¹³ 67a [Fāik]. F. Koçak. Tez s.121, G.10.

1a ḥaṭṭ-ı ruḥun: ḥaṭṭ yüzüne T.

4a müzellef: ḥat-āver T.

4b sevād-ı ḥaṭṭ-ı ruḥı : süvār-ı ḥaṭṭ dahı T.

‘İşmetî

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

Bahr-i Hezec: --./--./--./.—

67^b

1. Geldükçe haţtuñ ‘aşıkuna nāz idemezsün
Mānend-i hümā evcde pervāz idemezsün
2. Gāhī egilüp gūşına dir ol haţt-ı nev-ḥīz
Şimden girü sen şīveye āğāz idemezsün
3. Bu tarz bed-aheng-i dil-i zār ile ey gül
Bu bāğda bir bülbül ile dem-sāz idemezsün
4. Kendüñ yeñemezsün bilürüm meşrebüñ ey dil
Nüş-ı meye āğāz edicek āzār idemezsün
5. Şad rıtl-ı girān olsa çeker ‘İsmet‘i-i zār
Sākī ānı sen mest-i ser-endāz idemezsün

¹⁴ 68b [‘İşmetî]. E.Günaydın. Tez s.154, G.62.

1a geldükçe: geldükde T.

2a gūşına: gūşuña T.

3a dil-i zār: dil-āzār T.

4b āzār: az T.

Bu gazel tezde 7 beyit olup mecmuada olmayan beyit tezdeki beyit numarasıyla şu şekildedir:

~Uşşākuñı haţt gelmek ile az idemezsün

Rāğbet-şiken-i gönca-i i ĩcāz idemezsün

*Lem'î**Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-*

1. Zuhūr-ı hıaııı o Őuıuı Őafâ degül de nedür
Bahâr mevsimi hâtır-küşâ degül de nedür
2. Zebân-dırâzî-i Őekvâ itmeyem ammâ
Diyâr-ı ğurbete düşmek kızâ degül de nedür
3. Remed-nişân-ı ğam-ı intizâr-ı maıdemüñe
Ğubâr-ı reh gözüñe tutiyâ degül de nedür
4. Gedâ kadar serv ü sâmanı yok tama'-kâruñ
Ğanâ'at-i ehl olan pâdişâ degül de nedür
5. Bizimle olmada ser-geşte rüz u Őeb Lem'î
Felek didükleri bir âsiyâ degül de nedür

21

*Rüşdî**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Baḥr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Berg-i semenden olsa eger pīrehen saña
Bār-ı girāndur ey gül-i nāzik beden saña
2. Dīvāne eyler ol gözi cādū şaḫın seni
Biñ kerre didüm ey dil-i şūrīde ben saña
3. Gel gel şehīd-i ğamze-i bī-dāduñ ile kim
İtdüm fedā bu cān u teni cümleten saña
4. Derd-i firāḫ-ı yād seni itmeden helāk
Bir çāre eyle ey dil-i şūrīde sen saña

¹⁵ 67^b-68^a[Rüşdî]. H.Ekici. Tez s.89,G.4.

2. Beyit çalışmada 4. Sırada.

3. beyit çalışmada 2. Sırada.

4. beyit çalışmada 3. sırada

Çalışmada olup mecmuada olmayan iki beyit şu şekildedir:

Ey dil esir-i turre-i yār olma el-ḥāzer
Olur o daḫi zülfı gibi rāh-zen saña

Ārāyiş itme ziver-i atlasla cismüñi
Āhir libās olsa gerek çün kefen saña

4a Derd-i firāḫ-ı yād: Derd-i cünün-ı aşḫ T.

68^a

5. Rüşdî Hudâ'dan iste hemân her ümmîdiñi
Zîrâ ki fâ'ide yok ğayriden saña

16

22

Sābit

Mef'ülü Fā'ilâtü Mefā'ilü Fā'ilün

Bahr-i Muzāri: --./-./-./-./-./-./-

1. Bister olursa berg-i gül-i yāsemen sana
Renciş-resân-ı hār olur ey sîm-ten sana
2. Bir nev-resîde-i servi-i çemen-zâr iken
Kimdür füsûn-ı fitneleri öğreden saña
3. Gelse zemân-ı devlet-i hüsn-i bedî'ine
'Âşık olurdu Yūsuf-ı gül-pîrehan saña
4. Ter düşme şebnem üstüne gâhî düşerse de
Ey gül taḥammül eyle keremdür düşen saña
5. Sābit ne çāre kısmet rûz-ı ezel budur
Gülşen bana vü kûşe-i beytü'l ḥazen saña

¹⁶68^a[Sābit]. Dīvān s.420-421,G.7.

1a berg-i gül-i yāsemen: berg-i gül ü yāsemen

2a nev-resîde-i serv-i çemen-zâr: nev-resîde tıfl-ı sebağ-ḥân-ı nāz

*Māhir**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri' --./-./-./-./-.*

1. Bu āb u tāb ile ne diyem şimdi ben saña
Söz var mı ey semenber-i gönçe-dehen saña
2. Ol nāzenīn vücūd-ı şerīfi feñā ider
Düşse çemende sāye-i serv-i semen saña
3. Mir'āta bakma gör meh-i ruḥ-tāb-dārıñı
'Aşık olursun ey büt-i nev-reste sen saña
4. Ruḥsār-ı ḥaṭṭ-ı āver-i dildāra bak gönül
Lāzım mı ğayrı gülşen ü ğayrı çemen saña
5. Ğurbetde mah-veşān ile germ-iḥtilāṭ iken
Māhir gelür mi ḥāṭıra meyl-i vaṭan saña

¹⁷68^a[Māhir]. H.Kayhan. Tez s.150,G.8.

1a diyem: dirüm T.

2a feñā: figār

*Nābī**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---*

1. Siriştinde anuñ kim nūr var albiñde k̄n olmaz
Muşaffā ıynetānuñ arf-ı ebrūsunda ̄n olmaz
2. Halāvet müstek̄ındür tab'ı zenburān-ı aterde
Müseddes-āne-i kevn ü mekān b̄-engeb̄n olmaz
3. ayāli gelse de itmez arār āyīne-i dilde
Zem̄n-i şūrede gülşen de olsa dil-niş̄n olmaz

68^b

4. Sirişk-i eşmine ehl-i nifāuñ i'timād itme
Esāsında binanuñ reş-i āb olsa met̄n olmaz
5. Olurduk b̄-ta'ab meşreb temāşā-yı arābata
Diriğā pāre-i m̄nā-yı meyden dūr-b̄n olmaz

¹⁸ 68a-68b[Nābī]. A.F.Bilkan. Dīvān s.608-609,G.303.
Divanda olup mecmuaya alınmayan beyit şu şekildedir:

Sezā-yı nām-ı sultānī ulūb-ı pāk-gevherdür
Beyābānda yatan her seng-i b̄-ıymet niḡn olmaz

3a ayāli: ayālūñ D.

7b derūnun: dirātuñ D.

8a urūf-ı noavārından: urūf u noadur D.

10a 'aks-i arābāt: 'aks-i merāyā D.

6. Meyān-ı çeşm ü ebrūda nihāni güft ü gūlardan
Ne deñlü olsa da bī-vesvese hātır emīn olmaz
7. İden hep reng-i bŷy-ı bāṭnīdür cilve zāhirde
Anınçün kısrı her sāde derūnuñ dar-çīn olmaz
8. Hŷrŷf-ı noḡta dārından cebinŷñ anla bu rāzı
Ki seng-i dāğ-ı miḡnetden rehā bulmuş cebīn olmaz
9. Bilen hāḡ-i Sitanbuldur rŷsŷm-ı ŷīve-i nāzı
Kenāruñ dilberi nāzik de olsa nāzenīn olmaz
10. Cihān ‘aks-i hŷrābāt olduḡın fehm eyleyen ‘ārif
Zevālinden zŷlāl-i- ‘ālemŷñ endŷh-gīn olmaz
11. Sezā tāze maḡalle yapmaḡa beyt-i nezāirden
Binā-yı naḡma Nābī böyle bir nāzik zemīn olmaz

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri' --./-./-./-./-.-*

1. Encāmı bed-ğurūra bed-āğāz idenlerüñ
Noğşān-ı halka dīdelerin bāz idenlerüñ
2. Bir gün gelür ki nāzı olur çāker-i niyāz
Ehl-i niyāza ... nāz idenlerüñ
3. Çok görmişüz nigūnlıgın endek zamānede
Zu'munca cāh ü rütbeler iħrāz idenlerüñ
4. Sūdı nedür mu'āmele-i kibrden 'aceb
Şeytānı kār ü bārına enbāz idenlerüñ
5. Eyler şikeste bāl ü perin ğayret-i Ĥudā
Nābī cenāh-ı ğayr ile pervāz idenlerüñ

¹⁹ 68^a-69^a[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.701,G.426.

1a bed-āğāz: ser-āğāz D.

2b: بلكتو تالله şeklinde yazılan kelime okunamamıştır.

*Velehu**Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ilün**Bahr-i Remel: ..-!/..-!/..-!/..-*

1. Yāri açdum açıl ey ğonce-dehānum diyerek
Bezme geldi gel ey şūḥ-ı cihānum diyerek

69^a

2. Pāyine bāri bu taḳrīb ile düşsem yarüñ
Ḳalmadı āh meded tāb ü tüvānum diyerek
3. Ḥaṭṭ-ı per-āverde olan tāze dem-i vuşlatda
Başka bir zevḳ virür geçdi zamānum diyerek
4. Āh bir kerre miyānını alup āġūşa
Sīneye çeksem o sīmin-teni cānum diyerek
5. Yār söyletdi baña bu ğazeli ey Nābī
Söyleye söyleye ey tāze-zebānum diyerek

²⁰ 68^a-69^a[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.716,G.445.

Divan neşrinde 3 ve 4.beyitlerin yerleri değişik.

²¹ 69^a[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.560,G.229.

*Velehu**Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Bir dilbere dil vir ki belādur dimesünler
Bir bādeyi nūş it ki haṭādur dimesünler
2. Bir derde esīr ol ki eṭibbā-yı zamāne
Şāyeste-i tedbīr-i devādur dimesünler
3. Dök naḡd-i sirişküñ ser-i kūyına nigārun
Tā müdde'iyān saña gedādur dimesünler
4. Laḡt-ı ciger ü nāleñi iẓhāra şitāb it
Tā kim saña bī-berg-i nevādur dimesünler
5. 'Abdī gibi aşüfte-i ḡubān-ı cihān ol
Nābī saña tā ehl-i riyādur dimesünler

22

2b şāyeste: vābeste D.

3a ser-i kūyına: ser-i kūyında D.

4b berg-i nevā: berg ü nevā D.

22 69^a[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.748,G.493.

Divanda olup mecmuada olmayan beyit şu şekildedir:

Destūr-ı zeki hem-dem-i sulṭān-ı cihān kim
Vaşfiyle çemen mülkini rām eyledi bülbül

5b ḡāk-i rüd: ḡāk-i reh

*Velehu**Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'üü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./—*

1. Hün-ı dilümi ğonce-i cām eyledi bülbül
Bezm-i güli nāleyle tamām eyledi bülbül
2. Her nālede bir naħl-ı güle ğondı şafādan
Her nağmede tebdīl-i mağām eyledi bülbül
3. Gehvāresini gerçi nesīm eyledi taħrīk
Ammā ki gele ħābı ħırām eyledi bülbül
4. İtdi sözi de āmīħte-i şekve-i hicrān
Mest olmağ ile ħalt-ı kelām eyledi bülbül
5. Dün geldi şabā şaħn-ı çemenden didi Nābī
Ħāk-i rūd-ı destūra selām eyledi bülbül

23

²³ 69^b[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.702,G.427.

Divanda olup mecmuada olmayan beyit şu şekildedir:

Yā Rabbi zālīme ğoma sūz-ı derūnını

Nā-çār ilticāda aña zār olanlaruñ

2a zilletde ğarār eyler: zilletdedür ğarārı D.

4b bi-mürüvvet-i mekkār: bi-mürüvvet ü mekkār D.

5a ħall-i ğarār: güvāħıdur D.

Nābī

Mef'ūlü Fā'ilātü Mef'aīlü Fā'īlün

Bahr-i Muzāri: --./-./-./-.-

69^b

1. Çok görmüşüz zevālini ğaddār olanlaruñ
Hengām-ı fırsatında dil-āzār olanlaruñ
2. Zilletde karar eyler eger şāğ olurşa da
Kütāh olur hayātı sitem-kār olanlaruñ
3. Şābūn-ı pend itmez eşer hūb̄s-ı ṭab'ına
Aşlı denī cibilleti murdār olanlaruñ
4. Vā-bestedür umūr-ı mükāf[āt]-ı ğayrete
Bed-kār u bī-mürüvvet-i mekkār olanlaruñ
5. Sevgendi hep taḥallūf-i va'din ḥall-i karar
İmānı hīn-i va'dede bisyār olanlaruñ
6. Virsün Hudā hevāya ğubār-ı vücūdını
Nābī derūn-ı ehl-i dile bār olanlaruñ

30

*Velehu**Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilātün**Bahr-i Müctes: .---/ .---/ .---/ .---*

1. Dili ne nā'il-i zevk-i vişāl idebildük
Ne kâ'il-i elem-i künc-i intizâr idebildük
2. Recâ-yı vaşl ile ol şâha 'arz-ı haller itdük
Ne bir maḥal didürdük ne der-kenâr idebildük
3. Bizi miyâne-i ḥavf-ı recâya atdı maḥabbet
Ne şakladuk ğam-ı 'aşkı ne âşikâr idebildük
4. Bir âfet ile ne ser-germ olup ne bûsesin aldük
Ne bir nihâl bitürdük ne mîve-dâr idebildük
5. Gehî vişâlin añup gâhî bîm-i hecrini Nâbî
Ne yârdan geçebildük ne ihtiyâr idebildük

²⁴ 69^b[Nâbî]. A.F.Bilkan Divân s.719,G.450.

1a nâ'il-i zevk: mâ'il-i zevk D.

2b maḥal: maḥalli D.

3ahavf-ı rea:havf u recâ D.

31

*Velehu**Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılün**Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-*

1. Nedir ey şüh bu bī-hūde ğazab n'oldı saña
Meşrebün düşmen-i nāz idi 'aceb n'oldı saña
2. Ne girersin araya yāre niyāz itdükçe
Ḳanı ey girye mürā'āt-ı edeb n'oldı saña
3. Cāme-h'āb içre bıraḳduñ beni ey mihr-i münīr
Durmaduñ çāk olıcaḳ perde-i şeb n'oldı saña

70^a

4. Virmemişün tütalum ruḥşat-ı āġūş-ı vişāl
Varmaġa meclis-i aġyāre sebep n'oldı saña
5. Olduñ ey ḥāme-i Nābī ḳatı çoḳdan ḥāmūş
Yine ey zemzeme-pirāy-ı tarab noldı saña

²⁵69^b-70^a[Nābī]. A.F.Bilkan Divān s.394,G.5.

2.beyit divanda 4.sırada

4.beyit divanda 2.sırada

3b durmaduñ: tırmaduñ D.

5b yine ey: bilmem ey D.

*Velehu**Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: -./-./-./-./-./-./-*

1. Üzüldü rişte-i cān zülf-i pür-şiken diyerek
Bozuldı çihre-i dil berg-i yāşemen diyerek
2. Nesīm-i reh-güzerinde vücūdum itdüm hāk
'Aceb hevālara düşdüm çemen çemen diyerek
3. Derūn-nişīmen olan rāzı eyledüm iṭlāf
Tehī hızāneye döndüm suhen suhen diyerek
4. Ne hāle şaldı dili ṭavr-ı küştegi ḥāhı
Şalındı zülf-i nigāre resen resen diyerek
5. Hevā-yı zülf-i şanemdür 'inān -keş Nābī
Olursa rū-be-reh-i deyr-i berhemen diyere

²⁶ 70^a[Nābī]. A.F.Bilkan Dīvān s.716,G.446.
3a derūn-nişīmen: derūn-nişīnüm D.
Döndüm: düşdüm D.

*Velehu**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Şeb-i tārık-i firqatde ħalāşa fırsat el virmez
Miyān-ı lücce-i hicrāna düşdük vuşlat el virmez
2. Tıtuşmak küşt-gır-i ğamla ħātırdan giçer ammā
Budur vehmüm ki tāli' himmet itmez kuvvet el virmez
3. Göñül çek dest-i ümmīdüñ ki biñ eyyām-ı ĩd olsa
Bizümle merħabāya nāzdan ol āfet el virmez
4. Bulunmaz ħalka-i tevħīd-veş bir bezm-i rüħānī
Bize bu ħāne-ķāh-ı ğamda her cem'ıyyet el virmez
5. Hemān taķlīd ile saña kalan sūz-ı derūnuñdur
Çenār-āsā her ehl-i sūze ey dil rif'at el virmez
6. Murād üzre olurduķ mīve çīn-i naħl-i kām ammā
İrişmez ķāmet-i kütāh-ı himmet devlet el virmez

²⁷ 70^a[Nābī]. A.F.Bilkan Divān s.619,G.318.

1a şeb-i tārık: çeh-i tārık D.

1a firqatde: firqatden D.

4.beyit divanda 6.sırada.

5.beyit divanda 4.sırada.

6.beyit divanda 5.sırada.,

7. O istiğnā-yı fūrūş-ı çār-sūy-ı hūsnuñ ey Nābī
Metā'-ı vaşlına cān naqdūñ itsen kıymet el virmez

28

34

Nābī

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-

70^b

1. Āteşüm bālā-rev itdi āl-i destārun senüñ
Böyle āl itmek midür dil-dādeñe kāruñ senüñ
2. Ğamzeler dād ü sitedde çārsū-yı fitnede
Ğayrılarla qorqarum var gizlü bāzāruñ senüñ
3. Leblerüñ pür-mey yine inkār idersün işreti
Bāde-i ikrārdan pür-cām-ı inkārun senüñ
4. Olsa cūşān derd ile şūr-ābe-i çeşmüm n'ola
Diğ-i fitne qaynadur çeşm-i siyeh-kāruñ senüñ

²⁸ 70^b[Nābī]. A.F.Bilkan Divān s.707,G.434.

Divanda olup mecmuada olmayan beyit:

Meşq-i düşünām itme ũuşşāka ne lāyıkdur k'ola
Zehr ile āmiñte la'l-i şeker-bāruñ senüñ

2a fitnede: fitnedür D.

5.beyit divanda 6.sıradadır.

5. Sāde-rūluk vaqtinūñ vir hūkmin ey şūh-ı cihān
Hār-zār olmazdan evvel şahn-ı gülzārun senūñ
6. Nābīyā yansañ yağılsañ şu'le-pūş olsañ n'ola
Düşdi bir destār-ı āl ile ser-i kārūñ senūñ

29

35

Velehu

Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılün

Bahr-i Remel: ..-/...-/...-/..-

1. Zevk-i ğam dilde midür dāğda mı tende midür
Neşve bülbülde midür gülde mi gülşende midür

²⁹ 70^b[Nābī]. A.F.Bilkan Divān s.551,G.213.

Divanda olup mecmuada olmayan iki beyit şu şekildedir:

O tevāzū anı mümtāz-ı cihān itmişdür
Naḥl-ı gül bağda bihūde ser-efgende midür

Dürr ü mercān bulunurmuş tatalum deryāda
Bu kadar çin-i cebin şatmağa erzende midür

2b bülbül bahtımız: bülbül-i bi-ḥāber D.
5a ḥ ān-ı nā-ḥ ān: Ḥ āh u nā-ḥ āh D.
2.beyit divanda 4.beyittir.
3.beyit divanda 2.beyittir.
4.beyit divanda 3.beyittir.
5.beyit divanda 7.beyittir.

2. Göl hem açıldı hem ārāyiş- i destār oldı
Bölöl bahtımız āyā dađı şivende midür
3. Oldı bāziçe-i aşkuñda nihān hātem-i dil
Çin-i zülfünde midür sende midür bende midür
4. Oldı sermāye-i hayret baña bīm ü ümmid
Bilemem eyleyicek hānde midür girye midür
5. Hān-ı nā-hān olup āvize-i gūş-ı aħbāb
Nābiyā her ğazelün böyle hoş-āyende midür

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -./-./-./-./-./-./-*

1. Bāğ-ı dehrin hem hazānın hem bahārın görmüşüz
Biz neşāṭın da ğamın da rüzgārın görmüşüz
2. Çok da mağrūr olma kim meyḥāne-i iḳbāle
Biz hezārān mest-i mağrūrun ḥumārın görmüşüz
3. Tüb-ı āh-ı inkisāra pāyidār olmaz yine
Arşa-ı cāhın nice sengīn-ḥiṣārın görmüşüz

71^a

4. Bir ḥurūṣiyle ider biñ ḥāne-i iḳbāli pest
Ehl-i derdin seyl-i eşk-i inkisārın görmüşüz
5. Bir ḥadeng-i cān-güzār-ı āhdur sermāyesi
Biz bu meyḍānuñ nice çāpük-süvārın görmüşüz
6. Bir gün eyler dest-beste cāy-gāhı pāy-gāh
Bī-'aded mağrūr-ı ṣadr-ı i'tibārın görmüşüz

³⁰ 70^b-71^a[Nābī]. A.F.Bilkan Divān s.619-620,G.319.

3b Arşa-i cāhın: kişver-i cāhuñ D.

5a cān-güzār: cān-güdāz D.

6a cāy-gāh-ı pāy-gāh: pāy-gāh-ı cāy-gāh D.

7. Kāse-i deryūzeve tebdīl olur cām-ı murād
Biz bu bezmūñ Nābīyā çođ bāde-h'ārın görmişüz

37

Velehu

Mef'ūlü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

Bahr-i Muzāri: --./-./-./-./-./-

1. Pervāz-ı kūy-ı yāre per ü bālümüz mi var
Şāyeste-i vişāl olacak ħālümüz mi var
2. Biz ħande ħande geşt-i güzār-ı ħarīm-i yār
Erziş neden o luţfa o iħbalümüz mi var
3. Nā-yābdur dehānı gibi ħarf-i iltifāt
Bilmem niyāz-ı vuşlata ihmālümüz mi var
4. Ey tünd-ħū neden bilelüm sırr-ı la'lüñi
Aħkām-ı ħayb sormađa remmālümüz mi var
5. Nābī mürā'iyān bize itsün mi iltifāt
Ā'mālümüz fūrūhte dellālümüz mi var

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzari': --./-./-./-./-*

1. Dīvāne eyler ādemi zencīr-besteler
Dest-i uşul pāy-ı hevāyı gidesteler
2. Göstermesün o kaht-ı sühen meclisin Hudā
K'ālūde-i tenaħnuħ ola lafz-ı nesteler
3. Zımnında olmasa eger ümmīd-i 'āfiyet
Hażm eylemezdi vaz'-ı eṭibbāyı ħasteler
4. Merhem gibi yapışmağa muhtācdur kerem
Olmaz dürüst vā'de ile dil-şikesteler
5. Nābī kerīmüñ añlar ise luṭfını 'uşāt
'Arza cerīde-i günehi kendi desteler

³¹ 71^a[Nābī]. A.F.Bilkan. Dīvān s.455,G.83.

Divanda olup mecmuada olmayan beyitler şu şekildedir:

Der-māndesüz ne lezzeyi var şān ü şevketüñ
Rūyını baqlavanuñ ağardur nişesteler

Ḳande sifāl-i meykede vü ḳande cām-ı şeh
Var bādelerde de nice baħtı-ħucesteler

3.beyit divanda 4.sırada.

4.beyit divanda 3.sırada.

*Nābī**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-*71^b

1. Nev-bahār oldı cünün el virdi şellākīlere
Düşdi mānend-i şurāhi ser-fürü sākīlere
2. Hüsni nāzik ol kadar kim sāye-i leb düşmeden
Cāy-ı gül-büse döner rüyında derrākīlere
3. Hüsni yārūñ neş'e-bağş olmağdadur her fırkaya
La'l-i meste hāl-i 'anber-fāmı tiryākīlere
4. Zīr-i hāk-i hağda rüyūñ çeşm ü ebrü ber-ğarār
'Ömürler virsün Hudā-yı lem-yezel bākīlere
5. İtse de imdād ider sengīn-dil āhen-dillere
Ya fesāna yüz sürer āhen ya sümmākīlere
6. Def'i sermā-yı tekāsülden mü'eşşir 'aşğdur
Beñzemez berş-i raḥīkī mesr-i 'uşşākīlere

³² 71^b[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.900,G.717.

2a Hüsni: Cismi D.

2.beyit divanda 3.beyit.

3.beyit divanda 2.beyit.

7. Rūḥdur maḫşūd olan şüret degüldür Nābīyā
Vāşıl-ı enfüs olan meyl itmez āfākilere

33

40

Velehu

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

1. Seni tebrīde benden olsa aġyār ittifaḫ üzre
Ne bāküm var ḫulūş elbette ġālibdür nifaḫ üzre
2. Ser-ā-pā-yı cihān bāziçe-i dest-i teḫābüldür
Ḳarār itmek ne mümkin ḫāl-i 'ālem bir siyāḫ üzre
3. Dil-i hicr-āzmā ḫayretle itdi şöyle ülfet kim
Vişālün ḫalmadı yek zerre rüçhānı firāḫ üzre
4. Ğubār-ı vaḫşet olmaz dāmen-i şaḫrā-yı vaḫdetde
Selām eyler bu bāġuñ kebki bāze iştīyāḫ üzre
5. Nifaḫ āşārını gör kim ne deñlü etseler te'līf
Degül ḫābil ki ola lafz ile ma'nī vifaḫ üzre
6. Gören ol ġonceyi āġuş-ı pīrānemde ey Nābī
Gül-i taşvirdür der çekilmiş köhne ḫāḫ üzre

³³ 71^b[Nābī]. A.F.Bilkan. Dīvān s.927,G.755.

4b bāġuñ: deştün D.

1. Nā-rāstdur sipihr mümāşāt iderse de
Şāf olmaz iddi'ası muşāfāt iderse de
- 72^a
2. Ālāyiş-i derd-i ğamdan olmaz tehī yine
Hengām-ı şubh şıdkını işbāt iderse de
3. Lillāh şanma cennet ümmīdi iledür yine
Nefs-i ḥabīs Ḥaḳk'a münācāt iderse de
4. Olmaz piyādeye şeref-i naḳş-ı cāh
Bāzideki piyāde şehi māt iderse de
5. Bārī şafā ile geçirür rūzgārını
Rindān eger izā'at-ı evḳāt iderse de
6. Bir miḥnet-i cedīd ile yād itmedür ğarāz
Çerḥ-i denī ḥuḳūka mürā'āt iderse de
7. Olmaz bedel fevāyit-i evḳāta Nābiyā
Eyyām eger telāfi-i mā-fāt iderse de

42

*Velehu**Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılün**Bahr-i Remel: ..-/.--/..-/.-.-*

1. Beni dil-haste görüp çeşmüñe nem gelmez mi
Ya peşimān-ı evzā' -ı sitem gelmez mi
2. Sen de inşāf ide ey āfet-i bigāne-nevāz
Ġayr ile ülfetüñ insana elem gelmez mi
3. Taleb-i kām ile biz bunca şitābān olduĝ
O da āyā bize bir iki ħadem gelmez mi
4. Ey düşen dā'ıye-i fikr-i dehān-ı yāre
'Acebā ħāṭıruña rāh-ı 'adem gelmez mi
5. Rāyegān olmaya mı yine metā'-ı maḫşūd
Nābıyā ḳāfile-i luṭfu kerem gelmez mi

³⁴ 72^a[Nābı]. A.F.Bilkan. Divān s.1004,G.868.

2b ülfetüñ: şöḫbetüñ D.

4a fikr: vaşf D.

43

*Velehu**Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılün**Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-*

1. Gül gülüp girdi nihālān-ı çemen-sādelere
Faşl-ı gülde yakışur sādeler āzādelere
2. Hüm zemistānda kabā cāme gibi şokmuşdur
Şīşeden sādeler itdürdi hevā badelere
3. Giremez ceyš-i güneh leşker-i istiğfāre
Düzd fırsat bulamaz sunmağa āmādelere

72^b

4. Hāll-i 'ağd ehl-i zelīl olsa da pā-māl olmaz
Nāhunuñ atma yire raḥm kıl üftādelere
5. Gāh mecmū'a gibi ḳoynuna ḳor gāh baḳar
Dil viren kimse yañılmaz 'ulemā-zādelere

³⁵ 72^a-72^b[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.908-909,G.729.

Divanda olup mecmuada olmayan beyit şu şekildedir:

~Azl-i taḳvāya çevürdi yine menhiyyāti
Geldi nevbet yine tesbih ile seccādelere

1b gülde: güldür D.
4a ḥāll-i 'ağd: ḥāll ü 'ağd D.
3. beyit divanda 4.sırada.
4.beyit divanda 5.sırada.
5.beyit divanda 6.sırada
6.beyit divanda 7.sırada.

6. Şevk-i ruhsāre-i hūbān iledür ey Nābī
Hāme yüz sürdügi evrāk-ı cilā-dādelere

36

44

Velehu

Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ilün

Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-

1. O perīyi idelüm gülşene da'vet gelsün
Gelmeden şevki ile meclise zīnet gelsün
2. Korkarum tevbeyi āba düşürürsün zāhid
Hele hengām-ı çemen mevsim-i işret gelsün
3. Āsiyāb-ı kadehūñ kâ'ide-i devri budur
Sen de şabr eyle biraz saña da nevbet gelsün
4. Leb-i sāķī iledür lezzeti de şahbānuñ
Bāde kim anda nemek olmaya la'net gelsün
5. Bed-du'ā itmege kıymam saña ey şūh ancak
Bāguña sebze-i ter çeşmüñe şıhhat gelsün

³⁶ 72^b[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān 2.815-816,G.591.

4a şahbānuñ da D.

6a şöhetdür: meclisdür D.

7a ğam-ı hicrān: ğam-ı devrān D.

6. Dirler aġyār-ı mezemmet nemek-i Őoġbetdür
Biz de ġıybet idelüm meclise lezzet gelsün
7. Pāy-māl ol ġam-ı hicrāna dimekdür Nābī
Her kim eylerse du'a kim saña devlet gelsün

37

45

Velehu

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

Bahr-i Mużāri': --./-./-./-./-./-

1. Rām eyledüm niyāz ile ol Őive-kārumı
Şehbāz-ı dest-i himmetüm aldum Őikārumı
2. Evvel ġubār-ı dilden iderdüm Őikāyeti
Görsem eger müsā'ade-i rüzġārumı
3. İtsün mi berg-i ġül getüren bāda iltifāt
PüŐt-i tekāverinde gören Őeh-süvārumı
4. Dilden kesilmez hele ser-riŐte-i ümīd
Virmem Őafā-yı vuŐlata ben intizārumı

³⁷ 72b-73a[Nābī]. A.F.Bilkan. Dīvān s.1010,G.878.
5a revā: sezā D.

73^a

5. Zerrīn kalemle yazsa revā mihr Nābīyā
Ṭāḡ-ı sipihre bu ğazel-i āb-dārumı

46

Velehu

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---

1. İdüp def'-i keder sāġarla mesrūr olmamız yegdür
Ḥarābāt içre lāy-ı meyle ma'mūr olmamız yegdür
2. Kemān-āsā elinde keşmekeşde ħalmadan yārun
O bed-hūdan misāl-i tīr mehcūr olmamız yegdür
3. Sipihrüñ hoġkasından itmeyüp deryūze-i merhem
Gül-āsā ser-te-ser pür-zaġm-ı nāsūr olmamız yegdür
4. Hilāl eyler vücūd-ı 'āşıkı ħurb-ı vişāl ey dil
O mihr-i ħüsnden mānend-i meh dūr olmamız yegdür
5. Bahāruñ zīr-i bār-ı minnet-i nev-rūzı olmaġdan
Ḥarāret dīde-i eyyām-ı bāġūr olmamız yegdür

6. Bize şaffü'n-ni'âl meclisinde yer bulunmazsa
Varup ser-defter-i hicrâna maşûr olmamız yegdür
7. Fürûğ-ı nazm ile memlû idüp dünyâyı ey Nâbî
Mişâl-i mihr-i 'âlem-tâb meşhûr olmamız yegdür

38

47

Velehu

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mef'â'ilü Fâ'ilün

Bahr-i Muzâri': --./-./-./-./-./-

1. Yanmış derûnı maqdemüne intizâr ile
Şâh-ı çenâr pençeleşür rüzgâr ile
2. Geldükçe nakd-i hüşumuzu şarf ider gider
Çokdur bizüm muhâsebemüz rüzgâr ile
3. Dilberler olmayınca harâbâtı neyleyüm
Girsün mi kimse meygedeye ihtiyâr ile
4. Gül-çîn-i kâm odur var ise rüzgârda
Gül-geşt-i bâğ eyleye bir gül-'izâr ile

³⁸ 73^a[Nâbî]. A.F.Bilkan. Divân s.914,G.738.

2b rüzgâr: nev-bahâr D.

4b eyleye: ide D.

5b bûs-ı kenâr: bûs u kenâr D.

5. Olsun ḥarām cām-ı maḥabbet o meste kim
Nābī ḳanā‘at itmeye būs-ı kenār ile

39

48

Velehu

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

1. Devāt-ı sīmīni gördükçe o şūḥuñ miyānında
Yer eyler ‘āşıḳuñ tīr-i maḥabbet üstühānında

73^b

2. Felātun olsa da mümkin mi Mecnūn olmamaḳ ādem
O şūḥuñ sīmden zencīrini gördükçe yanında
3. Olur dil cilvegāh-ı dāğ-ı ḥasret lāle-veş gāhī
Müreккеb noḳtasın gördükçe la‘l-i dil-sitānında

³⁹ 73^a-73^b[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.952,G.795.

Divanda olup mecmuada olmayan beyitler şu şekildedir:

Midādāsā sevād-ı dide reşkümden olur cārī
Müreккеb noḳtasın gördükde la‘l-i dil-sitānında

İki dillü siyeh-rū kec-derūn ḥāme raḳībāsā
Ne takrīb ile bilmem cāy-gir olmuş benānında

Okur yazar bu deñlü meşk-i ḥaṭṭ eylerken ol āfet
Yine ḥarf-i vefādan bir eşer yoḳdur dehānında

1b tīr-tiğ D.

3. beyit divanda mevcut değıl.

5a: Dil-i sevda-zede şevḳ-i miyān ile devāt oldu D.

4. Şarīr-i hāme şanma harf-rīz oldukça evrāka
Olur nālān u giryān hāme dest-i bī-emānında
5. Gönül sevdā-yı çīn-i kākül ile ber devāt oldu
İderdüm aña Nābī ‘arz maḡbūl olsa yanında

40

49

Velehu

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-

1. Cevr-i yār öyle degüldür ki demek mümkün ola
Āh u zār öyle degüldür ki demek mümkün ola
2. Şevḡ-i teşrīfūñ ile gūşe-i ḡam-hānemüze
İntizār öyle degüldür ki demek mümkün ola
3. Saña bāzīçe-i çerḡi nice tefhīm ideyüm
Rüzḡār öyle degüldür ki demek mümkün ola
4. Şeḡve itsem siteminden daḡı efzūn eyler
Yādigār öyle degüldür ki demek mümkün ola

⁴⁰ 73^b[Nābī]. A.F.Bilkan. Dīvān s.937,G.772.

2a ḡam-hānemüze: ḡum-hānemüze D.

5. Vaşl için terk-i niyâz itdügüme göñlümde
Hâr-hâr öyle degüldür ki dimek ne mümkün ola
6. Gülşenüñ itdi temâşası beni dem-beste
Nev-bahâr öyle degüldür ki dimek mümkün ola
7. Câm-ı zehr-i âb gelü-süz-ı firâķuñ sâķī
Nâ-güvâr öyle degüldür ki dimek mümkün ola
8. Lâlenüñ dâğına reşk eyledüğünden göñlüm
Dâğ-dâr öyle degüldür ki dimek mümkün ola
9. Dil harîdâr-ı vişâl olduğına ey Nâbī
Şerm-sâr öyle degüldür ki dimek mümkün ola

*Velehu**Mef'ülü Mefā'îlün Mef'ülü Mefā'îlün**Bahr-i Hecez: --./---/ ---./---*

1. Bilür o kimse ki dānā-yı sırr-ı 'ālemdür
Güşāyiş-i dehen zaḥm-ı ḥande-i mātemdür

74^a

2. Oñulmasa n'ola zaḥm-ı derūnı ehl-i dilüñ
Ki zaḥmı āyinenüñ nā-pezīr-i merhemdür
3. Ḥadengi gelmeden eyler gönülde zaḥmı zuhūr
Güli bu bāğ-ı gamuñ gonceden muḳaddemdür
4. Ḥayāl-i naḳş-i leb-i bāde-gūnı dildāruñ
Benān-ı dilde nümūdār-ı sāgar-ı Cem'dür
5. Ḥaḳīr görme metā'-ı günāhı ey Nābī
Revāc-gāhı anuñ Ka'be-i mükerrermdür

⁴¹ 73^b-74^a[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.558,G.225.

1b güşāyiş-i dehen-i ḥande zaḥm-ı mātemdür D.

2a oñulmasa: o gelme D.

4a ḥayāl-i naḳş-ı leb: ḥayāl-i ḥaks-i leb D.

51

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri': --./-.-./-.-./-.-*

1. Baħr-ı sefide geldi güm oldu yem-i siyāh
‘Afv-ı Hüdā’ya nisbet ile böyledür günāh
2. Eyley beyāz nāme-i ‘uṣṣākı nūr-ı ‘afv
Kalmaz siyāh-ı mihre muḳābil cebīn-i māh
3. Kesmem ümmīdi raħmet-i Haḳ’dan günāh ile
Maħv eyledükçe tīre-ṣebi nūr-ı ṣubh-gāh
4. Rūy-ı siyāh vāsıta-i raħmet olmağa
Müy-ı siyāh tamām sefīd oldığı güvāh
5. Bārān-ı raħmet itmege hāṣāk-ı cürmi pāk
Seyl-i bahār dilde ḳomaz gerd-i-iṣtibāh
6. Ümmīd odur günāh ola ruħsār-ı raħmete
Çeṣm-i siyāh zülf-i siyāh ebrū-yı siyāh

⁴² 74^a[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.938,G.773.

2a ṣuṣṣākı: ṣiṣyānı D.

4b müy-ı siyāh tamām: müy-ı siyāh-fām D.

5a pāk: ref D.

Divanda 5 ve 6.beyitlerin yerleri farklıdır.

7. Byle maale virdi cesret md-i 'afv
Bu szden itme Nb'yi Őermende y İh

52

Velehu

Mef'l Mef'l Mef'l Fe'ln

Bar-i Hezec: --./--./--./--

1. zrdedr mmd-i viŐl eyledigmden
verde-i guŐ-ı hayl eyledigmden
2. Ol gonce-i ter cebhesini eyledi pr-n
Blbl gibi tafŐl-i mal eyledigmden
3. Ayra ider gŐe-i ebr ile m'
Cevrin grp izhr-ı mell eyledigmden

74b

4. Őebnem gibi oy-kerde-i Őerm oldu 'izr
RuŐsrn gl-berge miŐl eyledigmden
5. Nb beni rsvlga mde Őanurlar
Yru ser-i kyn su'l eyledigmden

*Velehu**Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılün**Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-*

1. Kılmadı rāh-ı talebde hatır inşā'llāh
İderüz kŭy-ı murāda sefer inşā'allāh
2. Hiçbir 'uğde mi vardur ki açılmaz ey dil
Var iken elde niyāz-ı seher inşā'allāh
3. Dil-i sengi ne kadar saht ise de dil-dāruñ
Nāvek-i āhum olur kārger inşā'allāh
4. Germine serdine şabr eyleyerek dünyānuñ
Alınur naħl-ı emelden şemer inşā'allāh
5. Çerħüñ olmuş tatalum devri hilāf-ı me'mŭl
Dem olur kāmımız ūzre döner inşā'allāh
6. Eşk-i āhum gideli haylī zamāndur yāre
Umaruz kim getirür bir haber inşā'allāh

⁴³ 74^b[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.861,G.660.

6a eşk-i āhum: peyk-i āhum D.

3. Beyite Derkenar:

Nāvek-i āhumuz eyler güzer inşā'allāh

Münasip fehm olunur.

7. Olsa bir kerre vezān bād-ı kerīm ey Nābī
Çomaz āyīne-i dilde keder inşā'allāh

44

54

Velehu

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---

1. Hirās-ı āh-ı serdüm zülfin ayurmaz 'izārından
O sermā-dīde gitmez muttaşıl āteş kenārından
2. Bekā-yı sūziş-i 'uşşāķı iş'ār itdi Mecnūn' uñ
Çıķan sūnbül-şifat-ı dūd-ı dil hāk-i mezārından
3. Olur bisyārī-i 'aksine bā'iş yoħsa ol bī-rahm
Ĥor itmezdi mir'āt-ı derūnum inkisārından
4. Gelür bir dem beni pā-māl-i nāz eyler ümīdiyle
Dü-çeşmüm naķş-ı pā-mānendi gitmez reh-güzārından
5. Ruħ-ı pür-tāb-ı yāri gördi mih ü māh Nābī'nüñ
Bir iki ķaķre-āsā düşdi çeşm-i i'tibārından

^{4474b}[Nabī]. A.F.Bilkan. Divān s.833,G.618.

3b ĥor: hāzer D.

4a bir dem: bir gün D.

*Nābī Efendi**Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün**Bahr-i Remel: ..-!/..-!/..-!/..-*75^a

1. Beni şād eylemedüñ sen dağı nā-şād olasın
Şu'le-i āh-ı ğaribān gibi ber-bād olasın
2. Künc-i hicrāna olup sen de benüm gibi esīr
Rüz u şeb ser-zede-i dāmen-i feryād olasın
3. Vire naḥl-ı emelüñ mīve-i eşk-i ḥün-āb
Bir sitem-kārā niyāz itmege mu'tād olasın
4. Rüzgār eylesün eflāke ğubārın peyvend
Göreyüm pā-zede-i leşker-i bī-dād olasın
5. Telḡ-kām-ı sitemüñ tā ne çekermiş bilesin
Sen de zehr-ābe-çeş-i kāse-i şayyād olasın
6. Eyledün Nābī-i bī-çāreye çok cevr ü sitem
Yoğ ümīdüm ki mükāfātdan āzād olasın

⁴⁵ 75^a[Nabī]. A.F.Bilkan. Divān s.335,G.622.

2a ser-zede-i dāmen-i feryād: dest-zen-i dāmen-i feryād D.

3a eşk-i ḥün-āb: eşk-i ḥirmān D.

4b kāse-i şayyād: kāse-i ḥussād D.

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-*

1. Dağsuz bir s̄ine mi var şem^c-i rūyuñdan senüñ
Dil-periřān olmaduđ kim ıaldı müyuñdan senüñ
2. Geh tegāfül geh sitem gāhī ğazab gāhī 'itāb
Zaħmsuz dönmeđ nařīb olmadı kūyuñdan senüñ
3. İki müjgān bir yere gelmekden oldı nā-ümmīd
Ğamze-i ħātır-řikenle ğüft ü ğūyuñdan senüñ
4. Eřk ü āhın eylemezdi zīr -i bālāya revān
ıalsa 'uřřākuñda tākāt cüst ü cūyuñdan senüñ
5. Kimsede ıalmadı řemm-i nāfe-i ğīne dimāĝ
Ārzū-yı ğīn-i zülf-i müřk-būyuñdan senüñ
6. 'Arz-ı ħāl eylerdi Nābī mācerā-yı ħasretin
Ĥāme sūzān olmasa te'řīr-i ħūyuñdan senüñ

⁴⁶ 75^a[Nabī]. A.F.Bilkan. Divān s.715,G.444.

4a eřk ü āhın: eřk ü āhı D.

4a zir-i bālāya: zir ü bālāya

*Velehu**Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-*

1. Firāḳ-ı meclisüñ ey lāle-hād ne müşkil imiş
 Ḳarīn-i vaşla zarūrī ḥased ne müşkil imiş

2. Olur müşāhede-i rüyına sirişk-i niḳāb
 Ṭulū'-ı mihr deminde remed ne müşkil imiş

75^b

3. Göñül rehā bulamaz mevce-i ta'alluḳdan
 Tecerrüd ehline ḳayd-ı nemed ne müşkil imiş

4. Hezār dīde-i kevkeb nigeḥ-bānı iken
 Nevāle-i emele vaz'-ı yed ne müşkil imiş

5. Derūnı manşıb-ı ḥaḥişden eyledüm ma'zül
 Ḳalem-rev-i ğama ḳayd-ı ebed ne müşkil imiş

6. Hele yetişdi ḥaṭṭ oldı muḳaddemāt-ı zuḥūr
 Şürū'-ı ḥaḥiş-i dil bī-şaded ne müşkil imiş

⁴⁷ 75^b[Nabī]. A.F.Bilkan. Dīvān s.644,G.356.

6a muḳaddemāt-ı zuḥūr: muḳaddemāt-ı murād D.

7. Küşād buldı hele çīn-i cebhesi Nābī
Ṭarīḳ-i reh-rev-i vuşlatda sed ne müşkül imiş

48

58

Velehu

Mef'ülü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ülün

Bahr-i Hezec: --./--./--./--

1. Herkes o şuhuñ bezmine mevşül degüldür
Halvet-geh-i vaşla ḳātı medḥül degüldür
2. Bilmem dir imiş ḳā'ide-i bezm-i vefāyı
Ma'lūmdur ol ḳışşā meḥül degüldür
3. İtmege o bed-kīş sitem 'āşık-ı zāre
Zu'mınca ḳıyāmetde de mes'ül degüldür
4. Geçmek daḥı güç şabr da müşkil o perīnüñ
Simāsı güzel şīmesi maḳbül degüldür
5. Geçmez yine 'uşşāḳdan eylerse tegāfül
Ol vaz'-ı sitem firḳate maḥmül degüldür

⁴⁸ 75^b-76^a[Nabī]. A.F.Bilkan. Divān s561,G.230.
2a ḳā'ide-i bezm-i vefā: ḳā'ide-i mihr ü vefā
3a itmege: itmekde D.

6. H̄aṭ geldi yine olmadı ‘uṣṣākı perīṣan
Cem‘ olmadadır leṣkeri ma‘zūl degüldür
7. Nābī mey-i iḳbāli ḥarābāt-ı fenānuñ
Taṣdi‘-i ḳādar neṣvesi me‘mūl degüldür

59

Velehu

Müfteilün Fāilün Müfteilün Fāilün

Bahr-i Münserih: -..-/-.-/ -..-/ -.-

1. ‘Āṣıḳa nāzdan ol āfet-i devrān dönsün
Bu revīṣden olur elbette peṣīmān dönsün
 2. Sīne germek niḡeh-i yāre ḳatı müṣkildür
Dönsün ol dā‘iyeden ‘āṣıḳ-ı ḥayrān dönsün
- 76^a
3. Biz daḡı kendi gibi ‘āṣıḳ ser-geṣtelerüz
Ḥaṣre dek üstümüze günbed-i gerdān dönsün
 4. Hele bir kere de görmüş olalım didārın
Bezme gelsün de yine cām-ı dıraḥṣān dönsün
 5. Sīnemüz çāk ile miḥrāb idelüm tā ki bize
Āhen-i ḳible-nümā-veṣ dil-i cānān dönsün

6. Nābiyā tāze nazīre disün erbāb-ı suhan
Rūy-ı haṭ-āvere mecmū'a-i yārān dönsün

49

60

Velehu

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Sūz-ı ğamla içmege dil āteş-i seyyāleden
Āteşin sāğar gerekdür şu'le-i cevvalēden
2. Bāğa gel kadd ü ruḥ u ḥalūñ görüp olsun ḥacil
Serv gülden gül қaranfilden қaranfil lāleden
3. O gülün dil bülbül-i gūyāsıdur kim gösteren
Ser-be-ser çin-i cebin bār-ı girān-ı jāleden
4. Mihr-i ḥüsnün hilye- fermān itdi gūyā māhı kim
Maḥv-ı endām eylese çıkmaz derün-ı ḥāleden
5. Nābī-i dil-ḥastesin görmüş de ol āfet dimiş
Za'fı i'lāma ne ḥācet añlanurken nāleden

⁴⁹ 76^a[Nabī]. A.F.Bilkan. Divān s.838,G.626.

4a hilye fermān: ḥabse fermān D.

5b za'fı: za'fın D.

Divanda 2 ve 3.beyitler birbirlerinin yerindedir.

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri: --./-./-./-./-*

1. Hatt'azl-i hüsn virmedi ey nāzenīn saña
Oldı berāt-ı tāze hatt-ı 'anberīn saña
2. Müşkil tılsımdur dil-i āhen-sirişt-i yār
Ey āh hāll iderseñ eger āferiñ saña
3. Bir āfitābı eyledi ser-germ-i inkıyād
Ey vaqt-ı şubḥ bir nefes-i āteşin saña
4. Terk itdürür çemende bu feryādı 'ākıbet
Ey 'andelīb güldeki çin-i cebin saña
5. Nābī senüñle eyleyelüm hişşe dilberi
Zevk-i vişāl baña figān u enin saña

*Nābī**Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-*76^b

1. Terk-i maṭlabdur bu maṭlab-gāhda maṭlab baña
Eyle luṭfuñdan müretteb maṭlabum ya Rab baña
2. Ben pür olsam ol tehīdür ol pür olsa ben tehī
Sāğar-ı meydür bu bezm-i ğamda hem-meşreb baña
3. İtmege aḥkāmın istiḥrāc devr-i 'işretüñ
Asmān-ı naḥl-ı gülde jāledür kevkeb baña
4. Kimse bilmez ol mehüñ teşrifine rû-püş olur
Rûz-ı rüşenden füzün feryād-resdür şeb baña
5. Günde bir āzādelik şevķi muḳarrerdür hele
Tıfl-veş cāy olsa bārī bir daḥı mekteb baña
6. Leb midür Nābī ola ney gibi leb-riz-i hevā
Ḥāme-i gevher-feşān olursa bend-i leb baña

⁵⁰ 76^b[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.393,G.3.

6a ola: k'ola D.

6b ḥame-i gevher-feşān olursa bend-i leb baña: ḥameveş gevher-feşān ola olursa leb baña D.

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -./-./-./-./-./-./-*

1. Va'de i hāṭır-firibüñ düzd-i ḥ'āb itdüñ bu şeb
Tār u pūd-ı cāme-ḥ'ābum sūz-ı tāb itdüñ bu şeb
2. Belki eylerdüm saña şāyeste ḥizmetde ḳuşūr
Ben günāh eylerdüm ammā sen sevāb itdüñ bu şeb
3. Ben esīr-i derd-i ser ammā ruḥuñ 'aksüyle sen
Dīde-i aḡyārı mīnā-yı gül-āb itdüñ bu şeb
4. Nāz u istignā degüldür māni'-i teşrif-i bezm
Nāzenīnüm ḡālibā bizden ḥicāb itdüñ bu şeb
5. Ben ḥayālūñle şabāḥ olunca itdim güft-gū
Sen kimi şāyeste-i luṭf-ı ḥiṭāb itdüñ bu şeb

⁵¹ 76^b[Nābī]. A.F.Bilkan. Dīvān s.401,G.15.

Divanda olup mecmuada olmayan beyit şu şekildedir:

Oldı tārīki-i şeb āhumla ḳat ḳat lik sen
Ṭal'atūñle ḳangı bezmi māh-tāb itdüñ bu şeb

2.beyit divanda 3.sırada.

3.beyit divanda 4.sırada

4.beyit divanda 6.sırada.

1b sūz-ı tāb: sūz u tāb D.

4b Nāzeninüm ḡālibā bizden ḥicāb itdüñ bu şeb: Dīde-i aḡyārı mīnā-yı gül-āb itdüñ bu şeb D.

6. Tābe-gerden ğarķa-i eřk oldı tāb-1 hicr ile
Nābī'yi hem-ĥālet-i rüz-1 ĥisāb itdũñ bu řeb

52

64

Velehu

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-

1. Pāy-i yāre düşmege aġyārdan nevbet mi var
Sāyesinde naĥl-1 ümmidũñ meger rāĥat mı var
2. Geh kemān-1 hicr geh zehr-i sitem geh bār-1 ġam
'Āřık-1 fersüde-zānũ çökmedeñ raĥat mı var

77^a

3. Cilve eyler cāme-i yek-reng ile ümīd-i ye's
Ṭab'a istilā-yı ĥayret gibi bir ni'met mi var
4. Vařldan maķřūdumuz memnũn-1 cānān olmadur
Yoĥsa vařla 'ālem-i endīřede minnet mi var

⁵²76^b-77^a[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.553,G.216.

Divanda olup mecmuada olmayan beyit řu řekildedir:

Nābīyā tāze metā' ile pür itdũñ 'ālemi
Çārsüy-i 'ālem-i endīřede zīnet mi var

2b fersüde-zānũ: fersüde.bāzũ D.

2b çökmeden: çekmedük D.

2b raĥat: miĥnet D.

5a 'āřyān: kāřāne D:

5. Bir nefes 'āşyāne-i kalbinden olmazsın cüdā
Çoğdan ey ğam Nābī-i nā-şād ile ülfet mi var

65

Nābī

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-

1. Ğamuñ senüñ dil-i ħün-geştemi mekân idinür
Hümā-yı devleti gör kande āşiyān idinür
2. Hücüm-ı girye elinden alur amān virmez
Hayāl-i yārı nażar gerçi bir zamān idinür
3. Ğam-ı cihān ile baħş itmek isteyen bī-dil
Meger zebān-ı şürāhīyi tercemān idinür
4. Ğamīde-kāmet ü zerdī-i rüyum ile beni
O şeh-süvār ele alursa bir kemān idinür
5. Zamāne dām-gehin tã'ir-i dilüñ Nābī
Ğarībdür ki varup ğuşe-i amān idinür

66

*Nābī**Mef'ūlü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Eyyām-ı bahār olmaz idi gülşen olaydum
Hürşid tülü' itmez idi revzen olaydum
2. Ketān gibi fersūde olursam da olaydum
Tek ol meh-i sīmīn tene pīrāhen olaydum
3. Gül-berge şabā urmaz idi pençe-i tārāc
Şahrā-yı temennāda eger dāmen olaydum
4. Ol şūh dirīg itmez idi naqd-i vişālūñ
Hā' hiş-ger-i ihsānı hemān bir ben olaydum
5. Nisānı bedīd olmaz idi silk-i füşülun
Nābī heves-i gevher ile maḥzen olaydum

⁵³ 77a[Nābī]. A.F.Bilkan. Divān s.769-770,G.526.

2. beyit mecmuada 4.sırada.

3. beyit divanda 2.sırada.

4. beyit divanda 3.sırada.

Nābī- Müfred*Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Virmez keff-i nigāha kitāb-ı cemālını
Bilmem ne ki bu girye ile bī-vuzū' mudur

Faṣīḥ*Mef'ülü Fā'īlātü Mefā'īlü Fā'lün**Bahr-i Muzāri: --./-./-./-.-*77^b

1. Haṭṭuñ henüz ki levḥ-i cemāle gelmişdür
Ne gūne gūne nakışlar ḥayāle gelmişdür
2. Degül lebinde ḥaṭṭ-ı sebz-i yār-ı Zül'karneyn
Ḥazerden āb-ı ḥayātı su'āle gelmişdür
3. Zamān-ı şīve-i fezā-yı ihtizāz zuhūr
Tamām mertebe ol nev-bahār ile gelmişdür
4. Vişāli va'delerin ehl-i 'aşka incāze
Meger ki ḥaṭṭ o perīye ḥavāle gelmişdür
5. Hezār mertebe naqd olsa ğamda şī'r-i Faṣīḥ
Netīce āteş-i 'aşk ile kāle gelmişdür

*Velehu**Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: -. / . -- / . - / . -*

1. Bu ŧeb görüp didüm ey mäh sür'atüñ kimedür
Kimi müŧerref idersüñ 'azimetüñ kimedür
2. Elüñde hañcer-i ser-i tiz-i cevr-i bî-dāduñ
Meyān-ı 'āŧıq-ı ŧeydāda niyyetüñ kimedür
3. ŧitāb idüp ŧaraf-ı küy-ı yāre püyānsın
ŧabā yine o perî-rüyi da'vetüñ kimedür
4. Nedür bu ŧiftegî sende bizden itme nihān
Kimüñ esîrisüñ ey meh maḥabbetüñ kimedür
5. Sipihr ḥırmenine āteŧ urdı kim ŧereri
Göñül bu āh-ı cihān-süz-ı ḥasretüñ kimedür

⁵⁴ 77^b[Fasih]. M.Çıpan. Divān. S.96,G.121

Divanda olup mecmuada olmayan beyit ŧu ŧekildedir:

Hele teğāfül idüp ehl-i ᧔ab'a baqmazsın
Felek senüñ bilelüm çeŧm-i rağbetüñ kimedür

3b ŧabā yine: yine ŧabā D.

3.beyit divanda 7. Beyit.

4. beyit divanda 3. Beyit.

5. beyit divanda 4. Beyit.

6. Hele tegāfūl idüp ehl-i ṭab‘a baḳmazsuñ
Felek senüñ bilelüm çeşm-i raġbetüñ kimedür
7. Şarīre başladuñ ey kil-k-i hoş-edā-yı Faşīḥ
Kimüñ şenā-geri olduñ bu midḥatüñ kimedür

70

Velehu

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

Bahr-i Müctes: .-./..-./..-./..-

1. Meger ki kākül-i cānāneden şabā geliyor
Ki cān meşāmına bir büy-ı āşinā geliyor
 2. Gelür dehānuma cānum berā-yı istiḳbāl
Denilse meclise ol yār-i bī-vefā geliyor
- 78^a
3. Sitemle ḥāṭıra senden ferāġ gelmez hīç
Cefālaruñ bize ey bī-vefā şafā geliyor
 4. Çemende başlamış ancaḳ fiġāna bülbül-i zār
Ki güş-i cānuma dil-süz bir şadā geliyor
 5. Derünü idemedüñ ġayrıdan Faşīḥ teḥī
Hezār görmedigüm yād u āşinā geliyor

71

*Velehu**Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: .-./..-./..-./..-*

1. O dem olur mı sile eşk-i çeşümümi dāmānuñ
O gün gelür mi göre dīde mihr-i raḥşānuñ
2. Ne gördi dīde-i terden ne çekdi destümnden
Zebānı olsa dise dāmen ü girībānuñ
3. Küşāde itmez idüm mācerā-yı aḥvālüm
Olaydı zābıtası elde çeşm-i giryānuñ
4. Varup raḳīb ile peymāne-i nūş-i 'ahd itdün
Şikest iderek āḥir bizümle peymānuñ
5. Nedür Faşih bu vaz'-ı tegāfül-āmizün
Degül mi yoḥsa sezā-yı nigāh-ı iḥsānuñ

⁵⁵ 78^a[Fasih]. M.Çıpan. Dīvān s.171,G.252.

1a çeşümümi: çeşmi D.

4a itdün: olduñ D.

Velehu

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-

1. Nāme-i ḥüsnüñi itdükde küşād ol meh-rū
Müy-i pīşānī-i müşkīni görenler didi hū
2. Seyr idüp rüyıñı şāndum o dü-çeşm- i siyehi
Gülşen-i ḥüsne komuşlar iki vaḥşi āhū
3. Yāđ idüp ruḥlarını giryeler itdüm vāfir
Bağ-ı ḥüsnuñ gül-i ra'nalarına virdüm şū
4. Nağd-i cānı virür elbet gören ol sīm-teni
'Āşık-ı Ḥaqq bu ki başdan çıkarur ol pehlū
5. Eylemiş 'aqlını çün müy-ı şikāfuñ şad-çāk
Düş-ı cānānede ol iki bölünmüş gīsū
6. Sünbül-i kākülidür ya ḥaṭṭ-ı reyḥānı Faşih
Seni āşüfte-dimāğ iden odur yāḥūd bū

⁵⁶ 78^a[Fasih]. M.Çıpan. Divān s.238, G.369.

2b āhū: ebrū D.

5a çün: çok D.

5b şikāfuñ: şikāfın D.

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri': --./-./-./-./-./-*78^b

1. Cānā sirişk-i dīde-i ħūn-bāre baķmaduñ
Naķd-i niyāz-ı 'āşık-ı ğam-ı ħāra baķmaduñ
2. Ey dil raķīb ile yine var bir mu'āmeleñ
Meclisde cünbüş-i müje-i yāra baķmaduñ
3. 'Arz-ı merāma ey dil 'aceb cür'et eyledüñ
Tīğ-i 'itāba ħançer-i āzāra baķmaduñ
4. Dest-i nevāziş-i nigehüñ ey ṭabīb-i cān
İtdüñ dirīğ nabz-i dil-i zāra baķmaduñ
5. Bir kerre hiç nigāh-ı teraķķumla sevdigüm
Ĥāl-i Faşih-i bī-kes ü bīmāra baķmaduñ

⁵⁷ 78^b[Fasih]. M.Çıpan. Divān s-167-168,G.247.

2a mu'āmeleñ: mu'āmele D.

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri: --./-./--./-.-*

1. Ol dem ki eyledüm nigh-i iptidā saña
Ol dem bu demdür oldı gönül mübtelā saña
2. 'Älemde 'arż-ı şive tegāfül hitāb-ı nāz
Maşuşdur saña saña ey bī-vefā saña
3. Dilden hilāf-ı va'de-i bigāne eyleyen
'Ahde vefāyı eylememiş āşinā saña
4. Meyl eyledün bu hāke eyā ser-firāz-ı nāz
'Ömr-i tavil ide müyesser Hudā saña
5. Jengāri olmuş āyineñ ekdār ile Faşih
Bilsem ne vech ile vireyüm incilā saña

Velehu

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

Bahr-i Hezec: --./--./--./--

1. Bir buse-i la'lün ile sāķī dili şād it
Peymāne-i ümmīdimi lebriz-i murād it
2. Hep gonceleri bād-ı bahār itdi şüküfte
Ya Rāb dili sen şebnem-i luţfuñla küşād it
3. Telhī-i sitem tā-be-key ey şāh-ı melāḥat
Bir pāre ne var bendelere baḥşış-i dād it
4. Kem raġbeti-i çārsū-yı dehr o ḥadde
Baḫmazlar eger Yūsufı biñ kerre mezād it

79a

5. Gören güne ol ruḫları ḥurşīde Faşih'ün
Mihrini füzün şevķini yā Rābb ziyād it

⁵⁸ 78b-79a[Fasih]. M.Çıpan. Divān s.42-43,G.28.
1a dil-şād: dil şād D.

*Velehu**Fe'ılātüin Mefā'ilün Fe'ılıın**Bahr-i Cedid: ..-/.-./..-*

1. Hüsni ile gül gibi müsellemsin
N'eyleyim ah hāre hem-demsin
2. Yād ider mi o ğonce-fem bizi hiç
Sen şabā bezm-i yāre maħremsin
3. N'ola ğüftāra gelmeseñ her dem
Ġonce-i gül gibi teng-femsin
4. Bu cemāl-i melek-firīb ile hiç
Saña kim der ki nev'-i ādemsin
5. Bülbül-i 'aşkuñ olsa n'ola Faşih
Hüsni ile gül gibi müsellemsin

*Velehu**Mefā'iliün Fe'ilātiün Mefā'iliün Fe'iliün**Bahr-i Müctes: .-./ ..-/ .-./ ..-*

1. Gider mi halka-i āgūşa yār gelmez mi
Bezmdede dāmımıza bir şikār gelmez mi
2. Neşāt-ı bezmimiz amāde sākī muntazırız
Gelür mi meclise ol şive-kār gelmez mi
3. 'Aceb bu cūşış-i eşke nihāyet olmaz mı
Tal'ātum yem-i 'aşka karar gelmez mi
4. Kalur mı gonce-i ümīd böyle serbest
Nesīm-i dil-keş-i faşl-ı bahār gelmez mi
5. Raķibe āyine-i hüsni şuna dildār
Faşih hātıra bundan ğubār gelmez mi

*Velehu**Mefā'ilün Fe'ilātiün Mefā'ilün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: .-./ ..-/ .-./ ..-*

1. Nigāh-ı çeşmi 'aceb ben ğubāra degmez mi
Gönül nezāre-i luṭf-ı nigāra degmez mi
2. Elüñde cām ile teşrīf eyleseñ sāķī
Bu intizāra bu deñlü ħumāra degmez mi
3. Cemālüñ āyīnesin vaķf-ı çeşm-i ğayr itdün
Bizüm de ħişsemüze bir nezāre degmez mi

79b

4. Küşāde olmadı esrār-ı la'l-i gül-nārı
O nükte ħalli hezārān ħişāra degmez mi
5. Faşīḥ muntazıruz bir cevāb gelmez hīç
Niyāz-ı nāme-i dil yoḥsa yāra degmez mi

⁵⁹ 79a-79b[Faşīḥ]. M.Çıpan. Divān s276,G.433.

Divanda olup mecmuada olmayan beyitler şu şekildedir:

Hevāya münkalib olmaķda āh-ı mazlümān
Sipih-ı ħırmenine bir şerāre degmez mi

O mest-i nāz degirdükçe ħançerin ğayra
Meger ki ħātır-ı uşşāķ-ı zāra degmez mi

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Sūz-ı te'sīr-i figānumla aķar Őular durur
Seyl-i eŐk-i eŐmüme ĥayrān olup cūylar durur
2. Ĥızb-i 'aŐkuñla o ser-germ-i temāŐāyum henüz
Eylesem deŐte nigeĥ rem-ĥorde āhūlar durur
3. eŐmüme dün mihr ü māha 'ālem oldı ber-ĥaraf
Ġālibā mir'āt-ı dilde 'aks-i meh-rūlar durur
4. Ĥāmeler Őaf-bend olup taĥrīre Ői'rüm ey FaŐĥ
Bir aķar Őudur ki her sū serv-i dil-cūlar durur

*Velehu**Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-*

1. Ey perī ruhsār bilmem ülfetün kimlerledür
Hiç görünmez 'aceb ünsiyyetün kimlerledür
2. Kanķı meclis feyz-yāb-ı nūr-ı hüsnüñdür henüz
Şem'-i bezm-ārā gibi germiyyetün kimlerledür
3. Görmedük gözden nihānsın haylī demlerdür seni
Bilmezüz ey duķter-i rez 'işretün kimlerledür
4. Her seher-tā-şeb süreyyā-rīz çeşm-i ğayretüm
İhtilātı yā Rāb ol meh-ṭal'atun kimlerledir
5. Hiç seni cem'iyet-i erbāb-ı dilde görmezüz
Ey Faşih-i zār şimdi şoķbetün kimlerledür

⁶⁰ 79^b[Faşih]. M.Çıpan. Divān s.95-96,G.120.

4a her seher tā-şeb: tā seher her şeb D.

81

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Baħr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Cāy idünsem itmek istib'ād-ı deyr-i miħneti
 'Āşıkum bir kāfir-i ħüsne Muħammed ümmeti
2. İttiħādın şem' ile efsürde itmiş rüzgār
 Bulmadum pervānede evvel olan germiyyeti

80^a

3. Giceler 'azm itdigüm ol māha sāyem ħavfidur
 Bir ıarıķ ile ķabül itmez maħabbet şirketi
4. Minnet-i ħāıır-ıırāş-ı tīşe ķaydın çekmezem
 Kūhı deşt eyler dilin kem-ter-nigāh-ı ħasreti
5. 'Aks-i āyineyle ülfet eylemez bir vech ile
 Şüret-i ta'bire girmez ol perinüñ vaħşeti
6. Cāna minnetdür cefāsına taħammül ey Faşih
 Bār-ı bāğ eyler baña ol tıfl-ı nāzuñ lükneti

⁶¹ 79b-80^a [Faşih]. M.Çıpan. Divān
 4b dilin: dilüñ D.

*Velehu**Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-*

1. Gül-ruhuñsuz bāğ-ı 'ālem çeşmüme hār oldı āh
Mihr-i rüyñsuz günüm zülfüñ [gibi] tār oldı āh
2. Çekdüm el dāmān ı ceyb-i 'ārdan şimden girü
Kim benüm naḥl-ı ümīdüm böyle bī-bār oldı āh
3. Kişverinde pādişāh-ı hüsñüñ ol kim geçmedi
Naḥd-i eşküm kim benüm yok yire īşār oldı āh
4. Ol kadar rūzum siyeh-tār oldı ammā neyleyim
Şimdi tāze dil yine zülf-i siyeh-kār oldı āh

⁶² 80^a [Faşīḥ]. M.Çıpan. Divān s.241,G.374.

Gazelin matla v e makta beyitleri divanla aynı olup diğer beyitler farklıdır. Mecmuada yer alan gazel divandan bir beyit fazladır. Farklı olan divandaki beyitler şu şekildedir:

Miḥnet-i hicrūñle ol deñlü za'if oldı tenüm
Āfitābum sāye-i cismüm baña bār oldı āh

İftihār eylerd, ben üftādesiyle bir zemān
Şimdi ol şūḥa maḥabbet mücib-i 'ār oldı āh

Merhamet eyleñ müselmānlar Faşīh-i bī-dile
Bir bütüñ zünnār-ı zülfine giriftār oldı āh

5. Ol siyeh-mest āfetüñ ben şimdi bildim neydüğün
Yağıd-ı kalb-i ‘aşık ağyār ile yār oldı āh
6. Merḥamet eyleyin müslümānlar Faşih-bī-dile
Bir bütüñ zünnār-ı zülfine giriftār oldı āh

63

83

Velehu

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

1. Ne bāğuñ verdisüñ büy-āşinā-yı ülfetüñ kimdür
Ne bezmüñ şem‘isin süz-āzmā-yı şoḥbetüñ kimdür
2. Kimüñ gülzār-ı cismüñ cilve-gāh itdüñ ‘aceb bilsem
Mişāl-i sāye pā-māl-i nihāl-i kāmētüñ kimdür
3. ‘Aceb teşrīfüñe kimlerdür ey meh muntazır her şeb
Henüz encüm-şumār-ı -şām-ı tār-ı ḥasretüñ kimdür
4. Kimüñle leb-be-leb-zānū Bizānos’da şafālarda
Sebū-veş hem-nişinüñ cām-veş hem-şoḥbetüñ kimdür

⁶³ 80^a-80^b [Faşih]. M.Çıpan. Divān s.95,G.119.

2a itdüñ: itseñ D.

4. beyit divanda mevcut değil

3. beyit divanda 4.beyit.

5. beyit divanda 3.beyit.

80^b

5. Hele biz haylî demdür kaç'-ı ümmîd eyledük şimdi
‘Aceb nev-bâde-çîn-i büstân-ı vuşlatuñ kimdür
6. Faşîh-i zâr olaldan dūr hayli rüzgâr oldı
‘Aceb şimdi ğubâr-âsitân-ı devletüñ kimdür

64

84

Velehu

Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-

1. Rüz u şeb âhumla eyyâmum siyeh-fâm itdiler
Bu perî-ruhsârlar şabaħum benüm şâm itdiler
2. Yâr olmuş sâye-i bahş-ı halka-i bezm-i raķîb
Ol hümāya ‘aķıbet dām itdüler rām itdiler
3. Gonc-femler murğ-ı cānuñ şekve-i feryādı
Güş idüp nergislerin hışımıyla bādām itdiler

⁶⁴ 80^b[Faşîh]. M.Çıpan. Divân s.104,G.135.

4. Beyit mecmuada yazılmamış. Divanda şu şekildedir:

Her biri bu hâl ile çok murğ-ı dil şayd eyledi

4. [Her biri bu hāl ile çok murğ-ı dil şayd eyledi]
Hüblar kim hāl ü zülfün dāne vü dām itdiler
5. ‘Arz-ı şevk idüp ricālar itdiler vāfir Faşîh
Kalmadı aḥşāma ol māha çün ibrām itdiler

65

85

Velehu

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-

1. Haṭ gelüp mihr-i ruḥuñ bī-incilā göstermesün
‘Aşîka ol tîre-eyyām-ı Hudā göstermesün
2. Naḡd-i cān olsun bilüp ḡadr-i metā‘-ı ḥüsnini
Ol peri-ruḥsārını pey-rev-nümā göstermesün
3. Şıḡlet-i bigāneden ol şūḡ ister ise ḡalāş
Meclise geldükçe rûy-ı āşinā göstermesün
4. Kimsenüñ yā Rabb mir’āt-ı sipihr-i kec-nihād
Şuret-i ümmīdin ‘aks-i müdde‘ā göstermesün

⁶⁵ 80^b-81^a[Faşîh]. M.Çıpan. Divān s.214,G.328.

5a iḡbāl-i ‘izzet: iḡbāl ü ‘izzet D.

3. beyit divanda 4. Beyit

4. Beyit divanda 3. Beyit

5. Almağ isterse Faşîh ikbâl-i izzetden naşîb
Kimseye hiç şüret-i ʿacz ü ricâ göstermesün

66

86

Velehu

Mefʿülü Mefāʿilü Mefāʿilü Feʿülün

Bahr-i Hezec: --./--./--./--

1. Ey şüfi suʿâl eyleme hiç meşrebimüzden
Meyhâneye gel duymağ-içün mezhebimüzden
2. Eşk-i terümüzden bilinür rāzımız elbet
İdrāk olunur t̄aliʿümüz kevkebimüzden

81^a

3. Baht ister ise şubh-ı kıyâmetde göz açsun
Biz kaṭʿ-ı nazar eylemişüz maṭlabımızdan
4. Bî-giryeye vü efgân güzerân itmedi bir dem
Var haṣṣ-ı şafâmuz hele rûz u şebimüzden
5. Her meclis-i himmetde o hâmuş Faşîhʿüz
Harf-i ğalaṭ-ı h̄āhiş alunmaz lebbimüzden

⁶⁶80^b-81^a[Faşîh]. M.Çıpan. Dîvân s.233, G.361

1a meşrebümüzden: mezhebümüzden: D.

1b:mezhebümüzden: meşrebümüzden D.

2a: razımız: rûzumuz: D.

5a her: ser D.

*Dervîş Nesîb**Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Mey-i iqbâl-i çarhuñ maṭlab-ı şâh u gedâdur hep
Bu nîlî kâse-i pür-zehr ile sükker-nümâdur hep
2. Yem-i 'aşka şikeste fülk-i cânuñ şal hirâs itme
O baḥr-i bî-kenâruñ her ḥayâli nâ-Ḥudâ'dur hep
3. Behâ-yı kâle-i faşl-ı dilârâ cevher-i cândur
Nuḳûd-ı eşk-i 'âşık sük-ı ğamda nâ-revâdur hep
4. Ne 'âlemler görüldi gülşen-i bezmünde ey sâķî
Bu bâğuñ gülleri âyîne-i 'âlem-nümâdur hep
5. Nesibâ şekve-perdâz olma kim bu şeş-der-i ğamda
Nümûd-ı Ka'beteyn rûz u şeb-i naķş-ı cefâdur hep

^{6781a}[Nesib]. A.S.Hidayetoĝlu. Divân s.28.,G.8.

1b zehr ile: zehrler D.

2a ḥayâli : ḥubâbı D.

3a fasl: vasl D.

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-ı Remel: -.-/-.-.-/-.-.-*

1. Nağd-i cevr u lütf-ı gerdün 'ayārın görmüşüz
Bâğ-ı dehrüñ hem gülin hem zaḥm-ı ḥārın görmüşüz
2. Dest-i āḥir ālet-i ḥamyāze-i idbār olur
Nice mest-i cām-ı iḳbālüñ ḥumārın görmüşüz
3. 'Āḳıbet fersüde itdi kâle-i kāmın kesād
Çārsüy-i devletüñ çok kām-kārın görmüşüz
4. Derd-mendānun ṭayanmaz zūr-ı seyl-i eşkine
Mülk-i cāhuñ çok binā-yı üstüvārın görmüşüz
5. Oldı pā-māli reh-i zillet Nesībā 'āḳıbet
'Arşa-i kibrüñ nice çāpuḳ-süvarın görmüşüz

*Velehu**Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Biz táb-ı ħor mışkala-i dest-i niyāzuz
Āyīne-i rüşen-güher-i şāhid-i rāzuz

81^b

2. Mest itdi bizi bŷy-ı gül-i rāh-ı ħaķıķat
Zāhirde temāşā-kŷn-i gŷlzār-ı mecāzuz
3. Hem bezmimŷz itmekde ziyāmuzla temettu'
Biz ŷem'-i ŷıfat gerçi ki pŷr-sŷz-ı gŷdāzuz
4. 'Āķillere keşf itmezŷz aħvālimŷz ammā
Mānend-i der-i ehl-i kerem 'āşıķa bāzuz
5. Bigāne olursaķ n'ola 'āķl ile Nesībā
Dil-dāde-i cānāne-i bigāne-nŷvāzuz

⁶⁸ 81a-81^b[Nesīb]. A.S.Hidayetođlu. Divān s.358, G.75.

1a hor: ħired D.

2a rah: bag D.

3b pŷr-sŷz-ı gŷdāzuz: pŷr-sŷz u gŷdāzuz D.

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-*

1. 'Aşk ile biz pāye-i Mecnūn'a çıkmış inmişüz
Hāküz ammā bād ile gerdūna çıkmış inmişüz
2. Cüst ü cūyuñla senüñ ey çeşm-i āhu bir zamān
Çoğ ser-i kuhsāra çoğ hāmūna çıkmış inmişüz
3. Dil didi biz ol resen-bāzuz ki tīg-i āh ile
Rīsmān-ı tırra-i şeb-gūna çıkmış inmişüz
4. Meyl-i ebrūdan geçüp dil-beste olduk kāmete
Dersimüz şimdi elifdür nūna çıkmış inmişüz
5. Sicn-i ğam olsa Nesībā cāyımız olmaz 'aceb
Yūsuf-āsā kıymet-i efzūna çıkmış inmişüz

*Velehu**Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Vuşlatda ğam-ı hicr-i ciger- t̄āb unudulmaz
Dūr olmağıla şoĥbet-i aĥbāb unudulmaz
2. Ru'yāda bile ĥançer-i cānān görürüz biz
Ĥ'āb içre daĥı teşne iken āb unudulmaz
3. Olsağ no'la yād-āver-i 'işret-gehi deyrin
Dilberle olan bezm-i mey-i nāb unudulmaz
4. Eşkümden o şūĥ olsa hirāsān ne 'aceb kim
Nāgeh-i resī-i tündī-i seyl-āb unudulmaz
5. 'Ālemde Nesībā nice demler güzer eyler
Bu nazm-ı şafā-güster-i kam-yāb unudulmaz

*Nesīb**Mefā'iliün Fe'ilātiün Mefā'iliün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: -./-./-./-./-./-./-*82^a

1. Şehīd-i ğamzeñ olanlar hayāta nāz eyler
Senüñ üftādelerüñ kā'ināta nāz eyler
2. Ne kāfir itse nażar naķş-ı ħüsñüñe ey büt
Perestiş-i şanem-i sūmenāta nāz eyler
3. Hayāl-i la'lüñ iden sāġar-ı şarāb degül
Piyāle nüş-i āb-ı hayāta nāz eyler
4. Niġāh-ı sāhil-i 'aql eylemez helāk olsa
Ġarīk-i baħr-ı maħabbet necāta nāz eyler
5. Hücüm-ı ğamla dem-ā-dem Nesīb-i giryānuñ
Sirişk-i dīdesi Nīl ü Fırāt'a nāz eyler

*Velehu**Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. İŖve nıgeh-i eŖm-i füsün-sāzuña maħŖŖŖ
 Āyın-i sitem ġamze-i ġammāzıña maħŖŖŖ
2. Bir sencileyin āfet-i bī-dāda ta'alluġ
 Bir bencileyin 'āŖıġ-ı ser-bāzuña maħŖŖŖ
3. Bir nazarda Ŗad murġ-ı dile zaħm-ı resānı
 Ser-pene-i nā-geh res u Ŗeh-bāzuña maħŖŖŖ
4. Naġd-i nıgeh-i 'āŖıġa düzdīde ta'arruz
 Dest-i nıgeh-i Ŗa'bda pervāzuña maħŖŖŖ
5. Ĥaġġā ki Nesībā bu zemın üzre bu cevlan
 Esb-i siyeh-i kilik-i sebük-bāzuña maħŖŖŖ

⁶⁹82a[Nesib]. A.S.Hidayetoġlu. Divān s.382G.97.

3b res u Ŗeh-bāz: res-i Ŗeh-bāz D.

4b pervāz: perdāz D.

5b sebük-bāz: sebüktāz D.

*Velehu**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Nigāh itdükçe nūr-ı ıal'atuñdan sīne rüşendür
Fürüg-ı mihreden güyā āyīne pertev-efgendür
2. Alunmaz geřt-zārı 'aşkıdan maşşül-i āsāyiş
Zemīn-i nā-murād ile muhabbet berķ-ı ħirmendür
3. Ne mümkin gevher-i esrār-ı 'aşkı eylemek pinhān
Hemīşe dest-i ħasret çāk-sār-ı ceyb ü dāmendür
4. Hemān ħikmet şafā-yı dildedür yoħsa berāberdür
Gerek peygüle-i külħan gerekse bezm-i gülşendür

82^b

5. Göñül çoķdan 'ubūr eylerdi menzil-gāħı fānīden
Ümīd-i vuşlatuñ ey şāh-ı mülk-i 'işve zührendür
6. Murād üzre o māha eylemez nezzāre şermendin
Dem-i vuşlat ħayā güyā Nesīb-i zāra düşmendür

⁷⁰ 82^a[Nesīb]. A.S.Hidayetođlu.Divān s.305,G.27.

1b Fürüg-ı mihreden: fürüg-ı mihir ile āyīne D.

2b nā-murād ile: nā-murādīde D.

*Velehu**Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-*

1. Serde sevdā elde peymāne gönülde pīç ü t̄āb
Oldı bu āb u hevādan ṭab^c-ı sāmānum ḥarāb
2. Dāne-i ümmīdiñi nerm eylemez hīç kimsenüñ
Tā-be-key gerdān olur bilmem tehi^ı nüh āsiyāb
3. Her perī^ı peyker güzel tārāca virdi ḳalmadı
Cānda rāḥat tende şıḥḥat dilde ḳuvvet gözde ḥ^ı āb
4. Her gül-i hüsnüñ olur bir bülbüli 'ādet budur
İtmesün bizden o gül ruḥsāra söyleñ ictināb
5. Besdür ey sākī-i dehr eyle Nesīb'e merḥamet
Cām-ı ḥasretten murāduñ üzre oldı neş'e-yāb

⁷¹ 82^b[Nesīb]. A.S.Hidayetoğlu.Divān s.284,G.6.
3a her: bir D.

*Nesīb**Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-*

1. 'Aceb nesīm-i ser-i kūy-i yāri gördüñ mi
O semtlerde dil-i bī-ķarārı gördüñ mi
2. Süvār-ı keştī-i ten olalı gönül söyle
Meyāne-i yem-i ğamda kenārı gördüñ mi
3. Deger mi nālīşine 'andelīb-i nālānuñ
Zamān-ı zūd-ı zevāl-i bahārı gördüñ mi
4. Nühüfte yāri şikār eylemiş bugün zāhid
Bizi mezemmet iden yād-gārı gördüñ mi
5. Ferāğat eylese āh itmeden ķarār idemez
Nesīb-i zār-ı siyeh-rūzgārı gördüñ mi

*Velehu**Mefā'iliün Fe'ilātiün Mefā'iliün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-*

1. Felek 'aceb yolumuz kūy-i yāre düşmez mi
Bizüm de hişşemüze bir nezzāre düşmez mi

2. Şabāyı zīr-i liḥāfında goncenüñ göricek
Hezār ḥançer-i ser tīz-i ḥāre düşmez mi

83^a

3. Vişāle va'delerüñ gūş iden o bed 'ahdüñ
Zamān-ı maḥşere dek intizāre düşmez mi

4. Fezā-yı 'aşqda bī-hūde gerd olan diller
Kemend-i ṭurra-i 'anber-nişāre düşmez mi

5. alur gider mi kesād-ı hūnerle böyle Nesīb
Metā'-ı rāyic olur bir diyāre düşmez mi

*Velehu**Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Kan ağlamağa dīdelerüm t̄ab mı k̄aldı
Ol baht-ı tal'ātum idecek āb mı k̄aldı
2. Dāmānuña küstāh düşersem 'aceb olmaz
Mestī-i mey-i 'aşq ile ādāb mı k̄aldı
3. Dīdarıñı dil vākı'asında bile görmez
Çeşmümde ğam-ı hicrūñ ile h̄āb mı k̄aldı
4. Ey Yūsuf-ı şānī saña sevdā-ger-i dīde
Harc eylemedük gevher-i nā-yāb mı k̄aldı
5. Gördük nüşha-i mihneti ser-cümle Nesībā
Nā-dīde fen-i 'aşqda bir bāb mı k̄aldı

⁷² 83^a[Nesīb]. A.S.Hidayetoğlu.Divān 492,G.199.
1b baht-ı talātum: yemde talātum D.

*Velehu**Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Rū-be-rāh-ı ğurbet ol mehcūr olup yārāndan
Nām-dār olmaz güher devā olmayınca kāndan
2. Söylenürse söz maḥallinde bulur ḳadr-i girān
Dür olur gör ḳaṭre-i feyz mevsim-i nīsāndan
3. Bāğ-ı kāmı eşk imiş şād-āb iden fehm eyledüm
Girye-i ebr-i bahārīden gül-i ḥandāndan
4. Birbirinden iki yāri nāḳışān eyler cüdā
Naḳş ile gider tesāvī keffe-i mīzāndan
5. Şu'bdur dānāyı söyletmek Nesībā her zamān
Gevherüñ iḥrācı müşkildür teh-i 'ummāndan

100

*Velehu**Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılün**Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-*

1. Sensiz ey meh nice olur cān ile āmīziş-i ten
‘Aks-i āyīnede [bī]-şūret ider mi mesken

83^b

2. Çāk çāk eylemedüñ ‘āşık-ı şūrīdelerüñ
Hasretüñle ne girībān kodılar ne dāmen
3. Çün çenār āteş-i reşk ile yağar şimşādı
Gülşene serv-i kıddüñ olsa n’ola sāye-fiken
4. Leb-i cān-bağşuñla nīm-ħitāb itseñ eger
Bāğda eyleye reftār-ı nihālān-ı çemen
5. İmtizāc eyleyemez zūlmet ile nūr Nesīb
Olmaz ārām-geh-i kīne derün-ı rüşen

⁷³ 83^a-83^b[Nesīb]. A.S.Hidayetoğlu. Divān s.448,G.157.
Olsa n’ola: olsa eger D.

*Velehu**Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Şeb-gîr-i ğam-ı aşkuñı dūr itme nazardan
Havf eyle civān sen haţar-ı āh-ı seherden
2. Senden beni mehcūr idemez  a'ne-i aġyār
Bülbül sitem-i hār ile geçmez g l-i terden
3. Pā-māllige k b-i fenā olsa da ey Őuĥ
Sevdā-yı viŐāl n nice mümkin gide serden
4. Ya r h-ı muŐavver ya per sin hele gelmez
HāŐā ki senün gibi güzel nev'-i beŐerden
5. Sāki-i felek bezm-i firākuñda Nes b' n
Peymāne-i çeŐmin p r ider h n-ı cigerden

102

*Velehu**Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün**Bahr-i Müctes: .-./..-./..-./..-*

1. N' olurdu ruḥṣat-ı pā-būs virse yār bize
Sirişk-i dīde-i ḳadr itse i'tibār bize
2. Rūḥ-ı 'arūs mihr olursa göstermez
Felek didükleri ğaddār-ı nā-bekār bize
3. Piyāle-i dili seng-i tegāfül itdi ŧikest
Nedendür ey gül-i ra'nā bu inkisār bize
4. Derūn-ı sīne ki pūr dāğ-ı hicr-i rūyuñ ola
Ne neşve virse gerek seyr-i lāle-zār bize
5. Ḳarār-dāde-i şabr ol vişāl isterseñ
Nedür bu ṭa'nelerüñ ey Nesīb-i zār bize

⁷⁴ 83^b[Nesīb]. A.S.Hidayetoğlu. Divān s.472,G.179.

2a: emel-i mihr D.

2b ğaddār-ı nā-bekār: ğaddār u nā-bekār D.

103

*Nesīb**Mefā'īlün Fe'ilātün Mefā'īlün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-*84^a

1. Vefā-yı 'ahdı ol āhu-nigeh nedür bilmez
Meyān-ı ehl-i maḥabbetde reh nedür bilmez
2. Bu gülistān-ı fenāda gül-i vefā diñle
Hezār bāğ-ı maḥabbet kih nedür bilmez
3. Esīr-i zülf olan rüyini ḥayāl eylemez
Fütāde-i ğam şeb ü şubḥ-geh nedür bilmez
4. Helāk-i nāz ider ağyārı 'āşık-ı maḥrūm
O cevr-pīşe sevāb ü güneh nedür bilmez
5. Maḥabbet ādemi hem-dāsitan-ı Ḳays eyler
Gedā-yı bī-nemed ü pādişāh nedür bilmez
6. Tıfl-ı nev-rese incinme kim Nesīb daḥı
Nevāziş-i nigeh-i gāh u geh nedür bilmez

⁷⁵ 84^a[Nesīb]. A.S.Hidayetoğlu. Divān s.359,G.76.

2a diñle: degile D.

Kih: kiyeh D.

*Velehu**Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Hāl-i ruḥuñ itmiş beni şeydā ḥaberüm yoḡ
Yaḡmıř cigerüm āteř-i sevdā ḥaberüm yoḡ
2. Bīmār olalı ārzū-yı la'l-i lebüñle
Gelse ser-i bālīnūme 'İsa ḥāberüm yoḡ
3. Mestāne dūçār olmuřam ol řuḡa ser-ā-pā
'Arz itmişem aḡvālūmi ammā ḥaberüm yoḡ
4. Çaç cānuma geçdi elem-i tır-i tegāfül
Geçmiş beni sulṡanuma a'dā' ḥaberüm yoḡ
5. Sırr-ı dehen-i yāri su'āl eyleme benden
Vallāhi ve billāhi Nesībā ḥaberüm yoḡ

105

*Velehu**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---*

1. Gözümden eşk-i asret dūşmede naķş-ı cihān-āsā
Göñülden çıkmada ümmīd-i vuşlat-ı fikr cān-āsā
2. Alur ārāmumı cūlar gibi ğayret çemenlerde
Şalındukça sen ey gül ğayr ile serv-i çemān-āsā
3. Peri-veş dīdeden ey bī-vefā āħir nihān olduñ
Göründüñ çeşm-i cāna ibtidādan mihribān-āsā

84^b

4. Dimez miydüñ baña ey māh-ı tal'at senden ayrılmam
Niçün peymānuña tırılmaz dönersün āsumān-āsā
5. Saña mā'il geçenler gerçi çokdur bü'l-heveslerden
Bulunmaz 'āşık-ı şādık Nesīb-i nā-tüvān-āsā

⁷⁶ 84^a-84^b [Nesīb]. A.S.Hidayetođlu. Divān s.281,G.3.

1b göñülden çıkmada ümmīd-i vuşlat-ı fikr cān-āsā: göñülden fikr-i vuşlat
çıkma da ümmid-i cān-āsā

106

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri': --./-.-./-.-./-.-*

1. Müştāk-ı būs-ı küşe-i dāmānuñam senüñ
Pā-māl-i süm-i esb-i şitābānuñam senüñ
2. Bir nā-ümīd-i şihhatüm āmāde-i helāk
Zehr-āb-ı nüş-ı sāgar-ı hicrānuñam senüñ
3. Merhem bahā-yı vaşluñı hüküm itdi şer'ı aşk
Mecrūh-ı tīg-i ğamze-i fettānuñam senüñ
4. Demler ki cūy-bār-ı sirişküm revān olur
Serdür hevā-yı kıdd-i hırāmānuñam senüñ
5. Hem çün Nesīb ümīd-i vişālüñle her zamān
Rū-sā-yı āsitāne-i ihsānuñam senüñ

⁷⁷ 84^b [Nesīb]. A.S.Hidayetoğlu. Divān s.401,G.114.
2a zehr-āb-ı nüş: zehrāba nüş

Velehu Der Zebān-ı Dilber
Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün
Bahr-i Hezec: --./--./--./.—

1. Şad-pāre olur gül ğam-ı reşk-i bedenümden
 Haclet-zededür berg-i semen p̄irehenümden
2. Ol bāġ-ı bahāyum ki degül pā-zede şaḥnum
 Gül-ç̄in-i vişāl olmadı kimse çemenümden
3. Ol va'de ḥilāfum ki daḥı nām-ı vefāyı
 Kendüm bile gūş itmedüm aşlā dehenümden
4. 'Āyīne elümden n'ola düşmezse hemīşe
 Bī-ḥūş olurum ḥasret-i vech-i ḥasenümden
5. Himkāre-i Kays oldu nice 'aql-ı Felātūn
 Siḥr-āver-i ğamze-i bisyār fenümden
6. Bir rind-i perīşān der-i meyḥāne-i nāzum
 Çeşmüm mey-i la'l-i leb-i şekker şikenümden

⁷⁸ 84^b [Nesīb]. A.S.Hidayetoğlu. Divān s.435,G.144.
 6a der-i meyḥāne-i nāzum: rev-i meyḥāne-i nāzum D.
 6b çeşmüm: mestüm D.

7. Bu sözleri dilberden işitdükçe Nesībā
Ārām-ı sükün gitdi ser-ā-pāy ı tenümden

79

108

Nesīb

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

85^a

1. 'Alīl-i künc-i hicrüm t̄āb-ı şıḥḥat ḳānde ben ḳānde
Devā düşmen ṭabīb-i bī-mürüvvet ḳānde ben ḳānde
2. Esīr oldı dil-i ye's ülfetüm bir nā-müselmāna
O kāfir kişiden ümmīd-i şefḳat ḳānde ben ḳānde
3. Ser-i rehde nigāh-ı āşināyīdür ğarāz yoḥsa
O āhū çeşm ile hem-vāre şoḥbet ḳānde ben ḳānde
4. Ḥumār-ālūd-ı ḥasret bī-dimāğ-ı zehr-i ḥırmānum
Temennā-yı şafā-yı cām-ı vuşlat ḳānde ben ḳānde
5. Nesībā za'f-ı hicrāniyle hem çün berg-gāh oldum
Tecellā-yı cemāl-i yāre ṭāḳat ḳānde ben ḳānde

⁷⁹ 85^a [Nesīb]. A.S.Hidayetoğlu. Divān s.485,G.192.

3b hem-vāre şoḥbet: hem-vāre ülfet D.

*Velehu**Mefā'iliün Fe'ilātiün Mefā'iliün Fe'iliün**Bahr-i Müctes: ./-./..--/./-./..-*

1. Hoşā o sīne ki gencīne-i maḥabbet ola
Nukūd-ı t̄aḳati tārāc-ı dest-i firḳat ola
2. Hoşā o naḥl-ı berūmend-i ārzū-yı vişāl
Ki bāg-ı ye'sde hep berg ü bār-ı ḥasret ola
3. Hoşā o ḥaste-i cāndur gelū-yı hicrān kim
Ṭabīb-i çāre-geri bī-vefā bir āfet ola
4. Hoşā o nağme-i dil-sūz-ı ğam ki mażmūnı
Felek didükleri ğaddārdan şikāyet ola
5. Hoşā o ṭab'-ı helāk āşinā-yı 'āşık kim
Nesīb-i zār gibi düşmen-i selāmet ola

110

*Velehu**Mefā'īlün Fe'ilātün Mefā'īlün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: .-./..-./..-./..-*

1. Beni ayırdı hayāli huzūr-ı h'ābumdan
Bugün haber mi gelür bilmem āfitābumdan
2. O şūha hālūmi taħrīre kıoymaz āteş-i dil
Elümde hāme yanar farç-ı sūz-ı tābumdan
3. 'Aceb helāke mi ıtlāka mı ider fermān
Ne emr olur ki şāh-ı sitem-me'ābumdan
4. Kemāl-i hüsnine şāyān degül nezzāre diyü
Nigāh-ı germ idemem rüyine hicābumdan

85^b

5. Dimiş ol āfet-i devrān ki imtiḥān idemem
Nesīb-i dil-şure incinmesün 'itābumdan

⁸⁰ 85^a-85^b [Nesīb]. A.S.Hidayetoğlu. Divān s.436,G.145.

2 beyit divanda 3.beyit.

3.beyit divanda 2.beyit.

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri: --./-./.-./-.-*

1. Geç zāhidā bu fikr-i kec-i nā-şavābdan
Geçmez gönül o dilber-i 'ālī-cenābdan
2. 'Āşık ne deñlü itse nihān āteş-i dilin
Süz-ı deruñı fehm olunur ıztırābdan
3. Bir serve mā'ilüm ki çemende cemāline
Cūlar nezzāre itmededür çeşm-i ḥabābdan
4. İtmez ğurūr-ı ḥüsn ile bir naẓarın 'aksine
Meşşāta itse āyinesin āfitābdan
5. Bu gülistānda ḥār u gül farkı yok Nesīb
Temyiz olunmasa n'ola bülbül ğurābdan

112

*Velehu**Mefā'īlūn Fe'ilātūn Mefā'īlūn Fe'ilūn**Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-*

1. Ferāğ geldi bahār-ı çemen hayālinden
Geçilmedi haṭṭ-ı 'anber-şiken hayālinden
2. Düketdi yoq yire naqd-i sirişki yār
Hemişe gāh meyān gāh dehen hayālinden
3. Hemān şehādete āmāde eylesün cānı
O yār-ı dād-ı 'adūnun geçen hayālinden
4. Hayāli daḥı 'azīz itdi dīdārı
Fiğān-ı o Yūsuf-ı gül-pīrehen hayālinden
5. Nesīb-i dil geçmez fikr-i zülf-i dilberden
Ġarīb ider mi ferāğat vaṭan hayālinden

⁸¹ 85^b [Nesīb]. A.S.Hidayetoğlu. Divān s.444,G.153.

1a bahār-ı çemen: bahār u çemen D.

2a sirişli yār: sirişli dide-i ter D.

4b 'aziz itdi şimdi didarı D.

*Velehu**Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-./-.-./-.-*

1. Cām-ı luḫfunda sipihrüñ zehr-i ğam mestür imiş
Bāde-i iḳbāl hem-ḫāşiyet-i kāfūr imiş
2. Dil düristān-ı pertev-i mihr-i şafā bilmez nedür
Cām-ı revzen ḳaşr-ı ümmīde dil-i meksūr imiş
3. Dāğ-ı dildür nağme-i nāyı ciger-süz eyleyen
Nāle bī-zahm-ı derün olsa eşerden dūr imiş

86^a

4. Hīç görmüş yok hemān dillerde bir efsānedür
Bu ḫarāb-ābād-ı 'ālem bir zamān ma' mūr imiş
5. 'Alem-i kevn ü fesād olmuş Nesīb andan tehī
Var ise iksīr-i 'azam ḫāṭır-ı mesrūr imiş

114

*Velehu**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-*

1. Yine cānāne çıksa cilve-gāh-ı nāza 'ıyd olsa
Raķīb-i nā-muvafık ğam gibi ammā ba'īd olsa
2. Virülse zümre-i 'uşşāka dāmen-būsa ruḥşatlar
Rusūm-ı bendegī āyīn-i sulṭānī cedīd olsa
3. Hilāl-i 'ıyd-veş nezzāre-pāş olmaḫdadur 'ālem
Ne cānibden ḫaçan kim ol hilāl ebrū bedīd olsa
4. O māha aḫterān ümmīdin itmēm tāl'ium yoḫdur
Felekde her ne deñlü kevkeb-i baḫtum sa'īd olsa
5. Nesībā doĝru söyle tevbe olmaz mı ḫarābāta
Mey olsa dilber olsa sāye-i mūmidd-i bīd olsa

⁸² 86^a [Nesīb]. A.S.Hidayetoĝlu. Divān s.473,G.180.

3a olmaḫdadur: olmaḫdur D.

5a ḫarābāta: ḫarābāti D:

115

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Hıyf kim rüyuña bir kerre nigāh eylemedüm
‘Arz idüp hāl-i perişānumı āh eylemedüm
2. Nār-ı hicrūñle neden bendeñi sūzān itmek
‘Āşık-ı şadıkuñ oldumsa günāh eylemedüm
3. Eyledüm geşt-i gülistāna taleb-i devr-i dirāz
Gonce-i kām-ı dīli zīb-i külāh eylemedüm
4. Sedd-i rāh oldu baña havf-ı miheng-i ümmīd
Kulzüm-i ‘aşqda göñlümce şināh eylemedüm
5. İtdi yağma hıred-i şabrumı bir şūh Nesīb
Raḫāt-ı asāyiş bī-hude tebāh eylemedüm

⁸³ 86^a [Nesīb]. A.S.Hidayetoğlu. Divān s.425,G.135.

1a kerre: germ D.

2a taleb-i devr-i dirāz: taleb-durur dirāz

5a hıred-i şabrumı: hıred ü şabrumı

116

*Velehu**Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. H̄ayāl-i yāre hicrān-ı siyeh-dil rehzen olmazmıŝ
T̄arīķ-i 'aşķ-ı bāzīde hirās-ı dūŝmen olmazmıŝ
2. Dil-i saħtin o gül-ħaddüñ figānum nerm ider dirdüm
Güle ammā hezāruñ nağmesi nāħun-zen olmazmıŝ
- 86^b
3. Çerāğın mihr ü mehden yaķsalar bulmaz yine revnaķ
O ŝem'-i bezm-i ħüsn olmazsa meclis rüŝen olmazmıŝ
4. Dil-i 'uŝŝāk geh zülfünde geh ħaţtında ol ŝūħuñ
Meger āvāregān-ı 'aşķa kayd-ı mesken olmazmıŝ
5. Yetiŝdi evc-i çarħa ŝıyt-ı āh-ı āteŝ-efŝānum
Nesībā nağme-i derd ü elem zīr-efken olmazmıŝ

⁸⁴ 86^a-86^b[Nesīb]. A.S.Hidayetođlu. Divān s.375,G.90.
2b nağme: nāle D.

*Velehu**Mefā'iliün Fe'ilātiün Mefā'iliün Fe'iliün**Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-*

1. Belālî ḥaste gönüller devāsıdur ğam-ı yār
 Ƙadīmī cān u dilüñ āşınāsıdur ğam-ı yār
2. Anuñ muḳābelesi cān alurlar 'āşıkdan
 Ƙatīl-i 'aşḳ olanın ḥün bahāsıdur ğam-ı yār
3. Sürür-ı dehr ile bīgāne eyledi giderek
 Meger ki gönümüzüñ mübtelāsıdur ğam-ı yār
4. Cerāḥat-ı ğam-ı dünyāya ber'-i sâ'a budur
 Bu zaḥm-ı sīne-güdāzuñ şifāsıdur ğam-ı yār
5. Şüküfte eylemede nev-be-nev gül-i dāğı
 Riyāz-ı ḥasretün āb u hevāsıdur ğam-ı yār
6. Nesīb-i 'āşıḳa ma'nā-yı mevt ifāde ider
 O can-gezā ḥaberüñ mübtedāsıdur ğam-ı yār

Nedīm Mehmed Efendi

Mef'ūlü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ūlün

Bahr-i Hezec: --./--./--./--

6. Her kāküle āmādeligüñ vaḳti degüldür
Gerçi ki ser-āzādeligün vaḳti degüldür
7. Çıksun çemende haṭṭı hele rüyiñe yāruñ
Şebnem gibi üftādeligüñ vaḳti degüldür
8. Aḫkām-ı bahāri idüp icrā leb-i cūda
Rindān ile nā-şādeligüñ vaḳti degüldür
9. Devrān sana dönmezse de sen peyrev-i devrān ol
Ey mülk-i dil ābādeligüñ vaḳti degüldür
10. Bülbül gibi ifşā-yı ḫāl itme Nedīmā
Gülşende saḫn-dādeligüñ vaḳti degüldür

*El-müsevvede**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*87^a

1. Bu bezmüñ bādesi hūn-ābe nuqli miḥnet-i ğamdur
Çekilmemiş ne kalmışdur görölmedük meger semdür
2. 'Aceb ālüde olmuşdur ṭabi'at neşe'- i ğamla
Süruruñ adını añmaz şorulsa dir benüm nemdür
3. Ḥayālāt-ı muḥāl oldı gönül eglencesi şimdi
Karīb-i tesliyet olmaḵ o daḫı özge 'ālemdür
4. Geçirdük naḵd-i 'ömri çārsū-yı ma'şiyet içre
Kerem-i bābından itmez redd ḵulın Allah Rahīm'dür
5. Ne deñlü pür-günāh u rü-siyāh u mücrim isem de
Efendimüñ ḥaṭā-pūş oldıḫı emr-i müsellemdür

120

*Nedīm**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Geçüp gitmekde 'ömrüm derd ü kórku gibi şeylerle
Müşerref olmadı kaçır ı emel ferhunde-peylerle
2. Fiğān ü nāleler itmekde her dem bađrı yanıklar
Bu bezm-i miñnete revnağ virilmiş şanki neylerle
3. Felek cām-ı neşātin telh ider Cemşīd-i vaqt olsa
'İlāc olmaz ħumār-ālūde-i idbāra meylerle
4. Ferah bīgāne resmin gösterse itmeme istib'ād
Gönül me'nūs-ı aħzan oldu derd-i tā-be-keylerle
5. Görünmez bir belādur 'aşk-ı ħübān-ı cihān şimdi
Nedīmā kıl ħazer germ-ülfet olma bizden iylerle

⁸⁵ 87^a[Nedīm]. M.Macit. Dīvān s.267,G.144.
1a korku : mihnet D

*Velehu**Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün**Baḥr-i Hezec: --./--./--./--*

6. Bu bezm-gahda gönül hürrem olmaduñ gitdüñ
Tehī dimāğ-ı humār-ı ğam olmaduñ gitdüñ
7. Dem-i ḥazanda geldi hezār bāğa gül-i āl
Zamān-ı ye'isde sen epsem olmaduñ gitdüñ
8. Yeter bahāne-i baḥt ü sitāre ey ṭālī'
Vebāl-i dāniş ile mülzem olmaduñ gitdüñ
9. Bu tab-ḥāne-i ğam pūtesinde kāl olarak
Gönül 'ayāruñ mı buldıñ kem olmaduñ gitdüñ

87^b

10. Ğam u küdüretle ülfetüñ cihānda Nedīm
Şafā-yı ḥaṭır ile mahrem olmaduñ gitdüñ

122

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün**Baħr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Cilve-gerdür ol kamer-ħüsnuñ hayāli sīnede
Gösterür kendüñ perī-ruhsārlar āyīnede
2. Bir ħitāb-ı lütf ile ħātır-nevāz olsañ desek
Söz geçer mi bilmem ol la'l-i 'itāb āyīnede
3. İtme ey bī-dil hayāl-i yārede 'arz-ı niyāz
Keşf-i rāz eyler vefā yoğ hem-dem-i dīrinede
4. Fehm olunmazdı neşāṭ-ı 'ālemüñ eksükliğı
Görmesek renc-i ħumārı 'işret-i dūşīnede
5. Zāhidā alāyiş-i dāmānuñ ile şüst ü şū
Yalñız ħālet bulunmaz ħırka-i peşmīnede
6. Pey-rev-i üstād olup bulduñ Nedīma bī-ta'ab
Dürr-i deryā-yı feşāħat öyle bir gencīnede

⁸⁶ 87b[Nedīm]. M.Macit. Divān s.265,G.138.

4. beyit divanda mevcut değıl.

*Li-Nāmikihī El-Fakīr**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Ğarīb üftādeyüm bir serv-қadd-i meh peykerüm yoқdur
Zemінде bir nihālüm āsumānda aһterüm yoқdur
2. Olup avāde-gān-ı dehr ile hem-hāl ü hem-şoһbet
Benüm rāһat-nişinān-ı cihān içre yerüm yoқdur
3. ‘Aceb kasr-ı revāc-ı çārsū-yı ye’is ü harmānum
Bu bender-gāh-ı āmel içre қadr-i gevherüm yoқdur
4. Perişān karī-i bād һavādis eyledi tārāc
Ki maһşül-i emelden berg-i gāh-ı kemterüm yoқdur
5. Nedīmā çāre ne olmuş dile rāh-ı şafā mesdūd
Ğam-ı ‘ālemden özge hem-demüm yoқ hem-serüm
yoқdur

1. Bu imtidād-ı cevre ki bahtun şitâbı var
Mihnet-medâr olan feleğe intisâbı var
2. Mihrin nihân eyledi devrân şafağ degül
Beñzer ki âteş-i sitemüñ iltihâbı var

88^a

3. Ser-germî-i niyâz ile dil girye-nâk olur
Yine hadîka-i emelüñ âb u tâbı var
4. Eyler nesîm-i luţfı bize gird-bâd-ı ğam
Bu rûzgâr-ı bî-mededüñ inqılâbı var
5. Harf-âşinâ-yı hâl-i dil olmaz leb-i emel
Bir âh-ı derd-nâk ile şâfi cevâbı var
6. Varmağa çok niyâz gerek kûy-ı dilbere
Ey dil vuşûl-i bâğ-ı behiştüñ hesâbı var

⁸⁷ 87b-88a[Nedîm]. M.Macit. Divân s.219,G.24.
Divanda 6 ve 7.beyitler birbirinin yerindedir.

7. Ber-ç̄ide dāmen-i sitem olmuş ŧitāb ile
Serv-i revānımuñ yine beñzer ‘itābı var
8. Yoğdur Nedīm-i zārda esbāb-ı ārzū
Ancağ cihānda bir dil-i firğat-me’ābı var

125

Velehu

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

Bahr-i Müctes: .-./...-./.-./...-

1. Esīr-i ÷urre-i ŧeb-gūne rūz rūŧen olmazmıŧ
Siyeh mest-i cūnun elbette sevda-dūŧmen olmazmıŧ
2. Göñülden de olurmuŧ ‘āŧıka germiyyet-āŧūb
Hemān ey çeŧm-i ŧūr-engīz-i dilber senden olmazmıŧ
3. Olanlar pey-rev-i bī-hūde kār-ı güheñin ey dil
ŧaf-ı ‘uŧŧāğda menkūb olur mustahŧen olmazmıŧ
4. Dil i pūr-dağ-ı miñnet meyl-geŧt-i lāl-zār itmez
Semender-÷ab‘ olān lūtf-āŧinā-yı gülŧen olmazmıŧ
5. Varanlar kūy-ı yāre ŧād-kām olmağ gerek tā kim
Behiŧt-i kāmranide Nedīmā ŧīven olmazmıŧ

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri: --./-.-./--./-.-*

1. Belā-yı cāndur o ğamze-i nigāhuñ āfet-i dil
Yeter bu 'āleme çeşm-i siyāhuñ āfet-i dil
2. Hārāb-ı dile hīç mūcib-i tegāfül yok
Nüvāziş-i nigh gāh gāhuñ āfet-i dil
3. Kimin kūşe-i çeşmüñde biñ füsün eyler
O hāl-i hindū-yı fitne pinhāñ āfet-i dil

88^b

4. Raķībедür nażar-ı iltifātuñ 'uşşāka degül
Nigāh-nergis-i hātır-ı tebāhuñ āfet-i dil
5. Derūna fikr-i zuhūr-ı hāţtuñ huţur eyler
Nedīmā bu ğam-ı bī-iştibāhuñ āfet-i dil

*Le-Mümennikihî**Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. O luḫfî kim ider bezm içre cām-ı hoş-güvār icrā
Ne mümkindür kim andan ola zevk-i la'î-i yār icrā
2. N'ola deryā-yı dil pür-ıztırāb ü bî-ķarār olsa
İder lâ-büd cihānda hükümüni bu rüzgār icrā
3. Meyān-ı müdde'ada dest-i hūn-efşānı şāhiddür
Mümkin eylemek da'vā-yı 'aşkı gīsū-vār icrā
4. Firāk-ı yār ile nālān ü giryān olduğum tarzı
Nice ra'd-ı felek taķlīd ider ebr-i bahār icrā
5. Ne haddimdür Nedīmā da'vi-i feyz-i sühen-dānı
İder miķdār-ı tab'um hāme-i mu'ciz-şī'ār icrā

*Velehu**Mefā'iliün Fe'ilātiün Mefā'iliün Fe'iliün**Bahr-i Müctes: .-./ ..-/ .-./ ..-*

1. Görünmese gözime ol perī-yi hercā'i
 Karār itdiremem cān-ı nā-şekibāyı
2. İzār-ı yāri kıomuş yīne renkden renge
 Görür misün hele şahbā-yı hālet-efzāyı
3. Uçurma kendiñi ey kebk-i bü'l-aceb reftār
 O serv-i nāza düşür ihtirāz-ı ra'nāyı
4. Sipihre başı irer añuñ kimine bende senüñ
 Muţāfım olsa n'ola der ki felek-sāyı
5. Hicvüm nāle ile dāsitān-ı Kays'ı oğur
 Ġarīb hāl ile gördüm Nedīm-i şeydāyı

1. Yollarda almasun gzimiz itiykdan
Gel hatañ ile açma efendüm vifkdan
2. Bir hlet el virür ki cihn teng ü tr olur
Dil-tene-i vilne tb-1 firkdan
- 89^a
3. Mecnn-1 mmeccetni itdi itiyr
ıldı fergat 'ailla dil-i ittifakdan
4. Tesir-i necm-i batumı sz-1 'akla
urtulmadı memlik-i dil itirkdan
5. Derdn Nedm-i zr pern-1 uur idüp
Mazrdur sznde siyk u sibkdan

*Velehu**Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Eyā bu nigāh-ı ğazab-endāza sebeb ne
Memnūn-ı niyāz itmüşken nāza sebeb ne
2. Ger işve ise bā'ış-i pür-çin-i ebrū
Ol ğamze-i pür-kīn ü sitem-sāza sebeb ne
3. Şulh olmuş iken dāğ-ı kühen āteş-i ğamla
Bu tābiş-i pür-şüre 'aceb tāze sebeb ne
4. Mülk-i dili taħrībe şitāb eyleme luţf it
Ey şāh-süvarum bu tek-tāza sebeb ne
5. Āvare olup bülbül-i kem-lāne Nedīm'üñ
Yüz sürmeye gül-bister- i'zāza sebeb ne

*Tarīh-i Cami' Şerīf Der-Vādi-veş Ka'le Nedīm**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-*

1. Pādişāh-ı cihān Ahmed Hān
Oldı bu cāmi'ye binā-yı fermāy
2. Kapudānını eyleyüp irsāl
Baħr-i elţāfın itdi güher-zāy
3. Bā'ış oldı velī bu hayrāt
Bir sūtūde vü zīr-i rüşen-rāy
4. Ol semiy-y-i Muħammed-i muħtār
Cāy-ı himmetde oldı çün bir pāy
5. Rūħ-ı qudsī görüp didi tārīħ
Ma'bed-i ümmet-i ehl-i sünnete cāy

1122(1710)

Şeyhî

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

89^b

1. Pādişāh-ı bahr u ber Sultān Ahmed Hān kim
Kıldı fermān bu 'ibādet-gāh ola cāy-ı niyāz
2. Hāfız-ı nev kāl'a ol destūr-ı ekrem kim anuñ
Şāhid-i tedbiri eyler 'aķil Eflāṭun'a nāz
3. Şarf-ı maķdūr eyledi bī-şek bu beytullah için
İtdi itmāmuna himmet ol vezir-i çāre-sāz
4. Kıpudān Pāşā Muhammed-nām a'lā menzilet
Bab-ı eltāfı küşādedür ki ihsānı bāz
5. Ser-ḥadd-i manşürenüñ ta'mīrine me'mur olup
Hizmet-i dīn-i mübīne sa'yla buldı imtiyāz
6. Kıldı bu ḥayrāt-ı nev itmāmuna cedd-i belīg
Vire maķsūd ü murādıñ ol kerīm-i bī-niyāz
7. Ḥamd idüp itmāmuna Şeyhî didi tārīhini
Bu müferriḥ cāyda kıl pāk āb-dest ile namāz
1122(1710)

Tārīḫ-i Çeşme-i Nev Der-Vārūş Ka'la-yı Cedīde

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Menba'ü'l-cūd u kerem-pişe vezir-i-dānā
'Ayn-ı destür ebu'l-ḥayr Mehemmed Pāşā
2. Rey ve tedbīr şavābıyla cev̄v-i fermān itdi
Ola bu çeşme-i cān-baḥş mücedded-i iḥyā
3. Bā-ḥuşuş Ḥazret-i Pāşā-yı Meḥemmed kim odur
Baḥr-i lüṭuf ve kerem şimdi Kaḫudān Pāşā
4. Ḥayr içün eyledi 'atşāna bu 'aynı çü sebīl
Teşne diller içeler eyleyeler ḥayr du'ā
5. Ḥaḫḫ bu kim bunda bu bir 'ayn-ı kerāmet oldı
Baḥr u berden geleni gideni eyler isḫā'
6. Nete kim dehri şulār ebr-i felek şayf u şitā
Faḫr-i luṭfu ile seyr-ab ide zātuñ Mevlā
7. Didi itmāmına Şeyḫī-i du'ā tārīḫ
Lülesinden aḫayor 'ayn-ı ḥayāt-ı zībā

1122(1701)

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

90^a

1. Hāyflar ey felek bir p̄ir-i dānā-i merd-i huş-yāre de
Revā gördüñ uzaqda derd-i hicrān ile qālmāğı
2. Görünce fevtini hūzn ile ṭab'ı didi tāriḥüñ
Ola Osman Efendi'nüñ firār-gāhı 'Adn bāğı

*Tārīḥ-i Maḥdūm ve Muḥterem Ḥazret-i Veẓīr-i Mūkerrem ü
Velī En-Na'īm El-ḥāc Muḥammed Pāṣā*

Fe'ilatün Fe'ilatün Fe'ilatün Fe'ilün

Baḥr-i Remel: ..-/-..-/-..-/-..-

1. Zīver-i mehd-i cūd oldı yine bir dürr-i pākuñ
Görmedi mişlini ol nūr-ı cismüñ isbāḥ
2. Şālmağa sāye-i iclāl hümā-yı iḳbāl
Āşiyān-zār-ı şehvede süzülüp āçdı cenāḥ

*Tārīḥ-i Merḥūm Kūçek Kadın
Fā'ilatün Fā'ilaṭiün Fā'ilaṭiün Fā'ilün
Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-*

1. Ey vefāsuz devr-i ğaddār dād elünden el āmān
Ḥāk ile yeksān idersin olsa ki şāḥ-ı cihān
2. Bulamaz cāy-ı necāti kimse mekrinden dirīğ
Cüst u cū itse cihānı kılmaz taḥlīş-i cān
3. Du'aydı āḥir bu mazlūma na'īm-i 'ömrine
Çoḳ mu gördüñ bir iki gün şaḥn itdüñ fiğān

4. Eyledüñ dār ü ‘iyālinden cüdā kalduk yetīm
Gül gibi cān pāresin çarhuñ yıķılsun ol vīrān
5. Kaşr-ı ‘ömri çün tamām olmuş bu fāninün meger
‘Azm idüp dār-ı beķāya oldu cānıyla revān
6. Tutdı dergāha yüzün ez-cān ü dil oldu muṭī‘
Murğ-ı rūhı şūr-ı İsrāfil’de kıldı āşiyān
7. Tāriḥ-i fevtin niyāz ile Şerīfī ‘arz ider
Fāṭımañ nā-çārenin yā Rab yirin eyle cennāt

1148

*Gazel-i Nābī Tahmīs-i Nāzım**Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fa' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*90^b

1. Düşdi dil pâyine ey kaşı kemānum diyerek
 Qalması zerre kadar sırr-ı nihānum diyerek
 Biñ niyāz ile gel ey rûḥ-ı revānum diyerek
 Yāri açdum açıl ey ğonce-dehānum diyerek
 Bezme geldüm güle ey serv-i revānum diyerek
2. Cāna kār eyledi zahm-ı sitem-i aġyāruñ
 Degmedük gülüne biz bu köhne gülzāruñ
 Kılma ihyā n'ola bu merde dili güftāruñ
 Pâyine bari bu takrīb ile düşsem yarüñ
 Qalması āh meded tāb ü tüvānum diyerek
3. Tıtalum sāġar-ı mey geldi ğamuñ ile cūşa
 Neş'e virmek nice olur 'āşıkdur yā nūşa
 Raḥm-sāz olsa dil-i ğamze-i veh bī-hūşa
 Ah bir kerre meyānını alup āġūşa
 Sīneye çeksem o sīmin-teni cānum diyerek

4. Zāğlar ile gül ü ğonce olup şöhetde
Gülşenüñ bülbüli lāyık mı kıala hasretde
Hübdur ‘aşıka vīrān kūrre-i ğurbetde
Haṭṭ-ı pūr-āverde olan tāze dem vuşlatda
Başka bir zevk virür geçdi zamānum diyerek
5. Nāzımā cevre sezā görđi dil-i bī-tabı
İçürür baña gehī gözden ağan hūn-ābı
Bilür ol şūh-ı cihānum reviş ü ādābı
Yār söyletdi baña bu ğazeli ey Nābī
Söyleye söyleye ey tāze-zebānum diyerek

138

Gazel-i ‘İzzetī Tahmīs-i Rāsih
Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün
Bahr-i Muzāri: --./-./-./-./-./-

1. Cān-ı aşinā-yı büy-ı gül rāhat olmasun
Cān-ı mübtelā-yı derd-i ğam şihhat olmasun
Mir‘āt-ı dilde ister ise şafvet olmasun
Muğber gönül cihānda şafā-ülfet olmasun
Tek rüzgāre zerre kıadar minnet olmasun

2. Dā'im cefā imiş yine dermān-ı ehl-i derd
Yansun yaqulsun 'aşq ile hep cān-ı ehl-i derd
Dā'im hārāp olmağ imiş şān-ı ehl-i derd
Hergiz yapılmasun dil-i vīrān ehl-i derd
Yā Rāb eski şehre yeñi 'ādet olmasun

91^a

3. Dil mübtelādur 'illet-i hicr-i ğumūmuña
Mesrūr olur mı 'ahd-i taħallūf lüzūmuña
Hep vākıf olduğ 'ādet-i de'b-i rüsūmuña
Hıç olmazuz firīfte va'd ü kudümüñe
Bir hāk-i pāye yüz sürerüz zaħmet olmasun
4. Almağa göñlümi gelür ol şūh cilveye
Yine taħammül eyleyemem nāz ü şīveye
Feryād idünce başlar o dem cevri-i 'işveye
Yoğdur rızā cenāb-ı dilārāda şekveye
Kimse cihānda 'āşığ-ı bī-tāğat olmasun
5. Mağrūr olma bir iki gün virürse raħatı
Degmez humārına felegüñ bezm-i 'işreti
Rāsiğ şağın ki zehirlidür cām-ı şerbeti
Lā-büd sitemle 'ayşını telğ eyler 'İzzetī
Kimse bu dehr-i dūn ile hem-şoħbet olmasun

Ġazel-i Behāyī Tahmīs-i Nā'ili
Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün
Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

1. Hirās fitne şālduñ dehre ey bī-dād ne eylersüñ
Kopardun yer yer āşüb-ı kıyāmet zād ne eylersüñ
Perişānluqlar itdüñ nev-be-nev icād ne eylersüñ
Dāğıtduñ ħ ab-ı nāz-ı yār ey feryād ne eylersüñ
İdüp fitneyle dünyāyı ħarāb-ābād ne eylersüñ
2. Vücūduñ eylemiş ħikmet-şinās 'ālem-i bālā
Aristālis 'asr-ı naqd-i vaķit bu 'Ali Sīnā
Binānuñ ħall-i rāz-ı müşkülāt nabz ider Ħaķķ'ā
İdersüñ gerçi her derde tabībüm bir duā ammā
Cünün-ı ehl-i 'aşķ ol nice māder-zād ne eylersüñ
3. Nihāndur büy-ı fitne ħāl-i 'anber-fām-ı zülfüñde
Nice şubĥ-ı kıyāmet muĥtefīdür şām-ı zülfüñde
Dimāğ-ı āşüftedür cān arzū-yı kām-ı zülfüñde
Dil-i mecrūĥuma raĥm eyle ħalsun dām-ı zülfüñde
Şikeste-bāl olan murğı idüp āzād ne eylersüñ
4. Zemīn- ħaķ'-ı siyāset-gāĥ ü dil seyf-i ħazā mübrem
Zebān ħāmūş-ı ħayret sīne sūzān dīdeler pür-ğam
Hevā-yı 'aşķ şūr-efgen muĥabbet ġālib ü muĥkem
Şehīd-i tīg-i 'aşķ-ı yārdur cümleten 'ālem
Urub şimşīre dest ey ġamze-i cellād ne eylersüñ

5. Bulup pervāza ruḥṣat rūzgāra ‘iṣveler ŧatduñ
 Perīṣān itmege cem‘iyyet-i ‘uṣṣāķı cān atduñ
 Ne āl itdüñse itdüñ murġ-ı cānı dāma uġratduñ
 Varup ġisū-yı zülf-i yārı birbirine ķatduñ
 Yine bir fitne-i taḥrīk eyledüñ ey bād ne eylersüñ

6. Ne ŧūr ta kim çekersüñ cān bāġıṣlarsun Mesīḥ-āsā
 Olur ḥayrān-kāruñ mūṣikāfān-ı yed-i beyzā
 Bu ŧüretde ne Erjeng ü ne Mānı’dir saña hemtā
 Güzel taṣvīr idersüñ ḥāl ü ḥaṭṭ-ı dilberi ammā
 Füsün-ı fitneye geldükde ey Bihzād ne eylersüñ

7. Olursüñ Nā’ilī-veṣ gördüġüñ maḥbūba efgende
 Metā’-ı ŧabruñı tālān ider her ṭıfl-ı nāzende
 Muḥabbet ġam-fezā esbāb-ı cem‘iyyet perākende
 Behāyī-veṣ degülsüñ ķābil-i feyz-i ŧafāsunda
 Tekellüf-i ber-ṭaraf ey ḥāṭr-ı nā-ṣād ne eylersüñ

Tercî'-Bend-i Fehîm-i Nâ-Murâd

Mef'ülü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fa'ilün

Bahr-i Mużâri': --./-./-./-./-./-

1. Ey nigâh-ı ğazab mest-i mey-i naĥvet-i nâz
 Ğamzesi sâķî-i cām-ı ecel ehl-i niyâz
 Ey fūrüg-ı ruĥ ĥoy-kerdesi ĥurşid-ġudâz
 Ey leb-i nâdire gel bir ġül ġülşen-i nâz
 ĶorĶarum râzumu fâş ide o çeşm-i ġammâz
 Âşnâ oldı dile ġamze-i bigâne-nüvâz
 Şeb-i hicr ü gam-ı zülf ü dil-i sevdâ-perdâz
 İĥtiyârı degül âh eylersem devr-i dırâz

 Âh idersem n'ola sevdâñ ile dolmuş ġöñlüm
 Haberüm yok ki senüñ 'aşıķuñ olmuş ġöñlüm
2. Ĥüsnüñ evvel baķışumda beni itdi meftün
 Eyledi sâĥir çeşmüñ baña bîñ mekr-i füsün
 Zülfüñ itdi dilümi silsile cünbân cünün
 Âĥirü'l-emir bu sevdâ ile oldum Mecnün
 Ğördüñ oldum eleme 'aşķuñla zâr-ı zebün
 Şerbet-i lüţfuñla derd-i dilüm itdüñ efzün
 Doldı tâ derd-i maĥabbet ile derün birün
 Başladuñ zehr-i sitekle cigerüm itmege ĥün

 Rüyı ġösterüp itdüñ beni çün divâne
 Olduñ ey ahu-yı vahşî giderek bigâne

3. Bî-mürüvvet ne idi 'arz- ı muhabbet evvel
Ne idi eyledigün lütf-i mürüvvet evvel
92^a Yine virdün dil-i nezzāreye ruḥṣat evvel
Niçün itdün dil-i bî-çāreye şefkat evvel
İtmek idi ğarezün çünki ferāgat evvel
Ne idi tā bu kadar germi-i ülfet evvel
Üns idi elde iken şānuña 'adet evvel
Şāhbāzum yoğ idi sende bu vahşet evvel

'Afv kıl ḥüsnüñe küstāh nigāh itdüm ise
İhtiyār elde degül girye vü āh itdüm ise

4. Gerçi ben sarhoşu 'aşkuñla şarāb itmez idün
Āteş-i 'aşk ile bağrumda ḥabāb itmez idün
Evvel ülfetüñe tā böyle 'itāb itmez idün
Biñ su'āl eylese birinden cevāb itmez idün
Luṭf iderdün ğazab-ālūde ḥiṭāb itmez idün
Beni gördükçe ser-i rehde şitāb itmez idün
Çeşmümi āteş-i ḥasretle pür-āb itmez idün
Dil-i vīrānumı tekrār ḥarāb itmez idün

Şimdi kurbānuñ olam söyle nedür n'oldı sebep
Āşinā-yı ezeliye bu tecāhül bu ğazab

5. Mest-i şîrîn sühanum telh-i mey -güftâr nedür

Lütfuñ evvel ne idi şimdî bu azâr nedür

Beni gördükçe şitâb ile o reftâr nedür

Bî-sebeb-i rahşîş ol ğamze-i pür-kâr nedür

Sitem-i ğamze yeter çeşm-i cefâ-kâr nedür

Mübtelâ ki nedür ey şüh bu eṭvâr nedür

Bu teĝâfûl ne ki nergis-i bîmâr nedür

Ḡonce kimi gül la'lin şekker-bâr nedür

Sitem itmekde niye kâdir iseñ eyle baña

‘Āşıkum ‘āşıkum ey yâr-i cefâ-kâr saña

6. Ḥod-ı pür-mestüm revîş-i dinüñe ḳurbân olayum

‘Āşıkâ āyîne isen āyîneñe ḳurbân olayum

Bî-huş-ı ṭurre-i müşkinüñe ḳurbân olayum

Reşkden pestür bâlinüñe ḳurbân olayum

Çeşm-i ‘ayyâr sehm-i çîñüne ḳurbân olayum

Zehr-i hand-leb-i şîrinüne ḳurbân olayum

Nâvek-i ğamze-i pür-kîñüñe ḳurbân olayum

O kemân ebrü-yı pür-çîñüñe ḳurbân olayum

Sîneñi kîñeden ey āyine-ruḳ şâf eyle

Almayam mı ele mir’ât alup inşâf eyle

7. Ḥüsnüñi görse eger Yüsuf olur bende saña

‘Āşık olurduñ eger görse idüñ sen de saña

92^b H̄yal-i ‘uṣṣāk nice olmasun efgende saña

Ba‘dezīn bendeyüm ey ṣāh-ı cihān ben de saña

H̄ande it ağlasa h̄ālün dil-i nālende saña

Böyledür kısmet haqq-ı gırye baña h̄ande saña

Bir naṣīhatdür ider ‘āşıq-ı ṣermende saña

Qorqarum yār olup ağyār qarīninde saña

Kerde-bālīn kulāgındañ alup püte’-i h̄ār

Derd-i ğayretle helāk oldı Fehīm-i bīmār

141

Veysi

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Bahr-i Remel: ...-/...-/...-/...-

I

Yeter ey dil heves-i zülf-i siyeh-kār yeter

Yeter ey cān-ı belā-yı dīde bu efkār yeter

Ceyb-i endīṣeye çek başuñı fikr it h̄ālün

H̄alk ile eyledigün bī-hūde güftār yeter

Riṣte-i fikre dūr-i eşk-i nedāmet nazm it

Ārzū-yı dil için didigün eş‘ār yeter

Murğ-ı ‘anqā-per-i nazmuñ ol yirlere kim

Şāhbāz-ı nazar-ı himmet-i ebrār yeter

Der-i Mevlā'ya yüzüñ yeter itdigüñ kendüñ

Bende-i halkā beg-veş şūr-ı eşrār yeter

Yeter oldı bu hevā-yı heves terk idelüm

Yunulup haqqa reh-i şıdķ u sedāda gidelüm

II

Evvelā 'azm idelüm bār-geh-i iclāle

Ravza-i şāh-ı Resül merķad-ı şāhb ü āle

Ol şehüñ gāşiye-ber-düş olalum maħmiline

Yüz sürüp hāk-i reh-i nāķa-i zer-i halhāle

Yollaruñ hār-ı muğaylānına yüzler sürelüm

Lāle-veş ğarķ idelüm çehremizi hūn-ı āle

Eşk-i hasret şaçalum reh-güzer-i hüccāce

Şüre-zārında Hicāz'uñ bite sünbül-i lāle

Sünbül-i āteş-i dilden şaçılan dūd-ı kebūd

Lālesi hūn-ı cigerden dökilen pergāle

Gel senüñle varalum yüz sürelüm dergāha

Ya'ni dergāh-ı mu'allā-yı Resülullāh'a

III

Ravzası hakine fersüde kılup pîşânî
Lâle-gün eyleyelüm dîde-i hûn-efşânı

Diyelüm aña eyâ ümmetinüñ ğam-ğ̃arı
Hasteler çāresi bî-çārelerüñ dermānı

Enbiyā mefharı hūllāğ-ı cihān maḥbūbı
İki ‘ālem güneşi iki cihān sultānı

Feyz-i luḫf u keremüñden bizi maḥrūm itme
Raḫmet-i ‘ālem iken devletiñüñ ‘ünvānı

93^a

Yüz sürerken o şafā-gāh-ı bülend-eyvāna
Būs iderken o ḫadem-i cāy-ı celîlü’ş-şānı

Virüp dest-i du‘ā kıblegah-ı a‘lāya
İdelüm bizi yoḫdan yaradan Mevlā’ya

IV

Diyelüm ey bizi yoḫdan getirüp var iden
Cevher-i ‘aḫl ile tıfl-ı dili huşyār iden

Tāc-ı ĩmān u t̃ā‘atla ser-efrāz kılup
Dīn-i İslām’a kemer- beste-i ahrār iden

albimüz once-i ser-beste-i tad idüp
Dilimüz blbl-i destn-zen-i ikrr iden

Kimimüz devlet ile h-1 cihn-dr idüp
Kimimüz genc-i an'atle sebk-br iden

Ey bizi maz-1 keml-i kerem  lufindan
Dr-1 dnyda bu elafa sez-var iden

ora lyk m bizi aste-i hicrn itmek
Mbtel-y elem-i te-i szn itmek

V

Gedi 'mrm heves-i zlf-i mu'ankerde benm
ald 'alum girih-i kkl-i dilberde benm

Tgine anerine m'il olup dil-drun
ekdigm derd  bel sylene dillerde benm

hbz-1 nazaram niceye dek beste ala
Dm-1 dil-gr-i a-1 sebz-i semenberde benm

Seyyi'tum yazan ol ktib-i a'ml-nvs
Vy eger itdigmi hep yaza defterde benm

Şaçalum aķ yüzüm k̄ara sözüm ‘ayn-ı haṭā
Baña ağlañ baña kim ‘arşa-i maḥşerde benüm

Ne yüzüm var naẓar-ı Ḥazret-i Ḥaḳḳ’ā varacaķ
Ne sözüm var varıcaķ Ḥazret’ine yalvaracaķ

VI

Şadme-i ḳahr ile bir gün yıķılır ṭāk-be-ṭāk
Bu ser-efrāşte eyvān-zer-endüde-revāk

Vaḳtidür āhuñı t̄ir it ḳaddüñi eyle kemān
Sefer-i āḫirete saña gerekmez mi burāk

Āh kim fısq ile geṭti giceler gündüzler
Ne ‘ibādet ne teḥeccüd ne şalavat-ı işrāk

İtdigüm cürme benüm yir ile gök şāhiddür
Bende yirden göge dekdür ne ğazaba istiḫḳāk

Virme dāmānımı dest-i ḥuşamāya yā Rab
Varıcaķ Ḥazret’üne başı ḳabā yālın ayāk

Virmek olursa eger ḥaşma benim dāmenüm
Yine iḥsān ü kerem senden senden olur sulṭanum

Mest olup bāde-i ğafletle yitirdük özimüz
 Bilmedük düş gibi geçdi gicemüz gündüzimiz

Zikr ü tesbîhine şarf eylemedük ‘ömrümüzi
 Hâzret-i Hâkķ’a niyāz itmege yokdur yüzümüz

Çehre- fersüde-i ebvāb-ı erāzil olduk
 Kalmadı Hâzret’iñe varmağa hergiz yüzümüz

Ten-i hâkimizi bir gün götüre şarşar-ı merg
 Şöyle bir bād ola kim görmeye kimse tozımız

Görsek ey dīde neler gelse gerek başımıza
 Bilesek ey dil ki neler görse gerekdür gözümüz

Zü’l-celāle baña ol demleri āsān eyle
 İşimi zikr-i cemīlūñ işim īmān eyle

VIII

Tevbe yā Rabb giriftār-ı belā olduğuma
 Tevbe yā Rabb taleb-kār-ı hevā olduğuma

Tevbe yā Rabb esīr-i mey-i gül-reng olup
 Bende-i muğ-beçe-i işve-nümā olduğuma

Ārzū-yı şanem-i māh-likā itdigüme
Mübtelā-yı heves-i mihr-i vefā olduğuma

Tevbe yā Rabb ‘ibādet şānuḡ itdüklerüme
Dāmen-ālūde-i çirk-āb-ı riyā olduğuma

Pīr oldum sühan-pervere itdüm tevbe
Dā’imā rehber-i ‘amd u ḡaṡṡā olduğuma

Tevbe yā Rabb ḡaṡṡā yolına gitdüklerime
Bilüp itdüklerime bilmeyüp itdüklerime

IX

Yā İlahī şeref-i Ḥazret-i Peyğamber için
Siper-i māhı iki pāre iden server için

Şeb-i İsrā’da olan sırr-ı muḡaddes ḡaḡḡı
Leyle-i Ḳadr’deki vaḡṡ-i şafā-güster için

Ḥande-i ḡüsn-i cihān-sözi için Şiddiḡ’uñ
Girye-i Ḥazret-i Ya’ḡüb-ı belā-perver için

Nūr-ı Şiddiḡ-ı Nebī ma’delet-i Fārūḡı
Ḥilm-i ‘Oşmān u kerem-güsteri-i Ḥaydar için

Ol iki dürr-i dil-efrüz-ı benāḡüş-ı felek
Ya’nī ol kürretü’l ‘ayn-ı şeh-i Ḥayber için

Luṭf idüp eyledügi cürm ü günāha bakma
Veysi-i rū-siyehi nār-ı ceḥenneme yaḳma

142

Vāhidī

Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fa'lün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

Diye ey 'ālim-i 'ālem bu iki dār nedür
Ya bu dāreyni içinde olunan kār nedür

94^a

Şarḳ u ğarbı dolanur mihr ile māh bir günde
Anlara bu sebep-i sür'at-i reftār nedür

Didiler mihrle mehe baḥt ider ḥāmları
Zulmet-i 'āleme ya nūr nedür nār nedür

Yoğ iken cümle cihān var iden ol Ḥālīḳ'dur
Bilirüz ya bu ba'zı dildeki inkār nedür

Ḥaḳ'dur iden her işi aña ne endişe gerek
Ya bir iş işlemege arada efkār nedür

Çünkü Hakk'ın eŖeri gün gibi 'alemde 'ayn
Ya knz-ı dil  cn ire bu esrr nedür

Arzı baŖ itdi cibli'ana kim std kılup
Dur dise Hakk durur ol arada mismr nedür

H 'ahid yoę idi evvel ol ahidden ğayrı
Ŗimdi b-hadd  'aded bu görülen var nedr

Ğayretinden  cihnda kmadı ğayrıya yir
Ya iki dst arasında olan aęyr nedr

'ArŖ-ı Hakk kendzini grdęi n ğyet olur
Anı ep-evre Hd doladuęı mr nedr

Çünki vrneleri kendisi ta'mr eyler
Ya ara yirde bu endze-i mi'mr nedr

Çünki delll zidr emti'a hd kendzinn
Ya bu bazr-ı cihn ire hridr nedr

Kendidr virp alan aķmiŖesin kendzine
Ya bu dkkn-ı fenda ser-bz olan nedr

Hyr u Ŗer nki bize cnib-i Hakk'dan geliser
Ya kirmen-ktibin yazdıęı evzr nedr

Çün ‘amel mūcibi cennet degül ey merd-i fakīh
Ya bu arada olan zaḥmet-i girdār nedür

Enbiyā geldi ḳamu da‘vet-i Ḥaḳḳ eylediler
Ya bu ḥaḳḳuñ kimi Rūm kimi Tatar nedür

Mescid ü ḥān-ḳah deyr ü muḡān çün bir ola
Ya bu ḥac ü bu ṣalīb ü put u zūnnār nedür

Almıṣuz boynumuza ol yüki bilmezlükle
Ya‘ni arz ü semā almaduḡı bār nedür

Çünkü biz bendelere bāb bir Mevlā‘muz
Ya kimi dōst kimi dūṣmen-i ḥūn-ḥār nedür

Çünkü ‘āṣıḳ ma‘ṣuḳla bir ‘ayṣ-ı ma‘nīde
Ya bu ‘āṣıḳda buña āh u fiḡān zār nedür

Ḥaḳḳ ṣenāsuñ tanı çün kim olısar beyt-i Ḥüdā
Bunu ḳoyup varup ol zā‘ir-i dīvār nedür

94^b

Çünkü mevcūd olan āhîr yine ma'dūm olısar
Ya bu tūl-i emel bu kadar aşār nedür

Sengle yapıdı beşer ebrū-yı ka'be didiler
Ya Hüdā nūriyla yapıdı dil-i ebrār nedür

Ka'be'ye varan olur hācı vü envārı görür
..... envar her envar nedür

Nāliš-i nāyuñ ider cān ü cihānı iħrāk
O feverān hod bizüz anı ya bu fermān nedür

Güle hoş-bū bir ulu şahdur ol ezhāra
Bize keşf eyle o sākında olan hār nedür

Her zamān nāliš ider birbirine cümle tıyūr
Bülbülün ötmediği bī-gül-i gülzār nedür

Çün bize ğayrı nazar etme didün vā'iz
Leyse fi'd-dār nedür ğayrı deyyār nedür

Di çün bilür kullarınun her ne idüp idecegin
Kendi Hakk kādı olup arada mi'yār nedür

Çünkü Bağdād-ı cihān içre ene'l Hakk didi ol
Ya bu Manşūr-ı berīde yad u ber-dār nedür

Ādemi var ki şumāt h̄'āb ile h̄od bildi çü dar
Bilmedi bir günü mürsel-i dād-ār nedür

Yir gök vaḥdetine Hakk'ıñ iki şahiddür
Ya kamu halk dilinde olan ezkar nedür

Zāt-ı pākünden anuñ olmadı bir kimse habīr
Söylenen elsinede muhtelif aḥbār nedür

Zātı nūrına Hakk'ıñ ev'iyeti yok çün başaruñ
Ya bu envārla memlū olan ebşār nedür

Kār-ı Hakk'a iremez cümle-i ārā-yı 'uḡul
Yine kendi bilür ancak işün ey yār nedür

Şāh-marān-ı cihān-ı dil didi kimine virdi cān
Yā 'Alī-i şīr-i Hüdā Ḥaydar-ı Kerrār nedür

Keff-i Aḥmedī ki taşlardan işitdi Bū Cehl
Ya Muhammed Nebī seng didi ol aḥcār nedür

Tütüyādur dil ü cān dīdesine Vāḥidīyā
Ḥāk-i rāh-ı kadem-i Aḥmed-i Muḥtār nedür

*Vāhidī**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

Söyle ey h̄ ĩ ace bize bu k̄ubbe-i m̄inā nedür
 Ya bu m̄inā k̄ubbeden maq̄şūd olan ma'nā nedür

Bu yedi k̄at āsumānuñ muhtelif gerdişleri
 Ya yedi seyyārenüñ seyr itdügi arā nedür

Şark u ğarbt̄ı tolanur bir günde bu şems ü kamer
 Bunların bu sür'at-i reftārına fermā nedür

95^a

Bu yedi k̄at yir ki döşenmiş ne pāyān var ne had
 Üzerinde āsumān çārı yedi deryā nedür

Bu 'aceb kim bu kadar cüsseyle bir gāv üzre kāh
 Māhī üzre māhī māda mādde ber-hevā nedür

'Arş ü ferş ü kürsī ü levh-i kalem bu taht [u] fevķ
 Bu yidi rengīn-kemer kav̄s-ı k̄uzeķ bālā nedür

Hīç ehad̄ yokdur Ehad'dan ğayrı çün dāreynde
 Ya bu bī-ħadd ü 'aded zāhir olan eşyā nedür

Çünkü ism-i zāt-ı Hakk oldu ehad esmā-şifāt
Ya gönül teshîr iden hâşiyet ü esmā nedür

Çünkü ta'yîn-i mekân itmek aña oldu hata
Ya aña 'arş-ı 'azîm üzre mu'ayyen cā nedür

Åsumān-ı dilde çünkim seyr-i 'arşullāh ādem
Ya Resûl'e seyr-i sübhānellezî esrā nedür

Çünkü ansuz hiçbir yir yoğdur iki dārda
Biri koyup gökde anı istemek pes ya nedür

Hāzır u nāzırdur ol çünkim cemi'-i cāyda
Ya anı her yirde hāzır görmeyen a'mā nedür

Çün vücūd-ı ādemide bulunur cümle cihān
Ya bu seyyāh-ı cibāl ü sâir-i şahrā nedür

Çünkü sensin Halık'ā meyyitleri ihyā iden
Ya ara yirde sebep olan dem-i 'İsā nedür

Çünkü sensin bātil iden sihrini sâhirlerüñ
Ya 'aşā-yı Mūsā ara yirde ejderhā nedür

Çün degildür senden ayrı işbu cümle mümkināt
Ya arada fitne vü şūr u şer ü gavgā nedür

Ṭūṭī gūyā olduđı-çün oldı maḥbūs-ı kafes
Ġayrı kuşlar öz hevāsında uçar şāhā nedür

Her gice maḥfiller içre āteş-i şem'a üzere
Şevk ile per-tāb iden pervāne-bī-pervā nedür

Emr-i Ḥaḳk birle biter ḥār u siyehden gül-sepīd
Ya o gül şevkiyle nālān bülbul-i şeydā nedür

Bu 'aceb kim ḥalq-ı 'ālem birbirinüñ ākili
Līk bilmezler ki ekl itdükleri na'mā' nedür

Gerçi Mecnūn 'āşık-ı Leylā'dur ammā bilmedi
'Aşkuñ ifādesinden aşla şüret-i Leylā nedür

Gerçi varmak oldı 'āşık şüret-i ğarrāya līk
Keşret-i şevkinden aşlā bilmedi ğarrā nedür

'Aşq bir ḥālet-durur kim anı 'āşıklar daḥı
Bilmediler gitdiler keyfiyyetüñ aşlā nedür

‘Aşk-ı Hakk’a vâkıf olmaz cümle ârâ-yı ‘uķül
Kendi bilür ‘aşkın ancaķ orda edâ nedür

Vâhidî Mecnûn gibi Leylâ saçuñ sevdâsına
Düşdi ammâ bilmedi ey döst ol sevdâ nedür

144

Ġazel-i Vecdî Müstezâd-ı Haylî
Mef‘ülü Mefâ‘îlü Mefâ‘îlü Fe‘ülün
Mef‘ülü Fe‘ülün
Bahr-i Hezec: --./--./--./--

1. Ey dil hem ġisû-yi ruķ-ı yârda ķalduñ
Şad-miķnetle sen
Ķayd-ı şanem-i ‘uķde-i zünnârda ķalduñ
Mânend-i berhemen
2. Ey cân yoluna çıkmaġa ķâdir mi degilsin
Billâh sana noldı
Kim ķasretle sîne-i efķarda ķalduñ
Kimdür saña reh-zen
3. Ey dîde bākup rûyına ķaķtında ilişdüñ
Ħayfâ vü dirîġâ
Ġül ister iken keşmekeş-i ķârda ķalduñ
Ķün bülbül-i ġülşen

4. Ey bülbül o gül zīb-i ser-i bü'l-heves oldı
Āgāh degilsün
Sen bī-ḥaber efgān ile gül-zārda alduñ
İtseñ n'ola şīven
5. Ey 'aql baña rehber idüñ semt-i ḥalāşa
Mānend-i dil-i zār
Sen de ütulup zülf-i siyeh-kārda alduñ
Ne çāre ılam ben
6. Ey add-i dü-tā geçmedüñ ebrü hevesinden
İl menzile irdi
Keç-tır gibi dest-i kemāndārda alduñ
Ey kendüye düşmen
7. Ey ḥüsn-i edā ehl-i süḥan hep saña müştāk
Ḥayyāl-veş ammā
Sen Vecdī-i ḥoş-tab'-ı ḥoş āşārda alduñ
Ḥaylī-i şu'arādan

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

Mef'ülü Fe'ülün

Bahr-i Hezec: --./--./--./--

96^a

1. Gönül gibi ey nāme gidüp yārda ҡalduñ
Luṭf itmedi dil-dār
Baş üzre yirüñ var Һam-ı destārda ҡalduñ
Çün ğonce-i ğülzār
2. Sākī seni mest eyledi mey ҡaldı ayakda
Dil ҡaldı ğamuñda
Bī-çāre ğöñül sen de ҡadeҺ-kārda ҡalduñ
‘Āşık olmada der-kār
3. Bend oldı ridā pāyüñe şüfī Һaberüñ yok
Şimden-girü sende
Dāma Һutulup Һalka-i ezkārda ҡalduñ
Çün murĝ-ı giriftār
4. Artırdı cününüñ heves-i zülf-i siyeh-tār
Sevdā-zede olduñ
Bir Һastasın ey dil ki şeb-tārda ҡalduñ
Çün āh-ı dil ü zār

5. Bir itdigüñe qalmayalum çünki işitdük
Kim rāh-ı ğalaṭla
Mestāne varup ḥāne-i aġyārda qālduñ
Ey şūḥ-ı sitem-kār
6. Gitdüñ ḥarem-i kūyını deryüzeye ey dil
Beyhūde gezersün
Sen de ḥaber-i Nā'ilī-zārda qālduñ
Çün murġ-ı giriftār

146

Ġazel-i 'Adnī Müstezād-ı Kebudī-zāde

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

Mef'ülü Fe'ülün

1. Āhū-yı çeşm-i yāri göñül cüst u cūdadur
Çün ṭazyī-i dumān
Seyr-i hüner bu ārāda ey dil būdadur
Fehm eyle qaltabān
2. Noḡtayla fevti kuvvete qudret-pezir iken
Añlamadı köpek
Ḥāmem şaḥife-i şirüme hep ser-fürüdedür
Vezninde var mekān

3. Depretme sâzunla ki varduğda kûyna
Ayucılar gibi
Şâyet o mest-îşve-i nâzum ğunüdedür
Halt itme her zamân
4. Mevzû nedür ol kâmet-i bâlâ menâreden
Ey ahmağ-ı tavîl
Şanma bu şîve serv ü çemende nümüdedür
Çün b.klu bostân
5. Bağ şîr-i nev-zemînine ‘Adnî-i sâhîrûñ
Seyr it ne b.k yimiş
Haqqâ ki turfe-şâ‘ir sihr-âzmüdedür
Mişl-i çukur-ı çiyân

147

‘İşmetī

*Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*96^b

1. Dirseñ ey dil çeşm-i bahtuñ derd-i hicrān görmesün
 Șanlu yaşuñ sil nigāh itdükçe cānān görmesün
2. Tār-mār eyler hemān evrāk-ı ‘ıyşı rüzgār
 Bir ser-āmed ğonceyi bir laħza ħandān görmesün
3. Eyle zülfüñi perişān tābe-sāmān dillere
 Çeşm-i bed-bīn-i ‘ādū ħāk ile yekşān görmesün
4. Yād idüp zülfüñ hemān bī-hūş olur āşüfte dil
 Bāğda bī-çāre bir serv ü ħırāmān görmesün
5. Sūz-ı dilden ħopmadur bu şi‘r-i rengīn ‘İşmetī
 ‘Arz iderseñ ehline ‘arz eyle nādān görmesün

⁸⁸ 96^b[‘İşmetī]. E.Günaydın. Tez s.155,G.63

1b yaşun: yaşum T.

3a eyle: eyleme T.

4b serv ü ħırāmān: serv-i perişān T.

148

*Nā'ilī**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Kıl hazer ey dil seni ol ğamze giryān görmesün
Bir siyeh-mest āfet-i ħün-rīzdür k̄an görmesün
2. Hindū-yi ħālūñ gibi āteş-perestān-ı ruĥuñ
Çeşm-i zaĥm-ı cünbiş-i damān-ı müjgān görmesün
3. Hem yaĥar pervānesin hem küşte eyler bir nefes
Tünd-bād-ı dehr bir şem'ı-i fūrūzān görmesün
4. Ğonceye dil-tenglük bir perdedür āfātđan
Anı çeşm-i rüzgār-ı tāb-sāmān görmesün
5. Naẓm-ı pākūñ Nā'ilī germ-āşinā-yı ehildür
Sūz-ı dilden bī-ĥaber efsürde tab'ān görmesün

⁸⁹ 96^b[Nā'ilī]. H. İpekten. Divān s.468,G.252.

2b çeşm-i zaĥm-ı cünbüş: zaĥm-ı çeşm-i cünbüş D.

‘*Ārif Efendi**Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. ‘*Āşık-ı vaşl-ı arzū āsīb-i hicrān görmesün*
Sīne-süzān-ı heves-dārū-yı dermān görmesün
2. *El-ḥazer ey bād-ı şubḥ aşüftegān-ı nā-şekīb*
Göñül ḥamdur ḥam yāri perişān görmesün
3. *Eyleme izhār sūz-ı ‘aşkı senden kimseler*
Ah-ı efgān dimesün çāk-ı girībān görmesün
4. *İnzivā-cüy-i hilāle tâbiş-i rüyuñ yeter*
Rūzen-i ğam-ḥānesin ḥürşid-i raḥşān görmesün

97^a

5. *Bā‘is-i nāsūr zaḥm-ı reşk olur ‘Ārif şaḥın*
Tīr-i şimşir-ṭab‘uñ nükte-sencān görmesün

⁹⁰ 96^b-97^a[‘*Ārif*]. A.Şahin. Tez s.156,G.31.

1b *Sine-süzān-ı heves:sine-rişān-ı heves* T.2a *aşüftegān: üftādegān* T.3b *āh-ı efgān dimesün: āh u efgānda bilsün* T.

Çalışmada 2 ve 3. Beyitlerin yerleri değişik.

150

*Güftî**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Kim ki dirse çeşm-i bahtı hār-ı hırmān görmesün
Pāy-ı yārı öyle būs itsün ki dāmān görmesün
2. H̄'ābda dil almış āgūşa hayālin ba'dezīn
Rūy-i bī-dārı bu baht-ı nā-besāmān görmesün
3. Bī-tekellūf öyle kurbān ol ham-ı ebrūsuna
Ġamze āgāh olmasun ol çeşm-i fettān görmesün
4. İrmedi cān virmeyen āb-ı hayāt-ı la'line
Ey şehīd-i 'aşk Hızır ol kār-ı āsān görmesün
5. Secde-ālūd eyler aheng-i der-i beytü's-šanem
Āb u tāb-ı rüyını āteş-perestān görmesün

⁹¹ 97^a[Güftî]. K.Yılmaz. Divān s.355,G.211.

Divanda olup mecmuada olmayan beyit:

Her gül-i nev-hīzi kim şāhından eylesüc cüdā
Bāğ-bān sa'y it ki çeşm-i 'andelībān görmesün

1a her ki: kim ki D.

5a secde-ālūd: āteş-ālūd D.

2.beyit divanda 3.sırada

3. beyit divanda 2.sırada

6. Belki Güftî ola isti'dād bir gün hoş-revâc
H̱āce-i gerdûn ol kâlâyı erzân görmesün

92

151

‘Ārif

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

1. Bütân ol kākül ‘aşık-ı firîbe mübtelâdur hep
Ġazâlân hurrem-i pâ-beste-i dâm-ı belâdur hep
2. Fiğânı bî-dilânuñ sîne-süz olmağ ba‘id olmaz
Gülistân-ı ğamuñ bülbülleri âteş-nevâdur hep
3. Ne geşt-i kûyi ne gülçîn-i bâğ-ı hüsni olmağ var
O nağl-ı işvenüñ ‘aşıklar-ı bî-dest ü pâdur hep
4. Şemîm-i zülf kim sermâye-i âşüb olur her dem
O şûr-ı fitneye bādı yine ey dil şabâdur hep

⁹² 97a[‘Ārif]. A.Şahin. Tez s.128,G.3.

1a bütân-şebân T.

1a belâdur: hevâdur T.

3a geşt-i kûy: güşt-i gûy T.

5a nişinân: neşinân T.

6b ol: bu T.

5. Ziyâretten benüm meclis-nişînân-ı ħarâbatı
Murâdum dergeh-i pîr-i muğâna ilticâdur hep
6. Sürûd-ı bezm-i ġam kim ‘aşķ dîrler nâmına ‘Ârif
Felek ol na‘me-i dil-keşle dâ‘im pür-şadâdur hep

93

152

Nâzım

Mefâ‘îlün Mefâ‘îlün Mefâ‘îlün Mefâ‘îlün

Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---

1. Sipihrüñ cünbüş-i devri ħilâf-ı müdde‘âdur hep
Dirîğâ tâli‘-i erbâb dil-i naĥs âşinâdur hep

97^b

2. ‘Acebdür kim olup endüh ü ġuşşa kısmet-i merdüm
Simâţ-ı ‘ayş ü ‘işret dâye-i -- .-dur hep
3. N’ola herkes bu vâdîde giriftâr olsa bir ħâle
Bu ‘âlem pây-tâ-ser dâm-gâh-ı ibtilâdur hep
4. Cemâlüñden ne ümmîdüm celâlüñden ne pâküm var
Ki ehl-i ‘aşķ-ı emîn berzaĥ-ı ħavf u recâdur hep

⁹³ 2b: كالر و نا شکلindeki kelime okunamadı.

5. N'ola bî-behre olsam güller h̄ānuñ h̄ān-ı vaşlından
Ki ekşer bülbülân-ı bāğ-ı hasret bî-nevâdur hep
6. Dem-i 'İsî midür enfās-ı can-bağşuñ 'aceb Nāzım
Ki ta'bîrât-ı şūhuñ ser-be-ser rûh âşinâdur hep

153

'Ārif

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bağr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Eyle şad gūşış ki olsun yār-i dilber elde bir
Kār-gir olmaz ser-efsün-ı kîse-i zer elde bir
2. Dest-i res bol kilik-i simîn-tabân dilbere
Yoğsa zerrîn-i hāme-i 'icāz-perver elde bir
3. Şekve-i hicrānda dāmen-gîr-i yār ol sa'y idüp
Sağt-ı gîrye-i 'inān-ı esb-i dāver elde bir
4. Mümkün olmazsa zebānuyla beyān aḫvalüñi
Şāh-ı hüsne 'arz-ı ḫāl-i şekve-küster elde bir
5. Cām-ı ğam-fersā ele girmezse 'Ārif ğam degül
Lüle-i müşkîn-dehān-ı şūr-ı āver elde bir

154

*Velehu**Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: -./..-./..-./..-*

1. Derün-ı dilde ğam-ı 'aşk-ı cavidān buldum
Harīm-i sīnede bir genc-i şāyegān buldum
2. Hümā-meniş ben o murğum ki bāğ-ı 'ālemde
Ne bir nişimen-i rahāt ne āşiyān buldum
3. O bülbülem ki geleliden bu gülşen-i dehre
Gül-i ümīdimi pejmürde-i hāzān buldum
4. 'Aceb mi neşve-i meyden elem-pezīr olsam
Göñülde neşve-i 'aşkı cihān cihān buldum

98^a

5. Dün uğradum yine hum-hāne-i maḥabbetde
Hezār mest-i ser-endāz-ı ser-gerdān buldum

⁹⁴ 97^b-98^a[Ārif]. A.Şahin. Tez s.153,G.28.

2a hümā-meniş: hümā-miniş T.

5a hum-hāne: ham-hāne T.

5b ser-endāz-ı ser-gerdān: ser-endāz u ser-gerdān T.

7a hāmeyi: hāmemi T.

7b tab'umı ben T.

4. beyit çalışmada mevcut değil.

6. O şāha olmuşdım ser-be-ser zebān-ı niyāz
Hādeng-i ğamze-i hūn-rīzi der-gümān buldum
7. ‘Īnān-ı hāmeysi ‘Arif ben eyledüm irhā
Semend-i tab‘umı maṭlaḳu’l-‘inān buldum

95

155

Velehū

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

1. Olup tebhāle-i zīr-i arzū-yı kām-ı ṭaleb şimdi
Vücūdum pā-yı tā-ser dāğ-ber-dāğ oldu hep şimdi
2. Ayāğı andadur seylāb-ı ṭūfān-hīz-i sahbānuñ
N’ola aḳsa der-i meyḫāneye ehl-i ṭarab şimdi
3. Ḳadeḫ serşār-ı meclis germ iken sāḳi revā görme
Ḳala sāğar gedā-yı bezm-i luṭfuñ teşne-leb şimdi
4. Hılāf-ı şīve-i deyrīnedür ol nāz-perverden
Dirīğ luṭf-ı nāze hiç nedür bilmem sebep şimdi

⁹⁵ 98^a[‘Arif]. A.Şahin. Tez s.177,G.52.

4b dirīğ luṭf-ı nāze: bu lṭf-ı tāze ṭarḫa T.
Çalışmada 2 ve 3. Beyitlerin yeri farklı.

5. Hemîşe h̄ ĩ ab-gāhı h̄ale-i āgūş iken ‘Ārif
Ne bezmüñ şem‘-i maħfil-i zībīdür ol ‘aceb şimdi

156

Velehu

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Ne mümkin ‘ayş-ı nüş itmek dil ü dildār bir yerde
Felek ħor mı iki āzādeyi her bār bir yerde
2. Dem-ā-dem vaz‘ nā-şāyeste-i ħarħ-ı sitem-gerle
Göñül bir yerde ser-gerdān-ı hicrān-ı yār bir yerde
3. Şeb-i hicrānda ben bī-ħāre feryād itmedür kārüm
Raħīb-i rü-siyeh ol yār ile der-kār bir yerde
4. Ruħuñ şevķinedür feryād ü efgānı dil-i zāruñ
İder mi nāle bülbül olmasa gül-zār bir yerde
5. ‘Aceb midir ferāħat itse dil pehlū-yı dilberden
Mişaldür ülfet itmek penbe nār bir yerde
6. Çeker el dāmen-i şihhatden ‘aşık tā ħaşr ħayrı
Olursa çeşm-i mest-i ħamze-i ħün-ħār bir yerde

7. Olur mı senden ‘Ārif rūy-gerdān ḥavf idüp olsa
Zamān-ı devlet-i ‘aşkında şad ağıyār bir yerde

Velehu

Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---

1. O bī-dil kim ḥarīm-i şöhetüñden dūr kalmışdur
Temāşā-yı riyāz-ı kāndan mehcūr kalmışdur
2. Ne var ey seng-dil merḥem-resān olsañ ki hicrūñle
Göñül şad-pāredür zaḥm-ı derün nāsūr kalmışdur
3. Ḥarāb olmuş nice devlet-serā gör baḥt-ı Cemşid’i
Ṭarab-gāh-ı ḥarābāt muğān ma‘mūr kalmışdur
4. Yetiş sāķī şabūḥı kār-ı ‘ayşe çāre-sāz it kim
Mey-i dūşineden şahbā-keşān maḥmūr kalmışdur

⁹⁶ 98^b[Ārif]. A.Şahin. Tez s.137,G.12.

4a et kim: ol kim T.

5a nev: hū T.

2. beyit divanda 3.sırada.

3. beyit divanda 4.sırada.

4. beyit divanda 2.sırada.

5. Teğāfül-kār olup gitmekde ol bī-dād nev ‘Ārif
Yanında hāl-i dil-efsūs kim mestūr kalmışdur

97

158

Velehu

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

Bahr-i Hezec: --./--./--./--

1. Dildāra göñül kendüni hem-rāz idemezsin
Bī-çāresün ol rütbeyi iḥrāz idemezsin
2. Keyfiyyetüñ ey sāğar-ı Cem olsa da bālā
Mestān-ı mey-i ‘aşkı ser-endāz idemezsin
3. Ğam-hāneni teşrīfine ḥāhiş güzel ammā
Ol mest-i mey-naḥvete iğrāz idemezsin
4. Gūş eyleyeni nāle-i ‘aşık gibi bülbül
Va-suḥte-i şu‘le-i āvāz idemezsin

⁹⁷ 98b[Ārif]. A.Şahin. Tez s.161,G.36.

1a rütbeyi: rütbe T.

3b mest-i mey-naḥvet: siyeh-naḥvet

4a gūş eyleyeni nāle: eyle ney-i nāle T.

4b va-suḥte: dil-suḥte T.

2. beyit divanda 3.sırada.

3. beyit divanda 2.sırada.

5. Mir'ât-ı ruḥuñ olmaz ise 'Ārife der-pîş
Ol tūṭi-i ḥoş-gūyı suḥan-sāz idemezsin

159

Velehu

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

1. Bugün bezme o mihr-i mäh-ı rüy-ı keç-külâh geldi
Yanınca sāye-veş ammā raḳīb-i rü-siyeh geldi
2. Nice āşüfte-ḥâli seyr ideñ bî-şabr u hüş eyler
Meyân-ı meclise mestâne ol cādū nege geldi
3. Ṭayansun mülk-i dil yağmā-girân-ı çeşm-i müjgāna
Yine tārâcına ol şâh-ı istiğñā-siyeh geldi

99a

4. Kızarmış rüy-ı mey-günü o mest-i nâzı meclisde
Görüp 'aqlum o germiyyetle gâhî gitdi gah geldi
5. Seher teşrifin ol mihrüñ görünce kalbime 'Ārif
Figân-ı şâm-ı te'sîr-i du'â-yı şübḥaña geldi

160

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Bir nigāh-ı merḥamet kıl gāh ki şeydālara
Ey nev-āmuz-ı cefā hem-vāre bī-dād eyleme
2. Eylemezseñ de teraḥḥum ey nigāh-ı dil-firīb
Ġamze-i ḥūn-rīz-i kāfir-gīşe imdād eyleme
3. Varmaz mı ḥāba eṭfāl-i çemen şeb-tā-seher
‘Andelibā durmayup bī-hūde feryād eyleme
4. Āşiyān-sāz oldı zülfünden o şūḥun murğ-ı dil
Ḥānūmānın ey şabā lu[t̪]f eyle berbād eyleme
5. Pey-rev ol ‘Ārif gibi bir reh-ı şinās-ı ‘aşkda
Cüst ü cūy-ı vādī-i Mecnūn ü Ferhād eyleme

⁹⁸ 99a[Ārif]. A.Şahin. Tez s.172,G.47.

Çalışmada olup mecmuada olmayan beyit şu şekildedir:

Dil senüñ memnūn-ı luṭfuñdur gerek şād eyleme
Bende-i dīrenedür isterseñ āzād eyleme

4b ‘andelibā: ‘andelibān T.

4b durmayup: ṭurmayup T.

5b cüst ü cūy-ı vādī: ārzū-yı dādı T.

161

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. 'Ayb ider hāl-i dil-i āşüfte-sāmānum gören
Görmeden ol şūhı eṭvār-ı perişānum gören
2. Olmamağ mümkin mi üftāde o naḥl-ı işveye
Ḥāk-rāh olmaz mı ol serv-i ḥıramānum gören
3. Oldığum bilmez mi ğarḳ-āb-ı dil-i şū[r]ideñi
Cüşiş-i seyl-āb-ı eşk-i çeşm-i giryānum gören
4. Püye-gāhum ḥār-zār-ı vādi-i yās olduğın
Añlamaz mı çāk-ı ceyb-i tāb-ı dāmānum gören
5. Olsam ey 'Arif müretteb-sāz olmaz 'āyīnene
Ṭumṭurāk-ı Ḥüsrevānī nazm-ı dīvānum gören

^{99a}[Arif]. A.Şahin. Tez s.158,G.33.

3 ve 4.beyitler birbirinin yerinde.

3a dil-i şūrideñi: yem-i şūrideñi T.

3b eşk-i çeşm-i giryān: sirişk-i çeşm-i giryān T.

4a püye: büye T.

4a vādi-i yās: vādi-i hicr T.

4b çāk-ı ceyb-i tāb-ı dāmān: çāk-ı taraf-ı ceyb-i dāmān T.

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Rūyuñı meydür meyi rūyuñ mücellā gösteren
Gülşeni güldür güli gülşen muṭarrā gösteren
2. 'Aşka ḥālet-baḥş olan dildür dile sevdā-yı 'aşk
Sāğarı meydür meyi sāğar muşaffā gösteren
- 99b
3. 'Aşıkā kuḥl-ı cilā-yı biniş idrāk olur
Mihri zerre zerreyi mihr-i felek-sā gösteren
4. Şüret-i ma'nā-yı-ı insāniden āgāh olmadur
Baḥri kaṭre kaṭre-i nāçizi deryā gösteren
5. 'Ārif-i mu'ciz-nümānuñ kilik-i sihr-aşāridur
Böyle bir nādīde dādı şī'r-i ğarrā gösteren

¹⁰⁰ 99a[Ārif]. A.Şahin. Tez s.157,G.32.

1a mücellā: dilārā T.

5a mu'ciz-nümānuñ kilik-i sihr-aşāridur: pākize-gūyuñ kilik-i ḥoş-güftāridur
T.

1. Muḥaldür nigeh-i bī-dār-ı āfitāb saña
Hücüm-ı per ü ḥüsnuñ yeter niķāb saña
2. Sen ol şüküfte-i gül-i gülşen ḥayāsın kim
Rūḥ-ı ‘izāruñ ol jāleden ḥicāb saña
3. Ḥayāl-i cismüñ olur tāb-ı dilden āzāde
Meger beyza-i çeşmüñ ola cām-ı ḥāb saña
4. Zemīn-i sīneye ey mest-i nāz teşrīf
Şarāb-ı ḥūnı çeşmüm ciger-kebāb saña
5. Muķarrer ‘Ārifā ḥaşre dek ḥarāb olmak
Keremler eyleye dilber vire şarāb saña

164

*Nā'ilī**Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-*

1. Şarāb-ı nāz getürdükçe nīm-ḥ̣āb saña
Tutar elinde ḳadeḥ mah-ı āfitāb saña
2. Hezār pāre dile leblerinden itdi sāḳī
Eger düşerse nemek-rīz-i kebāb saña
3. Muḥāldür eser ol çeşm-i ser-girāna hemān
Ḥamīr-i māye-i nāz olmasun 'itāb saña
4. Bir olsa zehre-i Mirriḥ ile dil-i Behrām
Yine getürmeyeler bir nigāha tāb saña
5. Nigāh-ı mestüñ ile buldı aşinā idügiñ
Baḳınca Nā'ilī-i ḥānumān-ḥarāb saña

¹⁰¹ 99^b[Nā'ilī]. H.İpekten. Divān s.280,G.8.

1a şarāb-ı nāz: şarāb-ı nāb D.

1b māh-ı āfitāb: māh u āfitāb D.

2a itdi: it D.

3b 'itāb: şarāb D.

165

*Velehu**Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: .-./...-./...-./...-*

1. Cihānı itmege bir laḫzada ḫarāb saña
Yeter o nergis-i maḫmūr-ı nīm-ḫāb saña

100^a

2. Ḥazer ğurūrdan ey āfitāb-ı Behçet kim
Zamāne gāh her zerreden ḫicāb saña
3. Yeter ḫarāb-ı rindān bezmine sāķī
Girān gelürse eger cām-ı pür-şarāb saña
4. Düşerdi manzara-i çār-tāk-ı naḫvetden
Bu ḫüsn ile nażar [itseydi] āfitāb saña
5. Nedür bu feyz-i sirāyet sāķiyā virmiş lebüñ
Lebüñ şarāba leṭāfet şarāb-ı nāb saña
6. Selām-ı Na'ilī-i zārdan mı incindüñ
Nedendür ey ḫam-ı ebrü bu piç ü tāb saña

¹⁰² 100^a[Nā'ilī]. H.İpekten. Divān s.280-281,G.9.

2b zamāne gāh: zamān ola gele D.

3a ḫarāb-ı rindān: ḫarābi-i rindān D.

166

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri: --./-./-./-./-.-*

1. Bir veche nāzır ol ki nāzīri bulunmaya
Bir zülfe beste ol ki esīri bulunmaya
2. Aḥsente ol gedā-yı taḥammül be-dūşa kim
Yansa cihān içinde ḥaṣīri bulunmaya
3. La'net o ḥān-ı luṭfa ki erzāle vaḳf olup
Ehl-i dilüñ faṭır ü ḥamīri bulunmaya
4. Ğırbāl iderse cismi müjen sūzīş-i ciger
Peykân-ı saḥtın āb ide tīri bulunmaya
5. Dil kim ider fiğānını geh pest ü geh bülend
Beñzer o sāze kim bīm ü zīri bulunmaya
6. Virmem behište Nā'ilīyā ben o bezmi kim
Sāḳileri cevān ola pīri bulunmaya

¹⁰³ 100^a[Nā'ilī]. H.İpekten. Divān s.516-517,G.317.

3a olup: ola D.

Divandan olup mecmuada olmayan beyit şu şekildedir:

Bī-behre fenādan o kim deyr-i 'ālemün
'İst-i āfitāb-meṣṭri bulunmaya

167

*Velehu**Fā' ilātün F' āilātün Fā' ilātün Fā' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Bezme mey tāb-efgen olsun sāķiyā nevrūz dur
Şem'üne cem' oldı yārān-ı şafā nevrūz dur
2. Şāfdur āyīneleri bī-ğill u ğışdūr sīneler
Pākdur ebr-i küdüret den hevā nevrūz dur

100b

3. Tīzdūr feryādı meşķ-i nāleden bülbüllerüñ
Eylesin muṭribler āheng-i nevā nevrūz dur
4. Hüsrevāne pādişāh-ı vaķt olup almuş ele
Her gedā bir sāğār- ğitī-nümā nevrūz dur
5. Şahn-ı ğülşen çār-bāğ olmuş 'acemde 'andelīb
Bāğlamuş bir naķş-ı dil-keş kim şabā nevrūz dur
6. Vaķt-i cūş-ı feyz-i erbāb-ı suḡandur Nā'ilī
Eylesünler ṭarḡ-ı şı'r-i dil-ğuşā nev-rūz dur

¹⁰⁴ 100a-100b[Nā'ilī]. H.İpekten. Divān s.332,G.77.
6a cūş-ı feyz-i erbāb: cūş-ı erbāb D.
Divanda olup mecmuada olmayan beyit şöyledir:

Gırre-i cāh ol kadar sultān-ı ğül kim korkaram
Hārdan bülbüller ister hūn-behā nevrūz dur

168

*Velehu**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Mesîhâ-sûz olân derd eṭibbâ rûḥ yâzmıŝlar
Leb-i la'lüñ nemek-pâŝ-ı dil-i mecrûḥ yâzmıŝlar
2. Viŝâlûñle güzârân bir dem divân-ı kısmetden
Ŗarâb-ı 'ıyŝ-i Cem menŝûr-ı 'ömr-i Nûḥ yazmıŝlar
3. Degül mâ'i kabâda ṭal'atuñ naḳḳâŝları gûyâ
Zemîn-i lâciverde bir dıraḥŝân levḥ yazmıŝlar
4. Yazanlar çeŝm-i mestüñ Rüstem-i Ŗeh-Nâme-i âŝûb
Maḥabbet 'âlemin bir tiĝ ile meftûḥ yâzmıŝlar
5. Ser-meŝḳ-i kâlemsin mâ-ḥaŝalsın levḥ-i fıtratda
Muŝavvirler ki Yûsuf'dan seni memdûḥ yâzmıŝlar
6. Ḳomıŝlar nâmuñı teŝriḥ-i miḥnet tiĝ-i ğamzeñle
Tenüm ŝad-çâk idüp bir nüŝa-i meŝrûḥ yâzmıŝlar

¹⁰⁵ 100b[Nâ'îlî]. H.İpekten. Divân s.339.340,G.87.

6a miḥnet: minnet D.

8a ŝaşḳ: ŝaşkun D.

7. alem vaż' eyleyenler nüſha-i tevķī'-i iķbāle
Felekden iltimās-ı devleti mercūh yāzmuşlar
8. İdenler nāme-i 'aşķ cevābında ſuver-kārı
Raķībi meclis-i cānāneden maṭrūh yāzmuşlar
9. Olanlar Nā'ilī imzā-nüvīs-i ḥüccet-i ḥūbı
Göñül mülkin istiklāl idüp merbūh yāzmuşlar

106

169

Velehu

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Oldı eşkim gülſen-ārā-yı heves-cūlar gibi
Aķdı göñlüm bir nihāl-i tāze ye ſular gibi

101^a

2. urfe mecnūnam ki pey-der-pey ḥayāl-i çeſm-i yār
Dolanur eṭrafımı ser-geſte āhūlar gibi

¹⁰⁶ 100b[Nā'ilī]. H.İpekten. Divān s.554-555,G.369.

1b nihāl-i tāze: nihāl-i 'iſve D.

2b dolanur: devr eder D.

3b müjgānları: müjgānlarun D.

5a nazmun: nazmun D.

5b āb-ı tāb: āb u tāb D.

3. Hep siyeh-pūş oldılar aşd-1 Őebihūn-1 dile
Girdiler mūjgānları bir renge cādūlar gibi
4. Bir nihāl-i āhdur addūñ hevāsıyla gönül
Şahn-1 gülşende hıramān serv-i dil-cūlar gibi
5. Āb-1 tīb-1 al'at-1 ebkār-1 nazmum Nā'ilī
Ta'n ider āyīne-i hūrşide meh-rūlar gibi

107

170

Ġazel-i Şāīb

Mefā'ilūn Fe'ilātūn Mefā'ilūn Fe'ilūn

Bahr-i Müctes: -./..--/..-./..-

1. Ne iħtiyāc ki sākī vire Őarāb saña
Ki öz piyālesini virdi āfitāb saña
2. Őarābdan ne 'aceb olmasun eger ser-ħoş
Bu uzlu leblerūñle neylesūn Őarāb saña
3. urutma terli 'izāruñ iinde bāde-i nāb
Ki gül gibi yaraşur ehre-i pūr-āb saña

¹⁰⁷ 6. Beyitte aruz kusurludur.

4. Bu āteş̄in yüz ile kim tutar senüñ [etegin]
Helāl ider k̄ānını tā yiter kebāb saña
5. Didüm çıkara seni h̄at̄t̄ hicābdan ğāfil
Ki h̄at̄t̄-ı ğubārı olur perde-i hicāb saña
6. Senüñ şahife-i hüsnüñ kelām-ı Şā'ibdür
Ki dāğ olur h̄āl-i intiḫāb saña

108

171

Velehu

Fā'īlātün Fā'īlātün Fā'īlātün Fā'īlün

Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-

1. Gelürse kesret-i nezzāreden hicāb saña
O demde surḫ-ı rüyuñ olur niḫāb saña
2. Nice itsün āyīne ruḫuñ ile 'aksini farḫ
Sen āfitāba müşābihsün āfitāb saña
3. Şerār-veş iderüm dūd-ı cigerden red
Ger eylemezse eger neşve-i şarāb saña

¹⁰⁸ Mecmuada şiirin başlığında bir önceki Saib gazeline atfen "velehu" ifadesi bulunmaktadır. Fakat şiirin Şehri'nin Saib'in gazeline yazdığı nazire olduğu tespit edilmiştir.

101^b

4. Mey-i teğāfūl nūş itme girme anıma
Siyāh-mest-i eşmūñ yeter sīrāb saña
5. Bu āb-tābīña var ‘arziñda teşeff eyler
Olursa alb-i tabāndan eger niab saña
6. Şad-aferīn azel-i Rūmīyānuña Şā’ib
Ki virdi Şehrī dü-şad şevi ile cevāb saña

172

Velehu

1. Ey dil-i āfil zemānī ez girībān ser ber-ār
Nistī ez morekem ez şev-i sūkker pūr ber-ār
2. Feyz her harī ke mī-idī der-īn sehra neger
Ez girībān-ı cenon on berg dīger ser ber-ār
3. Ber delha e mī-kerdī berā-ye habbe rā
Dest-i ken der ceyb-i hod ūn gonce-i gol ber-ār
4. Tā neyofser dest-i dil-zīn doşmenān yek sū neşīn
Boğz-e siddī u Omer rā er dil-i ebter-ār
5. Bī-tenezzol nīst feyz-ī hazret-i Oşmān berān
Keşti-i cūd rā ezīn gerdāb-ı bī lenger ber-ār

6. Dil-i dūnīm ez ah çun şod zolfekar H̄aydar est
Der cehād-ı negese an şemşîre por cūher-i ber-ār
7. Ger hemī h̄ ahī ke kordī yā Resūlullah garīn
Sīne-i yārān-ı u ra ez-dil-i ebter ber-ār
8. Ğuṭ-ı ḥor ez āb çeşm-i hīş ber-delhāyi şeb
Vesle-i ço ğavvāsan kore-i ken ez ceger gūher ber-ār
9. Hīş rā Sā'ib der īn gorbet sezā pā-māl kon
Ez ser-efrāziye 'ilmhā der saf-- mahşer ber-ār
10. Bī-tenezzol nīst feyż-ī hazret-i Oşmān berān
Keştī-i cūd rā ezīn gerdāb-ı bī lenger ber-ār
11. Dil-i dūnīm ez ah çun şod zolfekar H̄aydar est
Der cehād-ı negese an şemşîre por cūher-i ber-ār
12. Ger hemī h̄ ahī ke kordī yā Resūlullah garīn
Sīne-i yārān-ı u ra ez-dil-i ebter ber-ār
13. Ğuṭ-ı ḥor ez āb çeşm-i hīş ber-delhāyi şeb
Vesle-i ço ğavvāsan kore-i ken ez ceger gūher ber-ār

Tālīb-i Āmlī

1. Be-ten bŭ-ya koned golhāyī tesvīr-i nehāli rā
Be-pa bī-dar sāzed hoftegān-i naqş-ı kālī rā
2. Men ü endīşe-i bŭs vu kenār u muḥālest īn
Meger bīnem be ḥāb īn arzūhāyi ḥeyālī rā

102^a

3. Terā bāyed ze hīş āmūhten-i ‘ilm-i vefādārī
Çe ḥācet bā mo‘allem-i şāḥebāne der ke ‘Ālī rā
4. Henūz endek şŭrī dārem ey sāgī zemen be-gozer
Be-çeşm-i mestī hod teklīf kon īn cām ḥālī rā
5. Ḥecābem ḡonce-i sān der perde-i nāmus ḡam dāred
Dirīḡā kāş mī-çīdem kelbī enfe‘ālī rā
6. Gahī ebr-ter ü gāhī tereşşoḡ gŭne barānī
Biyā der çeşm men benger hevā-i pŭr şekālī rā
7. Felek ācez pesend-i ostād ve men der hem temāşāyeş
Tetebbŭ‘ mī konem ba şīr-i teb‘īhā şogālī rā

8. Ferengī sāķī dānest sāķī be-zemen dehā rāz-ı dil
Şenem mīgūi vü mī-keş bādehāyı purtekālī rā
9. Ze moġān-ı ġazālān hāme ha ser kerde-i ʔālīb
Reķem-zenī ber beyāz dīde īn eş‘ārī ‘ālī rā

174

Nā'il

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-

102^a

1. Ser-gerān-ı sitem olduķ yine vuşlat diyerek
Düşdi dil da'vā-yı hicrāna maħabbet diyerek
2. Yüz sürer dergeh-i dil-dāra dil-i āşüfte
Yoķ mıdur 'āşık-ı nā-kāmuña raġbet diyerek
3. Bizi de tāb-ı cemalüñ ķo ciger-süz itsün
Gör ki pervāne yanar şem'e selāmet diyerek
4. Gören āsib-i 'unnāb-ı nıgehin āh eyler
Bu mıdur ʔarz-ı hoş-āyīn-i mürüvvet diyerek
5. Hacı̄l eyler beni ibrām itsem o şūh
Var mı Nā'il dil-i 'āşıkda bu ādet diyerek

175

*Neylî**Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Cüdāyum gülşen-i kūyından o gül kände ben kände
Baña hem-derd-i 'aşk olsun mı bülbül kände ben kände

2. Ne beñzer baña vādī-i cünün-ı 'aşkda Mecnün
İden deşt ü beyābanı ta'aqqül kände ben kände

102^b

3. Yoğ iken tākatum táb-ı nigāh-ı lutfı dildāre
Cefā-yı ta'n-ı ağıyāre taħammül kände ben kände

4. Ne mümkin söyleşilmek ğamze-i ħançer-bedestüñle
Gel inşāf it o bed-mest-i teğāfül kände ben kände

5. Bu t̄ali'le olur sermāye-i derd-i sarāy Neylî
Şafā-baḡş-ı dil olmaḡ sāğar-ı mül kände ben kände

¹⁰⁹ 102^a[Neylî]. A.Uzun .Tez s.131,G.140.

Çalışmada 3 ve4. Beyitler birbirlerinin yerindedir.

*Meylî**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Ser-verā zerrīn-gülāf içre nihāndur hañçerüñ
Güiyā āb ile āteşden nişāndur hañçerüñ
2. Baş çıkarsa ejdehā gibi o belden her kaçan
Şahramānlar havf ider bir bī-amāndur hañçerüñ
3. Çekdügince sīneye gider hayātı ademüñ
Şanasun kim bir yalıñ yüzlü civāndur hañçerüñ
4. Ehl-i derdin sīne-i pür-[tābını] çāk eyleyüp
Şu koyar ocāğına bir cān-sitāndur hañçerüñ
5. Kaatre kaatre kān degül üstünde anuñ cā-be-cā
Ey şeh-i mülk-i melāhat zer-nişāndur hañçerüñ
6. Teşnelikden öldi Meylî bir içim şu diyerek
Tutalum kim düstum āb-ı revāndur hañçerüñ

1. Ol yār-ı bī-ḥaḳīḳate bizden selām idüñ
Ma'düm-ı raḥīm-ı şefḳate bizden selām idüñ
2. Bir kerre yād itmedi bīmār-ı 'aşıḳını
Nādīde rüy-ı ḥasrete bizden selām idüñ
3. Maḥmūr-ı cām-ı bāde-i hicrānyuz varuñ
Mestān-ı rāh-ı vuşlata bizden selām idüñ
4. Pervāne-i şeh-ı vuşlat-ı şem' gidüp didi
Miḥnet-keşān-ı ğurbete bizden selām idüñ
5. Oldı ğarīḳ-ı baḥr-ı elem zevraḳ-ı neşāt
Sāhil-nişīn-ı 'işrete bizden selām idüñ

103^a

6. Bir ğün olur mı raḥm idüp ol meh diye Edīb
Ol 'aşıḳ-ı ğam-ı ülfete bizden selām idüñ

178

*Vecdî**Mefâ'iliün Mefâilün Mefâ'iliün Mefâ'iliün**Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---*

1. Varursañ ey şabâ ol zülf-i şeb-gûna selâm eyle
Düşerse hem dil-i maħbûs u maħzûna selâm eyle
2. Şaķınsun âteşinden nüh-revākın eylerüm sūzan
Beni incitmesün ey âh-i gerdūna selâm eyle
3. Bize deşt-i cünün ħālî degildür söyle şād olsun
Var ey feryād benden rūḥ-ı Mecnūn'a selâm eyle
4. Debiz çekdük ümīd-i mīve-i vaşlından eşk-i āl
Yoluñ uğrarsa ger ol naḥl-ı mevzūna selâm eyle
5. Ḥaṭṭ-ı nev-ḥīz-i medḥin idi fermān-ı la'li ey Vecdî
Meded imdāda gelsün tāze mazmūna selâm eyle

¹¹⁰ 103^a[Vecdî]. E.Yanmaz. Tez s.12..G.63.

2a âteşinden: âteşimden T.

3a Bize: Yine T.

179

*Velehū**Mef'ūlü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ūlün**Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---*

1. Bir laḫza beni bī-ġam-i yār eyleme yā Rab
Bī-şevk-i maḫabbet dili tār eyleme yā Rab
2. Bu sīne kim maḫzen-i derd-i dil ü cāndur
Dünyā ġamına cāy-ı qarār eyleme yā Rab
3. Nevreste-i ġül-i āl gibi eyle şüküfte
Dāġ-ı dilimi köhne-bahār eyleme yā Rab
4. Hālet-i dih-i 'aşk olmayıcağ cür'ası ġalbe
Rıtl-ı mey-i zevki dile bār eyleme yā Rab
5. Vecdī'ye naşīb itmez iseñ derd-i vişalüñ
Her dem ānı āzürde-i ħār eyleme yā Rab

¹¹¹ 103^a[Vecdī]. E.Yanmaz. Tez s.56,G.2.
5a derd-i vişalüñ: verd-i vişalüñ T.

*Velehū**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Kaşdı öldürmekdür ol zālīm eger dād itse de
Şād-merg itmek murād eyler dili şād itse de
2. Dil-nevāz olmağla ğamze terk-i bī-dād eylemez
Müslümān olmaz o kāfir Ka'be bünyād itse de
3. Bī-ğarez şanma nigāh-ı luṭf-ı cevr-āmīzini
Vaḳf-ı nāz eyler dil-i vīrānum ābād itse de

103^b

4. Gird-bād-ı deşt-i hicrān eyler anı rūzgār
Cismini 'aşk-ı ğubār āhını bād itse de
5. Ḳadrimi yārān bilür ben āşinālık eylesem
Şīrimi Cibrīl-i Vecdī zeyl o bād itse de

¹¹² 103^a-103^b [Vecdī]. E.Yanmaz. Tez s.121,G.61.

1a öldürmekdür: can almakdur T.

1b dili : beni T.

2a gamze : gamzen T.

4b aşk-ı gubar : misl-i gubar T.

5a aşinālık: ḥod-sitālık T.

181

*Velehū**Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ilün**Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-*

1. Nice vaşf itsün o şūhı dil-i hoş-dem ne disün
Mişli yok beñzedecek hüsni müselleme ne disün
2. Ne niyāze mütehammil ne ricādan maḥzūz
O periye nice söz söylesün ādem ne disün
3. Her kişi dilberinüñ luḥfunı vaşf itdükçe
Ey cefā-cū dil-i bī-çāre vü pür-ğam ne disün
4. Nāmına mürde iken virdi ḥayāt-ı ebedī
Āb-ı ḥayvān dimesün bādesine Cem ne disün
5. Kōmaduñ söz yiri i'cāz-ı suḥanda Vecdī
Böyle mu'ciz-nefese 'İsī vü Meryem ne disün

¹¹³ 103^b [Vecdī]. E.Yanmaz. Tez s.110,G.50.

1a dil-i hoş-dem: dil-i ḥurrem T.

1b müselleme: müselleme T.

3a itdükçe: itdükde T:

3b bi-çāre vü pür-ğam: bi-çāre-i pür-ğam T.

5b 'İsī vü Meryem: 'İsī-i Meryem T.

182

‘İsmetî

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-

1. Vaz‘-ı nā-sāzını çarhuñ gören ādem ne disün
Bilinür nesne degüldür aña ‘ālem ne disün
2. Güle hem-ḥāne-i ḥār olma dimek mümkin mi
Bülbül olmuş tatalum bezmine maḥrem ne disün
3. Bī-vefāsın dimeden gerçi şıklmaz o perî
Baḫsa ādem yine her ḥāli müsellem ne disün
4. Sen de inşāf ide ey muḡbeçe gördükde seni
Hāy cānum dimesün bu dil-i pür-ḡam ne disün
5. ‘İşmetî sūz-ı dilin virdi o şūḫa ammā
Şimdi firḫatde ḡam-ı hicriyle hem-dem ne disün

¹¹⁴ 103b[‘İsmetî]. E.Günaydın. Tez s.156-157,G.65.

1a çarhuñ: dehrüñ T.

1b nesne degüldür aña ‘ālem: meşreb-i ‘ālem T.

2a ḥāne-i ḥār: ḥābe-i ḥār T.

3a bi-vefāsın: bi-vefādur T.

5a virdi: didi T.

183

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Bāde-i nābuñ şafāsın nev-bahār olsun da gör
Sāğar-ı gül pür-şarāb-ı hoş-güvār olsun da gör
2. Sāde görme nüşā-i cāmı kerem kıl sākīyā
Āb-ı zerle vaşf-ı la'lüñ der-kenār olsun da gör

104^a

3. Şafha-i dil açılup bir bir açılun şerhalar
Cā-be-cā rāz-ı derūnum āşikār olsun da gör
4. Sāhil-i 'ummān-ı ğam şimdi görünmezse dile
Geştī-i bahta müsā'id rūzgār olsun da gör
5. Şāhid-i ma'nī ider elbet de bir yerden zuhūr
'İşmetī hūrşid-i bahtuñ tāb-dār olsun da gör

¹¹⁵ 103^b[İşmeti]. E.Günaydın. Tez s.123-124,G.20.

3a açılun: görünsün T.

4a dile: n'ola T.

5a ma'nî: ma'nā T.

5b hūrşid-i bahtuñ: hūrşid-i tab'uñ T.

184

*Velehu**Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün***Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-**

1. Dimeñüz mest-i meyi vuşlat olan ğam bilmez
O bezm-gāhda dil bir ruḥ-ı ḥurrem bilmez
2. Kaḅı nādāne ol meh-pāre hevā-dār olsun
Her gören hem bilürem ḥüsnini dir hem bilmez
3. Nice ser-sebz ola gül-ğonce-i bāğ-ı ümmīd
Böyle pür-süz-ı hevā ḥālet-i şebnem bilmez
4. Bilmek ister var ise mihr-i maḥabbet semtin
Dil-i āvāreden alsun ḥaberi kem bilmez
5. 'Āķile bir āhla derd-i ser itmek düşmez
'İşmeti naķş-ı cebini nedür ādem bilmez

¹¹⁶ 104^a[‘İşmeti’]. E.Günaydın. Tez s.138-139,G.41.

4a mihr-i maḥabbet: mihr ü maḥabbet T.

5a āhla: emeli T.

185

*Velehu**Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. H̄ ĩst̄kār-ı cāme vir ey meh o zer peymāneyi
Ben ḳomam elinden sıfāl köhne-i meyhāneyi
2. Bir zamān görmezdi huşyār çeşm-i rüzgār
Şimdi devrān çok görür bir bezme bir mestāneyi
3. Ol şeb-i hürrem ki pertev-baḫş ola şem'-i cemāl
Kim recā itmez Hudā'dan devlet-i pervāneyi
4. Geç o niḫalüñ ārzū-yı pāy-būsından göñül
Dāmen-i zülfüñ ḳomaz biñ pāre itseñ şāneyi
5. Vaḳit geçmiş bāğda 'ıyş-ı şafānuñ 'İşmeti
Şimdi ben dünyāya virmem küşe-i vırāneyi

¹¹⁷ 104^a[İşmeti]. E.Günaydın. Tez s.183-184,G.102.

1b elinden: elden T.

2 bbezme: bir bezme T.

3a cemāl: ḫayāl T.

5a vaḳit: vaḳti T.

5a ~ıyş-ı şafānuñ: ~ıyş u şafānuñ T.

1. Geldükçe yār bezm-i temennāya bir gelür
Bir mäh-pāredür o ki dünyāya bir gelür

104^b

2. Yoğdur nazīr kāmēt-i bālāña ey perī
Tübī-i kazā cennet-i a‘lāya bir gelür
3. Tenhā kalursa bezmüñe ‘āşık ‘aceb degül
Müsi-firāz tür-ı tecellīye bir gelür
4. Bil qadr-i hüsn-i pāküñi kaçma niyāzdan
Zīrā ki ‘aşk ‘āşık-ı şeydāya bir gelür
5. Rağm eyle hāl-i ‘Arzī-yi şeydāya ey perī
Bir rind-i nüktedāndur o kim dünyāya bir gelür

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Hāylī demdür dil o tıfl-ı şīve-kārın görmedi
Bāgbān-ı dil niḥāl-i mīve-dārın görmedi
2. Geçdi eyyām ğamıyla ol gözi mestānenüñ
Bir nigāh-ı nīm-nāz-ı i'tibārın görmedi
3. Kāldı girdāb-ı belā-yı 'aşq ile bīçāre dil
Aşināsın bulmadı hergiz kenārın görmedi
4. Evc-i istiğnādan inmez her kime meyl eylesek
Bunlaruñ erbāb-ı dil bir sāz-kārın görmedi
5. Öldi gitdi 'Arzī-yi aşüfte-dil ālām ile
Bu ḥazān-tāb-ı dehrüñ nev-bahārın görmedi

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Görmese ol gözleri ahūyı dil maḥzūn olur
Görse ammā şabr u ārāmı gider mecnūn olur
2. Cān virürdüm la'lini būs itmege ḥavfum budur
Ol daḥı darü'l-amān-ı 'aşḫda ḳānūn olur
3. Siḫr ider her bir nigāhında 'aceb i'cāzdur
Cünbüş-i çeşmin temāşā eyleyen meftūn olur
4. Görmedüm bir böyle hercāyī-i civān va'desüz
İntizār-ı maḥabbetden dīde vü dil ḥūn olur
5. Gerçi yār itmez nazār 'Arzī sirişküñ āline
'Āḳıbet her biri anuñ bir dürr ü meknūn olur

*Ruḥī**Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün**Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---*105^a

1. Bu dem ol cāndan ol gün kim dil-i fakr olduğum bildün
Helākum ol zamān bildüm ki bimār olduğum bildün
2. Bu ser-keşlücke ey serv-i sehī senden umulmazdı
Kemend-i zülfüñe gūyā giriftār olduğum bildün
3. Beni bülbül gibi gül-zār-ı ğamda eyledün nalān
Gül-i ruḥsār ki beñzer taleb-kār olduğum bildün

190

*Velehu**Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün**Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-*

1. Nice āh eylesün 'aşık- ı miḥnet-zede āh
Nedür ol ğayra baķış ol ğalaṭ endāz-ı nigāh
2. Ademüñ 'aqlın alup zār u cünün eyler
Sevmesün kimse perī-rūları Allāh Allāh
3. Nār-ı 'aşkıyla degül yanmaķ o şūḥuñ müşkil
Olmaya müşkül odur sūz-ı dilüñden āġāh
4. Başķa bir devlet idi zülfi elümden çıķdı
Yārluķ eylemedin neyleyin ey baḥt-ı siyāh
5. Şem' idüp encümen-i derd ü ğama ey Rūḥī
Yaķdı yandurdu beni āteş-i şevķiyle o māh

¹¹⁸ 105^a[Rūḥī]. C.Ak. Divān s.936-937,G.956

1b ğayra: ḥire D

2a zār-ı cünün eyler : zār-ı zebün eyler hem D.

3b sūz-ı dilüñden: ḥāl-i dilüñden

4a başķa bir devlet idi: rişte-i devlet idi D.

191

*Velehu**Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün**Bahr-i Hecez:--./-----./--./---*

1. Ey dil yine kalbünde beşâretten eser var
Ol çeşm-i siyekten saña beñzer ki nazar var
2. Kūyuñuñ hamından bildün geldi bugün bād
Ol gonce-i terden yine bir tāze haber var
3. İncinme gider hāne-i aġyāre diñilse
Sen bilmedigüñ ey dil-i şeydā nice yer var
4. Cān naḡdin alup şatsa vişālün hep alurduk
Müşkil bu ki ey dil ne alur var ne şatar var
5. Koyup bizi aġyār ile bāzāra sebeb ne
Ey Yūsuf-ı sānī saña bizden ne zarar var
6. Aġyār giderse varayın dimiş o meh-rū
Dil muntazır ammā ne gelür var ne gider var

105^b

¹¹⁹ 105^a[Rūḡī]. C.Ak. Divān s.532,G.341.

1a kalbünde: ṭab'ũnda D.

1a beşâret: beşâset D.

4a vişālın: vişāli D.

4b müşkil bu ki ey dil: müşki bu ki ammā D.

5a koyup bizi aġyār ile: ~uşşākı koyup ġayrile D.

5b Ey Yūsuf-ı sānī saña: Ol Yusuf-ı gül-çehreye D.

7. Bülbüllerini başladı āğlatmağa Ruḥī
Ol gonce-dehānuñ yine yüzine güler var

120

192

Velehu

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Ğam degül kıan ağlasam ol serv-i gül-i ruḥsārsuz
‘Āşıkım bulmaz tesellī ḥāṭırum dildārsuz
2. Yārsuz ister beni ağyār ümmīdüm budur
Ola dā'im yārsuz ağyār ben ağyārsuz
3. Devr-i çeşm-i yārda dārü'ş-şifā-yı kâ'ināt
Şöyle mālāmāldür bir küşe yoğ bīmārsuz
4. Cāna yetdi nice bir bī-ḥūde feryād idelüm
Biz der-i dildārsuz sen küşe-i bīmārsuz

¹²⁰ 105b[Rūḥī]. C.Ak. Divān s.632,G.489.

2a ümmīdüm budur: ümmīdüm bu kim D.

2b yārsuz ağyār ben ağyārsuz: yārsuz ağyār u yār ağyārsuz D.
Divanda makta beyiti farklı olup şöyledir:

Cismde cān gibidür gözde ḥayāl-i rüy-ı yār
Olsun ey Rūḥi ne ten cānsuz ne göz dildārsuz

5. Böyle kılmış hikmet ey bülbül ezelden iktizā
Kim ne yār ağıyārsuz ola ne ğonçe hārsuz
6. Yanmış yakılmış olsun mı Ruḥī neylesün
Gelsin inşāf it nice şabr itsün ādem yārsuz

193

Nāzım

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Ṭāb-ı 'ālem-süz-ı ḥüsnüñden ki ten süzān olur
Her zamān ol āteşe şad berhemen süzān olur
2. Güft-güy-ı hicrine ṭākat getürmezsem n'ola
Ḥariḳ-i cān-süz-firākuñla dehen süzān olur
3. Ben şehīd-i ḥasretüm cennetde olsa meskenüm
Āteşin dāğ-ı derūnumdan kefen süzān olur
4. Berḳ-i pür-tāb-ı cemālün gülşene itse nüzül
Ḥirmen-i gül-tüde-i şahn-ı çemen süzān olur
5. Süziş-i dil bir zamān böyle giderse Nāzımā
Āteş-i āhumla bu beyt-i kuhen süzān olur

*Velehu**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Ol ki 'āşıkdan dirîğ eyler liķā-yı tal'atın
Piş-keş itmekte aġyāre metā'-ı vuşlatın
2. Dest-şüy-ı raġbet olsam ol perī-veşden n'ola
Dest-māl-i ceyb-i ġayz itmiş kumāş-ı 'ismetün

106^a

3. Tîğ-veş tîz itse de dendān-ı hırşın her denī
Kimsenün kaç' itmege kâdir degüldür kısmetün
4. Neylerüz biz ba'dezīn elde ayāğ-ı bādeyi
Cām-ı zehr-alüd-ı çarġuñ vāfir içdüñ şerbetin
5. Būse-i tekrīme erbāb-ı ricādan devr iden
Zīver itsün leġde seng-āsītān-ı devletin
6. Olmayınca bā'is-i āsāyiş-i erbāb-ı dil
Başta çalsun keyān-ı dehr-i zıll-i re'fetin
7. Gerçi pür-kām olmaduġ memnūnuz ey Nāzım hele
Çekmedük her siflenün bār-ı girān-ı minnetin

195

*Velehu**Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Meh-ceb̄inüm gel ki hicrūñle tamām oldum bu şeb
Hāne-i tārīk-i firāk mihr-i kām oldum bu şeb
2. Geh hayālūñle kadeh gerdān-ı bezm-i ārzū
Geh ğamuñla kāse peymā-yı müdām oldum bu şeb
3. Sūz-ı hicr-i pertev-i mäh-ı ruhuñdan tā seher
Dühn-i eşkiyle çerāğ-efrüz neccām oldum bu şeb
4. Dūd-ı āhumdan idüp pūşiş ten-i pür-süzıma
Mātem-i hicrūñle yek-ser-renk zālām oldum bu şeb
5. Kābzā-i teşhīre aldı çün mekān eller seni
Ben sihām-ı hasretūñle müsterhām oldum bu şeb
6. Hāşılı māhum telāş-ı firķātūñle tāb-ı rüz
Nāzım-ı āsābi nizām intizām oldum bu şeb

¹²¹ 3. Beyit 2. Mısradaki Kelimelere Revgen ve Yandırıcı kelimeleri ile ek yapılmış. Zeytinyağı manasına gelen revgen kelimesinin yağ manasına gelen dühen kelimesi yerine yazıldığı düşünülmektedir. Yandırıcı kelimesi de çerāğ-efrüz kelimesinin yerine yazılmıştır.

1. Gül-i ruḥum seyr-i nigāh-ı ruḥ-ı āluñ kimdür
Ğonce-i çān-i çemenistān-ı cemālūñ kimdür
2. Rind-i dil dūr olalı ḥaylī zamāndur şimdi
Şem'-veş zīb-i reh-i bezm-i vişālūñ kimdür
3. Kim çeker ḳaddiñi āğūş-ı nigāha 'acabā
Sāye-i endāḥte-i tāze nihālūñ kimdür
4. Söyle ey tuṭī-i şirīn sühen-i 'işve henüz
Sükkerin-i sāmi'a-i ḳand-i maḳāluñ kimdür
5. Nāzım-ı şifteden ğayrı bu vaḥşet-gedede
Ünsiyet-kerde-i āhū-yı ḥayālūñ kimdür

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri: --./-.-./--./-.-*

1. Ol zülf-i nāz lafz-ı mu'ammā karışmadur
Dest-i niyāza şāne-i ma'nā karışmadur
2. Dāmān-ı Yūsuf- dil olur çāk çāk kim
Taşvīr-i kaçır-ı hüsne Züleyhā karışmadur
3. Mestān-ı bezme neşve-i la'li virür hayāt
Cām-ı lebinde nuṭk-ı Mesīhā karışmadur
4. Reftāre gelse gülşen-i hüsni içre güyā
Küy-ı canāne kāmēt-i tūbā karışmadur
5. Pervāz iderse ḥaṭṭ ile Nāzım 'aceb degül
Gird-i raḥnede sipihr-i 'anḳā karışmadur

*Nazım**Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Mey-āşāmān bezm-i 'işrete ey hūne meyhūne
Huşūsā sāķī-i meclis şuna kestāne mestāne
2. Sözüñ zehr-āb-ı nūşān-ğama tiryāk olsa
Zebānuñ niş-āzār eyleme yārāne mārāne

107^a

3. Mesīh-āsā seyāhat eyleyenler pā-yı himmetle
Başar evvel ıadem-i gerdiş gerdāne merdāne
4. Şafāsından ider sa'y-ı tavāf-ı Ka'be-i maķşūd
Girüp iħrām-ı şevķe yüz sürer ħennāne mennāne
5. Olursa mażhar feyz-i Ħüdā-yı inıaķ-ı cihāngiriñ
Nazımā ħükm ider Tūrān ile İrāne mirāne

200

*Rüşdî**Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün**Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-*

1. Eyleye yâr sezâ-vâr-ı visâl ağyârı
Giryeden ğayrı n'olur 'âşık-ı zaruñ kârı
2. Getürüp cûşa yine dîde-i gevher-bârı
İdelüm reşk-i 'Aden hâk-i reh-i dildârı
3. Beni maħrûm-ı mey-i bezm-i vişâl eyledüñ âh
Senüñ ey baħt-ı siyeh kıñını içsem bârı
4. 'İtır-ı deyr ile meşâm-ı dil-i 'uşşâkı yine
Kıl perişân girih-i kâkül-i müşğîn-târı

¹²² 107a [Rüşdî]. H.Ekici Tez. s258,G.174.

1. Beyit çalışmada mevcut değil.

Mecmuada olmayan beyitler şu şekildedir:

Girye-i ehl-i hüner girye-i şevk olsa dahı
Yine h' ün-ı dilidür çeşm-i terinden cârı

Gâh esîr-i ğam ider gâhi giriftâr-ı belâ
Böyledür ehl-i dilin talîb-i nâ-hemvârı

2b idelüm: eyleyelüm T.

4b 'ıtır-ı deyr: 'atâ-riz eyle T.

5a senüñ vaşf-ı deha-ânuñ ile: yine vaşf-ı dehânuñ eyler T.

6a nazmum: nazmuñ T.

6b hâme-i hüsn: câme-i hüsn T.

5. Dil helāk olsa senüñ vaşf-ı dehānuñ ile
Yok yire aña sitem eyleme ‘ömrüm varı
6. Olsa bī-zīver eger şāhid-i nazmum Rüşdī
Hāme-i hüsni edādan yine olmaz ārī

123

201

Velehū

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Bahr-i Remel: ..-/...-/...-/...-

1. Bize sākī dağı ol dāfi‘-i ğam gelmez mi
Luṭfına muntazırız sāğar-ı Cem gelmez mi
2. Ne ‘aceb seyr-i ruḥuñ bā‘is-i girye olsa
Āfitāba baķanuñ çeşmine nem gelmez mi
3. N’ola ger eşke bedel hūñ-ı cigeritse revān
Dem-be-dem girye-i dīdeye dem gelmez mi

¹²³ 107a [Rüşdī]. H.Ekici Tez. s259,G.175

1a bize: bezme T.

2a girye: giryem T.

3b girye-i dide: girye iden dide

5a ğonce-dehen: ğonçe-i dehen

4. Beni yā nā'il-i vaşl eyle yāhūd eyle helāk
Ey cefā-pīşe elinden bu kerem gelmez mi

107^b

5. 'Azm-i gülşen ide ağıyār ile ol ğonce-i nāz
Rüşdiyā hātır-ı 'uşşāka elem gelmez mi

202

Velehū

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Dil-i murğımı zār-ı fitne vü āl tekellümüñ
Tūṭī-i cān-ı nāṭıka-i lāl tekellümüñ
2. Meftūn-ı luṭf her suḫanuñ meşreb-i kelīm
Ervāḫ-ı ḫuds-i şifte-i ḫāl tekellümüñ
3. Āb-ı ḫayāt-ı nuṭḫuna ḫazırı esir ider
Keyfiyyet-i āşinā-yı zülāl tekellümüñ
4. Mihr-i sükūt urur dehen-i bülbül-i dile
Gülzār-ı ḫāṭırumda ḫayāl tekellümüñ
5. Baḫmaz cihān bāğına Rüşdī gibi olan
ḫayrān-i nergisüñ gül-i āl tekellümüñ

203

*Rüşdî**Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün**Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-*

1. Hatt üzre zülf-i mu'anber midür nedür bilmem
Tılsım-ı fitneye ejder midür nedür bilmem
2. Hemîşe virmede feyz-i şarâb-ı bezm-i behişt
Lebüñ mi sâğar-ı kevşer midür nedür bilmem
3. Ne yerde bir şanemi görse secde itmededür
Göñül didükleri kâfir midür nedür bilmem
4. Suṭūr-ı nüṣṣa-i ḥüsnüñ mi şaff-ı müjgānuñ
Kitâb-ı fitneye mıṣṭar midür nedür bilmem

¹²⁴ 107a [Rüşdî]. H.Ekici Tez. s.190,G.106

1.Beyit çalışmada şu şekildedir:

Serüñde zülf-i mu'anber midür nedür bilmem
Hümâ-yı tuureñe sipihr midür nedür bilmem

Şiir çalışmada 5 beyittir. 2,3,5. Beyitler çalışmada mevcut değil.
Çalışmada olup mecmuada olmayan beyit şu şekildedir:

Hayâl içindeki şekl-i elif midür âyâ
Miyân-ı yârde ḥançer midür nedür

4. Beyit divanda 2. Beyit. 6. Beyit divanda 3.beyit.

5. Tılsım-ı genc-i der-âğûş mı mû-i meyānuñ mı
Yanıñda tîğ-i mücevher midür nedür bilmem
6. O deñlü sūziş-i ‘aşkuñla dil pür-āteş kim
Derün-ı sinede aḡker midür nedür bilmem
7. Çekince sīne ki aḡuşa cān bulur Rüşdī
Bu ten mi ruḡ-ı muşavver midür nedür bilmem

125

204

Rāşid

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

1. Çeküp şevḡ-i suḡan ḡayfā reh-i ta‘bīre sedd şimdi
ḡamūş itdi benī bisyār-ı cūş-ı şaded şimdi

108^a

2. Hirās-ı zaḡm-ı şimşīr-i sitemden olsun āsūde
Olan cevşen-be-dūş-ı ḡalka-i çeşm-i ḡased şimdi
3. İdüp tārāc-ı ḡuş-āmed-şūd-i sevdā-yı ḡam ḡayfā
Bize sermāye-i derd-i cünün oldı ḡired şimdi

¹²⁵ 108b[Rāşid]. F.Günay Tez s.450,G.245.

5a ammā: ādem T.

6a ḡurbetdür: ũzletdür T.

7a ma‘ni: ma‘nā T.

4. Tehīdūr merd-i himmet-pīşeden meydān-ı istimdād
Cihānda kimden itsün ādem ümmīd-i meded şimdi
5. Olurmuş ğamdan eyemen hırķaya bařın çeken ammā
Girībān-ı ser-i endīşedür ceyb-i nemed şimdi
6. Maħall-i Tūr-ı ğurbetdūr ķabūl-i şīve-i ũlfet
Müreccaħdur yanumda merħabādan dest-i redd şimdi
7. Bahār-ı reng-i bŭy-ı bī-ħazān-ı bāĝ-ı ma‘niden
Bu nazm-ı tāzedür Rāşid gŭl-rŭy-ı seped şimdi

205

Tālib

Fā‘ilātŭn Fā‘ilātŭn Fā‘ilātŭn Fā‘ilŭn

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Seyre ruħşat yoķ remedden ğördŭm ol meh-pāreyi
Baĝladum ben de cihāna baķmadan nezzāreyi
2. Ol cefā-cŭnuñ niyāzıyla aķıtdum ğöñlŭmi
Sŭz olunca sŭzde eyler āb seng-i ħāreyi
3. Şāne neyler pīç ũ tāb-ı zŭlf-i mŭ-yı kāseye
Tŭtalum almıř ele dilber dil-i řad-pāreyi

4. Kışsa-i Mecnūn'ı yārān-ı zamān gūş eylemez
Añma erbāb-ı mezāk-ı 'aşra ol zen-pāreyi
5. Rūşen itse hāne-i çeşmüm gelüp Tālib yine
Görmedüm bir nice demdür o kamer-ruhsāreyi

206

Velehū

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

Bahr-i Remel: ..-/..--/..--/..-

1. Dem-i vişāl geçer neş'e-i şarāb gibi
Qalur gözümde o demler hayāl-i h'āb gibi
2. Hayāli keşret-i nezzāreden bedīd olmaz
Ki tār-ı būd-ı nazar setr ider niķāb gibi

108^b

3. Fedā-yı va'de ile qarībiyüz yāruñ
Ki teşne dilleri mesrūr ider serāb gibi
4. Fenā-pezi-i bezm-i şebāneden buldum
Bu 'ālemün de şoñı Tālibā harāb gibi

*Velehū**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Olsa olmaz dīde-i Ya'kūb nā-bīnā ğarīb
Bu meşel meşhūrdur dirler olur a'mā ğarīb
2. Yār idüp 'azm-i sefer düşdük vaţandan ğurbete
Gitdi gül gülşende  aldı bülbül-i Őeydā ğarīb
3. H t r-ı ağy rda na ş-ı hay l-i dilrub 
S men t içre mis l-i Ő ret-i 'Isı ğarīb
4. Kendi kendiyle hiç olmazsa ider g ft   Őenid
Merdüm-i div ne olmaz  alsa da tenh  ğarīb
5. Ma'ni-i big ne  adrin  Őin dur fehm iden
Olmaz a'd  etse de ger da l-i n -be-c  ğarīb
6. C me-i elv n virür  at  at le afet h sn ne
Lu f olunca  alib  rengin olur ma'n  ğarīb

¹²⁶ 109b[ alib]. M.Erdem. Tez. s186,G.12.

2a vaţandan ğurbete: vaţanda ğarib T.

4a Őenid: Ő n d T.

4b  alsa da: olsa da T.

6b lu f: lafz T.

*Velehū**Mef'ūlü Fā'ilātü Mefā'ilü Fa'ilün**Bahr-i Muzāri: --./-./-./-./-.-*

1. Yoḡ k̄abiliyyetüm ruḡ-ı cānānı görmege
Ḳādir mi kimse dīde ile cānı görmege
2. Ölsün mü derd-i firḡāt ile ey ṡabīb-i nāz
Gelmez misin bu ḡasta-i hicrānı görmege
3. Rāz-ı derūnı söyledüm 'arz-ı ḡāl ile
Bir çāre olsa o ṡeh-i ḡübānı görmege
4. Evvel nighbānuñ idük šimdi ey perī
Bir kerre ḡā'ilüz seni pinhānī görmege
5. Lā-būd bu lücceden çıkılur bir kenāra līk
Sāmān-ı 'ömr-i Nūḡ gerek anı görmeḡe

¹²⁷ 109b[ṡālib]. M.Erdem. Tez. s285,G.111.

1a ruḡ-ı cānān: ten-i cānān T.

2b ḡasta-i hicrān: ḡasta-i buḡrān

6.Beyit divan çalıšmasında mevcut deḡil.

7.Beyit çalıšmada 6. beyit.

Mecmuada olup divanda olmayan beyit šu šekildedir

Evvel nezzāresinde niçün olmadum helāk
Yoḡdur yüzüm o ḡamzesi fettānı görmege

6. Evvel nezzāresinde niçün olmadum helāk
Yoğdur yüzüm o ğamzesi fettānı görmege

109^a

7. Her şīşe-i dil ne kâdir aña pehlivān gerek
Rıtl-ı girān-ı ‘aşk-ı civānānı görmege
8. Döndüm hilāl-i rüzeye ḥasretle Tālibā
Bir nice gündür ol meh-i tībānı görmege
9. İtdüm bu nazm-ı tāzeyi mir’āt-ı imtiḥān
Ḥüsn-i ruḥ-ı tabī‘at-ı yārānı görmege

209

Velehu

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-

1. Mümkün olmaz vaşl-ı dilber kesret-i aġyārdan
Güyyā bir göncedür el irmez āna ḥārdan
2. Āyağı başmazdı Manşūr’un şafādan yerlere
Aña vuşlat kâpusı açıldı zirā dārdan
3. Nağd-i şabrum aldı ğamzeñ diyü da‘vi eyledüm
Yādıyla bir büseye şulḥ itdiler inkārdan

4. Çeşm-i mestinden nigāh-ı luḫf idersün ārzū
Ṭālibā dermān virürse derd ki bīmārdan

210

Fāik

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

Bahr-i Muzāri: --./-./-./-./-./-

1. Olma kibāra dest-i küşāde gedā gibi
Olmaz kişiyē māye-i zillet recā gibi
2. Şükründe 'ācizüm bu dil-i bī-nevā gibi
Cevrūñ baña kim olmadı luḫf-ı Ḥudā gibi
3. Bīgāne yāri eyleyemez sīneden cüdā
Seng-i melāmet olsa da āhen-rübā gibi
4. Rāh-ı ṭalebde 'ayn-ı selāmet olurdu cāh
Ādemde istikāmet olaydı 'aşā gibi
5. Kaldum ümīd-i feyze düşüp baḫt-ı tīreden
Dāmān-ı nīm-şebde dürüst du'ā gibi
6. Temkīn-i kühsārdan ol behre-ver göñül
Şīb ü firāza herze devā o ki şabā gibi

7. Te'sîrden görünmedi ol şühdan eşer
Fâik senüñ de âh ü enîñüñ hevâ gibi

128

211

Velehû

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---

109^b

1. Refîk-i nâ-muvâfıkdan dağı ma'küldür reh-zen
Müsellemdür 'ağılsız dostdan şâhib-ıred düşmen
2. İder âzurde bir zâlim de lâ-büd merdüm âzârı
Alurmuş intikâm-ı zağm-ı pâyı hârdan süzen

¹²⁸ 109b[Fâik]. F.Koçak. Tez. s.173,G.98.

Çalışmada olup mecmuada olmayan beyit şu şekildedir:

Derün-ı sineye şad dâğ-ı hasret oldu tâb efgem
Yine ey cism-i zâr derd-perver dîdeler rüşem

2a İder âzurde bir zâlim de lâ-büd merdüm-i âzârı: İder bir zâlimi elbetde bir zâlim de âzurde T.

3. Beyit çalışmada 4. Beyit.
4. Beyit çalışmada 6. Beyit.
5. Beyit çalışmada 7. Beyit.
6. beyit çalışmada 8. Beyit.

3. Olurđı ħārlardan dāmen-i gül-ğonce āzāde
Olaydı kārger şahñ-ı çemende cezbe-i sūsen
4. Hemān bende idersin āzmāyiş tīr-i müjgānuñ
Hemīşe ey kemān-ebrū nedür bu çekdigüm senden
5. Olur germiyyet-i ħurşīd rüz-i maşşere perde
Eger dest-i recāya vaķf olursa kūşe-i dāmen
6. Dil-i sengīn-i yāri nerm ider āh-ı cihān-sūzum
Olur fersūde-i āteş ne deñlü saħt ise āhen
7. Gümüşhāne emīni oldı şāndum kendümi Fāiķ
İdünce nā'il-i vuşlat o şūĥ-ı sīmīn-ten

129

212

Velehū

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Eşķ-i pür ħūnum nişār-ı kūy-ı cānān eylemem
Her bir āb-ı telĥi ben cūy-ı gülistān eylemem

¹²⁹ 109b[Fāiķ]. F.Koçak. Tez. s.170,G.92.

1a ħūnum: ĥūni T.

2. Dilde zaḥm-ı t̄ir-i ‘aşḳ olmazsa dutmam s̄inede
Gevher-i nā-süfteyi ārāyiş-i kân eylemem
3. ‘Āşık-ı zārum nesīm-i ḥande düşmendür baña
Her zamān mānend-i gül çāk-ı girībān eylemem
4. Eyledüm esb-i murādı ‘ākıbet z̄ir-i ‘inān
Şeh-süvār-ı himmetüm bī-hūde cevlan eylemem
5. Dest-i der-dāmān-ı istiḡnā olup āzādeyüm
Senden ey çarḥ-ı siyeh ümmīd-i iḥsān eylemem
6. ‘Āşık-ı kūşe-nişīn-i şehir-i bend-i firḳatem
Kendümi Mecnūn gibi vaḳf-ı beyābān eylemem
7. Pādişāh-ı nazm olursam da cihānda Fāikā
Nev-heves şā‘ir gibi tertīb-i dīvān eylemem

213

*Velehu**Mefāilün Mefāilün Mefāilün Mefāilün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

110a

1. Yine şād olmağ ister bu dil-i meksürı gördüñ mi
Ümīd-i şihhat eyler zaħm-ı pür-nāsürı gördüñ mi
2. Yine bīdār olursun ‘ākıbet ey baħt-ı ħāb-ālūd
Küşāyiş bulmamış bu ğonce-i mestürı gördüñ mi
3. Nigāh-ı merħamet-āmīz cānāna olur māni‘
Ne ħūn-āşāmdur ol ğamze-i mağrūrı gördüñ mi
4. Baña hiç imtinān-ı zevk ü şādī itme ey gerdün
Meyān-ı ehl-i dilde ħātır-ı mesrūrı gördüñ mi
5. Gezer üftān u ħayrān reh-ğüzār-ı yārda ammā
‘Aceb bī-tākat olmuş Fāiğ-i mehcūrı gördüñ mi

¹³⁰ 110a [Fāiğ]. F.Koçak. Tez. s.194,G.134.

1a meksürı: meksür T.

1b pür-nāsürı: nāsürT.

2b mestürı: mestür

3b mağrūrı: mağrūr T.

4b mesrūrı: mesrūr

5b mehcūrı: mehcür T.

*Velehu**Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün**Bahr-i Muzāri: --./-.-./--./-.-*

1. Bahtum neşâ-aver-i kām olmadı baña
Sāğarda şarāb merām olmadı baña
2. Hergiz şabā getürmedi peygām-ı zülfünü
Bir kerre büy-i bahş-ı meşām olmadı baña
3. Nerm eyledüm niyāz ile aġyārı 'ākıbet
Ol şūh-ı serkeşüm daġı rām olmadı baña
4. Tā şubḥ olunca yāre niyāz eyledüm bu şeb
Fāik dirīġ fetḥ-i kelām olmadı baña

215

*Ṭarzī**Mef'ülü Mefā'ilü Mef'āilü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. 'Āşık gözedür urmada her tîr-i nigāhı
Sen şakla haṭādan o cefā-keş-i İlähî
2. Biñ şu'leye bir sîne nice cilve-geh olsun
Zabṭ eylemiş 'aşık ṭotalum āteş-i āhı
3. Cā'iz ki ide rüz-ı cezāyı şeb-tārîñ
Erbāb-ı dilüñ kevkebe-i baḥt-ı siyāhı
4. Virmez gül-i hürşide fenā büyün alanlar
Şahrā-yı maḥabbetde olan köhne giyāhı
5. Ṭarzī göresin reşk ideler tevbe-perestān
Ol mücrime kim mest-i 'aşk ola günāhı

¹³¹ 110^a[Ṭarzī]. G.Zavotçu. s.192

Tezkire neşrinde 3.beyitin 4, 4.beyit 3.beyitin yerinde

2b eylemiş: eylemişüz T.

2b aşık: biz

3a cā'iz ki: cā'izdür

3a rüz-ı cezā: devr-i hazān T.

216

*Ṭarzî**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*110^b

1. Bir nigāh-ı nīm-mest-i fitne-engīz eyledüñ
Neyledüñ zālim şikest-i cām-ı perhīz eyledüñ
2. Ğamze-i mest-i mey-i 'aşkuñla yıkdun 'ālemi
Sāğar-ı tākāt-ı sahbā nāzı leb-rīz eyledüñ
3. Āfitāb-ı rüy-i 'ālem-tābuña mir'āt idüp
Nicesinden şāne-i zül-i dil-āviz eyledüñ
4. Leşker-i müjgānuña dem-dār eyledüñ ğamzeñi
Mülk-i dīn ü dilde kāfir şūr-ı Cengīz eyledüñ
5. Ablak-ı mevzūn-ı hırām-ı kilküñe Ṭarzî yine
Ser-zemīn-i şi'ri cevlan-ğāh-ı şebdīz eyledüñ

¹³² 110^b[Ṭarzî]. G.Zavotçu. s.193

2a 'aşkuñla: işveñle Z.

2b sahbā-yı nāz: riyā-yı nāz Z.

4a müjgānuña: müjgānıla Z.

4a eyledüñ: itdüñ Z.

*Ṭarzī**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-/-.-*

1. Cilvesin ol naḥl-ı nāz ü mest şūr-engīz ider
Bir hırāmı 'alemi āşüb-ı rüstāḥīz ider
2. Nev-bahār-ı 'aşq kim gülin fūrüz-ı derd ola
Feyz-ı ḥār hoş ḥuşk-ı müjgānı bile gül-ḥīz ider
3. Bir cefā.keşe olmuştur dil mecrūḥ kim
Navek-ı tīr-ı ğamzesin dest-ḳazā ser-tīz ider
4. Balsa ṭār-ı zülf-ı 'anber būy-ı müşkinüñ şabā
Sünbülistān-ı fezāyı çine dest-āvīz ider
5. Zāhidā zıkr itse Ṭarzī neşve-i cām-ı lebin
Yārsuz bed olsa şikest-ı kāse-i pūr-ḥīz ider

Haylî*Mef'ülü Mefâ'ilü Mef'âilü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. El tîge urup hıŝm ile 'anbere naẓar itdüñ
Kaşduñ ben idüm anı ŝāhum siper itdüñ
2. Ki dergehüñe keder-i hicrān düşürdüñ
Derdüñle beni pādiŝahum derbeder itdüñ
3. Hem göñlümi hem 'aqlumı hem ŝabrumı alduñ
Ey ŝüh-ı cefā-piŝe baña sen neler itdüñ

111^a

4. Aĝyāra elin öptürüp ey ẓadd-i çınārum
Erbāb-ı ğamuñ derd-i dilüñ pes beter itdüñ
5. ẖocdurmaz idüñ çünkü belüñ Haylî-i zāra
Ey serv niçün yok yire ẓaddüñ kemer itdüñ

*Velehu**Mef'ülü Mefā'īlü Mef'āīlü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Ğarķ eyledi ħun-āb-ı sirişküm teni cānā
Şimden geri sen ķande bulursun beni cānā
2. Bī-cān olayum ğamze-i ħūn-rīz-i müjeñle
Cānum gibi sevmezsem eger ben seni cānā
3. Her ħār u ħasuñ saña eli irmeye dirseñ
Çek serv ü ser-efrāz gibi dāmeni cānā
4. Kār itmedi hergiz dil-i senginüñe ancak
Nerm eyler iken āhum urdı āheni cānā
5. Pervāne iken ķādrini bil Ħaylī-i zāruñ
Muımlar yaķasun bulmayasuñ sen seni cānā

*Velehu**Mef'ülü Mefā'īlü Mef āīlü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Tek-i sāğar-ı Cem gibi dilā şāf-derün ol
Cām-ı mey-i nāb olmaz iseñ kāse-i hūn ol
2. Bir kaçre deger mi görelüm biz de meyüñden
Ey kāse-i mīnā-yı felek-bāz-ı nigūn ol
3. Ey dil gül ü bülbül gibi ko güft-i şinīdi
Gel şem' ile pervāne-şifat ehl-i sükūn ol
4. Luṭf eyle ilet bir gice kūyına o māhuñ
Ey āh-ı şerer bār-ı dile rāh-nümūn ol
5. Ey Ḥaylī gelür sözleri hep 'aqla mülāyim
Kim derse saña var ser-erbāb-ı cünūn ol

221

*Naḥifî Rā**Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ilün**Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-*

1. Sūz-i nāk olsa n'ola bülbülüñ avāzeleri
İtdigi nağmede 'uṣṣāḳdur aḡāzeleri
2. Öyle gül-çehreye cān naḳdi fedādur ki ānuñ
Kendi ḥüsnünden ola ola ḡāliye vü ḡāzeleri

111^b

3. Şehr-i 'aşḳ öyle degüldür ki anuñ şubḥ u mesā
Ḥavf-ı a'dā ile mesdūd ola dervāzeleri
4. Kesel-i ṭab'a açıḳdan aḡız iḳrārı olur
Ṭālibüñ meclis-i tedrīsde ḥamyāzeleri
5. Zevḳ-i taḥḳīḳ-i kelām ile gelürdi raḳşa
Şafaḫāt-ı kütübi ṭutmasa şīrāzeleri
6. Şeref-i vezn ü ḥudūd-ı süḫane şāhiddür
Ehl-i süḳün saña mīzān ile endāzeleri

¹³³ 111^a-111^b[Naḥifî]. İ.Aypay. Tez s.511,G.507.
Divan neşrinde 2 ve 3.beyitler birbirlerinin yerindedir.

7. Meşķ-i ‘aşķ itmege var idi Naķĩfĩ iķbāl
Bilse ķadr-i hũneri ‘aşrumuzuñ tāzeleri

222

Velehu

Fā‘ilātũn Fā‘ilātũn Fā‘ilātũn Fā‘ilũn

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Kimseler āvāre-i deşt-i melāmet olmasun
Kimseler sermāye-i ārāmı ğāret olmasun
2. Kāse kāse zehr-i ğam nũş eyledũm ‘ışkũnla ben
Dest-i cevruñden neler çekdũm Őikāyet olmasun
3. Ğam yime bir ğũn irersin vaşluma dirsın baña
Mev‘id-i vaşluñ Őakın rũz-ı kıyāmet olmasun
4. Çeşmũñi ālũde-i kũhl-i tegāfũl eyleme
Āşık-ı bĩmāra āfet ũzre āfet olmasun
5. Biz sana öldũr raķĩbi dimeden maķşudumuz
İsterũz bĩçāre maķrum-ı Őefķāt olmasun
6. Ol ķadar amādedũr çāk-ı ğirĩbān itmege
Çeşm-i Őũḥundan Naķifĩ’ye iŐāret olmasun

*Velehū**Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün**Bahr-i Müctes: .-./..--/..-./..-*

1. Ğamuñla hasta yatur cān-ı müstemendüm gel
Esīr-i 'aşkıñı bīmār iden efendüm gel

2. Dil-i fütādeyi derd ü firāḡ neyledi gör
Tenezzül eyle gel ey serv-i ser-bülendüm gel

112^a

3. Görünce ḡālūmi şāyed tarahḡum eyleyesün
Gözünle gör beni ey şūḡ-ı şeh-levendüm gel

4. Devā-yı cān ü dil olsun ḡudüm-ı cān-baḡşuñ
Gel ey ṭabīb-i devā-sāz-ı dil-pesendüm gel

5. Kuluñ Naḡīfī-i bīmāra bir devā eyle
Esīr-i 'aşkıñı bīmār iden efendüm gel

*Fehîm**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Ben dilem çeşm-i bütân cām-ı şarābumdur benüm
Ġamze meyhānemde bir mest-i ħarābumdur benüm
2. Çeşm-i yāre ğamzeyem Mirrīḥ-i çarḥa fitneyüm
Āsumān pür-zaḥm-ı şemşīr-i 'itābumdur benüm
3. Bahr-i 'aşqum pertev-i dīdār-i ḥüsne nāzırum
Mihir ile meh merdüm-i çeşm-i ḥabābumdur benüm
4. 'Ālem-i envār-ı dilde āsumān-ı şu'leyüm
Ḥüsni-i 'ālem-süz-ı dilber afitābımdur benüm
5. Baḥr-ı sīm-āb-ı cünün oldı ser-i zülfünde dil
Raşe-der zencīr-i mevc-i iztırābumdur benüm
6. Ża'fdan pür-müy-durur cismüm dil-i pür-tābda
Üstād-ı zülf-i pür-ḥam pīç ü tābumdur benüm
7. Rū-siyāhum şöyle kim 'aks-i ruḥumdan rüz-ı ḥaşr
Tīre vü bī-ḥaṭṭ olan levḥ-i sevābumdur benüm

8. Ol kadar pür-cürm-i ‘aşkum kim yazılsa defterüm
Cürm-i dūzaḥ nokṭa-i ḥarf-i ‘azābumdur benüm
9. Būs idince dāmenin maḥşerde ol māhum didi
‘Ayb ḳılmañ kim Fehīm-i bī-ḥicābumdur benüm

225

Velehū

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Vālih-i ‘aşkum cünün yār-i ḳadimümdür benüm
Şāh-ı sevdā-leşkerüm Mecnün nedīmümdür benüm
2. Gülsitān-ı ‘ālemüm rūḥam gülümdür la‘l-i yār
Bülbülüm cān-ı dem ‘İsī-i nesīmümdür benüm

112^b

3. Nuṭḳa āḡāz eylese tuṭi-i nefis nāṭıḳam
Şāf-dil mir’āt añā tab‘-ı selīmümdür benüm
4. Sīnem içre rüz u şeb ḥūn-ı cigerle beslerüm
Ṭıfl-ı ḡam perverde-i nāz u na‘īmümdür benüm
5. Diye ḥākümde görüp dūd-ı dilüm bir gün o māh
Nev-şüküfte sünbül-i kabr-i Fehīm’ümḍür benüm

*Velehū**Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Nāme-i dehri temāşā itdüm imlāsı ğalaṭ
Nükte-i be'si şaḥīḥü'l-ḥaṭ temennāsı ğalaṭ
2. Naẓm-ı dehri seyr idüp gitdi hezārān zevḳinün
Feth olurdu olmasa beyt-i mu'ammāsı ğalaṭ
3. Bildi ta'bīrin dūrūĝ-āmiẓdür ālem şaḥīḥ
Şeyḥ-i şehriñ olmada gitdükçe rü'yāsı ğalaṭ
4. Mübtelā-yı çeşm-i yāra neylesün 'İsī k'olur
Ḥaste-i 'aşḳa eṭibbānuñ müdāvāsı ğalaṭ
5. Şoḥbet-i ma'nāda olsun mı Fehimā'ya naẓīr
Bir iki bī-hūde gūy ü şī'r ü inşāsı ğalaṭ

227

*Fā'iz**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Görmezüz haylî zamandur seni ülfet bu mıdur
Ey gül-i baĝ-ı vefâ büy-ı haķıķat bu mıdur
2. Dir gören o ŧanemüñ tāze haţţ-ı ruĝsāruñ
Nev-demide çemen-i bāĝ-ı melāhat bu mıdur
3. Ne virürsin bu ķadar ta'ne-i aĝyāra vücüd
Ey ŧeh-i kiŧver temkīn-i metānet bu mıdur
4. Derd-i ĝam nūŧ ideyüm diyü nedür feryāduñ
Ey gönül ķāide-i bezm-i maĝabbet bu mıdur
5. Merĝamet eyle didüm ħançer yine itdi nigāh
Fā'izā raĝm-ı dil-i zāra iŧāret bu mıdur

¹³⁴ 112^b [Fāiz]. T.Demir. Tez s142,G.12.

2a o: ol T.

3b ŧeh: gönül T.

228

*Velehū**Mef'ūlü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ūlün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Teşrifüñle hānemi reşk-i irem eyle
Ağlatma beni iki gözüm gel kerem eyle

113^a

2. Āhd eyledi öpdürmege pāyin gelicek 'ıyd
Yā Rāb sen o meh-pāreyi şābit-ķadem eyle
3. Bir hoşça hesap eyleyelüm derdimüz ey dil
Ben dirhem-i eşküm dökeyüm sen raķam eyle
4. Degmez kederin çekmege bir laķza bu 'ālem
Bir hāl ile neylersen idüp def'-i ğam eyle
5. Kānūn-ı belāğatde yine naķış-tırāz ol
Ümmi-yi hāme-i hoş-lehçe-i Fā'iz na-ğam eyle

¹³⁵ 112b-113^a [Fāiz]. T.Demir. Tez

5a: Kelime mecmuada -tırār- şeklinde okunmuş fakat böyle bir kelime mevcut değil. Kelime anlama uygun olarak -tırāz- olarak okundu

*Velehū**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Görmedüm çün şüret-i ümmīdi bir āyīnede
Kalmadı naqş-ı emel pāk oldı levḥ-i sīnede
2. Cāy-gāh-ı leşker-i endūh ğamdur ey sürūr
Saña yer yok tengnā-yı sīne-i bī-kīnede
3. Gūş-māl-i ğamdan olmaz tıfl-ı dil bir dem ḥalāş
Bir debistāndur bu kim şenbihde ber-āzīnede
4. Tāze hem-demler mübārek olsun ey meh kâ'ilüz
Tek añılsun gāh ü bī-geh 'āşık-ı dīrīnede
5. Pādişāh-ı vaqt olur Fā'iz kim alsa dūşına
Bir 'aceb ḥālet var ancak ḥırka-i peşmīnede

230

*Şābit**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Neyleşem ben de dil-i hasteye bilmem ne etsem
Zehr ise işledemez zaḥmuma merhem itsem
2. Beni ḥummā-yı ğam-ı miḥneti çok incitdi
Tutsam ol şūḥı birāz örseleşem incitsem
3. Qalb-i ḥavuzda ṭurmuş varup ol serv-i revānum
Varsam ardından uşūl ile doḡunsam itsem
4. Uñma bitme der iken şā'ıka-i āteş-i āh
Dāne-i eşk 'aceb dir mi ki uñsam bitsem
5. Bu ḥarābātda Şābit olamam sultānum
Dil-i virānemi yapsan da yıķılsam gitsem

¹³⁶ 113^a[Şābit]. T.Karacan. Tez G.242.

2a ğam-ı miḥneti: ğam ü miḥneti T.

3a qalb-i ḥavuz: tā leb-i ḥavzda T.

3a serv-i revānum: serv-i revān T.

*Velehu**Fe'ülün Fe'ülün Fe'ülün Fe'ülün**Bahr-i Mütekārib: .--/.--/.--/.--*113^b

1. Çıkup bir kuşca cān ile gider ҡor lānesin bülbül
‘Ādū-yı hāre vir güllerüñ bir dānesin bülbül
2. Müzeyyendür gül-i sūrī ile gülşen sarāy bāğ
Dügün [var] ғonca bikrin oğlı almıř anasın bülbül
3. Tekālīf-i hıreddeñ hāric az defter bulunmıřdur
N’ola ҡayd itse mevķūfāt-ı ‘aşķa hānesin bülbül
4. Tarar eşķ ile her gün ıřladup zülf-i muṭarrāsın
‘Arūs-i gülşenüñ perrinden itmiř řānesin bülbül
5. N’ola meyḥāne-i gülzārda keyfin yetiřdürse
Gülüñ Şābit gibi leb-rīz idüp peymānesin bülbül

Rāsiḥ*Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Süzme çeşmüñ gelmesin müjgān müjgān üstüne
Urma zaḥm-ı s̄neme peykān peykān üstüne
2. Dilde ğam var şimdilik sen gelme luṭf et ey sürür
Olamaz bir ḥānede miḥmān miḥmān üstüne
3. Rīze-i elmās eker her açdığı zaḥma o şūḥ
Luṭfı var olsun ider iḥsān iḥsān üstüne
4. Yārdan mehcūr iken düşdüñ diyār-ı ğurbete
Dehr gösterdi yine hicrān hicrān üstüne
5. Hem mey içmez hem güzel sevmez dimişler ḥaḳḳına
Eylemişler Rāsiḥ'e bühtān bühtān üstüne

233

*Velehū**Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün**Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/---*

1. Şehā tā sende vardur bu merīd-i ebrūvān at tūt
Bulunmaz her zamānda böyle bir tīr-i kemān at tūt
2. Biz geldükçe raḥşın tūtdurmuş saña ol āfet
Rākībā yār imiş bahtuñ kebūde var hemān at tūt
3. Bir elde cām-ı mey tūt bir elüñ at gerdan-ı yāre
Bu zevk ü şevk ile Rāsîḥ cihānda bir zamān at tūt

234

*Neşāṭī Dede**Mef' ūlü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ūlün**Bahr-i Hezec: --/./--/./--/./--*

1. Gāhī ki gelüp bezme ol yār küşāde
Meclisde olur şad dil-i ğam-h[˘]ār küşāde

¹³⁷ 113b[Rāsîḥ]. Mecmu'ā-ı Şu'ārā ve Tezkire-i Üdebā s.48

1a merīd-i ebrūvān: bu müje bu ebrūvān T.

2a biz: bize T

114a

2. Seyr it beden-i nāzükini çāk-i kabādan
Mestāne o şeh düğme-i zer-tār küşāde
3. Çöz bend-i ser-i zülfini ey şāne ki olsun
Dillerde olan ‘ukde-i efkār küşāde
4. Gör luṭfını sākī-i safā-baḥş-ı bahāruñ
Bir cām ile olmuş gül-i gülzār küşāde
5. Olsa yaraşur bülbül-i pür-şevk Neşāṭī
Olmaḳda yine gül gibi dildār küşāde

138

235

Velehu

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

Bahr-i Müctes: .-./...-./.-./...-

1. Olursa bā‘iş-i tündi şarāb-ı nāb saña
Baḳınca lerze tutar çeşm-i āfitāb saña
2. O şūḫa ḥün-ı dilüm ey şürāḫī ‘arz eyle
Düşerse meclis-i cānāneden ḫitāb saña

¹³⁸ 114a[Neşāṭī Dede]. M.Kaplan. Divān s.128,G.4.
2b ḫitāb: cevāb D.

3. Şabā mıdur ʔoķınan zülfine yāħud şāne
Nedendür ey dil-i şeydā bu ıztırāb saña
4. Gören olur seni lā-büd olursa ger Cibrīl
Siyāh-mestī-i ʕeşmüñle dil-harāb saña
5. Neşāṭiyā ne bu feryād iderse ger dilber
Nedür sükūtdan özge daħi cevāb saña

139

236

Mezākī

Mef'ülü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ülün

Bahr-i Hezec: --./--./--./--

1. Cānā ne ʕaceb böyle bu ğam-ħ̣ ʔarı unutduñ
Var ise meger itdügiñ ķararı unutduñ
2. Āyā bu mıdur ķā'ide-i ehl-i maħabbet
Kim bunca zamāndur bu hevā-dāri unutduñ

¹³⁹ 104^a[Mezākī]. A.Mermer. Divān s.437,G.250.

5a bu: bir D.

5a dil: ol D.

5a dirine: dirinüñ D.

3. Evvel aluben ‘aql u dil ü şabr u qarārın
Şonra yā niçün ‘aşıq-ı nā-çārı unutduñ
4. Her şām u seher yād iderin ben seni ammā
Sen bencileyin ‘abd-ı senā-kārı unutduñ
5. Bu bende-i efkende-i dīrinen iken dil
Hayfā ki Mezāķī-i dil-efkārı unutduñ

237

Mezāķi

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-

114^b

1. Yārsuz ‘aşıq-ı ğam-gінде meserret mi olur
Rūhsuz ten-i fersüdede rāhat mı olur
2. Yār ile leb-be-leb ü sīne-be-sīne olsan
Bundan özge daķı ‘ālemde sa‘ādet mi olur
3. Ne bilür nān ü nemek haķķını ħubān-ı zamān
Ħaşılı şimdi güzellerde haķķat mi olur

4. Ne ‘aceb bilmese kıadr-i ħaṭṭ-ı yārı aġyār
Her kiři vāşıl-i ikşır-i maĥabbet mi olur
5. Bı̄-bahā olsa Mezāķi n’ola bu naẓm-ı terüñ
Böyle silk-i dürr-i şeh-dāneye kıymet mi olur

140

238

‘Āzim

Fe‘ilātün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Fe‘ilün

Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-

1. Olmasın ĥāne ber-endāz-ı heves sıl gibi
Olımaz kāfir sen menzıl-i dil-i mıl gibi
2. Mebĥaş-ı ferd-i deheninde olan baĥt u cüd
Müntıc-i ħavl ... uyıyor kıl gibi
3. Seng-i ṭa‘n itmeden ol Ka‘be-i hüsne şeyĥüñ
Ķaşdı aşup nev vāķ‘ıa-yı fıl gibi
4. Kısmet-i kāmđan olmaz olan ey dil maĥrüm
Dest-i ber-dār-ı tevekkül zenbıl gibi

¹⁴⁰ Şiirin vezni kusurlu

2b: اصلح şeklinde yazılan kelime okunamadı

5b: دالیر قلور şeklinde yazılan kelimeler okunamadı

5. Hāşılı zühd-i hevā hüsn-i kām olıcağ
Şiklet-i tācdur taḥmīl gibi

141

239

Velehu

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Germ-i ihtilâṭ-ı nîk ü bed ol perî-veş budur
Rüşen-nehâr-ı âyîne-ṭab' ol ki iş budur
2. Ser-i mest nâz-veşte ... kaçdı cân gibi
Ġâfil ... ey dil-i şeydâ geliş budur
3. Mir'at-ı baḥt bir gün olur rû-nümâ-yı kām
Eşkiste-i ğam olma göñül gösteriş budur
4. Dīvâne var 'Āzim semt-i tecrîd ol
Ey hoş-mend-i şive-i danâ-meniş budur

¹⁴¹ 2a: بکف şeklinde yazılan kelime okunamadı.
2b: مباحث şeklinde yazılan kelime okunamadı

*Seyyid Sa'îd**Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün**Bahr-i Muzâri': --./-./-./-./-./-*115^a

1. Hüsn-i zîbâsın naķş iden naķķâş ne yāhu
Āhū gözlerinüñ müjgānla ol ķaş ne yāhu
2. 'Āşıķları bognun egüp ķarşusunda hep
El bađlayup durduķları divān ne yāhu
3. 'Āşıķlara cevr ü cefā eylemek kārūñ
Bu ķuluña raħm eyle hep benüm ħünkārüm
4. Vefā ma'mül ider Sa'îd senden efendüm
Ol leb-i şîrîni eyle pür-ĉîniñe yāhu

*Velehu**Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Kūy-i yāre varmağa aġyārdan nevbet mi var
Leb-i la'lün būs itmege ġamzeden nevbet mi var
2. Niķāb-rūyın gidersem görünse intiķāb-ı ħālū
Mir'āt-ı rūyine manzar olmağa şüpheñ mi var
3. Diķkatle nazār kılsam o perī-yi peykere ben
'Ākıl alup beni Mecnūn etmege şüpheñ mi var
4. Mihr ile mah ġıpta ider ħüsnüne her an
Mihr-i mahdan daķı aķsen olmağa şüphen mi var
5. 'Acabā luţf ider mi o serv-i ħırāmānum
Ey Sa'īdī vaşl-ı yāre irmege şüphen mi var

*Sālīm**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Bendesin gün yüzlü sulṭānum bilür bilmezlenür
Zerresin ḥūrṣīd-i raḥṣānum bilür bilmezlenür
2. Bāğda feryādımı gūṣ itse bülbül zanneder
Ol gül-i ter ṭūz-ı efgānum bilür bilmezlenür
3. Çāşnı-yı ceng-i şebbāz-ı ḥayāl-i ğamzesin
Neyleyim kebk-i dil ü cānum bilür bilmezlenür
4. Giceler encüm-şümār-ı intizārumdan benüm
Maḳsadum ol mäh-ı tābānum bilür bilmezlenür
5. Virmez anınçün zebān-ı ḥāhişe Sālīm rehā
Dilde rāz-ı āşkı cānānum bilür bilmezlenür

115^b

1. Ne geşt-i bâğ ne seyr-i hişāra çekmekdür
Murād o servi hemān bir kenāre çekmekdür
2. Nihān getirmeyelüm duħter-i rüz-ı bezme
Yigitlik anı gönül āşikāre çekmekdür
3. Bu piyāle-i zehr-i ğam ise de sākī
Hüner o sāğaride 'āşq-ı yāre çekmekdür
4. Hemān felekde gönül azmāyīş-i rāhat
Kepāde-i ğam-ı dehri ne çāre çekmekdür
5. Ğarāzım kaṭarāt-ı sirişki dökmeğden
Selīm o kebk-i ħirāmı şikāre çekmekdür

*Ez Güfte-i Baḥadır Girāy Ḥān Medarü'l Ḥāc Selīm Girāy
Ḥān*

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

Bahr-i Hezec: .---/---/---/---

1. Bu çarḥ-ı sifle-perver ehl-i ṭab'a cūd göstermez
Metā'-ı ma'rifet güyā ziyāndur sūd göstermez
2. Ṭabābet gösterüp her zaḥme-i elmās bend eyler
Mürüvvetsüz felek bir merhem-i maḳşüd göstermez
3. Çeker bir perde dā'im dīde-i ḥasret nigāh üzre
Ruḥ-ı cānāna baḳsak eşk-i ḥūn-ālūd göstermez
4. Olup seng-i ḥ'ārundan şikest āyīne-i ṭab'um
Murādum üzre rüy-ı şāhid-i maḳşüd göstermez
5. N'ola āteş eşer olsa sevād-i şī'ri Rezmī'nün
Derūnı ḥāne-i āteşdür ammā dūd göstermez

*Rāmi Pāṣā**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Biz ol 'aşıqlaruz kim dāğımız merhem abül itmez
O gül-zāruñ ki āteşdür gülü şebnem abül itmez
2. N'ola ben çekdügim cevır ü cefāyı yār bilmezse
Dil zev-i āşinā-yı bār-ı girān am abül itmez
3. Sāfil-i köhneden nūş-ı meye mu'tād olanların
Mücevher cāmını biñ kerre şuna Cem abül itmez
4. Sirişk-i çeşmi Nīl-i Mısr'a mümkün mi ıyās itmek
O bir deryā-yı pür-ündür ki biş ü kem abül itmez

116^a

5. Gül-rengīn-i ruhsārı o nal-ı gülşen-i üsnüñ
O deñlü nāzik ü terdür ki Rāmī şem abül itmez

*Velehu**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Ey peri-veş ben dimem ünsiyetüñ kimlerledür
Kendüñ inşâf eyleyüp baq ülfetüñ kimlerledür
2. 'Ārızuñdan añladum taşmīm-i gül-geşt itdigün
Lakin ey gül-çehre bilmem niyyetüñ kimlerledür
3. Bezmimüz senüñ firākuñla perişān eyledüñ
Ey cefā-cū bilmezüz cem'iyetüñ kimlerledür
4. Şimdi kimlerdür 'aceb efsāne kūy-i meclisüñ
Meh cebīnüm gicelerle şöhetüñ kimlerledür
5. Hem-dem-i āh-ı felek-res hem-nişīni rüz-ı tāb
Sen de fakr it Rāmī-i bī-ṭākatuñ kimlerledür

247

*Velehu**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. H̄ayāl-i la'l-i nābuñ cām-ı çeşm-i terde qalmışdur
H̄umār-ı bezm nūşā nūş-ı vaşluñ serde qalmışdur
2. Degildür bende dil ser-germi-i fikr-i nigāhuñla
O bī-hūş-ı maḥabbetdür düşüp bir yerde qalmışdur
3. Mükedderdür ser-ā-ser meşreb-i eczā-yı 'ālem hep
Şafā-yı ḥāṭır ancak bādede sāğarda qalmışdur
4. Bu remzi keşfe bir müşkül güşā-yı cūd gelmez mi
Kerem bir lafz-ı bī-ma'nī gibi dillerde qalmışdur
5. Mücevher tāc-ı devlet kimseye sūd itmez ey Rāmī
Bunca şāh-ı cihānuñ çeşmi ol efserde qalmışdur

¹⁴² 116^a[Rāmī Pāşā]. F.Z.Kavukçu T. s.187,G.108.

2b bī-hūş-ı muḥabbetdür: sermest-i maḥabbetdür T.

4a Bu remzi keşfe: Bu sırr-ı aşka T.

5 Bunca: Nice T.

Bekdāş Pāşāzāde Lüt̄fi Beg

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Baħr-i 'aşkuñ nūş itdük telħ-i zehr-ābını
 almanı ümmid-i sāħil böyle dökər dābını
2. Rīş-ħand ü kızbden ğayrı şadākat görmedüm
 Bī-vefā gördüm cihānuñ dilber ü aħbābını
3. Şol kadar kıldım tenbi' kim kitāb-ı miħneti
 Ezber itdüm nüşħa-i derd-i ğamuñ her bābını

116^b

4. Mācerā-yı 'ışķı keşf itdi dil-i ğam-dīdemiz
 'Āķıbet gösterdi yāre girye-i ħünābını
5. Lüt̄fī-i eşkiste-albüñ dādın almaz mı Ĥudā
 Yerde or mı derd-mendüñ āħ-ı āteş-tābını

*Lütfî Ağâ**Fâ' ilātün Fâ' ilātün Fâ' ilātün Fâ' ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. İtmedi ol mest-i cām naḥveti ibrām-ı rām
Olmadı şayd-ı hümā-yı tāze-bū ikdām-ı dām
2. Lāsına illā dimez ol büt perestiş eyliyor
Secde itmekden olursa kâmet-i İslām-ı lām
3. Çeşm-i pür-ḥūn olsa 'āşık neşve-yāb-ı 'aşk olur
Görünür bir mest-i 'aşka kâse-i ḥuccām-ı cām
4. Neylesün 'uşşāk olur sitem-i tebrīd nāza kim
Sille-i yek-ḍarb-ı cevründen olur sersām-ı sām
5. Leşker-i gamdan ḥalāş olurdu Lütfî ḥāsılı
Penbe-i ḥışn-ı ümīde virse istiḥkām-ı kām

250

‘Ālī

*Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Bilsen ol şūḥ-ı cefā-cū mihribān olmaz mı hīç
‘Āşık-ı nā-kāmlarda kāmrān olmaz mı hīç
2. Feyz-i teşrīfiyle ya Rāb bir gice kāşānemüz
Reşk-i ‘ayş-ābād gülzār-ı cinān olmaz mı hīç
3. Ya çeküp şaḥn-ı çemende bir iki cām-ı şarāb
Bāğ-ı rüy-ı lāle-zār u gülsitān olmaz mı hīç
4. Esmez oldı bād-ı gül-zār-ı bahār-ı iltifāt
Naḥl-ı nev-ḥiz-i temennā gül-feşān olmaz mı hīç
5. Bir gün ey ‘Alī metā‘-ı tengnā-yı vuşlatı
Rüz-ı bāzār-ı vefāda rāyegān olmaz mı hīç

¹⁴³ 116b[‘Ālī]. İ.Arıkoğlu. Tez s.121,G.12.

2a ya Rāb: yārūñ T.

4a Bād-ı gül-zār; bād-ı gülriz T.

4b naḥl-ı nev-ḥiz: niḥal-i nev-ḥiz T.

5a: metā‘-ı tengnā: metā‘-ı müşg-nāb T.

*Şadrî**Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./--./--./--*

1. Bu mey-kedenüñ rıtl-ı girānı çekilür mi
Bir luţfına biñ ıahr-ı nihānı çekilür mi
2. Olmuş tatalum baht-ı felek bā'ış-i rıf'at
Yā minnet-i bī-cāy-ı edānī çekilür mi

117^a

3. Tīr-i taleb irmek hedef maqşūda cā'iz
Bu gerdişüñ ammā ki kemānı çekilür mi
4. Çekmek sitem-i ehl-i dili cānuma minnet
Her ehremenüñ zahm-ı zebānı çekilür mi
5. Rāhat olur ol kişi ki kazāya ola rāzı
Yoḡsa felegüñ vaz'-ı yamānı çekilür mi
6. Ber-şoḡbet olursa o cefā-cū ile Şadrî
Agyār-ı ḡaruñ bār-ı girānı çekilür mi

252

Şabrî

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Āh u zār itdüklerüm taḥrîr idermiş yek-be-yek
Defter eylermiş benüm cürm-i günāhum ol melek
2. Bir bütüñ meftūnidur kim meşq nāz itse ider
Ġamzesi ser-i şafḥa-i dilden ḥurūf Sabrî-i Hak
3. Sikke-i dāğ-i dili şarrāf-ı 'aşq itmez 'ayār
İtmeyünce seng-i cevr-i yārdan peydā mehekk
4. Mihr olur muydu dehān ḡonceden şebnem ribā
Dānesin ehl-i dilüñ āğzından almasa felek
5. Şāh-ı ḡam-ı mülk-i dile çekmezden evvel 'askeri
Şu'le-i meyden aña Şabrî kalem çekmek gerek

¹⁴⁴ 117^a[Sabrî]. M.S.Yılmaz. Tez S.158

1a cürm-i günāhum: cürm ü günāhum T.

2a bir: biz T.

2a meftūnidur: meftūniyuz T:

2a ider: eger T.

4a ḡonceden şebnem: ḡonce-i şebnem T.

4b āğzından: azgından T.

5a askeri: askerün T.

*Riyāzī**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---*

1. Getürdüñ cāna bŷy-i sŷnbŷlŷñ ey bād hoş geldŷñ
Muķīm-i kŷşe-i hicrānı ķıldıñ yād hoş geldŷñ
2. Gice pervāne-i sermest-bāl ifşāyı olur gördŷm
Dīdŷm ey āteş-i efrŷz-ı dil-i nā-şād hoş geldŷñ
3. Senŷñ ey senŷñ cevri-i nāz baş yerŷñ vardur
Dil-i virāna mi ķalduñ yine ābād hoş geldŷñ
4. Yine bu nev-giriftār-ı firāķuñ yoķladıñ ey ğam
Muşībet gŷnleri ķıldıñ mŷbārek-bād hoş geldŷñ
5. Riyāzī dŷn buluştuk bī-sŷtŷnda rŷḡ-ı Ferhād'a
Didi ey 'āşık-ı hem-derd-i māder-zād hoş geldŷñ

254

*Güftî**Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün**Bahr-i Hezec: --./---./---./--*117^b

1. Destüñde adeḫ ey büt-i mey-nüş görünsün
Ol pāre-i elmās-ı la'l-i püş görünsün
2. Sen şür-ı hırāmañla o pür-maḫşer-i rüy
Her küşede bir āh-ı azā-cüş görünsün
3. 'Arz it ruḫ-ı pür-tābıñı āyīnede taḫdīr
Tā dāḡ-ı ḫayālünle hem-āḡüş görünsün
4. Yazdı cümlede bulunmazsa eger soñra
Yārün şebnem-i amzesi ber-düş görünsün
5. Aḫvālünı eyle gile-mendāne ḫikāyet
Güfti-i leb-i şekve yine ḫāmüş görünsün

¹⁴⁵ 117^b[Güftî]. K.Yılmaz. Tez s.353,G.206.

Çalışmada gazelin redifi ‘ ’ görülsün’ şeklindedir.

4. Beyit farklı olarak şu şekildedir:

Yārā-yı taḫammülde bulunmazsa gönülde

Bār-ı sitem-i amzesi ber-düş görülsün

*Mantıkî**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Şem'î-bezm arturmasun pervāneler germiyyetin
Rūzgār eyler perīşān kōrkarın cem'iyetin
2. Şerbet-i telh-i cefādan hışşe-dār olduđ yeter
Bilsek ey sākī mey-i luţfuñ dađı keyfiyyetin
3. Sāyesin dervīş-i bī-berg ü nevādan dūr iden
Şaklasun ārāyiş-i tābūta nahl-ı devletin
4. Biz ki ceyb-i hırkaya çekdük seri şimden gerü
Başına çalsun felek zıll-ı hümā-yı rif'atin
5. Mantıkî 'ālemde yok bŷy-ı haķikatden eşer
Beñzer eczā-yı vücūduñ aldılar hāşiyetin

*Ḳādrī**Mefā'īlün Mefā'īlün Fe'ülün**Bahr-i Hecez: .---/---/---*

1. Benüm 'ışk ehline 'ālemde üstād
Ne Mecnün'dur benüm yanumda Ferhād
 2. Yürü bir dem ki şūfī şoḥbetüñden
Bu yıķık göñlümüz olmadı ābād
 3. Bu firķatden ben öldüm ey mu'allim
Dāḥı ķılmaz mısın ol servi āzād
 4. Bekā-yı 'ömrüñ için her seher gül
Açup evrāķ oķur bülbüller evrād
- 118^a**
5. Yeter cevrum dimişsen Ḳadrī'ye
Elüñden hey vefāsuz dād-ı feryād

1. Niğārumdan hezārān dād-ı feryād
Ki itmez bu dili ğam-kīni şād
2. Vefā ‘ilmini öğrenmedi kaldı
Velī oldı cefā ‘ilminde üstād
3. uculur yād olana ol gül ü endām
Dirīġā āşināsına eylemez yād
4. Göñül zülfine dolaşduñ fiġān it
Ki murġ eyler düzāġa düşse feryād
5. Dağı bu serv-i adde bende olmaz
Eger ‘Amrī olursa bundan āzād

258

*Şehrî**Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün**Bahr-i Hecez: .---/---/---*

1. Yine hem-şoḥbet-i cānāne olsam
Mey-i nezzāreden mestāne olsam
2. Nesīm-i meyden olurdı şikeste
Bu za'if baḥt ile peymāne olsam
3. Ğurūb eylerdi ceyb-i şem'e şu'le
Bu bed ṭālî' le ger pervāne olsam
4. Olurdı kāfirān İslām-ı kıble
Eger büt-secde vü büt-ḥāne olsam
5. Açılmazdı daḥı der-vāze-i şubḥ
Kilīd-i mührine dendāne olsam
6. Ğurūb eylerdi ceyb-i şem'e şu'le
Bu bed ṭālî'le ger pervāne olsam

¹⁴⁶ 118^a[Şehrî]. Ş.Demirel. Tez s.332,G.94

4b büt-secde vü büt-ḥāne: büt-secde-i büt-ḥāne

Mecmuada 3.beyit 6.beyit yerinde tekrar yazılmış. Gazelin mecmuada olmayıp tez çalışmasında olan beyiti şu şekildedir:

Perişānlık olurdı kāküle 'ayb
Kef-i meşşātada ger şāne olsam

7. Olur lezzet-şinās-ı āşñiāyı
Mezāk-ı Şehri'den bigāne olsam

259

Ṭıybī

Mef'ūlü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

Bahr-i Muzāri': --./-./-./-./-./-

118^b

1. Ğam nağme-i sürürda müdğam degil midür
Dehrün tamām şūrīde-i mātem degil midür
2. Şekl-i ğınā'inā vü nedim-i demle āşinā
Lafz-ı elem mülāzım-ı 'ālem degil midür
3. Pānzehir zehrile bile āhım devā-y- ıla
Cüzvi-i aḥir merhemi gör hem degil midür
4. Seyr olsa qalbi rişe mi olmaz zamānede
Mekr ü sitem-i ser-efken Rüstem degil midür
5. Māl ü menāl mümtezic naqş-ı riḥ ü renc
Dirhem baqılsa şüret-i derhem degil midür
6. Ṭıybī ümmīd-i raḥmet-i Raḥmān'a dir hemān
Ol cümleden 'ibādına erḥam degil midür

*Medhî**Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün**Bahr-i Muzâri: --./-.-./--./-.-*

1. Rûze-i şitâ şavm-ı nevâ cāna erişdi
Şevvāl ümīd-i dilde şitābāna erişdi
2. Zilka'de gibi ārāda kaldı velī cānum
Zilhicce gelüp 'ıyd yine kurbāna erişdi
3. Dergāh-ı kerem-kārı ümīd kıblesi dirler
Hüccāc-ı niyāz Ka'be-i ihsāna erişdi
4. Bir neşe ola lütf-i Hüdādan bu meclisde
Mevki'-i neşāṭ bahş-ı firāvāna erişdi
5. Terkiyle Hudā ğonce-i iķbāl-i şafā ki
Medhî bu du'ā' mevsīm-i şādāna erişdi

*Nādirī**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Hāṭıruñdan çıkmāsın senden özüm mehcūr olan
Olmasun bārī gönülden dūr gözden dūr olan
2. Senüñ bī-dād-ı firākuñla ḥarāb oldu tamām
Dest-i iḥsānuñla evvel ḥāṭırı ma'mūr olan
3. Şimdi lāyık mı ğam-ı hicrāna olmaḵ mübtelā
İltifātuñla demā-dem gül gibi mesrūr olan

119^a

4. Ağlasun gezsün benüm gibi düşüp şahrālara
Dā'imā yansın yaḫılsun sevdigünden dūr olan
5. Firḫat eyyāmı 'aceb geldi yetişdi Nādirī
Tiz irürmüş derd-i hıcre vuşlata maḡrūr olan

Şināsī

Mef'ülü Mefā'ilün Mefā'ilü Fe'ülün

Bahr-i Muzāri: --./-././-./-.

1. Ol leylī saçuñ vuşlatı me'mül degüldür
Ey dil kıoya Mecnün'luğı ma'kül degüldür
2. Rāhuñda tırup pāyüñi taķbīl ider ağıyār
Cānā döşek 'āşıkā maķbül degüldür
3. Geldükce hayālüñ dile niçün bu tereddüd
Ġam-hānemüz ol mertebe medhül degüldür
4. Nuş eyleye şanma haţtuñ aħkām-ı hüsni
Maħkük senedi şer'ile ma'mül degüldür
5. Bilmezlık ile itme Şināsī'ye tecāhül
Ma'lüm ol kıuluñ olduğı mechül degüldür

*Veysi**Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün**Bahr-i Remel: ..-/-...-/-...-/-..-*

1. Bezm-i iqbâlûni târ eylesesün dirse felek
Kişi yakdığı çerâğ üstüne pervâne gerek
2. Sofra-i meclis-i ağıyâre nedendür varmak
Yoğ iken arada ey şâh-ı cihân nân ü nemek
3. Böyle vaz' ideni âzurde-i hicv eylerler
Hele benden saña ey şüh-ı cihân pîşe dimek
4. 'Āşıkı terbiyet 'aşk-ı tüvânâ eyler
Dimez alüde-i şehid-i lebi simurğa sinek
5. Şâh-ı gam mülk-i dil-i Veysi'ye 'asker çekicek
Her tarafından yetişür na'ra-i e'n-nasara lek

1. Ne gülsün bülbül-i destân-serây vuşlatuñ kimdür
Ne servisın hem-sāye-dār-ı ülfetuñ kimdür
2. Kimüñ destünde destüñ öpdürürsün bezm-i vaşluñda
Kadeh-veş hem-demüñ āyine-veş hem-şoḥbetüñ kimdür
- 119^b
3. Çekmiş ḥançer-i ğamzeñ müjgan-ı nāvekleri ḥāzır
Kimi mecrūḥ idersün nişān-ı niyetüñ kimedür
4. Kemend-i zülüfle tātār-ı çeşmüñ olmuş āmāde
Kimi bende çekersün söyle nehb ü ğāretüñ kimdür
5. Dil-i murğ-ı Füzünî şaydına bāl ü per açmışsın
Kimüñ ḳolunda pervāzuñ şikāre rağbetüñ kimdür

*Derviş Handî**Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mef'â'ilü Fâ'ilün**Bahr-i Muzâri: --./-./--./-.-*

1. Koyma ayağı bir dem elüñden ki iş budur
Nüş-ı şarâb-ı nâb ide gör Cem-meniş budur
2. 'Arz eyle gâh bedrini gâh hilâliñi
Mâhum felekde vâdî vü tarz- ı reviş budur
3. Ağyâre mûnis oldı vahşi gâzelimiz
Âhîr şikâr olur göresiz gösteriş budur
4. Ne şüküftedür gönül dahı gül gonce ümîd
Seyr-âb-ı sâz-ı eşktür ol per ü reşş budur
5. Cevre taḥammül eyle reh-i vaşl-ı yârda
Handî meyân-ı 'aşkda hemân serzeniş budur

*Rāğīb**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Sūziş-i hār-ı ğam-ı dil āteş seyyālemiz
Gerdiş-i sāğar o bezme şu'le cevvēlemiz
2. Şem'e hācet yoķ ruħuñ rüşen-ter eyler dāğımız
Şu'le-i mehtāb ile olur ırāğān lālemiz
3. Āfitāb-ı dest-i sāķi baħtum eşküm maħv ider
Pençe-i ħurşīd ile olur rubūde lālemiz
4. Cāy idelden dilde dildāruñ ħayāl-i ğamzesi
Olmada zīb-i ser-i müjgān çerker pür-kālemiz
5. Ĥaṭṭ degül kerd-i ruħun itdi iħāṭa dūd-ı āh
Aldı āğūşa meh-i tābānı gūyā hālemiz
6. Neşve-i cām-ı Cem'i eger görenler şīremiz
Oldı ğālib köhne sālāne bizim nev sālemiz

120^a

7. Olmasa kām-ı dile baħt-ı siyāhum sürme-pāş
Rāğībā bī-dār iderdi çerşm-i nārı nālemiz

Şâkıb*Mef'ülü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün**Bahr-i Muzâri: --./-./--./-.-*

1. Pâyâne irmedi ğam-ı hicrân dükenmedi
Ömrüm dükendi firqat-i cānān dükenmedi
2. Zehhār-ı ğarķ raḥmet ise olma nā-ümīd
Ey dil muḥīṭ-i raḥmet-i Raḥmān dükenmedi
3. Bī-māye kadar kīse-i lüṭuf-ı āferīnden
Ammā ki ḥod-fürüş-ı nādān dükenmedi
4. Kalmıř tehī nuķūd-ı germden küf-i gubār
Şanma göñül ḥazīne-i iḥsān dükenmedi
5. Şâkıb dükendi germī-i ülfet o şūḥla
Ammā zebān-ı dırāz-ı yārān dükenmedi

268

*Māhir**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---*

1. Ne cām-ı Cem'de ne mir'āt-ı İskender'de qalmıřdur
Göñül fikr-i viřāl-i yār-i sīmīn-berde qalmıřdur
2. Bizi encüm-řümār intizār-ı v'ad-i viřāl itdi
O meh-řal'at bu řeb ey dil 'aceb kimlerde qalmıřdur
3. O hūn-ı ğamzenüñ gird-i lebinde hāl-i hař řanma
O bir dil-teřne āhū dūr-i leb kevřerde qalmıřdur
4. Qanı hayretde gördüm 'ālemi esrār-ı devletle
Bu keyfiyyet bize ancak hař-ı dilberde qalmıřdur
5. Dirīğā va'd-i kemmūn itmede erbāb-ı devlet hep
Hemān bī-hūde Māhir böyle huřk-terde qalmıřdur

¹⁴⁷ 120^a[Māhir]. H.Kayhan.Tez. s.235,G.92.

2a encüm-řümār: encām-ı řümār T.

2b İntizār-ı v'ad-i viřāl: intizār u va'di-i viřāl T.

3a hāl-i hař: hāl u hař T.

*Belîğ**Fā'ilatün Fā'ilatün Fā'ilatün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-*

1. Hāle-i āğūşum ey meh-cāme cevāb itdüñ bu şeb
Hānumān-ı düşmeni bir hoş hārāb itdüñ bu şeb
2. Fikr-i rüy-i āteşüñle beni ser-germ idüp
Tā şabāh olunca döndürdüñ kebāb itdüñ bu şeb
3. Bir hilāf inhā mı itdi düşmen-i bed-^hāh 'aceb
Pādişāhum bendeñe vāfir 'itāb itdüñ bu şeb

120^b

4. Bir büt-i 'ālī-cenāb-ı nāz iken n'oldı saña
Hāne-i ağıyāre teşrīf irtikāb itdüñ bu şeb
5. Nüşa-i mecmū'a-i dilden Belīgā āferīn
Bir hoş-āyende ğazel kim intiḥāb itdüñ bu şeb

270

*Leysā**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Urulmuş h̄ançer-i ser-tīz çeşm-i yāre besbelli
Dil-i mecrūh açılmaz baña ammā yāre besbelli
2. Göğermiş h̄alka h̄alka çeşm-i mest-i fitne-engīzūñ
Kesel gelmiş cefādan ğamze-i h̄un-h̄āra besbelli
3. Alınmış reng-i rūy-i işve olmuş perākende
İkşār irmiş muhaşşal 'uğde-i şalvāra besbelli
4. 'Adū-yı nāmı Leysā 'āşık-ı şadık kıyās itmiş
Kocalmış zoruyla yokdur mecāl inkāra besbelli

¹⁴⁸ Şiirin başlığında Leysa ismi geçse de şiirin Nabi Divanı'nda 830 numaralı gazel olduğu anlaşılmıştır. Makta beyitinde şairin adı yanlış yazılmıştır. İbare Nabi Divanı'ndan "Nābī-āsā" şeklinde olup mecmuada sehven Leysā şeklinde yazılmıştır.

1. Okusam nazar-ı fende mäh-ı 'ıyd maṭlubdur
Şarab-ı şevḳ ile cām-ı dili leb-ā-lebdür
2. 'Aceb 'aceb ki erāzil-perest olurlar hep
Zāmāne dilberinüñ meşrebī ne meşrebdür
3. Döner bu çarḥ murād üzre bir gün elbette
Bu inḳılāb-ı cihān muḳtezā-yı kevkebdür
4. Düşüp ayāğuna sūz-ı derūnuñ 'arḫ eyle
Niyāz o mest-i dili mūm ider mücerrebdür
5. İden bu demde beni mest ey Fā'iz
Şarāb-ı la'l-i lebiyle o sīm-i ğabğabdur

KeŒe Nā'ibi Hüseyin Efendi Rā
Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün
Bahr-i Hezec: --./---./---./--

1. Her ھاııı-ı nā-şinās ādemle ülfete tevbe
Her serd-ıtabi'at ile germiyyete tevbe
2. Şandum ğam-kîn şoĥbet-i inbā-yı zamānı
Yā Rāb bu kīne-kārı bī-lezzete tevbe
3. Bed-vaż'-ı ciger-süz ediyor 'ālemi tenfīr
Yā Rāb ne fenā san'at imiş naĥvete tevbe

121^a

4. Cāh ehlinüñ evzā'ını bī-hūde görelden
İtmek geliyor ĥātırıma devlete tevbe
5. İnsāna tabāsbuş yetişür māye-i zillet
Ey ĥāce müdārā didigüñ şan'ata tevbe

*Li-Muḥarrir**Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün**Bahr-i Hezec: .---/---/---/---*

1. Beni şahrāda bir āhū görüp қаşuñ kemān itdi
Derūnum tīr-i müjḡanı 'aceb şayd u nişān itdi
2. Ḥamīr-i sūz-ı dil-tābından āḡāh oldıḡı şāhid
Suhan-rīzi olan nergis-i fehm-ābın revān itdi
3. Dem-i 'İsī kelāmuñ zinde 'uşşāḡı ider harāb
Ten-i mevtāyı ihyā yek-nefeste baḡş-ı cān itdi
4. Derūn-ı sīnede ṭāḡ-ı muḡabbet ḡoş idi ammā
Atup üftādeye cevır ü cefā ṭaşun girān itdi
5. Şikāyet itme ey dil zaḡm-ı tīḡ-ı müje-i dostdan
Saña Ğālib ne itdüyse o çeşm-i ḡūn-feşān itdi

*Li-Muharrir**Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün**Bahr-i Remel: -.-/-.-.-/-.-.-/-.-*

1. Dost odur kim dostunuñ cevri ü cefası bir gelür
Vezni ü ülfette aña şayf ü şitası bir gelür
2. Merd odur kim rü-be-rü hem kafâ-i ağıyârınuñ
Dilde ya'ni her zamân zemm ü şenâsı bir gelür
3. 'Āşık-ı şādık odur kim rāh-ı vaşl-ı yārda
Kurb-ı vaşluñ bu'd-i faşlunda rızâsı bir gelür
4. Diñle ma'nide ħarābātı odur kim farkı yok
Mescid ü meygedenüñ zevk ü şefâsı bir gelür
5. Fi'l-ĥaķıķat Ğālibā erbāb-ı terkiñ nefsine
Denide ger telḥ ü şirenüñ ğidâsı bir gelür

1. Kaşı ya merdüm-i çeşminüñ müjesi tirlenür
Kılıcı merd-i şücā'nuñ kını şemşirlenür
2. Ne kadar emti'a-ı hüsnini haṭṭ itse ğubār
Yine üftādesi pāzārına eksirlenür

121^b

3. 'Amel-i merdi-i rübāh raḳīb olsa n'ola
Ki siyeh kūş esedüñ ülfetine seyirlenür
4. Nite 'uşşāḳını kesr ider o şūḥ-ı ahd-şikest
Ki vefā itse daḥı va'desine deyerlenür
5. Ne kadar pest-i gedā isek eyā Ğālib-i zār
Ümerā-yı şu'arāya ğazelüñ mīrelenür

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

Bahr-i Hezec: .---/.---/.---/.---

1. Gülistān-ı cemālūñ şem iden bir şem qabul itmez
Ya kan mı gül-'izār üzre terī şebnem qabul itmez
2. Şikest-i tāk-ı çeşm üstünde bā'ış nolduđı bildüm
O zülf-i tuđ-ı şāh ü kākül ü perçem qābul itmez
3. Şitāb itme semūm-ı cevri ile qaşdıma ey ğazbān
Göñülde var iken hicr-i firākuñ sem qabül itmez
4. Metā'ı aşkında senc ile miqdār olmadı zīrā
Keff-i mīzān-ı aşkuñ veznile dirhem qabül itmez
5. Nihālinüñ ğamamuñdur ola tenzīr maźmūnı
Anuñ eş'arı feyz Ğālibā hem-dem qabül itmez

*Velehu**Fe'ilatün Fe'ilatün Fe'ilatün Fe'ilün**Bahr-i Remel: ..-/..-/..-/..-*

1. Tā ħarāb olmaya hicrūñ nice me'mūr olam
Beyt-i mi'mār-ı vaşıldan nice mehcūr olam
2. Bezm-i nāz niġeh-i çeşm-i kadeġ-kāruñ ile
Nev-be-nev mestūñ iken ben nice maġmūr olam
3. Duydum ol şem'i şeb-ārā raķīb bezmindedür
Ol katīl-i siyehde ben nice mesrūr olam
4. Bildirür ma'rifet erbābını her kande ise
Ġālibā böyle ġazelle nice mestūr olam

278

Velehu

Fā'ilatün Fā'ilatün Fā'ilatün Fā'ilün

Bahr-i Remel: -.-/-.-/-.-/-.-

1. Kande kim rast-rev kıadd-i civānān görünür
‘Āyineme bŷy-i elf hemze’-i kāffān görünür
2. Naqd-i eşkümle behā emti‘a-yı hŷsnüne güç
Terk-i pāzār u ferāgum dađı āsān görünür

122a

279

Tāriđ-i Çeşme-i Şātır

Hŷsn-i i‘ānād açıldı bāb

Enşārī Mustafa Beg haqq-ı ‘aşık

Āb-ı şāfā-yı Hasan rŷđ-ı Hŷseyni kıldı şād

1031

736 Feth-i Bursa

761 Feth-i Edirne

857 Feth-i İstanbul

*Tekerleme Yok Nazire*122^b

Diñle gül-i kelām
Mü'mine selām
Bizde darü'l- İslām
‘Askere imām
Ne güzel uymuş

‘Āķile cevāb
‘Ārife ħiṭāb
‘Ālīme kitāb
Münkere ‘azāb
Ne güzel uymuş

Sözlere demek
İşlere emek
Ṭa‘āma yemek
Deryāya semek
Ne güzel uymuş

Misāfire kōnaķ
Ṭavana varaķ
Ekine oraķ
Şaķala ṭaraķ
Ne güzel uymuş

Tepsiye börek
Furuna rek
Gemiye direk
Azguna kürek
Ne güzel uymuř

Atlara eyvan
Yolcuya aban
iftiye řaban
oyuna oban
Ne güzel uymuř

řulara a a
Seyre ba ba
Leylege la la
rdege va va
Ne güzel uymuř

Geceye řum řum
řahraya um um
Davula dum dum
Bekreye ħum ħum
Ne güzel uymuř

Dülgere işçi
Kuş-bāza kuşçu
Yaycıya oğçu
Ermeni bohçacı
Ne güzel uymuş

Baltaya şāplar
Hekīme haplar
Aşçıya kaplar
Kal'eye toplar
Ne güzel uymuş

Zer-kerde zer zer
Bī-dere der der
Tıraşa berber
‘Āşıkā dilber
Ne güzel uymuş

Ağıza bir tat
Boğaza feryād
Şīrīn'e Ferhād
‘Āşıkā Bağdād
Ne güzel uymuş

Tenbel-Nāme-i Bī-Nazīr

Dilber sevsem aṣlā yakın olamam
Ağā olsam hiçbir menhūb alamam
Hem-aqrāndan daḥı geri qalamam
Var tonuzlu yaylasında yat dirler

Demirci olsam āteṣlere pişerüm
Mü'ezzīn olsam mināreden düşerüm
Ḥaṭīb olsam da minberde şaşarum
Ḳayyum olsam var cāmīde yat dirler

Külhāncı olsam tomar kalın yaqamam
Re'īs olsam pusulaya baqamam
Cānbāz olsam ip üstüne çıkamam
Tellāk olsam gel şābunla yat dirler

Şārvān olsam tīmār bilmem deveye
Şā'ir olsam başladurlar yāveye
Avcı olsam çıkarurlar ovaya
Ḳoş ardından şu tavşanı tut dirler

Ḥekīm olsam çokdur anuñ 'ilācı
Yapışdığım ḥasta kan kuşar acı
Eger olur ise anuñ 'ilācı
Hemen kapat dükkānı ya şat dirler

123^a

Topçu olsam añlayamam kertesin
Cânunda var mı dirler nefesin
Boru çalsam tutulsun dirler sesin
Hemen kendin deñize var at dirler

Berber olsam uşuralarım bozultur
Müşterinüñ başı cildi yüzilür
Başı kınar hem âbdesti bozultur
Gözlerümden yaşlar aķıtduñ dirler

Baķķāl olsam kıullanamam terāzī
Pek mā'ilüm şatmasına kirazı
Kimüñ yerler daķı çürür birazı
Şu süprüntüyü deñize at dirler

Cerrāh olsam şağaldamam yarayı
Şağalan da kaçır virmez pārayı
Gezsin ardı sıra anı arayı
Arama Dimyat'ı pirinç yut dirler

Esirci olsam şatamam esiri
Kimi ölür kimi kaçır kaşdı
Böyle dirler şoñra baña Mışrı
Bulaķ İskelesi'nde yat dirler

Tīmār alsam ‘öşrünü virmeli
Ödünç aqçe alsam yine virmeli
Sefer olur ise borca girmeli
Var berātı ya tīmārı şat dirler

‘Arz-ı hālci olsam yazı yazamam
İrğad olsam bāğ belleyüp kazamam
Bekçi olsam şoqaqlarda gezemem
Ya tağyin olunca haber it dirler

Mezārcı olsam mezārı kazmalı
Dīvārcı olsam taşlarını dizmeli
Remmāl olsam hāl bilüp sezmeli
Ne taşursun dīvidi at dirler

Kalleş olsam yolda ādem şoyamam
Aqçe olsa şarrāf olsam şayamam
Mu‘āmele haramdur ben yiyemem
Çünkü bir şeyi almazsın var şat dirler

Tercümān olsam bilemem dilleri
Sānī olsam ötdüremem zılleri
Kulāğuz olsam başaramam yolları
Büstāncıya tere şoğan şat dirler

123^b

Ocaġa girüp āteŝe yanamam
Dervīŝ olup tekkelerde dōnemem
Zabt altına girüp yatub sinemem
Kaŝŝāp olsam var eti ŝat dirler

Aġāya yanaŝsam hīzmet etmeli
Tāze olsam nīce beyle yatmalı
Çuġadar olsam on gice gitmeli
Var ŝuradan hay hīn-i kapan dirler

ŝaŝdum kaldum ƣanġı kāra yapıŝsam
Bilmem felegi mi dūrüp çekiŝsem
Meger tekkelerde tahta yapıŝsam
Ayaġını denk aluben it dirler

SONUÇ

Yapılan çalışma ile İstanbul Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi EY1487 numarada kayıtlı şiir mecmuasının 63^b-123^b yaprakları arasındaki 281 şiirin günümüze aktarımı amaçlanmıştır. Çalışma sonucu ortaya çıkan yeni şiirler, divanlarda bulunmayan beyitler, mecmuada olmayan beyitler veya harf farklılıkları gibi tüm sonuçlar edebiyatımızın zenginliğini ortaya koyar niteliktedir. Mecmuada aynı zamanda nazire geleneği de göze çarpmaktadır. Çalışmada şiirlerin mevcut neşirler ile farkları dipnotlar aracılığıyla ortaya konularak alan araştırmaları ve divan neşirlerine naçizane katkı sunulmaya çalışılmıştır. Mecmuada Nedim(1730), Nahifi(1738) ve Fasih Dede'ye (1699) ait divanlarda tespit edilemeyen şiirler bulunmak suretiyle edebiyat literatürüne kazandırılmıştır. Bahsi geçen şiirler ilgili bölümlerde verilmiştir. Ayrıca mecmua içerisinde son yapraklarda yer alan "Tenbel-nâme" başlıklı şiir diğer klasik şiir mecmualarında sık rastlanmaması yönüyle orijinal bir özellik göstermektedir.

Mecmuayı tertip eden kişi kimi zaman aynı redifli şiirleri alt alta sıralarken kimi zaman bir şairden birçok şiiri arka arkaya yazmıştır. Şiirler okunurken mümkün mertebe mecmuaya bağlı kalınmış fakat müstensih hatası olduğu düşünülen yerlerde doğru okunuş parantez içerisinde verilmiştir. İnceleme yapılırken şiirdeki mahlasla aynı ada sahip birkaç şair olması durumunda divanlar ve çalışmalar incelenmiş, şiir mevcut çalışmalarda yoksa ve söz konusu şairlerden birisine ait herhangi bir neşir bulunamamışsa bu şiirler divana ulaşılamıyor olması sebebiyle yeni şiir olarak değerlendirilmemiştir. Örneğin, mecmuanın ilk şiiri olup "Zihni" adı altında verilen şiir için Zihni mahlaslı şairler araştırılmış ve ulaşılan divanlarda şiir tespit edilememiştir. Daha sonra diğer Zihni mahlaslı şairlere bakılmış ve birkaçının divanına ulaşılamadığı için bu şiir yeni şiirler başlığı altına alınmamıştır.

Çalışmanın sonucunda mecmuaların tezkirelerde kaydı olmayan şairlerin ve şiirlerin tespiti, onların ise mevcutlardan farklarının gün yüzüne çıkarılması noktasında ne denli önemli olduğu anlaşılmıştır. Mecmuayı düzenleyen kişinin

zaman zaman mahlas ile başlık arasında tutarsızlık göstermesi ve eksik kelime bırakması gibi problemler ise çalışmada karşılaşılan bazı zorluklardır.

Asırlarca bir kandil gibi yanarak yolumuzu aydınlatan, gönlümüze dokunan ve her türlü karalamaya rağmen dimdik ayakta kalan klasik edebiyatımızın günümüze ve buradan da gelecek nesillere aktarılmasında bir parça da olsa rol oynamak bu çalışmadaki en büyük amacımızdır. Bizim ve bizden sonrakilerin çabalarıyla yapılacak çalışmalarla alana nice eserler kazandırılacak ve edebiyatımız varlığını sürdürmeye devam edecektir.

KAYNAKÇA

- Ak,Coşkun** (2008) *Ruhi-yi Bağdadi*. TDV İslam Ansiklopedisi
- Ak, Coşkun** (2001). *Bağdatlı Rûhî Dîvânı (Karşılaştırmalı Metin)*. 2 C. Bursa: Uludağ Üniversitesi Yayınları.
- Akün, Ö. Faruk** (1993). “Sâbit”. *İslâm Ansiklopedisi*. C. X. İstanbul: MEB Yay. 10-14
- Arıkoğlu, İsmail** (1999). *Âlî (Edirneli Hüseyin Efendi) Hayatı, Sanatı, Eserleri ve Divanının Tenkitli Metni*. Yüksek Lisans Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi
- Arslan, Mehmet** (hzl.) (1994). *Mecma-ı Şuara ve Tezkire-i Üdeba: Mehmet Siraceddin*. Sivas: Dilek Matbaacılık.
- Aypay, İrfan** (hzl.) (1992). *Nahifî Süleyman Efendi: Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Divanının Tenkitli Metni*. Doktora
- Bilkan, Ali Fuat** (hzl.) (1997). *Nâbî Divânı*. C. I-II . İstanbul: MEB. Yay.
- Bursalı Mehmed Tahir** (2000). *Osmanlı Müellifleri*. Ankara:
- Çağlayan, Nagihan**(2007). *Nisari Divanı (Metin İnceleme)*. Yüksek Lisans Tezi. Sivas. Cumhuriyet Üniversitesi
- Çapan, Pervin** (hzl.)(2005). *Mustafa Safayi Efendi Tezkire-i Safâî (Nuhbetü'l-Âsâr Min Fevâyidi'l-Eş'âr) İnceleme-Metin-İndeks*. Ankara: AKM Yay.Bizim Büro Basımevi.
- Çağlı,Adnan**(1990) *Vişne-zade İzzeti (Hayatı,Edebi Kişiliği ve Divanının Tenkidli Metni)*, Yüksek Lisans Tezi, Konya, Selçuk Üniversitesi.
- Çıpan, Mustafa** (1991). *Fasih Ahmed Dede Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divânı'nın Tenkidli Metni*. C. 1-2. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Çıpan, Mustafa** (1995). “Fasih Ahmed Dede”. *İslam Ansiklopedisi*. C.12. İstanbul: TDV Yay. 213-214

- Demir**, Tarık (2006). *Edirneli Fâiz Divanı İnceleme Metin Dizin*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara. Gazi Üniversitesi
- Demirel**, Şener (hızl.) (1999). *17. Yüzyıl Şairlerinden Şehrî (Malatyalı Ali Çelebi) Hayatı, Sanatı, Divanının Tenkitli Metni ve Tahlili*. Doktora Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Devellioğlu**, Ferit, . *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Ankara, 2013, s. 689.
- Ebem**, Siyabend (2015). *Füzuni Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divanının Notlandırılmış Metni*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul. İstanbul
- Ekici**, Hatice. (hızl.) (2006). *Sahhaf Rüşdi ve Divanı'nın Tenkitli metni*. Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir: Balıkesir Üniversitesi
- Erdem**, Melike (1991). *Bursalı Talib ve Divanı Tenkidli Metin ve İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul. Boğaziçi Üniversitesi
- Erdem**, Sadık (hızl.) (1994). *Râmiz ve Âdâb-ı Zurafâ'sı*. Ankara: AKM Yay. 123-24.
- Gibb**, E.J. Wilkinson (1999), *Osmanlı Şiiri Tarihi*, 2C, (çev. Ali Çavuşoğlu), Ankara: Akçağ Yay.
- Günay**, Fatih (2001), *Raşid (Vakanüvis) Hayatı, Edebi Kişiliği, Divanının Tenkitli Metni ve İncelemesi*. Doktora Tezi, Edirne, Trakya Üniversitesi
- Günaydın**, Elif (2020), *İsmetî Divanı (İnceleme-Metin-Dizin)*. Yüksek Lisans Tezi. Bursa. Uludağ Üniversitesi
- Gündüz**, Elif (2018), *Meyli Divanı Tahlili*. Yüksek Lisans Tezi. Giresun. Giresun Üniversitesi
- Hidayetoğlu**, Ahmet Salih (1996) *Nesib Dede Hayatı, Eserleri ve Divanının Tenkitli Metni*, Konya, Selçuk Üniversitesi
- İpekten**, Haluk (1990). *Nâ'ili Divanı*. Ankara: Akçağ Yay.
- İpekten**, Haluk vd. (1988). *Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. Ankara: KB Yay
- İnce**, Adnan (hızl.) (2005). *Tezkiretü'ş-Şu'arâ Sâlim Efendi*. Ankara: AKM Yay.. 337-38.
- İsen**, Mustafa (1982). "İsmetî Mehmed". *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*. C.5. İstanbul: Dergâh Yay. 10-11.

- Kaplan**, Mahmut (2019) *Neşati Divanı* . Kültür Turizm Bakanlığı E-Kitap
- Karacan**, Turgut (hızl.) (1991). *Bosnalı Alaeddin Sabit: Divan*. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi
- Karahan**, Abdülkadir (1987), *Nâbî*. Ankara : Kültür Bakanlığı Yay.
- Karahan**, Abdulkadir (2006), “*Nâbî*”, *DİA*, C.32, s.258-260, İstanbul.
- Kartal**,Ahmet;Şentürk,Atilla.(2006). *Üniversiteler İçin Türk Edebiyatı Tarihi*.İstanbul,Dergah Yay.
- Kartal**, Ahmet (2002). “*Sâ'ib-i Tebrîzî ve Türkçe Şiirleri*” *Türk Kültürü İncelemeleri 7*: 209-238.Kitabevi.
- Kavukçu**, Fatma Zehra(200). *Rami Divanı*. Doktora Tezi.Bursa. Uludağ Üniversitesi
- Kayhan**, Hasibe (1999). *Mahir Abdullah (Hayatı, Eseri, Edebi Kişiliği ve Divanı'nın Tenkidli Metni)*. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi
- Kılıç**, Atabey (2004). *Mîrzâ-zâde Ahmed Neylî ve Dîvânı*. İstanbul: Kitabevi Yay.
- Koç**, Hamza.“*XVII. Yüzyıl Divan Şairi Haylî ve Yayınlanmamış Gazelleri*”, Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi [Journal Of Academic Literature], Yıl 6, Sayı 12, Bahar 2020, s. 37-48.
- Koçak**, Fatma (2006), *Fâik Mahmud ve Divanı*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Külekeçi**, Numan (hızl.)(1985): *Ganizade Nâdirî, Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri. Divanı ve Şehnamesi'nin Tenkidli Metni*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi
- Levend**, Ağâh Sırrı , *Türk Edebiyatı Tarihi*, C. I, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2008, s. 166-167.Macit, Muhsin (2016). *Nedîm Dîvânı*. Ankara: AKM Yay.
- Mermer**, Ahmet (hızl.) (1991). *Mezâkî: Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanı'nın Tenkidli Metni*. Ankara: AKM Yay.
- Parmaksızoğlu**,İsmet ‘*'Nadiri,Ganizade Mehmed*’’, Türk Ansiklopedisi,C □□,68
- Sadıkoglu**, Cengiz. ‘*'Saib-i Tebrizi*’’. İslam Ansiklopedisi.2008
- Seyhan**, Nezihe (2000). *Medhî Divanı (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin)*. I-II. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.

- Şahin**,Ali(2002). *Abdülbaki Arif Efendi (Hayatı,EserleriEdebi Kişiliği ve Divanının Tenkidli Metni)*.Yüksek Lisans Tezi.Konya.Selçuk Üniversitesi
- Şentürk**, Ahmet Atilla (2014), *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, İstanbul, YKY
- Tarlan**,Ali Nihad “*Eski Mecmualar Arasında*”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, C: I, 1946, s.2, s. 122.
- Topçu** Mümin (hızl.)(1997). *Dîvân-ı Rızâyî (Tenkitli Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi
- Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*. “Fâik Mahmud”. C. 3. İstanbul: Dergah Yay.
- Uzun**, Adnan (1991). *Neylî, Divan (Tenkitli Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi.
- Uzun**,Mustafa “*Mecmûa*”, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Ankara 2003, c. 28, s. 265.
- Üzgör** Tahir (1995). “Fehîm-i Kadîm”. *İslam Ansiklopedisi*. C. 12. İstanbul: TDV Yay. 295-296.
- Üzgör**, Tahir (hızl.) (1991). *Fehîm-i Kadîm Hayatı, Sanatı, Dîvân’ı ve Metnin Bugünkü Türkçesi*. Ankara: AKM Yay.
- Yöntem**,Ali Canip (1925). “*Nedîm'in Hayatı*”. *Türkiyat Mecmuası I* (Ağustos): 173-184.
- Yanmaz**, Eşref (1995). *Vecdî Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanı'nun Karşılaştırmalı Metni*. Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Yılmaz**, Kâşif (hızl.) (2001). *Güftî ve Teşrifâtü'ş-Şu'arâsı*. Ankara: AKM Yay.
- Yılmaz**,Kâşif (1983) *Güftî Hayatı,Eserleri,Edebi Kişiliği,Tezkireciliği İle Divanı,Zafer-namesi ve Teşrifâtü'ş Şuarasının Tenkidli Metni* . Doktora Tezi.Erzurum. Atatürk Üniversitesi.
- Yılmaz**,Müslim Cahid (2010). *Sabri-i Şâkir Divanı*. Yüksek Lisans Tezi: Dumlupınar Üniversitesi.s.4.)
- Zavotçu**, Gencay (hızl.) (2009). *Rıza Tezkiresi İnceleme Metin*.İstanbul: Sahhaflar Kitap Sarayı.
- Zavotçu**, Gencay (2009). *Zehr-i mâr-zâde Seyyid Mehmed Rızâ- Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Tezkiresi*.

EKLER

EK 1.Mestap Tablosu

Yer Nu.: İstanbul Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi EY1487 No.lu Şiir Mecmuası							
Yp. nu.	Mahlas	Matla' beyti / bendi	Makta' beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Nazım türü	Vezin	Açıklamalar
63b	Zihnî	Beyza- 1 tuğra- y1 devletdür külâh-1 Mevlevî Tüde-i şeh-râh-1 ğurbetdür külâh-1 Mevlevî	Mürtesem mahfî heyûlâsında şad naş u şüret Zihniyâ fânûs-1 hikmetdür külâh-1 Mevlevî	Gazel/7		---/---/--- -/-	
63b	Nâzım	Firâk-1 bezm-i vaşl-1 yâra tâ kim mübtelâdur ney Derûn-1 âşık-1 şürîde-dil-veş pür-şadâdur ney	'Aceb mi mürde-diller bulsa cân şıyt u şadâsından Ki zîrâ Nâzımâ şür-1 Sirâfil-i şafâdur ney	Gazel / 7		---/---/--- -/-	
64a	Kıbrısî 'Ali Efendî	Şanmañuz kim ihtiyârına kıyâd eyler semâ' Nâle-i benden olup pür-ıztırab eyler semâ'	Kıbrısî-veş semt-i küy-1 yâre 'azm eyler şabâ Şevk ile çurmaz gider hem pür-şitâb eyler semâ'	Gazel/5		---/---/--- -/-	
64a	Derviş Handi	Şevk-i Mevlânâ ile dil neş'e-yâb eyler semâ' Feyz-i câm-1 'aşk ile mest ü harâb eyler semâ'	Nev-zemîn-i tarz-1 hâşşa peyrev ol Ğandî yine Güş idüp bu nâzm-1 pâki şeyhî şebâb eyler semâ'	Gazel/6		---/---/--- -/-	
64b	Vecdi	Dil virdüm anuñ zülfüne tül-i emel aldum Âzâde iken zevke değışdüm kesel aldum	Teslîmdür erbâb-1 sühan- şî'rüme Vecdî Meydân-1 ma'anî bugün bî-cedel aldum	Gazel/7		---/---/--- -/-	

64b	Nā'ili	Naqd-i dili dildāra virüp mā-ḥaşal aldum Bāzār-ı maḥabbetde ğam-ı bī-kesel aldum	Vecdī'nün imiş Nā'iliyā nükte-verāndan Ta'biri hoş-āyende bir a'lā ğazel aldum	Gazel/7		--./--./-- ./--	
65a	'Ārif	Seheri girye ile nāle- i ŧeb-gīr idelüm Gice gündüz elem-i firḫati taḫrīr idelüm	Şadr-ı zīşān-ı senā-kār idigün bildirelüm 'Ārif'ün āyet-i ihlāşını tefsīr idelüm	Gazel/6		..--/..--/..-- /..-	
65a	Şābit	Mey-furūşa yine bir tezkere taḫrīr idelüm Vech-i taḫrīr ile 'ālemi ŧeb-gīr idelüm	Sābitā 'Ārif Efendi'ye idüp pey-revlik [Sāk-ı] āheste revī ḥameyi teshīr idelüm	Gazel/7		..--/..--/..-- /..-	
65b	Şabrī	Naḥl-ı nevsin girye-i bī-iḫtiyārumdan ŧaḫın Seyl-i serv-endāz-ı eŧk-i bī-ḫarārumdan ŧaḫın	Bir gün evc-i fitneden Şabrī iner dil murġına Şāh-bāz-ı zülf-i māl-efşān-ı yārūmdan ŧaḫın	Gazel/5		--./--./-- -./--	
65b	Rızāyi	Nūr-ı dīdem āhumı alma ğubārumdan ŧaḫın Serv-i nāzım tünd-bāḍ-ı ah-u zārumdan ŧaḫın	Nāzın artırdı Rızāyi yār-i rāz-ı 'aşkumu Dimesün te'sīr-i ŧi'r-i āb-dārumdan ŧaḫın	Gazel/5		--./--./-- -./--	
65b- 66a	Nişārī	Geltür düş-nāmi hoş būs-ı leb-i cānāndan ŧoñra Olur ğüyā nemek-dār 'āŧıḫa peymāndan ŧoñra	Ḥarāb olsa Nişārī ğam degül maḫşuda ḫāḫır Maḫāmuñ beyt-i ma'mur olsa ol virāndan ŧoñra	Gazel/5		..--/..--/..-- /..-	
66a	Nikāti	Baña lāzım degül būs-ı lebi bigāneden ŧoñra Gerekmez ŧunmasun sāḫi meze peymāneden ŧoñra	Nedür bu nāz-ı istiġnā Nikāti bendeñe yoḫsa İdersün gerḫi vuŧlat neyleyem ammā neden ŧoñra	Gazel/5		..--/..--/..-- -./--	
66a	Fāiḫ	Dil ü cāna peyām-ı zülf-i 'anber sāyebān virdüm O sevdā-kārlara sermāye-i sevdāyı ben virdüm	Tekāpü eylemişler bu zamanda gayriler ammā Bu rengin ŧi're Fāyiḫ ŧüret-i ma'nāyı ben virdüm	Gazel/5		..--/..--/..-- -./--	

66a-67b	Şabri	Metâ'ı aşkuña naqd-i dil-i şeydâyı ben virdüm Gürür-ı hüsnî sana âh ey hercâi ben virdüm	Cem'ün cem'iyetüñ dildâra yâd itdüm diyü Şabri O bezm erbâbına hem sâgar-ı sahbâyı ben virdüm	Gazel/5		./-/.-./- -/.-.-	
67b	Trabzonî Sâlim	Çeşm-i pür-vaşsete nâz ü sitem olmaz da n'olur Âhuvân çâre dutardum olmaz da n'olur	Vâşif-ı nûkhet-i giysü-yi dil-âvîz-i benân Kilk-i Sâlim gibi müşğşin raqam olmaz da n'olur	Gazel/7		.-./-.-./- -./-.	
67b-67a	Habeşizâde	Mey-i küşâyışde her gönce-fem olmaz da n'olur Bâ'ış-i hânde-i gül luftınam olmaz da n'olur	Ey Raĥîmi hevesi vuşlat-ı cânân olanuñ Nüzhet-i ĥâtır-ı reşküñ irem olmaz da n'olur	Gazel/5		.-./-.-./- -./-.	
67a	Fâik	Çarĥdur hem-şüde-i yâr-ı gam olmaz da n'olur Kâmet-i pîr kühen-sâl ĥam olmaz da n'olur	İtme üftâdeñi gördükçe 'aâdan maĥrûm Ser-i râhuñda gedâya kerem olmaz da n'olur	Gazel/8		.-./-.-./- -./-.	Raĥîmî'ye naziredir.
67a	Fâik	Gelürse ĥaĥtı ruĥun nüşâ-i figân okunur Bahâr olursa eger ders-i gülistân okunur	Cevâhir-i sühenüñ düşmez elden ey Fâik Bu gûna nazm-ı hoş-âyende her zamân okunur	Gazel/5		.-./-.-./- /.-.	
67b	İşmetî	Geldükçe ĥaĥtuñ 'aşıkuña nâz idemezsin Mânend-i hüme evcde pervâz idemezsin	Şad rıtl-ı girân olsa çeker İsmet'-i zâr Sâķi ânı sen mest-i ser-endâz idemezsin	Gazel/5		.-./-.-./- ./-.	
67b	Lem'î	Zuhûr-ı ĥaĥtı o şuhûñ şafâ degül de nedür Bahâr mevsimi ĥâtır-küşâd degül de nedür	Bizimle olmada ser-geşte rûz u şeb Lem'î Felek didükleri bir âsiyâ degül de nedür	Gazel/5		.-./-.-./- /.-.	
67b-68a	Rüşdî	Berg-i semenden olsa eger pîreñ saña Bâr-ı girândur ey gül-i nâzik beden saña	Rüşdî Ĥudâ'dan iste hemân her ümidini Zîr ki fâ'ide yok ĥayrıdan saña	Gazel/5		.-./-.-./- ./-.	
68a	Sâbit	Bister olursa berg-i gül-i yâsemen sana Renciş-resân-ı ĥâr olur ey sîm-ten sana	Sâbit ne çâre kısmet rûz-ı ezel budur Gülşen bana vü küşe-i beytü'l ĥazen saña	Gazel/5		.-./-.-./- ./-.	

68a	Māhir	Bu āb u tāb ile ne diyem şimdi ben saña Söz var mı ey semenber-i gönce-dehen saña	Ġurbetde mah-veşān ile germ-ihtilāṭ iken Māhir gelür mi ḥāṭıra meyl-i vaṭan saña	Gazel/5		--./-./-- ./-.	
68a- 68b	Nābī	Siriştinde anuñ kim nūr var ḳalbiñde kīn olmaz Muşaffā ṭıynetānuñ ṭarf-ı ebrūsunda çīn olmaz	Olurduk bī-ta'ab müşrif temāşā-yı ḥarābata Dirigā pāre-i minā-yı meyden dūr-bīn olmaz	Gazel/11		---/---/--- /---	
68b	Nābī	Encām-ı bed-ğurūra bed-āğāz idenleruñ Noḳşān-ı ḥalḳa dīdelerin bāz idenleruñ	Eyler şikeste bāl ü perīn ğayret-i Ḥudā Nābī cenāḥ-ı ğayr ile pervāz idenleruñ	Gazel/5		--./-./-- ./-.	
68b- 69a	Nābī	Yārı açdum açıl ey gönce-dehānum diyerek Bezme geldi gel ey şūḥ-ı cihānum diyerek	Yār söyletdi baña bu ğazeli ey Nābī Söyleye söyleye ey tāze-zebānum diyerek	Gazel/5		..-./-./-- /..-	
69a	Nābī	Bir dilbere dil vir ki belādur dimesünler Bir bādeyi nūş it ki ḥaṭādur dimesünler	'Abdī gibi āşüfte-i ḥubān-ı cihān ol Nābī saña tā ehl-i riyādur dimesünler	Gazel/5		--./-./-- ./--	
69a	Nābī	Ḥün-ı dilümi gönce-i cām eyledi bülbül Bezm-i güli nāyleyle tamām eyledi bülbül	Dün geldi şabā şaḥn-ı çemenden didi Nābī Ḥāk-i rüd-ı destūra selām eyledi bülbül	Gazel/5		--./-./-- ./---	
69b	Nābī	Çok görmüşüz zevālini ğaddār olanlaruñ Hengām-ı fırsatında dil-āzār olanlaruñ	Virsün Ḥudā hevāya ğubār-ı vücūdunu Nābī derün-ı ehl-i dile bār olanlaruñ	Gazel/6		--./-./-- ./-.	
69b	Nābī	Dili ne nā'il-i zevḳ-i vişāl idebildük Ne ḳā'il-i elem-i künc-i intizār idebildük	Gehī vişālin aṇup ğāḥī bīm-i hecrini Nābī Ne yārdan geçebildük ne ihtiyār idebildük	Gazel/5		---/ ---/ .- -./ ---	
69b- 70a	Nābī	Nedir ey şūḥ bu beyhüde ğazab n'oldı saña Meşrebüñ düşmen-i nāz idi 'aceb n'oldı saña	Olduñ ey ḥāme-i Nābī ḳatı çoḳdan ḥāmūş Yine ey zemzeme-pirāy-ı ṭarab noldı saña	Gazel/5		..-./-./-- /..-	

70a	Nābī	Üzüldü rişte-i cān zülf-i pür-şiken diyerek Bozuldı çihre-i dil berg-i yaşemen diyerek	Hevā-yı zülf-i şanemdür 'inān -keş Nābī Olursa rû-be-reh-i deyr-i berhemen diyerek	Gazel/5		./-./-./-./- /..-	
70a	Nābī	Şeb-i tārik-i firkatde halāşa fırsat el virmez Miyān-ı lücce-i hicrāna düşdük vuşlat el virmez	Hemān taqlīd ile saña kalan sūz-ı derūnuñdur Çenār-āsā her ehl-i sūze ey dil rif'at el virmez	Gazel/7		./-./-./-./- -/..-	
70b	Nābī	Āteşüm bālā-rev itdi āl-i destārın senüñ Böyle āl itmek midür dil-dādeñe kārūñ senüñ	Nābiyā yansañ yaqılsañ şule-püş olsañ n'ola Düşdi bir destār-ı āl ile ser-i kārūñ senüñ	Gazel/6		./-./-./-./- -/..-	
70b	Nābī	Zevk-i ğam dilde midür dāğda mı tende midür Neşve bülbülde midür gülde mi gülşende midür	H ān-ı nā-hān olup āvīze-i gūş-ı aḥbāb Nābiyā her ğazelüñ böyle hoş-āyende midür	Gazel/5		./-./-./-./- -/..-	
70b- 71a	Nābī	Bāğ-ı dehrin hem ḥazānın hem bahārın görmüşüz Biz neşātn da ğamın da rūzigārın görmüşüz	Kāse-i deryūze tebdīl olur cām-ı murād Biz bu bezmüñ Nābiyā çok bāde-hārn görmüşüz	Gazel/7		./-./-./-./- -/..-	
71a	Nābī	Pervāz-ı kūy-ı yāre per ü bālümüz mi var Şāyeste-i vişāl olacak ḥālümüz mi var	Nābī mūrā'iyān bize itsün mi iltifāt Ā'mālümüz fūrūḥte dellālümüz mi var	Gazel/5		./-./-./-./- -/..-	
71a	Nābī	Dīvāne eyler ādemi zencīr-besteler Dest-i uşul pāy-ı hevāyı gidesteler	Nābī kerīmüñ añlar ise luṭfını 'uşāt 'Arza cerīde-i günehi kendi desteler	Gazel/5		./-./-./-./- -/..-	
71b	Nābī	Nev-bahār oldı cünün el virdi şellākīlere Düşdi mānend-i şurāḥi ser-fürü sākīlere	Rūḥdur maqşūd olan şuret degüldür Nābiyā Vāşıl-ı enfūs olan meyl itmez āfākīlere	Gazel/7		./-./-./-./- -/..-	
71b	Nābī	Seni tebrīde benden olsa āgyār ittifāk üzre Ne bāküm var ḥulūş elbette ğālibdür nifāk üzre	Gören ol ğonceyi āğūş-ı pīrānemde ey Nābī Gül-i taşvirdür der çekilmiş köhne ṭāḫ üzre	Gazel/6		./-./-./-./- -/..-	

71b-72a	Nābī	Nā-rāstdur sipihr mūmāšāt iderse de Şāf olmaz iddi'āsı muşāfāt iderse de	Olmaz bedel fevāyit-i evkāta Nābiyā Eyyām eger telāfi-i mā-fāt iderse de	Gazel/7		--./-./-- ./.-	
72a	Nābī	Beni dil-haste görüp çeşmüñe nem gelmez mi Yā peşimān-ı evzā' -ı sitem gelmez mi	Rāyegān olmaya mı yine metā'-ı maqşūd Nābiyā kâfile-i luţfu kerem gelmez mi	Gazel/5		..--/..--/..-- /..-	
72a-72b	Nābī	Gül gülüp girdi nihālān-ı çemen-sādelere Faşl-ı gülde yakışur sādeler āzādelere	Şevk-i ruhsāre-i hūbān iledür ey Nābī Hāme yüz sürdüğü evrāk-ı cilā-dādelere	Gazel/6		..--/..--/..-- /..-	
72b	Nābī	O periyi idelüm gülşene da'vet gelsün Gelmeden şevki ile meclise zīnet gelsün	Pāy-māl ol ğam-ı hicrāna dimekdür Nābī Her kim eylerse du'a kim saña devlet gelsün	Gazel/7		..--/..--/..-- /..-	
72b-73a	Nābī	Rām eyledüm niyāz ile ol şive-kārumı Şehbāz-ı dest-i himmetüm aldum şikārımı	Zerrīn kalemle yazsa revā mihr Nābiyā Tāk-ı sipihre bu ğazel-i āb-dārumı	Gazel/5		--./-./-- ./.-	
73a	Nābī	İdüp def-i keder sāğarla mesrūr olmamız yegdür Hārābāt içre lāy-ı meyle ma'mūr olmamız yegdür	Fürüg-ı nazm ile memlū idüp dünyāyı ey Nābī Mişāl-i mihr-i 'ālem-tāb meşhūr olmamız yegdür	Gazel/7		..--/..--/..-- -./---	
73a	Nābī	Yanmış derünü maqdemüñe intizār ile Şāh-ı çenār pençeleşür rūzigār ile	Olsun hārām cām-ı maḥabbet o meste kim Nābī kanā'at itmeye būs-ı kenār ile	Gazel/5		--./-./-- ./.-	
73a-73b	Nābī	Devāt-ı şimini gördükçe o şūhuñ miyānında Yer eyler 'āşikuñ tır-i maḥabbet üstühānında	Gönül sevdā-yı çin-i kākül ile ber devāt oldı İderdüm aña Nābī 'arz maqbül olsa yanında	Gazel/5		..--/..--/..-- -./---	
73b	Nābī	Cevr-i yār öyle degüldür ki demek mümkün ola Āh u zār öyle degüldür ki demek mümkün ola	Dil hārīdār-ı vişāl olduğına ey Nābī Şerm-sār öyle degüldür ki demek mümkün ola	Gazel/9		..--/..--/..-- /..-	
73b-74a	Nābī	Bilür o kimse ki dānā-yı sırr-ı 'ālemdür Küşāyiş-i dehen zaḥm-ı ḥande-i mātemdür	Hākīr görme metā'-ı günāhı ey Nābī Revāc-ğahı anuñ Ka'be-i mükerremdür	Gazel/5		--./-./-- -- ./---	

74a	Nābī	Baħr-ı sefide geldi güm oldu yem-i siyāh 'Afv-ı Ĥudā'ya nisbet ile böyledür günāh	Böyle maķāle virdi cesāret ümīd-i 'afv Bu sözden itme Nābī'yi şermende yā İlāh	Gazel/7		--./--./-- ./--	
74a- 74b	Nābī	Āzürdedür ümmīd-i vişāl eyledüğünden Āverde-i āġuş-ı ĥayāl eyledüğünden	Nābī beni rüsvālīga amāde şanurlar Yāruñ ser-i küyünü su'āl eyledüğünden	Gazel/5		--./--./-- ./--	
74b	Nābī	Ķalması rāh-ı talebde ĥatır inşā'llāh İderüz küy-ı murāda sefer inşā'allāh	Olsa bir kerre vezān bād-ı kerīm ey Nābī Ķomaz āyine-i dilde keder inşā'allāh	Gazel/7		..--/..--/..-- /..-	
74b	Nābī	Hirās-ı āh-ı serdüm zülfin ayurmaz 'izārından O sermā-dīde gitmez muttaşıl āteş kenārından	Ruħ-ı pür-tāb-ı yāri gördi mih ü māh Nābī'nüñ Bir iki Ķatre-āsā düşdi çeşm- i i'tibārından	Gazel/5		..--/..--/..-- -/---	
75a	Nābī	Beni şād eyledüñ sen daħi nā-şād olasın Şu'le-i āh-ı ġaribān gibi ber-bād olasın	Eyledün Nābī-i bi-çāreye çok cevır ü sitem Yoķ ümīdüm ki mükāfātından āzād olasın	Gazel/6		..--/..--/..-- /..-	
75a	Nābī	Daġsuz bir sīne mi var şem'-i rüyuñdan senüñ Dil-perişān olmaduķ kim Ķaldı müyuñdan senüñ	'Arz-ı ĥāl eylerdi Nābī mācerā-yı ĥasretin Ĥāme sūzān olmasa te'sīr-i ĥuyyuñdan senüñ	Gazel/6		--./--./-- -/--	
75a- 75b	Nābī	Firāķ-ı meclisüñ ey lāle-ĥād ne müşkil imiş Ķarīn-i vaşla żarürī ĥased ne müşkil imiş	Küşād buldı hele çin-i cebhesi Nābī Ĥarīķ-i reh-rev-i vuşlatda sed ne müşkül imiş	Gazel/7		..--/..--/..-- /..-	
75b	Nābī	Herkes o şuħüñ bezmine mevşül degüldür Ĥalvetgeħ-i vaşla Ķatı medħül degüldür	Nābī mey-i iķbāli ĥarābāt-ı fenānuñ Taşdı'-i Ķadar neşvesi me'mül degüldür	Gazel/7		--./--./-- ./--	
75b- 76a	Nābī	'Aşıķa nāzdan ol āfet-i devrān dönsün Bu revişden olur elbette peşimān dönsün	Nābiyā tāze nazīre disün erbāb-ı suħān Rüy-ı ĥaķ-āvere mecmū'a-i yarān dönsün	Gazel/6		..--/..--/..-- /..-	

76a	Nābī	Sūz-ı ğamla içmege dil âteş-i seyyâleden Âteşin sāğar gerekdür şu'le-i cevvaleden	Nābī-i dil-ḥastesün görmüş de ol âfet dimiş Za'fı i'lâma ne ḥacet añlanurken nâleden	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
76a	Nābī	Ḥaṭ 'azl-i ḥüsn virmedi ey nâzenin saña Oldı berât-ı tâze ḥaṭ-ı 'anberin saña	Nābī senüñle eyleyelim ḥişşe dilberi Zevk-i vişâl baña figân u enin saña	Gazel/5		---/-.--/-.-- ./.-	
76b	Nābī	Terk-i maṭlabdur bu maṭlabgâhda maṭlab baña Eyle luṭfuñdan müretteb maṭlabum yâ Rab baña	Leb midür Nābī ola ney gibi leb-rîz-i hevâ Ḥâme-i gevher-feşân olursa bend-i leb baña	Gazel/6		-.--/-.--/-.-- -/.-	
76b	Nābī	Va'de i ḥâṭır-firibün düzd-i ḥ'âb itdün bu şeb Târ u püd-ı câme-ḥ'âbum sūz-ı tâb itdün bu şeb	Tâbe-gerden ğarḳa-i eşk oldı tâb-ı hicr ile Nābī'yi hem-ḥâlet-i rûz-ı ḥisâb itdün bu şeb	Gazel/6		-.--/-.--/-.-- -/.-	
76b- 77a	Nābī	Pây-i yâre düşmege aġyârdan nevbet mi var Sâyesinde naḥl-ı ümmidün meger râḫat mı var	Bir nefes 'aşyâne-i ḳalbenden olmazsın cüdâ Çoḳdan ey ğam Nābī-i nâ-şâd ile ülfet mi var	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
77a	Nābī	Ġamuñ senün dil-i ḥun-geştemi mekân idinür Hümâ-yı devleti gör ḳande âşiyân idinür	Zamâne dâm-gehin tâ'ir-i dilün Nābī Ġarîbdür ki varup ğüşe-i amân idinür	Gazel/5		..-./..-./..- /..-	
77a	Nābī	Eyyâm-ı bahâr olmaz idi ğülşen olaydum Ḥurşid ṭulü' itmez idi revzen olaydum	Nisâmı bedîd olmaz idi silk-i füşülun Nābī heves-i gevher ile maḫzen olaydum	Gazel/5		-.--/..-./..- ./..-	
77a	Nābī	Virmez keff-i niġâha kitâb-ı cemâlünü Bilmem ne ki bu girye ile bî-vuzû' mudur		Müfred		..-./..-./..- /..-	
77b	Faşîḫ	Ḥaṭṭuñ henüz ki levḫ-i cemâle gelmişdür Ne ğüne ğüne naḳşlar ḫayâle gelmişdür	Hezâr mertebe naḳd olsa ğamda şî'r-i Faşîḫ Netice âteş-i 'aşḳ ile ḳâle gelmişdür	Gazel/5		-.--/..-./..- ./.-	

77b	Faṣīḥ	Bu ŧeb görüp didüm ey mäh sür'atüñ kimedür Kimi müŧerref idersüñ 'azimetüñ kimedür	ŧarīre baŧladuñ ey kil-k-i hoŧ-edā-yı Faṣīḥ Kimüñ ŧenā-geri olduñ bu midḫatüñ kimedür	Gazel/6		..-/.-./.- /..-	
77b-78a	Faṣīḥ	Meger ki kākül-i cānāneden ŧabā geliyor Ki cān meŧāmına bir bü-y-ı aŧinā geliyor	Derünü idemedüñ ğayrıdan Faṣīḥ teḫi Hezār görmedigüm yād u aŧinā geliyor	Gazel/5		..-/.-./.- /..-	
78a	Faṣīḥ	O dem olur mı sile eŧk-i çeŧmümi dāmānuñ O gün gelür mi göre dāde mihr-i raŧŧānuñ	Nedür Faṣīḥ bu vaż'-ı tegāfül-āmiizüñ Degül mi yoḫsa sezā-yı nigāh-ı iŧŧānuñ	Gazel/5		..-/.-./.- /..-	
78a	Faṣīḥ	Nāme-i ḫüsnüñi itdükde küŧād ol meh-rü Müy-i piŧāni-i müŧkni görenler didi hū	Sünbül-i kākülidür yā ḫaṭṭ-ı reyḫānı Faṣīḥ Seni aŧüfte-dimāğ iden odur yāḫüd bu	Gazel/6		..-/.-./.- /..-	
78b	Faṣīḥ	Cānā siriŧk-i dāde-i ḫün-bāra baḫmaduñ Naḫd-i niyāz-ı 'aŧık-ı ğam-h āra baḫmaduñ	Bir kerre hiç nigāh-ı teraḫḫumla sevdiğüm Ḫāl-i Faṣīḥ-i bi'-kes ü bīmāra baḫmaduñ	Gazel/4		--/.-./.- ./.-	
78b	Faṣīḥ	Ol dem ki eyledüm nigeḫ-i iptidā saña Ol dem bu demdür oldı gönül müptelā saña	Jengarī olmuŧ ayineñ ekdār ile Faṣīḥ Bilsem ne vech ile vireyüm incilā saña	Gazel/5		-./.-./.- .-	
78b-79a	Faṣīḥ	Bir büse-i la'lüñ ile sāḫi dili ŧād it Peymāne-i ümmidimi lebriz-i murād it	Gören güne ol ruḫları ḫurŧide Faṣīḥ'ün Mihriñi füzün ŧevḫini Yā Rābb ziyād it	Gazel/5		--/.-./.- ./.-	
79a	Faṣīḥ	Ḫüsn ile gül gibi müsellemsin N'eyleyim ah ḫāra hem-demsin	Bülbül-i 'aŧkuñ olsa n'ola Faṣīḥ Ḫüsn ile gül gibi müsellemsün	Gazel/5		..-/.-.- /..-	
79a	Faṣīḥ	Gider mi ḫalka-i āğuŧa yār gelmez mi Bezmdede dāmumıza bir ŧikār gelmez mi	Raḫibe ayine-i ḫüsnü ŧuna dildār Faṣīḥ ḫāṭıra bundan ğubār gelmez mi	Gazel/5		..-/.-.- .-/..-	
79a-79b	Faṣīḥ	Nigāh-ı çeŧmi 'aceb ben ğubāra degmez mi Gönül neḫāre-i luṭf-ı nigāra degmez mi	Faṣīḥ muntaḫıruz bir cevāb gelmez hiç Niyāz-ı nāme-i dil yoḫsa yāra degmez mi	Gazel/5		..-/.-.- .-/..-	
79b	Faṣīḥ	Süz-ı te'ŧir-i fiğānumla aḫar ŧular durur Seyl-i eŧk-i çeŧmüme ḫayrān olup cūylar durur	Ḫāmeler ŧaf-bend olup taḫrīre ŧi'rüm ey Faṣīḥ Bir aḫar ŧudur ki her sū serv-i dil-cūlar durur	Gazel/4		..-/.-./.- -./.-	

79b	Faṣīḥ	Ey perī-ruḥsār bilmem ülfetüñ kimlerledür Hiç görünmez ‘aceb ünsiyyetüñ kimlerledür	Hiç seni cem‘iyyet-i erbâb-ı dilde görmezüz Ey Faṣīḥ-i zâr şimdi şoḥbetüñ kimlerledür	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/-.--	
79b- 80a	Faṣīḥ	Cây idünsem itmek istib‘ād-ı deyr-i miḥneti ‘Aşıkum bir kâfir-i ḥüsne Muḥammed ümmeṭi	Câna minnetdür cefâsına taḥammül ey Faṣīḥ Bâr-ı bâğ eyler baña ol tıfl-ı nâzuñ lükneti	Gazel/6		-.--/-.--/-.-- -/-.--	
80a	Faṣīḥ	Gül-ruḥuñsuz bâğ-ı ‘âlem çeşmüme ḥâr oldı âh Mihr-i rüyüñsuz günüm zülfüñ [gibi] târ oldı âh	Ol siyeh-mest âfetüñ ben şimdi bildim neydüğün Yakıd-ı kalb-i ‘âşık ağyâr ile yâr oldı âh	Gazel/6		-.--/-.--/-.-- -/-.--	
80a- 80b	Faṣīḥ	Ne bâğuñ verdisüñ bûy-âşinâ-yı ülfetüñ kimdür Ne bezmüñ şem‘isin süz-âzmâ-yı şoḥbetüñ kimdür	Hele biz ḥayli demdür kaç‘-ı ümmîd eyledük şimdi ‘Aceb nev-bâde-çîn-i büstân-ı vuşlatuñ kimdür	Gazel/6		.---/---/--- -/---	
80b	Faṣīḥ	Rûz u şeb âhumla eyyâmum siyeh-fâm itdiler Bu perī-ruḥsârlar şabaḥum benüm şâm itdiler	‘Arz-ı şevk idüp ricâlar itdiler vâfir Faṣīḥ Kâlmâdı aḥşâma ol mâha çün ibrâm itdiler	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/-.--	
80b	Faṣīḥ	Ḥaṭ gelüp mihr-i ruḥuñ bi‘-incilâ göstermesün ‘Aşıka ol türe-eyyâm-ı Hudâ göstermesün	Almak isterse Faṣīḥ iḳbâl-i ‘izzetden naşîb Kimseye hiç şüret-i ‘acz ü ricâ göstermesün	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/-.--	
80b- 81a	Faṣīḥ	Ey şufi su‘âl eyleme hiç meşrebümüzden Meyḥâneye gel duymağ-ıçün mezhebümüzden	Her meclis-i himmetde o ḥâmuş Faṣīḥüz Ḥarf-i ğalaṭ-ı ḥ âhiş alunmaz lebümüzden	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/-.--	
81a	Dervîş Nesîb	Mey-i iḳbâl-i çarḥuñ maṭlab-ı şâh u gedâdur hep Bu nîlî kâse-i pür-zehr ile sükker-nümâdur hep	Nesibâ şevke-perdâz olma kim bu şeş-der-i ġamda Nümüd-ı ka‘beteyn rûz u şeb-i naqş-ı cefadur hep	Gazel/5		.---/---/--- -/---	

81a	Dervîş Nesîb	Naqd-i cevri u lütf-ı gerdün ʿayârın görmîşüz Bağ-ı dehrüñ hem gülin hem zaḥm-ı ḥârın görmîşüz	Oldı pâ-mâli reh-i zillet Nesîbâ ʿâkıbet ʿArşa-i kibrüñ nice çâpuḡ-süvarın görmîşüz	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
81a- 81b	Dervîş Nesîb	Biz tâb-ı ḥor mişkala-i dest-i niyâzuz Âyîne-i rûşen-güher-i şâhid-i râzuz	Bigâne olursak n'ola ʿâql ile Nesîbâ Dil-dâde-i cânâne-i bigâne-nüvâzuz	Gazel/5		--./.--./.-- ./.--	
81b	Dervîş Nesîb	ʿAşḡ ile biz pâye-i Mecnûn'a çıkmîş inmişüz Ḥâküz ammâ bâd ile gerdüna çıkmîş inmişüz	Sicn-i ğam olsa Nesîbâ câyımız olmaz ʿaceb Yûsuf-âsâ kıymet-i efzûna çıkmîş inmişüz	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
81b	Dervîş Nesîb	Vuşlatda ğam-ı hicr-i ciger- tâb unudulmaz Dür olmağıla şoḡbet-i aḥbâb unudulmaz	ʿÂlemde Nesîbâ nice demler güzer eyler Bu nazm-ı şafâ-güster-i kam-yâb unudulmaz	Gazel/5		--./.--./.-- ./.--	
82a	Nesîb	Şehîd-i ğamzeñ olanlar ḥayâta nâz eyler Senüñ üftâdelerüñ kâ'inâta nâz eyler	Hücüm-ı ğamla dem-â-dem Nesîb-i giryânuñ Sirişk-i dîdesi Nîl ü Fırât'a nâz eyler	Gazel/5		..--/..--/..-- /..-	
82a	Nesîb	ʿİşve nigeh-i çeşm-i fûsun-sâzuña maḥşûş Âyîn-i sitem ğamze-i gammâzuña maḥşûş	Ḥaḡḡâ ki Nesîbâ bu zemîn üzre bu cevlan Esb-i siyeh-i kilik-i sebük-bâzuña maḥşûş	Gazel/5		--./.--./.-- ./.--	
92a- 82b	Nesîb	Nigâh itdükçe nûr-ı tal'atuñdan sîne rûşendür Fürûğ-ı mihreden güyâ âyîne pertev- efgendür	Murâd üzre o mâha eylemez nezzâre şermendin Dem-i vuşlat ḥayâ güyâ Nesîb-i zâra düşmendür	Gazel/6		..--/..--/..-- -/..--	
82b	Nesîb	Serde sevdâ elde peymâne gönülde piç ü tâb Oldı bu âb u hevâdan ṭab'-ı sâmânum ḥarâb	Besdür ey sâķi-i dehr eyle Nesîb'e merḥamet Câm-ı ḥasretten murâduñ üzre oldı neş'e-yâb	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
82b	Nesîb	ʿAceb nesîm-i ser-i küy-i yâri gördüñ mi O semtlerde dil-i bî-ḡarârı gördüñ mi	Ferâğat eylese âh itmeden ḡarâr idemez Nesîb-i zâr-ı siyeh-rûzğârı gördüñ mi	Gazel/5		..--/..--/..-- /..-	
82b- 83a	Nesîb	Felek ʿaceb yolumuz küy-i yâre düşmez mi Bizüm de ḥişsemüze bir nezzâre düşmez mi	Ḳalür gider mi kesâd-ı hünerle böyle Nesîb Metâ'-ı râyic olur bir diyâre düşmez mi	Gazel/5		..--/..--/..-- /..-	

83a	Nesīb	Ƙan ađlamađa dīdelerüm táb mı ƙaldı Ol baht-ı talātüm idecek āb mı ƙaldı	Gördük nüŝa-i mihneti ser-cümle Nesībā Nā-dīde fen-i ‘aşƙda bir bāb mı ƙaldı	Gazel/5		--./--./-- ./--	
83a	Nesīb	Rū-be-rāh-ı ğurbet ol mehcūr olup yārāndan Nām-dār olmaz ğuher devā olmayınca kāndan	Şu’bdur dānāyı söylemek Nesībā her zamān Gevherüñ iħrācı müŝkildür teh-i ‘ummāndan	Gazel/5		--./--./-- -/-	
83a- 83b	Nesīb	Sensiz ey meh nice olur cān ile āmīziŝ-i ten ‘Aks-i āyīnede [bī]-ŝüret ider mi mesken	İmtizāc eyleyemez zulmet ile nūr Nesīb Olmaz ārām-geh-i kīne derün-ı rüŝen	Gazel/5		..--/..--/..-- /..-	
83b	Nesīb	Şeb-ġir-i ğam-ı ‘aşƙuñı dūr itme nazardan Ĥavf eyle civān sen ĥatar-ı āh-ı ŝeherden	Sāƙi-i felek bezm-i firāƙuñda Nesīb’üñ Peymāne-i çeŝmin pür ider ĥ ün-ı cigerden	Gazel/5		--./--./-- ./--	
83b	Nesīb	N’olurdı ruĥŝat-ı pā-būs virse yār bize Siriŝk-i dīde-i ƙadr itse i’tibār bize	Ƙarār-dāde-i ŝabr ol viŝāl isterseñ Nedür bu ta’nelerüñ ey Nesīb-i zār bize	Gazel/5		..--/..--/..-- /..-	
84a	Nesīb	Vefā-yı ‘ahdı ol āhu-niĝeh nedür bilmez Meyān-ı ehl-i maĥabbetde reh nedür bilmez	Tıfl-ı nev-rese incinme kim Nesīb dađı Nüvāziŝ-i niĝeh-i ğāh u geh nedür bilmez	Gazel/6		..--/..--/..-- /..-	
84a	Nesīb	Ĥāl-i ruĥuñ itmiş beni ŝeydā ĥaberüm yođ Yađmıŝ cigerüm āteŝ-i sevda ĥaberüm yođ	Sırr-ı dehen-i yāri su’āl eyleme benden Vallāhi ve billāhi Nesībā ĥaberüm yođ	Gazel/5		--./--./-- ./--	
84a- 84b	Nesīb	Gözümden eŝk-i ĥasret düŝmede nađŝ-ı cihān-āsā Göñülden çıđmada ümmīd-i vuŝlat-ı fikr cān-āsā	Saña mā’il gečenler gerçi çođdur bü’l-heveslerden Bulunmaz ‘aşƙ-ı ŝādıđ Nesīb-i nā-tüvān-āsā	Gazel/5		..--/..--/..-- -/-	
84b	Nesīb	Müŝtāđ-ı būs-ı küŝe-i dāmānuñam senüñ Pā-māl-i süm-i esb-i ŝitābānuñam senüñ	Hem cün Nesīb ümīd-i viŝālünüle her zamān Rū-sā-yı āsitāne-i iħsānuñam senüñ	Gazel/5		--./--./-- ./--	
84b	Nesīb	Şad-pāre olur ğül ğam-ı reŝk-i bedenümden Ĥaclet-zededür berg-i semen pīrehenümden	Bu sözleri dilberden iŝitdükçe Nesībā Ārām-ı sükün gitdi ser-ā-pāy ı tenümden	Gazel/7		--./--./-- ./---	

85a	Nesīb	'Alī-i künc-i hicrüm t̄āb-ı şıḥḥat ḳānde ben ḳānde Devā düşmen ṭabīb-i bī-mürüvvet ḳānde ben ḳānde	Nesībā za'f-ı hicrāniyle hem çün berg-gāh oldum Tecellā-yı cemāl-i yāre ṭāḳat ḳānde ben ḳānde	Gazel/5		./---/---/--- -/---	
85a	Nesīb	Ḥoşā o sīne ki gencīne-i maḥabbet ola Nukūd-ı ṭāḳati tārāc-ı dest-i firḳat ola	Ḥoşā o ṭab'-ı helāk āşinā-yı 'āşık kim Nesīb-i zār gibi düşmen-i selāmet ola	Gazel/5		./././././.- /..-	
85a- 85b	Nesīb	Beni ayırdı ḥayāli ḥuzūr-ı ḥ'ābumdan Bugün ḥaber mi gelür bilmem āfitābumdan	Dimiş ol āfet-i devrān ki imtiḥān idemem Nesīb-i dil-şüde incinmesün 'itābumdan	Gazel/5		./././././.- /..-	
85b	Nesīb	Geç zāhidā bu fikr-i kec-i nā-şavābdan Geçmez gönül o dilber-i 'ālī-cenābdan	Bu gülistānda ḥār u gül farkı yok Nesīb Temyiz olunmasa n'ola bülbül ḡurābdan	Gazel/5		./././././.- /..-	
85b	Nesīb	Ferāḡ geldi bahār-ı çemen ḥayālinden Geçilmedi ḥaṭṭ-ı 'anber-şiken ḥayālinden	Nesīb-i dil geçmez fikr-i zülf-i dilberden Ġarīb ider mi ferāḡat vaṭān ḥayālinden	Gazel/5		./././././.- /..-	
85b- 86a	Nesīb	Cām-ı luṭfunda sipihrūn zehr-i ḡam mestür imiş Bāde-i iḳbāl hem-ḥāşiyet-i kāfür imiş	'Alem-i kevn ü fesād olmuş Nesīb andan tehī Var ise iksir-i 'āzam ḥāṭır-ı mesrūr imiş	Gazel/5		./././././.- /..-	
86a	Nesīb	Yine cānāne çıksa cilve-gāh-ı nāza 'ıyd olsa Raḳīb-i nā-muvafık ḡam gibi ammā ba'īd olsa	Nesībā doğru söyle tevbe olmaz mı ḥarābāta Mey olsa dilber olsa sāye-i mümidd-i bīd olsa	Gazel/5		./././././.- /..-	
86a	Nesīb	Ḥayf kim rüyuña bir kerre niḡāh eylemedüm 'Arz idüp ḥāl-i perişānumı āh eylemedüm	İtdi yağma ḥıred-i şabrımı bir şüh Nesīb Raḥāt-ı asāyiş bī-hude tebāh eylemedüm	Gazel/5		./././././.- /..-	
86a- 86b	Nesīb	Ḥayāl-i yāre hicrān-ı siyeh-dil rehzen olmazmış Ṭarīḳ-i 'aşḳ-ı bāzīde hirās-ı düşmen olmazmış	Yetişdi evc-i çarḥa şıyt-ı āh-ı āteş-efşānum Nesībā naḡme-i derd ü elem zir-efken olmazmış	Gazel/5		./---/---/--- -/---	

86b	Nesīb	Belālī ḥaste gönüller devāsıdır ğam-ı yār Kādīmī cān u dilūñ ašināsıdır ğam-ı yār	Nesīb-i ‘aşıka ma‘nā-yı mevt ifāde ider O can-gezā ḥaberün mübtedāsıdır ğam-ı yār	Gazel/6		.-./.-./.-/ /..-	
86b	<i>Nedīm Mehmed Efendi</i>	Her kāküle āmādeligūñ vaḳti degüldür Gerçi ki ser-āzādeligūñ vaḳti degüldür	Bülbül gibi ifşā-yı hāl itme Nedīmā Gülşende saḥn-dādeligūñ vaḳti degüldür	Gazel/5		-./..-/../ ./..-	
87a	-	Bu bezmūñ bādesi ḥūn-ābe nuḳli miḥnet-i ğamdur Çekilmemiş ne ḳalmışdur görölmedük meğer semdür	Ne deñlü pür-günāh u rü-siyāh u mücrim isem de Efendimūñ ḥaḫā-püş oldığı emr-i müsellemdür	Gazel/5		---/---/---/ /---	<i>El- müsevede</i>
87a	<i>Nedīm</i>	Geçüp gitmekde ‘ömrüm derd ü ḳorḳu gibi şeylerle Müşerref olmadı ḳaşr ı emel ferḥunde- peylerle	Görünmez bir belādur ‘aşḳ-ı ḥübān-ı cihān şimdi Nedīmā ḳıl ḫazer germ-ülfet olma bizden iylerle	Gazel/5		---/---/../ -/---	
87a- 87b	<i>Nedīm</i>	Bu bezm-gahda gönül ḫarim olmaduñ gitdüñ Tehī dimāğ-ı ḥumār-ı ğam olmaduñ gitdüñ	Ĝam u küdüretle ülfetüñ cihānda Nedīm Şafā-yı ḫaḫr ile mahrem olmaduñ gitdüñ	Gazel/5		-./..-/../ ./..-	
87b	<i>Nedīm</i>	Cilve-gerdür ol ḳamer-ḫüsnūñ ḫayāli sīnede Gösterür kendüñ perī-ruḫsārlar āyīnede	Pey-rev-i üstād olup bulduñ Nedīmā bi-ta‘ab Dürr-i deryā-yı feşāḫat öyle bir gencīnede	Gazel/6		-./..-/../ -/..-	
87b	<i>Nedīm</i>	Ĝarīb üftādeyüm bir serv-ḳadd-i meh peykerüm yoḳdur Zemīnde bir nihālüm āsumānda aḫterüm yoḳdur	Nedīmā çāre ne olmuş dile rāh-ı şafā mesdūd Ĝam-ı ‘ālemden özge hem-demüm yoḳ hem- serüm yoḳdur	Gazel/5		---/---/../ -/---	
87b- 88a	<i>Nedīm</i>	Bu imtidād-ı cevre ki baḫtun şitābı var Miḥnet-medār olan feleğe intisābı var	Ber-çide dāmen-i sitem olmuş şitāb ile Serv-i revānımuñ yine beñzer ‘itābı var	Gazel/8		.-./..-/ /..-/..-	

88a	<i>Nedīm</i>	Esīr-i turre-i ŧeb-gūne rūz rūŧen olmazmıŧ Siyeh mest-i cūnun elbette sevda-dūŧmen olmazmıŧ	Varanlar kūy-ı yāre ŧād-kām olmağ gerek tā kim Behiŧ-i kāmranide Nedīmā ŧīven olmazmıŧ	Gazel/5		.-./.-./.-/ ./.-	
88a- 88b	<i>Nedīm</i>	Belā-yı cāndur o ğamze-i niğahuñ āfet-i dil Yeter bu ‘āleme çeŧm-i siyāhuñ āfet-i dil	Derūna fikr-i zuhūr-ı haṭṭuñ huṭur eyler Nedīmā bu ğam-ı bī-iŧtibāhun āfet-i dil	Gazel/5		-./-.-./.-/ ./.-	
88b	<i>Nedīm</i>	O luṭuf kim ider bezm iṭre cām-ı hoŧ-ğuvār icrā Ne mümkindür kim andan ola zevğ-i la’l-i yār icrā	Ne ḥaddimdür Nedīmā da’vi-i feyz-i sūḥandānı İder miğdār-ı tab’um ḥāme-i mu’ciz ŧi’ār icrā	Gazel/5		.-.-./.-.-./.-/ -./.-	
88b	<i>Nedīm</i>	Görünmeŧe gözime ol perī-yi hercā’i Ḳarār itdiremem cān-ı nā-ŧekibāyı	Hicvüm nāle ile dāsītān-ı Ḳaysı oğur Ġarīb ḥalle gördüm Nedīm-i ŧeydāyı	Gazel/5		.-.-/ ..-./ .-.-/ ..-	
88b- 89a	<i>Nedīm</i>	Yollarda ḳalmasun gözümüŧ iŧtiyāğdan Gel ḥatañ ile ḳaçma efendüm vifāğdan	Derdüñ Nedīm-i zārı perīŧān-ı ŧu’ūr idüp Ma’zur- der-i sūzında siyāğ u sībāğdan	Gazel/5		-./-.-./.-/ ./.-	Fakīr
89a	<i>Nedīm</i>	Āyā bu niğāh-ı ğazab-endāza sebeb ne Memnūn-ı niyāz itmüŧken nāze sebeb ne	Āvare olup bülbül-i kem-lāne Nedīm’uñ Yüz sürmeye gül-i bister- i’zāza sebeb ne	Gazel/5		-./-.-./.-/ ./.-	Velehu
89a	<i>Nedīm</i>	Pādiŧāh-ı cihān Ahmed ḥān Oldı bu cāmī’ye binā-yı fermāy	Rūḥ-ı ḳudsi görüp didi tāriḥ Ma’bed-i ümmet ehl-i sünnete cāy	Gazel/5	Tarih Düŧürme	-./-.-./.-/ ./.-	<i>Tāriḥ-i Cami’ ŧerif Der- Vādi-veŧ Ḳa’le Nedīm</i>
89b	<i>ŧeyḥi</i>	Pādiŧāh-ı bahr u ber sultān Ahmed ḥān kim Ḳıldı fermān bu ‘ibādetğāh ola cāy-ı niyāz	Ḥamd idüp itmāmına ŧeyḥi didi tāriḥiñi Bu müferriḥ cāyda ḳıl pāk ābdest ile namāz	Gazel/7	Tarih Düŧürme	-./-.-./.-/ -./.-	
89b	<i>ŧeyḥi</i>	Menbāü’l cūd ve kerem-piŧe vezīr-i-dānā ‘Ayn-ı destūr ebü’l ḥayr Muhammed Pāŧā	Didi itmāmına ŧeyḥi-i du’ā tāriḥ Lülesinden aḳāyor ‘ayn-ı ḥayāt-ı zībā	Gazel/7	Tarih Düŧürme	-./-.-./.-/ -./.-	<i>Tāriḥ-i Çeŧme-i Nev Der-Vādi-veŧ Ḳa’la-i Cedidede</i>

90a	-	Hayflar ey felek bir pîr-i dānā-i merd-i huş-yāre de Revā gördüñ uzaqda derd-i hicrān ile kālmağı	Görünce fevtiñi hūzn ile tab'ı didi tārihiñ Ola Osman Efendi'niñ firār-gāhı 'Adn bāğı		Tarih Düşürme	.---/---/--- -/---	
90a	-	Zīver-i mehd-i cūd oldu yine bir dürr-i pākuñ Görmedi misliñi ol nūr-ı cismüñ isbāh	Şalmağa sāye-i iclāl hümā-yı iqbāl Aşiyān-zār-ı şehvede süzülüp açdı cenāh		Tarih Düşürme		<i>Tārīh-i Maḥdum ve Muḥterem Ḥazret-i Veẓīr-i Mükerrrem ü Velī En- Na'im Elḥāc Muḥammed Pāşā</i>
90a	Şerīfī	Ey vefāsuz devr-i ğaddār dād elünden el āmān Ḥāk ile yeksān idersün olsa ki şāh-ı cihān	Tārīh-i fevtün niyāz ile Şerīfī 'arz ider Fāṭmañ nā-çarenün yā Rab yirin eyle cennāt	Gazel/7		---/---/--- -/---	<i>Tārīh-i Merḥūm Kūçek Kādım</i>
90b	Nāzım	Düşdi dil pāyine ey kāşı kemānum diyerek Kalmadı zerre qadar sırr-ı nihānum diyerek Biñ niyāz ile gel ey rūḥ-ı revānum diyerek Yāri açdum açıl ey gönçe-dehānum diyerek Bezme geldim güle ey serv-i revānum diyerek	Nāzımā cevre sezā gördi dil-i bī-tabı İçürür baña gehī gözden ağan hūn-ābı Bilür ol şūḥ-ı cihānum reviş ü ādābı Yār söyletdi bañā bu ğazeli ey Nābī Söyleye söyleye ey tāze-zebānum diyerek	Tahmis/5		---/---/--- -/---	<i>Gazel-i Nābī Tahmīs-i Nāzım</i>
90b	Rāsīḥ	Cān-ı aşinā-yı būy-ı gül rāḥat olmasun Cān-ı mübtelā-yı derd-i ğam şīḥat olmasun Mir'āt-ı dilde ister ise şafvet olmasun Muğber gönül cihānda şafā-ülfet olmasun Tek rüzgāre zerre qadar minnet olmasun	Mağrūr olma bir iki gün virürse rāḥatı Degmez hūmārına felegüñ bezm-i 'işreti Rāsīḥ şakın ki zehirlidür cām-ı şerbeti Lā-büid sitemle 'ayşını telḥ eyler 'İzzetī Kimse bu dehr-i dūn ile hem-şoḥbet olmasun	Tahmis/5		---/---/--- -/---	<i>Gazel-i 'İzzetī Tahmīs-i Rāsīḥ</i>

90b-91a	<i>Nā'ilī</i>	Hirās fitne şālduñ dehre ey bī-dād ne eylersüñ Kopardün yer yer aşüb-ı kıyāmet zād ne eylersüñ Perişānluqlar itdün nev-be-nev icād ne eylersüñ Dāğıtduñ ħ ab-ı nāz-ı yār ey feryād ne eylersüñ İdüp fitneyle dünyāyı ħarāb-ābād ne eylersüñ	Olursuñ Nā'ilī-veş gördüğüñ maĥbūba efgende Metā'-ı şabrıñı tālān ider her tıfl-ı nāzende Muĥabbet ġam-fezā esbāb-ı cem'iyet perākende Behāyi-veş degülsüñ kâbil-i feyz-i şafāsunda Tekellüf-i ber-ţaraf ey ħatır-ı nā-şād n'eylersüñ	Tahmis/7		.---/---/--- -/---	<i>Ġazel-i Behāyi Tahmīs-i Nā'ilī</i>
92a-92b	<i>Fehīm</i>	Ey nigāh-ı ġāzab mest-i mey-i naĥvet-i nāz Ġamzesi sākī-i cām-ı ecel ehl-i niyāz Ey fūrüg-ı ruĥ ĥoy-kerdesi ĥurşid-ġüdāz Ey leb-i nādire gel bir gül gülşen-i nāz Korġarum rāzımı fāş ide o çeşm-i ġammāz Āşnā oldı dile ġamze-i bigāne-nüvāz Şeb-i hicr ü gam-ı zülf ü dil-i sevdā-perdāz İhtiyārı degül ah eylersem devr-i dirāz Āh idersem n'ola sevdāñ ile dolmuş göñlüm Ĥaberüm yoĥ ki senüñ 'āşıkuñ olmuş göñlüm	Ĥüsnüñi görse eger Yūsuf olur bende saña 'Āşık olurduñ eger görse idüñ sen de saña Ĥayal-i 'uşşāk nice olmasun efgende saña Ba'dezin bendeyüm ey şāh-ı cihān ben de saña Ĥande it aġlasa ĥālün dil-i nālende saña Böyledür kısmet ĥaĥĥ-ı girye bañā ĥande saña Bir naşihatdür ider 'āşık-ı şermende saña Korġarum yār olup aġyār ĥarininde saña Kerde-bālīn kulāġındañ alup püte'-i ĥār Derd-i ġayretle helāk oldı Fehīm-i bīmār	Terkib-Bend/7		--/././.- ./.-	<i>Tercī-Bend-i Fehīm-i Nā-Murād</i>
92b-93a-93b	<i>Veysī</i>	Yeter ey dil heves-i zülf-i siyeh-kār yeter Yeter ey cān-ı belā-yı dīde bu efkār yeter Ceyb-i endişeye çek bāşuñı fikr it ĥālün Ĥalk ile eyledigüñ bī-ĥüde ġüftār yeter Rişte-i fikre dür-i eşk-i nedāmet nazm it Ārzü-yı dil için didigüñ eş'ār yeter Murġ-ı 'anġā-per-i nazmuñ ol yirlere kim Şāh-bāz-ı nazar-ı himmet-i ebrār yeter	Yā İlahī şeref-i ĥazret-i peyġamber için Siper-i māhi iki päre iden server için Şeb-i İsrā'da olan sırr-ı muĥaddes ĥaĥkı Leyle-i ĥadirdeki vaĥt-i şafā-ġüster için Ĥande-i ĥüsn-i cihān-sözi için Şiddıkuñ Girye-i ĥazret-i Ya'ĥüb-ı belā-perver için Nūr-ı Şiddık-ı nebī ma'delet-i Fārūķī Ĥilm-i 'Oşmān u kerem-ġüsteri-i Ĥaydar için	Terkib-Bend/9		..--/././--- /..-	

		Der-i mevlāya yūziñ yeter itdügiñ kendüñ Bende-i halkā beg-veş şūr-ı eşrār yeter Yeter oldu bu hevā-yı heves terk idelüm Yunulub haqqā reh-i şıdķ u sedāda gidelüm	Ol iki dürr-i dil-efrüz-ı benāgüş-ı felek Ya'nı ol kürrētü'l 'ayn-ı şeh-i Hayber için Luţf idüp eyledügi cürm ü günāha bakma Veysi-i rü-siyehi nār-ı ceħenneme yaķma				
93b- 94a	Vaħdı	Diye ey 'ālim bu iki dār nedür Yā bu dāreyn içinde olunan kār nedür	Tütüyā der dil ü cān dīdesine Vāhid yā Ĥāk-i rāh-ı ķadem-i Aħmed-i muħtār nedür	-		--/-.--/-. -/-	
94a- 94b- 95a	Vaħdī	Söyle ey Ĥāce bize bu ķubbe-i mīnā nedür Ya bu mīnā ķubbeden maķşūd olan ma'nā nedür	Vaħdī Mecnūn gibi Leylā seçmek sevdāsuna Düşdi ammā bilmedi ey dost ol sevdā nedür	-		--/-.--/-. -/-	
95b	Ĥaylī	Ey dil Ĥem gīsü-i ruĥ-yı yārda ķalduñ Şad-miħnetle sen Ĥayd-ı şanem-i 'uķde-i zünnārda ķalduñ Mānend-i berhemem	Ey Ĥüsn-i edā ehl-i süħan hep saña müştāk Ĥayyāl-veş ammā Sen Vecdī-i Ĥoş-tab'-ı Ĥoş āşārda ķalduñ Ĥaylī-i şu'arāan	Müstezad/7		--/-.--/-. ./-. --/-.--	Ĥazel-i Vecdī Müstezād-ı Ĥaylī
96a	Nāilī	Gönül gibi ey nāme gidüp yārda ķalduñ Luţf itmedi dildār Baş üzre yirüñ var Ĥam-ı destārda ķalduñ Ĥün gonĤe-i gülzār	Gitdüñ Ĥarem-i kūyını deryüzeye ey dil Beyħüde gezersün Sen de Ĥaber-i Nā'ilī-zārda ķalduñ Ĥün murĤ-ı giriftār	Müstezad/6		--/-.--/-. ./-. --/-.--	
96a	Kebrüzade	Ĥāhü-yı Ĥeşm-i yāri göñül cüst ü cūdudur Ĥün tāzyi-i dumān Seyr-i Ĥüner bu ārāda ey dil būdudur Fehm eyle ķaltabān	Baķ şī'r-i nev-zemīnüne 'Adnī-i sāħirüñ Seyr it ne b.k yemiş Ĥaķķā ki Ĥurfe şā'ir-i siħr-āzmüdedür Misal-i Ĥukur-ı Ĥiyān	Müstezad/5		--/-.--/-. ./-. --/-.--	Ĥazel-i 'Adnī Müstezād-ı Kebrüzāde

96b	‘İşmetî	Dirseñ ey dil çeşm-i bahtuñ derd-i hicrân görmesün Kanlu yaşuñ sil nigâh itdükçe cânân görmesün	Süz-ı dilden çoçmadur bu şîr-i rengin ‘İşmetî ‘Arz iderseñ ehline ‘arz eyle nâdân görmesün	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
96b	Nâ’ilî	Kıl hazer ey dil seni ol ğamze giryân görmesün Bir siyeh-mest âfet-i hün-rîzdür kân görmesün	Naçm-ı pākūñ Nâ’ilî germ-âşinâ-yı ehildür Süz-ı dilden bî-haber efsürde tab’an görmesün	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
96b-97a	‘Ārif Efendi	‘Āşık-ı vaşl-ı arzū âsib-i hicrân görmesün Sine-süzân-ı heves-dârū-yı dermân görmesün	Bâ’is-i nâsür zaçm-ı reşk olur ‘Ārif şaçın Tîr-i şimşîr-çab’uñ nükte-sencân görmesün	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
97a	Güftî	Kim ki dirse çeşm-i bahtı hâr-ı hırmân görmesün Pây-ı yârı öyle būs itsün ki dâmân görmesün	Belki Güftî ola isti’dâd bir gün hoş-revâc Ĥ’âce-i gerdün ol kâlâyı erzân görmesün	Gazel/6		-.--/-.--/-.-- -/.-	
97a	‘Ārif	Bütân ol kâkül ‘âşık-ı firîbe mübtelâdur hep Ġazâlân hurrem-i pâ-beste-i dâm-ı belâdur hep	Sürüd-ı bezm-i ğam kim ‘aşç dirlere nâmına ‘Ārif Felek ol na’m-e-i dil-keşle dâ’im pür-şadâdur hep	Gazel/6		..---/..---/..--- -/..---	
97a-97b	Nâçım	Sipihrüñ cünbüş-i devri hilâf-ı müdde’âdur hep Dirîğâ çâlî-i erbâb dil-i naçs âşinâdur hep	Dem-i ‘İsî midür enfâs-ı can-baçsuñ ‘aceb Nâçım Ki ta’birât-ı şūhuñ ser-be-ser rûç âşinâdur hep	Gazel/6		..---/..---/..--- -/..---	
97b	‘Ārif	Eyle şad ğuşiş ki olsun yâr-i dilber elde bir Kâr-gir olmaz ser-efsün-ı kîse-i zer elde bir	Câm-ı ğam-fersâ ele girmezse ‘Ārif ğam degül Lüle-i müşkin-dehân-ı şür-ı âver elde bir	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
97b-98a	‘Ārif	Derün-ı dilde ğam-ı ‘aşç-ı cavidân buldum Ĥarîm-i sinede bir genc-i şâyegân buldum	‘İnân-ı hâmeyi ‘Arif ben eyledüm irhâ Semend-i tab’umu maçlaçu’l-‘inân buldum	Gazel/7		..--/..--/..-- /..--	

98a	' <i>Ārif</i>	Olup tebhāle-i zīr-i arzū-yı kām-ı taleb şimdi Vücūdum pā-yı tā-ser dāğ-ber-dāğ oldu hep şimdi	Hemīşe h̄ āb-gāhı hāle-i āgūş iken 'Ārif Ne bezmūn şem'-i maḥfil-i zībīdür ol 'aceb şimdi	Gazel/5		.---/---/--- -/---	
98a- 98b	' <i>Ārif</i>	Ne mümkün 'ayş-ı nüş itmek dil ü dildār bir yerde Felek ḳor mı iki azādeyi her bār bir yerde	Olur mı senden 'Ārif rüy-gerdān ḥavf idüp olsa Zamān-ı devlet-i 'aşḳında şad aḡyār bir yerde	Gazel/7		---/---/--- -/---	
98b	' <i>Ārif</i>	O bī-dil kim ḥarīm-i şoḥbetūnden dūr ḳalmışdur Temāşā-yı riyāz-ı kāndan mehcūr ḳalmışdur	Teḡāfūl-kār olup gitmekde ol bī-dād nev 'Ārif Yānında ḥāl-i dil-efsūs kim mestūr ḳalmışdur	Gazel/5		.---/---/--- -/---	
98b	' <i>Ārif</i>	Dildāra gönül kendūni hem-rāz idemezsun Bī-çāresun ol rütbeyi iḥrāz idemezsun	Mir'āt-ı ruḥuñ olmaz ise 'Ārife der-piş Ol tūti-i ḥoş-gūyı sūḥan-sāz idemezsun	Gazel/5		---/---/--- -/---	
98b- 99a	' <i>Ārif</i>	Bugün bezme o mihr-i māh-ı rüy-ı keç-kūlah geldi Yānunca sāye-veş ammā raḳīb-i rü-siyeh geldi	Seher teşrifin ol mihrūñ görünce kalbime 'Ārif Fiḡān-ı şām-ı te'şir-i du'ā-yı şübḥaña geldi	Gazel/5		.---/---/--- -/---	
99a	' <i>Ārif</i>	Bir nigāh-ı merḥamet ḳıl gāh ki şeydālara Ey nev-āmuz-ı cefā hem-vāre bī-dād eyleme	Pey-rev ol 'Ārif gibi bir reh-ı şinās-ı 'aşḳda Cüst ü cūy-ı vādī-i Mecnūn ü Ferhād eyleme	Gazel/5		---/---/--- -/---	
99a	' <i>Ārif</i>	'Ayb ider ḥāl-i dil-i āşūfte-sāmānum gören Görmeden ol şūḥı etvār-ı perişānum gören	Olsam ey 'Ārif müretteb-sāz olmaz 'ayinene Ṭumṭurāḳ-ı Ḥüsrevāni nazm-ı dīvānum gören	Gazel/5		---/---/--- -/---	
99a- 99b	' <i>Ārif</i>	Rüyūñı meydür meyi rüyūñ mücellā gösteren Gülşeni güldür güli gülşen muṭarrā gösteren	'Ārif-i mu'ciz-nümānuñ kilc-i sihr-aşārıdır Böyle bir nādīde dādı şir-i ḡarrā gösteren	Gazel/5		---/---/--- -/---	
99b	' <i>Ārif</i>	Muḥaldür nigeḥ-i bī-dār-ı āfitāb saña Hücüm-ı per ü ḥüsnuñ yeter niḳāb saña	Muḳarrer 'Ārifā ḥaşre dek ḥarāb olmaḳ Keremler eyleye dilber vire şarāb saña	Gazel/5		---/---/--- -/---	

99b	<i>Nā'ilī</i>	Şarāb-ı nāz getürdükçe nīm-h̄ āb saña Tutar elinde çadeh mah-ı afitāb saña	Nigāh-ı mestūñ ile buldı aşınā idügiñ Baқınca Nā'ilī-i h̄anumān-h̄arāb saña	Gazel/5		.-./.-./.-/ /..-	
99b- 100a	<i>Nā'ilī</i>	Cihānı itmege bir lahzada h̄arāb saña Yeter o nergis-i maḥmūr-ı nīm-h̄ āb saña	Selām-ı Na'ilī-i zārdan mı incindūñ Nedendür ey ham-ı ebrū bu piç ü tāb saña	Gazel/6		.-./.-./.-/ /..-	
100a	<i>Nā'ilī</i>	Bir veche nāzır ol ki nāziri bulunmaya Bir zülfe beste ol ki esiri bulunmaya	Virmem behişte Nā'ilīyā ben o bezmi kim Sāķileri cevān ola piri bulunmaya	Gazel/6		--./.-./.-/ ./.-	
100a- 100b	<i>Nā'ilī</i>	Bezme mey tāb-efgen olsun sāķiyā nevrūzdur Şem'üne cem' oldı yārān-ı şafā nevrūzdur	Vaqt-i cūş-ı feyz-i erbāb-ı suḥandur Nā'ilī Eylesünler tarḥ-ı şir-i dil-güşā nevrūzdur	Gazel/6		.-./.-./.-/ -/.-	
100b	<i>Nā'ilī</i>	Mesihā-süz olān derd etibbā rūh yāzmuşlar Leb-i la'lūñ nemek-pāş-ı dil-i mecrūh yāzmuşlar	Olanlar Nā'ilī imzā-nüvis-i hüccet-i hūbı Göñül mülkin istiklāl idüp merbūh yāzmuşlar	Gazel/9		.-.-./.-.-./.-/ --./.-.-	
100b- 101a	<i>Nā'ilī</i>	Oldı eşkim gülşen-ārā-yı heves-cūlar gibi Aқdı göñlüm bir nihāl-i tazeve şular gibi	Āb-ı tāb-ı t'al-at-ı ebkār-ı nazmum Nā'ilī Ta'n ider āyine-i hürşide meh-rūlar gibi	Gazel/5		.-./.-./.-/ -/.-	
101a	Şāib	Ne ihtiyāc ki sāķi vire şarāb saña Ki öz piyālesini virdi āfitāb saña	Senūñ şāhife-i hüsnuñ kelām-ı Şā'ibdür Ki dāğ olur hāl-i intiḥāb saña	Gazel/6		.-./.-./.-/ /..-	
101a- 101b	Şehri	Gelürse kesret-i nezzāreden hicāb saña O demde surḥ-ı rüyuñ olur niķāb saña	Şad-aferin ğazel-i Rūmiyānuña Şā'ib Ki virdi Şehri dü-şad şevķi ile cevāb saña	Gazel/6		.-./.-./.-/ .-./.-	Sāibe'e Nazire.
101b	Sāib	Ey dil-i ğāfil zemānı ez-giribān ser-berār Nisti ez mur kem ez şevķ-i şükr pür-berār	Huyş-rā Şāib derin ğarib-serā pā-māl-i ken Ez serā-ferāzı 'ilmuhā der şaf maḥşer berār	Gazel/9			
101b- 102a	Tālib-i Āmūli	Bī-ten büyā künd-i külhā-yı taşvir-i nihālī rā Bī-pā bī-dār-ı sāzed ḥaftegān-ı naķş-ı kālī rā	Zi müjgān-ı ğazalān hāme-i hāsir-kerde Tālib Raқam-zen ber beyza-ı dide in eş'ār-ı āli rā	Gazel/9			
102a	<i>Nā'il</i>	Ser-gerān-ı sitem olduk yine vuşlat diyerek Düşdi dil da'vā-yı hicrāna maḥabbet diyerek	Ḥacil eyler beni ibrām itsem o şūḥ Var mı Nā'il dil-i 'aşıkda bu ādet diyerek	Gazel/5		.-./.-./.-/ -/.-	

102a-102b	<i>Neylî</i>	Cüdâyum gülşen-i küyından o gül kânde ben kânde Baña hem-derd-i 'aşk olsun mı bülbül kânde ben kânde	Bu tâli'le olur sermâye-i derd-i sarây Neylî Şafâ-bağş-ı dil olmağ sâgar-ı mül kânde ben kânde	Gazel/5		..-/-..-/-..- -/-..-	
102b	<i>Meylî</i>	Ser-verâ zerrîn-gülâf içre nihândur hañçerüñ Güyiyâ âb ile âteşden nişândur hañçerüñ	Teşnelikten öldi Meylî bir içim şu diyerek Tutalum kim düstum âb-ı revândur hañçerüñ	Gazel/6		..-/-..-/-..- -/-..-	
102b-103a	<i>Edîb</i>	Ol yâr-ı bî-ħaķîkate bizden selâm idüñ Ma'düm-ı raħim-i şefkate bizden selâm idüñ	Bir gün olur mı raħm idüp ol meh diye Edîb Ol 'aşık-ı ğam-ı ülfete bizden selâm idüñ	Gazel/6		..-/-..-/-..- /..-	
103a	<i>Vecdî</i>	Varursañ ey şabâ ol zül-i şeb-güna selâm eyle Düşerse hem dil-i maħbûs ü maħzûna selâm eyle	Haţ-ı nev-ħîz-i medħin idi fermân-ı la'li ey Vecdî Meded imdâda gelsün tâze mazmûna selâm eyle	Gazel/5		..-/-..-/-..- -/-..-	
103a	<i>Vecdî</i>	Bir lahza beni bî-ġam-i yâr eyleme yâ Rab Bî-şevk-i maħabbet dili târ eyleme ya Rab	Vecdî'ye naşib itmez iseñ derd-i vişalüñ Her dem ânî âzürde-i ħâr eyleme yâ Rab	Gazel/5		..-/-..-/-..- -/-..-	
103a-103b	<i>Vecdî</i>	Kaşdı öldürmekdür ol zâlim eger dâd itse de Şâd-merg itmek murâd eyler dili şâd itse de	Ķadrimi yârân bilür ben aşinalık eylesem Şi'rimi Cibrîl-i Vecdî zeyl o bâd itse de	Gazel/5		..-/-..-/-..- -/-..-	
103b	<i>Vecdî</i>	Nice vaşf itsün o şühî dil-i hoş-dem ne disün Mişli yok beñzedecek ħüsni müselleme ne disün	Ķomaduñ söz yiri i'câz-ı süħanda Vecdî Böyle mu'ciz-nefese 'İsî vü Meryem ne disün	Gazel/5		..-/-..-/-..- /..-	
103b	<i>'İsmetî</i>	Vâz'-ı nâ-sâzını çarħuñ gören adem ne disün Bilinür nesne degüldür aña 'âlem ne disün	'İsmetî süz-ı dilin virdi o şühâ ammâ Şimdi firkatde ġam-ı hicriyle hem-dem ne disün	Gazel/5		..-/-..-/-..- /..-	
103b-104a	<i>'İsmetî</i>	Bâde-i nâbuñ şafâsın nev-bahâr olsun da gör Sâgar-ı gül pür-şarâb-ı hoş-güvâr olsun da gör	Şâhid-i ma'nî ider elbet de bir yerden zühür 'İsmetî ħürşid-i baħtuñ tâb-dâr olsun da gör	Gazel/5		..-/-..-/-..- -/-..-	

104a	<i>İşmetî</i>	Dimeñüz mest-i meyi vuşlat olân gam bilmez O bezm-gâhda dil bir ruḥ-ı ḥurrem bilmez	‘Âkile bir âhla derd-i ser itmek düşmez ‘İşmetî naqş-ı cebîni nedür âdem bilmez	Gazel/5		..--/..-- /..--/..--	
104a	<i>İşmetî</i>	Ḥâstkar-ı câme vir ey meh o zer peymâneyi Ben komam elinden sifâl-i köhne-i meyhâneyi	Vakit geçmiş bağda ‘ıyş-ı şafānuñ ‘İşmetî Şimdi ben dünyāya virmem küşe-i virâneyi	Gazel/5		..--/..--/..-- -/..--	
104a-104b	<i>‘Arzî</i>	Geldükçe yâr bezm-i temennāya bir gelür Bir mäh-pâredür o ki dünyāya bir gelür	Raḥm eyle hâl-i ‘Arzî-yi şeydāya ey perî Bir rind-i nüktedândur o kim dünyāya bir gelür	Gazel/5		--./--./-- ./--	
104b	<i>‘Arzî</i>	Ḥaylî demdür dil o tıfl-ı şive-kârın görmedi Bağbân-ı dil niḥâl-i mîve-dârın görmedi	Öldi gitdi ‘Arzî-yi aşüfte-dil âlām ile Bu ḥazân-tâb-ı dehrüñ nev-bahârın görmedi	Gazel/5		..--/..--/..-- -/..--	
104b	<i>‘Arzî</i>	Görmese ol gözleri ahüyü dil maḥzûn olur Görse ammâ şabr u ârāmı gider mecnûn olur	Gerçi yâr itmez nazar ‘Arzî sirişkûñ âline ‘Âkıbet her biri anuñ bir dürr ü meknûn olur	Gazel/5		..--/..--/..-- -/..--	
105a	<i>Ruḥî</i>	Bu dem ol cândan ol gün kim dil-i fakr olduğum bildüñ Halâ kim ol zamân bildüm ki bimâr olduğum bildüñ		Gazel/3		..--/..--/..-- -/..--	Eksik bırakılmış
105a	<i>Ruḥî</i>	Nice âh eylesün ‘aşık-ı miḥnet-zede âh Nedür ol gayra bakış ol gâlaṭ endâz-ı niğâh	Şem‘ idüp encümen-i derd ü gama ey Rūḥî Yağdı yandurdu beni âteş-i şevkiyle o mäh	Gazel/5		..--/..--/..-- /..--	
105a-105b	<i>Ruḥî</i>	Ey dil yine ḳalbiñde beşâretten eser var Ol çeşm-i siyehen saña beñzer ki naẓar var	Bülbüllerini başladı âğlatmağa Ruḥî Ol ḡonce-dehānuñ yine yüzine güler var	Gazel/7		..--/..--/..-- ./..--	
105b	<i>Ruḥî</i>	Ġam degül ḳân ağlasam ol serv-i gül-i ruḥsârsuz ‘Aşıkım bulmaz tesellî ḥâtırım dildârsuz	Yanmış yakılmış olsun mı Ruḥî neylesün Gelsin inşâf it nice şabr itsün âdem yârsuz	Gazel/6		..--/..--/..-- -/..--	
105b	<i>Nâzım</i>	Ṭâb-ı ‘âlem-süz-ı ḥüsnüñden ki ten süzân olur Her zamân ol âteşe şad berhemen süzân olur	Süziş-i dil bir zamân böyle giderse Nâzımâ Âteş-i âhumla bu beyt-i kuhen süzân olur	Gazel/5		..--/..--/..-- -/..--	

105b-106a	<i>Nāzım</i>	Ol ki ‘āşıkdan dirîğ eyler liķā-yı tal‘atın Pîş-keş itmekte aġyāre metā‘-ı vuşlatın	Gerçi pür-kām olmaduk memnūnuz ey Nāzım hele Çekmedük her siflenüñ bār-ı girān-ı minnetün	Gazel/7		-.--/-.--/-.-- -/.-	
106a	<i>Nāzım</i>	Meh-i cebinüm gel ki hicrūñle tamām oldum bu şeb Ĥāne-i tārīk-i firāk mihr-i kām oldum bu şeb	Ĥaşılı māhum telāş-ı firķātūñle táb-ı rüz Nāzım-ı āsābi nıẓām-ı intizām oldum bu şeb	Gazel/6		-.--/-.--/-.-- -/.-	
106a-106b	<i>Nāzım</i>	Ol dem ki ‘adū-i bendegī sultānuma geçdi Kāfir bilürüm dīnūme imānuma geçdi	Nāzım bu ġazel-i cünbüş-i kil-k-i hūnerümle Mecmū‘a-i ġüftār-ı perīşānuma geçdi	Gazel/5		--./--/-- ./.-	
106b	<i>Nāzım</i>	Ġül-i ruĥum seyr-i niġāh-ı ruĥ-ı āluñ kimdür Ġonce-i çin-i çemenistān-ı cemālün kimdür	Nāzım-ı şifteden ġayı bu vaĥşet-gedede Ünsiyet-kerde-i āhū-yı ġayālün kimdür	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
106b	<i>Nāzım</i>	Ol zülf-i nāz lafz-ı mu‘ammā karışmadur Dest-i niyāza şāne-i ma‘nā karışmadur	Pervāz iderse ĥaĥt ile Nāzım ‘aceb degül Gird-i raĥnede sipihr-i ‘anķā karışmadur	Gazel/5		-./.-./.-./- .-	
106b-107a	<i>Nāzım</i>	Mey-i āşāmān-ı bezm-i ‘işrete ey ĥāne meyĥāne Ĥuşūsā sāķī-i meclis şuna kestāne mestāne	Olursa maẓhar feyz-i Ĥüdā-yı intāķ-ı cihāngiriñ Nāzımā ĥükm ider tūr anla irāne mirāne	Gazel/5		.---/---/-.-- -/---	
107a	<i>Rüşdī</i>	Eyleye yār sezā-var-ı visāl aġyārı Giryeden ġayı nolur ‘āşık-ızarıñ kārı	Olsa bī-zīver eger şāhid-i nazmum Rüşdī Ĥāme-i ĥüsn-i edādan yine olmaz ārī	Gazel/6		..--/..--/..-- /..-	
107a-107b	<i>Rüşdī</i>	Bize sāķī dahı ol dāfi‘-i ġam gelmez mi Luĥfına muntazırız sāġar-ı Cem gelmez mi	‘Azm-i ġülşen ide aġyār ile ol ġonçe-i nāz Rüşdiyā ĥātır-ı ‘uşşāķa elem gelmez mi	Gazel/5		..--/..--/..-- /..-	
107b	<i>Rüşdī</i>	Dil-i murġımı zār-ı fitne vü āl tekellümün Ĥüĥī-i cān-ı nāṭıķa-i lāl tekellümün	Baķmaz cihān bāġına Rüşdī gibi olan Ĥayrān-ı nergisün ġül-i āl tekellümün	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	

107b	<i>Rüşdî</i>	Ḥaṭṭ üzre zülf-i mu'anber midür nedür bilmem Ṭılsım-ı fitneye ejder midür nedür bilmem	Çekince sine ki ağūşa cān bulur Rüşdî Bu ten mi ruḥ-ı muşavver midür nedür bilmem	Gazel/7		.-./.-./.-/ /..-	
107b- 108a	<i>Rāşid</i>	Çeküp şevk-i sühan ḥayfâ reh-i ta'birē sedd şimdi Ḥamūş itdi benî bisyâr-ı cūş-ı şaded şimdi	Bahâr-ı reng-i bûy-ı bi-ḥazân-ı bāğ-ı ma'niden Bu nazm-ı tâzedür Rāşid gül-rüy-ı seped şimdi	Gazel/7		.-./.-./.-/ -/.-	
108a	<i>Ṭalib</i>	Seyre ruḥşat yok remedden gördüm ol meh-pāreyi Bağladum ben de cihāna bakmadan nezzāreyi	Rüşen itse ḥāne-i çeşmüm gelüp Ṭalib yine Görmedüm bir nice demdür o kamer-ruḥşāreyi	Gazel/5		.-./.-./.-/ -/.-	
108a- 108b	<i>Ṭalib</i>	Dem-i vişal geçer neşe-i şarāb gibi Ḳalur gözümde o demler ḥayāl-i ḥ āb gibi	Fenā-pezirî-i bezm-i şebāneden buldum Bu 'ālemün de soñu Ṭalibā ḥarāb gibi	Gazel/5		.-./.-./.-/ /..-	
108b	<i>Ṭalib</i>	Olsa olmaz dīde-i Ya'kūb nā-bīnā ḡarīb Bu meşel meşhūrdur dirler olur a'mā ḡarīb	Cāme-i elvān virür kat kat leṭāfet ḥüsnüne Luṭf olunca Ṭalibā rengin olur ma'nā ḡarīb	Gazel/6		.-./.-./.-/ -/.-	
108b- 109a	<i>Ṭalib</i>	Yok kâbiliyyetüm ruḥ-ı cānānı görmege Ḳādir mi kimse dīde ile cānı görmege	Döndüm hilāl-i rüzeye ḥasretle Ṭalibā Bir nice gündür ol meh-i tābānı görmege	Gazel/9		.-./.-./.-/ -/.-	
109a	<i>Ṭalib</i>	Mümkün olmaz vaşl-ı dilber kesret-i ağyārdan Güyyā bir ḡoncedür el irmez āna ḥārdan	Çeşm-i mestünden nigāh-ı luṭf idersün ārzū Ṭalibā dermān virürse derd ki bīmārdan	Gazel/4		.-./.-./.-/ -/.-	
109a	<i>Fāik</i>	Olma kibāra dest-i küşāde gedā gibi Olmaz kişiye māye-i zillet recā gibi	Te'sīrden görünmedi ol şūḥdan eşer Fāik senūñ de āh ü eninūñ hevā gibi	Gazel/7		.-./.-./.-/ -/.-	
109b	<i>Fāik</i>	Refīk-i nā-muvāfiḳdan daḥi ma'küldür reh-zen Müsellemdür 'aḳılsız dostdan şāḥib-ḥired düşmen	Gümüşḡāne emīni oldı şāndum kendümi Fāik İdünce nā'il-i vuşlat o şūḥ-ı sīmīn-ten	Gazel/7		.-./.-./.-/ -/.-	

109b	<i>Fâik</i>	Eşk-i pür hūnum nişār-ı kūy-ı cānān eylemem Her bir āb-ı telhī ben cūy-ı gülistān eylemem	Pādişāh-ı nazm olursam da cihānda Fâikā Nev-heves şā'ir gibi tertib-i dīvān eylemem	Gazel/7		-.--/-.--/-.-- -/.-	
110a	<i>Fâik</i>	Yine şād olmak ister bu dil-i meksūri gördüñ mi Ümīd-i şihhāt eyler zaḥm-ı pür-nāsūri gördüñ mi	Gezer üftān u ḥayrān reh-güzār-ı yārda ammā 'Aceb bī-tāḫat olmuş Fâik-i mehcūri gördüñ mi	Gazel/5		.---/---/--- -/---	
110a	<i>Fâik</i>	Baḫtum neşāṭ-aver-i kām olmadı baña Sāğarda şarāb merām olmadı baña	Tā şubḫ olunca yāre niyāz eyledüm bu şeb Fâik dirig fetḫ-i kelām olmadı baña	Gazel/4		--./-./--- ./.-	
110a	<i>Ṭarzī</i>	'Aşık gözedür urmada her tīr-i nigāhı Sen şaḫla ḫaṭādan o cefā-keşi ilāhī	Ṭarzī göresün reşk ideler tevbe-perestān Ol mücrime kim mest-i 'aşḫ ola günāhı	Gazel/5		--./-./--- ./---	
110b	<i>Ṭarzī</i>	Bir nigāh-ı nīm-mest-i fitne-engiz eyledüñ Neyledüñ zālīm şikest-i cām-ı perhiz eyledüñ	Ablaḫ-ı mevzūn-ı ḥırām-ı kılkuñe Ṭarzī yine Ser-zemīn-i şī'ri cevlangāh-ı Şeb-diz eyledüñ	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
110b	<i>Ṭarzī</i>	Cilvesin ol naḫl-ı nāz ü mest şūr-engiz ider Bir ḥırāmı 'ālemi āşüb-ı rüstāhiz ider	Zāhidā zıkr itse Ṭarzī neşve-i cām-ı lebin Yārsuz bed olsa şikest-i kāse-i pür-hiz ider	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
110b- 111a	<i>Ḥaylī</i>	El tige urup ḫısm ile 'anbere nazār itdüñ Kaşduñ ben idüm anı şāhum siper itdüñ	Ḳocdurmaz idüñ çüñkü belüñ Ḥaylī-i zāra Ey serv niçün yoḫ yire ḫaddüñ kemer itdüñ	Gazel/5		--./-./--- ./---	
111a	<i>Ḥaylī</i>	Ġarḫ eyledi ḫun-āb-ı sirişküñ teni cānā Şimden geri sen ḫande bulursun beni cānā	Pervāne iken ḫādrini bil Ḥaylī-i zāruñ Mumlar yaḫasun bulmayasuñ sen anı cānā	Gazel/5		-.--/-.-- ./---	
111a	<i>Ḥaylī</i>	Teng-i sāğar-ı Cem gibi dilā şāf-derün ol Cām-ı mey-i nāb olmaz iseñ kāse-i ḫūn ol	Ey Ḥaylī gelür sözleri hep 'aḫla mülāyim Kim derse saña var ser-erbāb-ı cünün ol	Gazel/5		--./-./--- ./---	

111a-111b	<i>Naḥifî</i>	Sûz-i nâk olsa n'ola bülbülün avâzeleri İtdigi nağmede 'uşşâkdur ağâzeleri	Meşq-i 'aşq itmege var idi Naḥifî iḳbâl Bilse ḳadr-i hüneri 'aşrumuzuñ tâzeleri	Gazel/7		..-./..-./..- /..-	
111b	<i>Naḥifî</i>	Kimseler avare-i deşt-i melâmet olmasun Kimseler sermâye-i arâmı ğâret olmasun	Ol ḳadar amâdedür çâk-ı girîbân itmege Çeşm-i şühundan Naḥifî'ye işâret olmasun	Gazel/6		..-./..-./..- -./..-	
111b-112a	<i>Naḥifî</i>	Ġamuñla ḥasta yatur cân-ı müstemendüm gel Esîr-i 'aşḳını bîmâr iden efendüm gel	Kuluñ Naḥifî-i bîmâra bir devâ eyle Esîr-i 'aşḳını bîmâr iden efendüm gel	Gazel/5		..-./..-./..- /..-	
112a	<i>Fehîm</i>	Ben dilem çeşm-i bütân câm-ı şarâbumdur benüm Ġamze meyḥânemde bir mest-i ḥarâbumdur benüm	Büs idince dâmenin maḥşerde ol mâhum didi 'Ayb ḳılmañ kim Fehîm-i bî-ḥicâbumdur benüm	Gazel/9		..-./..-./..- -./..-	
112a-112b	<i>Fehîm</i>	Vâlih-i 'aşḳum cünün yâr-i ḳadimümdür benüm Şâh-ı sevdâ-leşkerüm Mecnûn nedimümdür benüm	Diye ḥâkümde görüp düd-ı dilüm bir gün o mâh Nev-şüküfte sünbül-i kabr-i Fehîm'ümḍür benüm	Gazel/5		..-./..-./..- -./..-	
112b	<i>Fehîm</i>	Nâme-i dehri temâşâ itdüm imlâsı ğalaḫ Nükte-i ye'si şaḥîḥü'l-ḥaḫ temennâsı ğalaḫ	Şoḫbet-i ma'nâda olsun mı Fehimâ'ya nazîr Bir iki bî-hüde güy ü şî'r ü inşâsı ğalaḫ	Gazel/5		..-./..-./..- -./..-	
112b	<i>Fâ'iz</i>	Görmezüz ḥayli zamandır seni ülfet bu mıdır Ey gül-i baĝ-ı vefâ büy-ı ḥaḳîḳat bu mıdır	Merḥamet eyle didüm ḥançer yine itdi nigâh Fâ'izâ raḥm-ı dil-i zâra işâret bu mıdır	Gazel/5		..-./..-./..- -./..-	
112b-113a	<i>Fâ'iz</i>	Teşrifüñle ḥânemi reşk-i irem eyle Aĝlatma beni iki gözüm gel kerem eyle	Ġânün-ı belâgatde yine naḳış-ḫırâz ol Ümmi-yi ḥâme-i ḥoş-leḫçe-i Fâ'iz naĝam eyle	Gazel/5		..-./..-./..- /..-	

113a	<i>Fā'iz</i>	Görmedüm çün şüret-i ümmîdi bir âyinede Kâlmadı naqş-ı emel pâk oldı levh-i sîned	Pâdişâh-ı vakt olur Fā'iz kim alsa dūşına Bir 'aceb hâlet var ancak hırka-i peşminede	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
113a	<i>Şâbit</i>	Neylesem ben de dil-i hasteye bilmem ne etsen Zehr ise işledemez zaħmuma merhem itsem	Bu hārâbâtda Şâbit olamam sultânüm Dil-i virânemi yapsan da yıkılsam gitsem	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
113b	<i>Şâbit</i>	Çıkup bir kuşca cân ile gider qor lânesin bülbül 'Âdū-yı hâre vir güllerün bir dânesin bülbül	N'ola meyhâne-i gülzârda keyfin yetiştürse Gülün Şâbit gibi leb-riz idüp peymânesin bülbül	Gazel/5		..--/..--/..-- -	
113b	<i>Râsih</i>	Süzme çeşmün gelmesin müjgân müjgân üstüne Urma zaħm-ı sîneme peykân peykân üstüne	Hem mey içmez hem güzel sevmez dimişler haqqına Eylemişler Râsih'e bühtân bühtân üstüne	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/.-	
113b	<i>Râsih</i>	Şehâ tâ sende vardur bu merîd-i ebrūvân at tut Bulunmaz her zamanda böyle bir tîr-i kemân at tut	Bir elde cām-ı mey tut bir elün at gerdan-ı yâre Bu zevk ü şevk ile Râsih cihânda bir zamân at tut	Gazel/3		..--/..--/..-- -/..--	
113b- 114a	<i>Neşâti Dede</i>	Gâhî ki gelüp bezme ol yâr küşâde Meclisde olur şad dil-i ğam-hâr küşâde	Olsa yarâşur bülbül-i pür-şevk Neşâti Olmağda yine gül gibi dildâr küşâde	Gazel/5		--/..--/..-- ./..--	
114a	<i>Neşâti Dede</i>	Olursa bâ'is-i tündi şarâb-ı nâb saña Bağınca lerce tutar çeşm-i afitâb saña	Neşâtiyâ ne bu feryâd iderse ger dilber Nedür sükütndan özge daği cevâb saña	Gazel/5		..--/..--/..-- /..--	
114a	<i>Mezâki</i>	Cânâ ne 'aceb böyle bu ğam-h'ârı unutduñ Var ise meger itdügiñ kararını unutduñ	Bu bende-i efkende-i dîrinen iken dil Hayfâ ki Mezâki-i dil-efkârı unutduñ	Gazel/5		--/..--/..-- ./..--	
114b	<i>Mezâki</i>	Yârsuz 'aşık-ı ğam-ğinde meserret mi olur Rûhsuz ten-i fersüdede râhat mı olur	Bî-bahâ olsa Mezâki n'ola bu nazm-ı terün Böyle silk-i dürr-i şeh-dâneye kıymet mi olur	Gazel/5		..--/..--/..-- /..--	

114b	' <i>Āzim</i>	Olmasın hāne ber-endāz-ı hüsn seyl gibi Olamaz kāmer sen menzīl-i dil-i mīl gibi	Hāşılı zühd-i hevā hüsn-i kām olıcağ Şiklet-i tācdur taħmīl gibi	Gazel/5		..-./..-./..- /..-	
114b	' <i>Āzim</i>	Kerīm-i ihtilāṭ-ı nīk ü bed ol peri-veş budur Rüşen-nehār-ı āyīne-ṭab' ol ki iş budur	Dīvāne var 'Āzim semt-i tecrid ol Ey hoş-mend-i şive-i danā-meniş budur	Gazel/4		..-./..-./..- -./..-	
115a	<i>Sa'id</i>	Hüsn-i zībāsın naqş iden naqkâş ne yāhu Āhū gözlerinüñ müjgānla ol kâş ne yāhu	Vefā ma'mūl ider Sa'id senden efendüm Ol leb-i şirini eyle pür-çiniñe yāhu	Gazel/4		--./..-./..- ./..-	
115a	<i>Sa'id</i>	Küy-i yāre varmağa ağıyardan nevbet mi var Leb-i la'lüñ būs itmege ğamzeden nevbet mi var	'Acabā luṭf ider mi o serv-i hürāmānum Ey Sa'idī vaşl-ı yāre irmege şüphen mi var	Gazel/5		..-./..-./..- -./..-	
115a	<i>Sālim</i>	Bendesin gün yüzlü sulṭānum bilür bilmezlenür Zerresin hürşid-i raḥşānum bilür bilmezlenür	Virmez anıñcün zebān-ı hāhişe Sālim rehā Dilde rāz-ı 'aşkı cānānum bilür bilmezlenür	Gazel/5		..-./..-./..- -./..-	
115b	<i>Selīm</i>	Ne ğeşt-i bāğ ne seyr-i hişāra çekmekdür Murād o servi hemān bir kenāre çekmekdür	Ġarazım қаṭarāt-ı sirişki dökmeğden Selīm o kebk-i hürāmı şikāre çekmekdür	Gazel/5		..-./..-./..- /..-	
115b	<i>Rezmī</i>	Bu çarḥ-ı sifle-perver ehl-i ṭab'a cūd göstermez Metā'-ı ma'rifet güyā ziyāndur sūd göstermez	N'ola āteş-eşer olsa sevād-i şiri Rezmī'nüñ Derünü hāne-i āteşdür ammā dūd göstermez	Gazel/5		..-./..-./..- -./..-	<i>Ez Güfte-i Bahadır Girāy Hān Medarü'l Hāc Selīm Girāy Hān</i>

115b-116a	<i>Rāmi</i>	Biz ol ‘aşıklaruz kim dāğımız merhem kabul itmez O gül-zāruñ ki āteşdür gülü şebnem kabul itmez	Gül-rengin-i ruhsarı o naḥl-ı gülşen-i ḥüsnüñ O deñlü nāzik ü terdür ki Rāmī şem kabul itmez	Gazel/5		.---/---/--- -/---	<i>Rāmī Paşā</i>
116a	<i>Rāmi</i>	Ey peri-veş ben dimem ünsiyetüñ kimlerledür Kendüñ inşāf eyleyüp baḡ ülfetüñ kimlerledür	Hem-dem-i āh-ı felek-res hem-nişini rüz-ı tāb Se nde fakr it Rāmī-i bī-ṭākatuñ kimlerledür	Gazel/5		.---/---/--- -/---	<i>Rāmī Paşā</i>
116a	<i>Rāmi</i>	Ḥayāl-i la’l-i nābuñ cām-ı çeşm-i terde ḳalmışdur Ḥumār-ı bezm nüşā-nüş-ı vaşluñ serde ḳalmışdur	Mücevher tāc-ı devlet kimseye sūd itmez ey Rāmī Bunca şāh-ı cihānuñ çeşmi ol efserde ḳalmışdur	Gazel/5		.---/---/--- -/---	<i>Rāmī Paşā</i>
116a-116b	<i>Lütfi</i>	Baḥr-i ‘aşkuñ nüş itdük telḥ-i zehr-ābını Ḳalması ümmid-i sāḥil böyle döker dābını	Lütfi-i eşkiste-ḳalbüñ dādın almaz mı Ḥüdā Yerde ḳor mı derd-mendüñ āh-ı āteş-tābını	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -/-.--	<i>Bekdāş Paşāzāde Lütfi Beg</i>
116b	<i>Lütfi</i>	İtmedi ol mest-i cām naḥveti ibrām-ı rām Olmadı şayd-ı hümā-yı tāze-bü iḳdām-ı dām	Leşker-i ḡamdan ḥalāş olurdu Lütfi ḥāsılı Penbe-i ḥışn-ı ümide virse istiḥkām-ı kām	Gazel/5			<i>Lütfi Ağā</i>
116b	<i>‘Alī</i>	Bilseñ ol şūḥ-ı cefā-cü mihribān olmaz mı ḥiç ‘Aşık-ı nā-kāmlarda kāmrān olmaz mı ḥiç	Bir gün ey ‘Alī metā’-ı tengnā-yı vuşlatı Rüz-ı bāzār-ı vefāda rāyegān olmaz mı ḥiç	Gazel/5			
116b-117a	<i>Şadri</i>	Bu meykedenüñ riṭl-ı girānu çekilür mi Bir luṭfına biñ ḳahr-ı nihānu çekilür mi	Ber-şoḥbet olursa o cefā-cü ile Şadri Aḡyār-ı ḥaruñ bār-ı girānu çekilür mi	Gazel/6		-.--/-.--/-.-- -/-.--	
117a	<i>Şabri</i>	Āh u zār itdüklerüm taḥrīr idermiş yek-be-yek Defter eylermiş benüm cürm-i günāhum ol melek	Şāh-ı ḡam-ı mülk-i dile çekmezden evvel ‘askeri Şu’le-i meyden aña Şabri ḳalem çekmek gerek	Gazel/5		-.--/-.--/-.-- -.--/-.--	

117a	<i>Riyāzī</i>	Getürdüñ cāna bŷy-i sŷnbŷlŷñ ey bād hoş geldŷñ Muķīm-i köşe-i hicrānı kılduñ yād hoş geldŷñ	Riyāzī dün buluştuk bī-sŷtŷnda rŷñ-ı Ferhāda Didi ey ‘aşıķ-ı hem-derd-i māder-zād hoş geldŷñ	Gazel/5		---/---/--- -/---	
117b	<i>Gŷftī</i>	Destŷñde kadeh ey bŷt-i mey-nŷş görŷnsŷn Ol pāre-i elmās-ı la’l-i pŷş görŷnsŷn	Ahŷvālŷñi eyle gile-mendāne hikāyet Gŷftī-i leb-i ŷekve yine hāmŷş görŷnsŷn	Gazel/5		--./--./-- ./--	
117b	<i>Manṭıķī</i>	ŷem’-i bezm arturmasun pervāneler germiyyetin Rŷzgār eyler perīŷān ķorķarın cem’iyyetin	Manṭıķī ‘ālemde yok bŷy-ı haķıķatden eŷer Beñzer eczā-yı vŷcŷduñ aldılar hāŷiyyetin	Gazel/5		--./--./-- -/--	
117b- 118a	<i>Ķādrī</i>	Benŷm ‘ıŷķ ehline ‘ālemde ŷstād Ne Mecnŷndur benŷm yanumda Ferhād	Yeter cevrum dimiŷsen Ķādrī’ye Elŷñden hey vefāsuz dād-ı feryād	Gazel/5		---/---/---	
118a	<i>‘Amrī</i>	Nigārumdan hezārān dād-ı feryād Ki itmez bu dili ğam-ķini ŷād	Daħı bu serv-i ķadde bende olmaz Eger ‘Amrī olursa bundan āzād	Gazel/5		---/---/---	
118a	<i>ŷehri</i>	Yine hem-ŷoħbet-i cānāne olsam Mey-i nezzāreden mestāne olsam	Olur lezzet-ŷinās-ı āŷñiāyı Mezāķ-ı ŷehri’den bigāne olsam	Gazel/7		---/---/---	
118b	<i>Ṭıybī</i>	Ĝam naĝme-i sŷrŷrda mŷdĝam degil midŷr Dehriñ tamām ŷŷrīde-i mātem degil midŷr	Ṭıybī ŷmmīd-i raħmet-i raħmāna dir hemān Ol cŷmleden ‘ibādına erħam degil midŷr	Gazel/6		--./--./-- ./--	
118b	<i>Medħī</i>	Rŷze-i ŷitā ŷavm-ı nevā-cāna eriŷdi ŷevvāl ŷŷmīd-i dilde ŷitābāna eriŷdi	Terķiyle Hŷdā ĝonce-i iķbāl-i ŷafā ki Medħī bu du‘ā’ mevsīm-i ŷādāna eriŷdi	Gazel/5		--./--./-- ./--	
118b- 119a	<i>Nādīrī</i>	Hāṭıruñdan çıķmasun senden ŷzŷm meħcŷr olan Olmasun bārī ĝŷñŷlden dŷr ĝzden dŷr olan	Fırķat-i eyyāmı ‘aceb geldi yetiŷdi Nādīrī Tīz irŷrmŷş derd-i hicre vuŷlata maĝrŷr olan	Gazel/5		--./--./-- -/--	

119a	Şināsī	Ol leyl-i şubhuñ vuşlatı māmül degüldür Ey dil koy mecnunluđu ma'ķül degüldür	Bilmezlık ile itme Şināsīye tecāhül Ma'lüm ol ķuluñ olduđu meĉhül degüldür	Gazel/5		--./-./-- ./-.-	
119a	Veysī	Bezmi-ikbālīñi tād eylesesün dirse felek Kışı yakdıđu ĉerāğ üstüne pervāne gerek	Şāh-ı ğam mülk-i dil-i Veysīye 'asker ĉekicek Her řarafdan yetiřür na'ra-i en'nasaratü'l-lek	Gazel/5		..-./... /.../..-	
119a- 119b	Füzünī	Ne ğülsün bülbül-i destān-serāy vuşlatuñ kimdür Ne servisin hem-sāye-dār-ı ülfetuñ kimdür	Dil-i murğ-ı Füzünī şaydına bāl ü per açmıřsun Kimüñ ķolunda pervāzuñ şikāre rağbetüñ kimedür	Gazel/5		.../... /.../...-	
119b	<i>Deroiř</i> <i>Ĥandī</i>	Ķoyma āğı bir dem elüñden kem iř budur Nüř-ı řarāb nāb ide ğör Cem-meniř budur	Cevre taĥammül eyle reh-i vařl-ı yārda Ĥandī meyān-ı 'aşķda hemān serzeniř budur	Gazel/5			
119b- 120a	Rāğīb	Süzüř-i ğār-ı ğam-ı dil āteř seyyālemiz Gerdiř-i sāğar o bezme řu'le cevvēlemiz	Olmasa kām-ı dile baĥt-ı siyāhum sürme-pāř Rāğībā bī-dār iderdi ĉeřm-i nāri nālemiz	Gazel/7			
120a	Şākīb	Pāyāne irmedi ğam-ı hicrān dōğünmedi 'Ömrüm dōğündü firķat-i cānān dōğünmedi	Şākīb dōğündü germ-i ülfet o řühla Ammā zebān-ı dırāz-ı yārān dōğünmedi	Gazel/5			
120a	<i>Māhir</i>	Ne cām-ı Cem'de ne mir'āt-ı İskender'de ķalmıřdur Ķöñül fikr-i viřāl-i yār-i sīmīn-berde ķalmıřdur	Dirīğā va'd-i kemmün itmede erbāb-ı devlet hep Hemān bī-hüde Māhir böyle ĥuřk-terde ķalmıřdur	Gazel/5		.../.../..- -./...-	
120a- 120b	<i>Belīğ</i>	Hāle-i āğüşum ey meh cāme cevāb itdüñ bu řeb Ĥānumān-ı düřmeni bir ĥoř řarāb itdüñ bu řeb	Nüřha-i mecmü'a-i dilden Belīğā aferīn Bir ĥoř-āyende ğazel kim intihāb itdüñ bu řeb	Gazel/5		-.../.../..- -./-.-	
120b	<i>Leysā</i>	Ürulmuř ĥanĉer-i ser-tiz ĉeřm-i yāre besbelli Dil-i mecrüh açılmaz baña ammā yāre besbelli	'Adü-yı nāmi Leysā 'ařık-ı řadık kıyāsın itmiř Ķocalmıř zoruyla yoķdur mecāl inkāra besbelli	Gazel/4		.../.../..- -./...-	
120b	<i>Fā'iz</i>	Okusam nařar-ı fende māh-ı 'ıyd mařlubdur Şarāb-ı řevķ ile cām-ı dili leb-ā-lebdür	İden bu demde beni mest ey Fā'iz Şarāb-ı la'l-i lebiyle o sīm-i ğabğabdur	Gazel/5		.../.../...- /..-	

120b-121a	-	Her haqq-ı nā-şinās ādemle ūlfete tevbe Her serd-ṭabi'at ile germiyyete tevbe	İnsāna tabāsbuş yetişür māye-i zillet Ey ḥāce müdārā didigün şan'ata tevbe	Gazel/5			Kefe Nā'ibi Ḥüseyn Efendi
121a	Ġalib	Beni şahrāda bir āhū görüp kâşuñ kemān itdi Derūnum tūr-i müjganı 'aceb şayd u nişān itdi	Şikāyet itme ey dil zaḥm-ı tīg-i müje-i dostdan Saña Ġalib ne itdi ise o çeşm-i ḥun-feşān itdi	Gazel/5			Li-Muḥarrir
121a	Ġalib	Dost odur kim dostunuñ cevri ü cefāsı bir gelür Vezin-i ūlfette aña şayf ü şitā bir gelür	Fi'l-ḥaḳīkat Ġalibā erbāb-ı terkiñ nefsüne Denide ger telḥ ü şirenün ğudāsı bir gelür	Gazel/5		-.--/-.--/-. .--/-.--	Li-Muḥarrir
121a-121b	Ġalib	Kaşı yā merdüm-i çeşminün müjesi tīre-līz Kılıcı merd-i şücā'nuñ kınu şemşir-līz	Ne kadar pest-i gedā isek ayā Ġalib-i zār Ümerā-yı şu'araya ğazelün mīr-līz	Gazel/5			Velehu
121b	Ġalib	Gülīstān-ı cemālün şem iden şem ḳabul itmez Yañāğumu gül-'izār üzre terī şebnem ḳabul itmez	Nihālinün ğamamuñdur ola tenzīr mażmūnı Anuñ eş'ār-ı feyzi Ġalibā hem-dem ḳabul itmez	Gazel/5			Velehu
121b	Ġalib	Tā ḥarāb olmaya hicrūñ nice me'mūr olam Beyt-i mi'mār-ı vaşıldan nice mehcūr olam	Bildirür ma'rifet erbābını her ḳande ise Ġalibā böyle ğazelle nice mestūr olam	Gazel/4			Velehu
121b	-	Ḳande kim rast-rev ḳadd-i civānān görünür 'Ayineme bŷy-i elf hemze'-i ... görünür	-				Velehu

122b	-	Diñle gül-i kelâm Mü'mine selâm Bizde darü'l- İslâm ‘Askere imâm Ne güzel uymuş	Zer-kerde zer zer Bî-dere der der Tıraşa berber ‘Aşıkā dilber Ne güzel uymuş	-			
122b- 123a- 123b		Dilber sevsem aşlā yakın olamam Ağā olsam hiçbir menhub alamam Hem-aqrāndan daḥī geri qalamam Var ... yaylasında yat dirler	Şaşdum kaldum kaḅı kâra yapışsam Bilmem felegi mi dürüb çekişsem Meger tekkelerde tahta yapışsam Ayaḅını denk aluben it dirler	-			

EK 2.Orjinal Varaklar

114

درویش خندی
 شوق مولانا ایلده نشین ایلرسله
 فیض هام عشقلمت خیر ایلرسله
 نور شمشاد فیضید فرزان کرد ایلر
 اول سبک بودل پراضطر ایلرسله
 تکلیه کاه غمده سیرایت و ندر ایلر
 آتش نورد عشقده کباب ایلرسله
 درد ایلد پزایغ قلشن سینیه سوزان
 مولوی وش یوسه بهر نه قباد ایلرسله
 مجلس عناقده ناهد و نزار کنار
 اولسه بزاز سرازده کر فیض ایلرسله
 نوزمین طمر زخاصیه و اول فخر
 کوش ایلد بو نظم بلکشمین ایلرسله

قبر علی اندری
 صفت کرمیم اختیار نده قباد ایلرسله
 ناله بنده الوب پراضطر ایلرسله
 سینیه کومل صلی قیولا نا کیم
 کرسن هتکلمه نده دل نشین ایلرسله
 بزم اهل عشقده بیکانه یوقه نشین
 اشنا یا ازل بزم و ش باب ایلرسله
 ایلوب روح مقدس یاد بیان المست
 دور سوزانخ اولسینج دره مختل
 هجود مرویش آدور فیض ایلرسله
 قهری وش ستم کوی یاره عزیم ایلرسله
 شوقله طوره بر کده هم پرشت ایلرسله

ناظم
 فراق بزم وصل یاده تا کیم مبتلادری
 درون عاشق شورید دل شش برصد دری
 اکبریم صور تابر قالب بیر وحدت
 ولکن ستر نفع روصه دائم اشنادری
 عجبی و لسه زرد ولاغر و خالی در کدائم
 ریاضت شش مریدها نقاه اولیادری
سبک
 نوله سوزانخ سوزانخ اولسینج دره مختل
 نمود ازل بر باغ اسر باب فنا دری
 صفاها و عسراق کوی تر عشاقه منقل
 محصل دور بین دست ارباب فنا دری
 مقیم ضانقاه مولوی اولسه نوله دائم
 کمر بسته غلام بادشاه اتقیادری
 عجبی مرده دلر بولسه بجا صیت صدای
 که زیر ناظم صور سرفیل صفادری

زهنی
 بیضه طغرای دولتدر کلاه مولوی
 توره شهره غریبتدر کلاه مولوی
 ایلش برداخته ضراط صنع معرفت
 قالب دستار رفعتدر کلاه مولوی
 شمع قریب الهیدت فروزان دائم
 شعله شمع هدا بنددر کلاه مولوی
 شوقله کر کندر بزم طلبده متص
 ساغر صهبای وحدتدر کلاه مولوی
 ایلر قید اضا فت جوهر جان تبا
 کلمه قند هدا بنددر کلاه مولوی
 لا بد ایلر مالک دلبهیم مصر اعتبار
 ها و ک آکسرتدر کلاه مولوی
 مصر نسیم مخفی صیولاسنه صد نقش
 زهنیا فانوس هفتدر کلاه مولوی

۱۱۰

عاریف
 سحری کریمه ایله ناله شکیبایه لم
 کججه کوندرالم فرقی تقریرایه لم
 رخ زرد اوزره ایروب خون سرکریزات
 حالنر خامه سزکان ایلم تحریرایه لم
 نر لسان وصفنه قادر نر زبان خامه
 رنجش در درونه نیجه تعبیرایه لم
 دوش داردی وصال اولم یقین چاره غا
 خسته محنت هجرانه نر تدبیرایه لم
 صدر زینانه تننا کارایدیکه بلده
 عارفک آیت اهل اصنی نفسیرایه لم
 اکمش کرد هضم اولمغه نالایق ایکن
 ابن عتبا دمی اوذاته نیجه نظیرایه لم

ثابت
 میفروشه بینه بر نذکن تحریرایه لم
 وجه تحریرایله عالم شکیبایه لم
 یوقفه در کاغذ دل اشکله آخاریه
 مهره داغ ایلم شفاف قلک کیرایه لم
 یار اغیار فسوس سازه کتوردوب زمه
 او بری طلعتی شیطانه ایلم تحذیرایه لم
 مچت روی ولسی یاری کجوب جملده
 صوت منکم یه کل کبی تصویرایه لم
 یوقدم نیضنی بارک مرص هجرانه
 زرویر کشریت دینار ایلم تدبیرایه لم
 حرم سینه ده مقلندک غیرم عشقک
 نیجه داغ عم ایلم باینی سر سیرایه لم
 ثابت عارف افندکته ایروب بیرونک
 بتساق اهسته رو هامه یه تشبیرایه لم

وصدی
 دل و سوزم انک زلفنه طول امل الدم
 ازاده ایکن زوقه دکشم کسل الدم
 سر نالغم شهاد در زلفی باشده
 بن سوکه عشق جویانند تل الدم
 ساقبک الن اوبدم اولو شیخ غایب
 الکرایغن اوبدوی ادمت ال الدم
 ای تبرین سینه کوزشک ایدک لیب
 جوق کورمکه انی بکا که جانه بدل الدم
 ایل دوکله برین جوزدی بن ادم لعلین
 کان اچدک غم و کسیر که بن ماهصل الدم
 و بره م یولنده نقد دل جان عز برم
 یوسف کبی بر مثل بولنر کوزل الدم
 تسلیم امر باب سخن شعره و حدک
 میدان معانی بولونر بی جدل الدم

نالی
 نقد دی دلداره ویروب ماهصل الدم
 بازار مجتهد غم بی کسل الدم
 بر وجهلم تعبیرایه م ذوق خیالین
 اغوشه بو شبنوباید برانجه بل الدم
 قربانی ترکه اولدیجک تنده کجانده
 هر برینی بر تیر قضا یه بدل الدم
 صید ایدکی همایی دل اول طره لرا تا
 حالک کبی روانه دام خیل الدم
 فتح اولدی کلید در کنجیده بختم
 زلف سیرمکده بر ایکی تل الدم
 اوبدم ایانمی میکنده بر معاندنه
 شیخ الحرام کعبه عرفاند ال الدم
 وجدینک اعتر نالکلیا نکتبه ورائند
 تعبیری شعورانه بر اعدا غزل الدم

منه انتم ای ویروب ماهصل الدم
 کاغذله یوقفه بینه بر نذکن
 زبون او کرم زلفنه طول امل الدم
 چون حالنر خامه سزکان ایلم
 قتی نولر دوقرا غم بیرونک
 در دنیا بر موش کجوب کیرایه
 چش ترن کجوب کیرایه
 چشیر مراه سینه لایق شکیبایه

۱۱۶

تتله نثار غم دکل مصموده طهار
ضراب اولسه نثار غم دکل مصموده طهار
مقامک بیت معور اوله اوله ویرا انصکم
خطا ایتدم او صولت ظالمه فتولای بن ویردم
کوردی صون رشکم جسم زارم تازه داغ اکثر
کلای غم سنده بر پیمان ویر صهبای بن ویردم
یینه بند ایدرسن آزمايش کار تانیری
سکای دود دل بوسوز اتش زلی بن ویردم
تکا یوا یلشیر بوز منده غیر بلر اتقا
بور نکین شعله فایق صورت معنای بن ویردم
متاع عشقکه نقد دل خیدای بن ویردم
غریور حسنی که اهای هر جای بن ویردم
دها نکه یاد اولدو ایلدم توصیف اندامک
بلختر کن بو بیت صبرم معنای بن ویردم
محلدره چاک چاک اتسک دل مجرومی بر ا
اک اوله تنگه شمشیر استغنی بن ویردم

تتله نثار غم دکل مصموده طهار
ضراب اولسه نثار غم دکل مصموده طهار
مقامک بیت معور اوله اوله ویرا انصکم
خطا ایتدم او صولت ظالمه فتولای بن ویردم
کوردی صون رشکم جسم زارم تازه داغ اکثر
کلای غم سنده بر پیمان ویر صهبای بن ویردم
یینه بند ایدرسن آزمايش کار تانیری
سکای دود دل بوسوز اتش زلی بن ویردم
تکا یوا یلشیر بوز منده غیر بلر اتقا
بور نکین شعله فایق صورت معنای بن ویردم
متاع عشقکه نقد دل خیدای بن ویردم
غریور حسنی که اهای هر جای بن ویردم
دها نکه یاد اولدو ایلدم توصیف اندامک
بلختر کن بو بیت صبرم معنای بن ویردم
محلدره چاک چاک اتسک دل مجرومی بر ا
اک اوله تنگه شمشیر استغنی بن ویردم

صبر نخل بوسن کریم برجا اختیار مله صقین
سبل سرو انداز اسک بيقرار مله صقین
تیرا هم زره انجلی کجری زال جبرج
غافل اوله ناوله جوتن کدار مله صقین
انتهن اهرم غزال سهره صالشر کند
تجیم بندن کل کند تا بدار مله صقین
قبرم چشم حقارتله نظر قلم سکا
خواب بیهموس بر برهاک مزار مله صقین
برکون اوج فتنه صبر ایبر دل سر غنه
شاهباز زلف مال افشان بار مله صقین
نور دیدم اهی المه غبار مله صقین
سرونازم تند باراه وزار مله صقین
کوه بن تا شیر این شاید دیو آه ایلیم
نوجوانم ناله بی اختیار مله صقین

تتله نثار غم دکل مصموده طهار
ضراب اولسه نثار غم دکل مصموده طهار
مقامک بیت معور اوله اوله ویرا انصکم
خطا ایتدم او صولت ظالمه فتولای بن ویردم
کوردی صون رشکم جسم زارم تازه داغ اکثر
کلای غم سنده بر پیمان ویر صهبای بن ویردم
یینه بند ایدرسن آزمايش کار تانیری
سکای دود دل بوسوز اتش زلی بن ویردم
تکا یوا یلشیر بوز منده غیر بلر اتقا
بور نکین شعله فایق صورت معنای بن ویردم
متاع عشقکه نقد دل خیدای بن ویردم
غریور حسنی که اهای هر جای بن ویردم
دها نکه یاد اولدو ایلدم توصیف اندامک
بلختر کن بو بیت صبرم معنای بن ویردم
محلدره چاک چاک اتسک دل مجرومی بر ا
اک اوله تنگه شمشیر استغنی بن ویردم

۱۱۷ -

تتمه ای رحیمی هوس وصلت جانان اولانک
 نزهت خاطر رشک ارم اولمزده نولو
نظمه فایق اندک چرخ در صحنه بارغم اولمزده نولو
 قامت پیر کهن سالختم اولمزده نولو
فایق کلو سه خط رشک فسخه فغا او قنور
 بهار اولورسه اگر در س کلتا او قنور
 کولکله سوزش محمد فغا دکله شب
 دیار مختک اصرافی وار اذا او قنور
 حضور بادش کشور محبتسه
 اسامی بزم ادنای عاشقا او قنور
 مزلف اولدی اوصه مصحف همانده
 سواد حفظ رضی آیت دخت او قنور
 جواهر سخنگ در شمعن الذی فایق
 بوکونه نظم جوش آینه هر نیا او قنور

تتمه ای رحیمی هوس وصلت جانان اولانک
 نزهت خاطر رشک ارم اولمزده نولو
نظمه فایق اندک چرخ در صحنه بارغم اولمزده نولو
 قامت پیر کهن سالختم اولمزده نولو
حبتی زاده کلک سال کبی مشکین رقم اولمزده نولو
 می کشا بنده هر غنچه رقم اولمزده نولو
 باعث خنده کل لطف تم اولمزده نولو
 صرف نقایم کبیله نرم ایدک اول سیم قف
 کجیا کرکک ایلد متهم اولمزده نولو
 کرم دیکس محتاج اولنک ماه کیسی
 مایم مکتسبی پیش وکم اولمزده نولو
 نقش آرایشه دل بست اولان ساد کرک
 صرم خاطر بیت الصنم اولمزده نولو
 جوی و شراه تو واضع اولان کریمش
 کیدرک کرورش دهر بلیم اولمزده نولو

تتمه اسیر اولدم کند زلف یاره اختیار ایلد
 دل دیوانه بی سر ما بی سودای بن ویرم
 جملک جمعیتک دلداره یاد ایدم دیو صبر
 او بزم اریا بندهم ساغر صبر بای بن ویرم
طرب و نسال چشم پر هشت ناز و ستم اولمزده نولو
 آهوان جاده روتار رم اولمزده نولو
 استقامتله اولان خام صفت راست فغا
 بوسه چین لبهر غنچه رقم اولمزده نولو
 داغ داغ ایتدی دل آتش اولیم تنک
 ممک خام طبع بردرم اولمزده نولو
 ترک آسیر شرم خاریلدرین جو بلبل
 اول کل باغ صلاحته کم اولمزده نولو
 هسته ریخ خار می همیران اولنسه
 شربت لعل روان بخشیم اولمزده نولو

تتمه اسیر اولدم کند زلف یاره اختیار ایلد
 دل دیوانه بی سر ما بی سودای بن ویرم
 جملک جمعیتک دلداره یاد ایدم دیو صبر
 او بزم اریا بندهم ساغر صبر بای بن ویرم
طرب و نسال چشم پر هشت ناز و ستم اولمزده نولو
 آهوان جاده روتار رم اولمزده نولو
 استقامتله اولان خام صفت راست فغا
 بوسه چین لبهر غنچه رقم اولمزده نولو
 داغ داغ ایتدی دل آتش اولیم تنک
 ممک خام طبع بردرم اولمزده نولو
 ترک آسیر شرم خاریلدرین جو بلبل
 اول کل باغ صلاحته کم اولمزده نولو
 هسته ریخ خار می همیران اولنسه
 شربت لعل روان بخشیم اولمزده نولو

عصمت کلد کج هطک عا شفقک ناز اید مرسن
 میاندها اوجده پرواز اید مرسن
 کاهی کیلوب کوشند دیرا و لحظت مرسن
 شمد کیر مرسن شیوه یه آغاز اید مرسن
 بو طر ز بداهتک دل زار اید ای کل
 بو باغده بر بلبله دمساز اید مرسن
 کندک یکم مرسن بیلورم مشر یک ای دل
 نوش میبه آغاز اید بیکه آزار اید مرسن
 صدر و طل کران اولسه جگر عصمتی زار
 ساق آخ سن مست سوزان ز اید مرسن
 ظهر و خطی او شو شک صفاد کله ندر
 بهار موسی خاطر کشا دکل ندر
 زبان درازی شکوای ایتمیم اقا
 دیار غریبته دو شک قضا دکل ندر

تتمه رمدگشال غم انتظار صددمک
 غبار رهنکذک تو تیا دکل ندر
 گدا قدر سر و سامانی یوق طمع کارک
 قناعت اصل اولانیا شاد کله ندر
 بز مسلم اولسه سر کشته روز و شب لعی
 فلک دیدگری براسیا دکل ندر
شدی برک سمدک اولسه اگر بیرهن سکا
 یار کرا ندر ای کل نازک بدن سکا
 دیوانه اید اول کوزی جاد و صقین سنی
 بیکه کنه دیدم ای دل شورید بن سکا
 کل کل شهید غم غم بیدار که ایله کیم
 ایتدم فدا بوجان تنی جمله سکا
 در و فراق یار سنی ایتدین هلاک
 بر جاده ایله ای دل شورید بن سکا

تتمه رشری خندا نه ایستها هر صیدیکی
 زیراکم فائده یوق غیر د سکا
نابت بستر اولور سه برک کل یاسمن سکا
 رنجش رسا خارا اولور ای سپین سکا
 بر نور سیده سر و چنزار نار ایکن
 کیدر رضوت فتنه لری او کردن سکا
 کله زمان دولت حسن بدیجه
 عاشق اولوردی یوسف کلینهن سکا
 تروشمه شبنم اوستک کاهی خوشیده
 ای کل تخم ایله کومدر روشن سکا
 ثابت نه چاره قسمت روزازل بودی
 کلشن بکا و کوشه بیت الحزن سکا
ماه بو آب تاویلده ندم شمدر بن سکا
 سوز و ارمی ای سمن غنچه دهن سکا

تتمه اول ناز نین وجود شریفی فکا اید
 دوشنسه چمن سارایه مرسن سکا
 صراحت بقمه کور صرخ تابدار یکی
 عاشق اولورسن ای بت نور مرسن سکا
 رضاره خطا آورد دلداره بق کوهل
 لازمی غیر کلشن وغیری چمن سکا
 غم پنه مهوشا ایله کرم اختلاط ایکن
 ماهر کلور می خاطر میل وطن سکا
نابی سرشته انک کیم نور وار قلبنه کین ایله
 مصفا طینتاش طرف ابر سنده چین اولماز
 صلاوت مستکندر طبع زنبور اخترده
 مسدس خاتم کون حکا بک انکبین اولماز
 خیالی کلمده اتمز قرار آیدینه دلین
 زمین شوره ده کلشنه اولم دلشن اولماز

تقه سرشک چشمنه اهل نفاق که اعتقاد تیره
 اسانه بنا نکرده شرح آرا و مقبول اولاد
 اولورده که بے تعب شرب قماش مضرب آید
 در دنیا پاره مینای میوه درویدین اولاد
 میا چشم و ابروده نهانی گفت و کورده
 نه دکلو اولده بے وسوسه خاطر امین اولاد
 ایزه بیدار که بوی باطنیدر جلو ظاهرده
 انچو قشری هر ساره درونک داوین اولاد
 حروف نقطه دارند جنبینک اکله یوزاری
 که ننگ داغ منتد رها بولش چیل اولاد
 بیلین خاکستان بولدر رسوم شوع نازی
 کنارک دلبری نازکن اوله ناز نین اولاد
 جها عکس ارباب اولدین نم الیلین عارف
 زوالند لال مالک اندوه کین اولاد

تقه سزا تازه محکم یا بخر بیت نظر اردین
 بنای نظم نابی بویلیم بر نازک زمین اولاد
 انجامی بد نسرودیدر آغاز اید نلرک
 نقصا کھلقته دیدن لرین باز اید نلرک
 بر کون کلور که نازی اولور جها کور نیار
 اهل نیازه بکنو نله ناز اید نلرک
 چوق کور مشغو نگو نلغین اتکه زمانه
 زغم نجه جها رتبلر اهرار اید نلرک
 سودی ندر معامله کبر دن عجب
 شیطا کار بار نینم انیاز اید نلرک
 ایلر تکتیه بال و برین غیرت خدا
 نای جناب غیر بیلیم برواز اید نلرک
 بار کچدم اچلی غنچه دهانم دیدرک
 رتبه کلدی کلک شوع جها نم دیدرک

تقه پاینده باری بو قهر بیلیم روشن سمبارک
 قالمی امدت تاب تو انم دیدرک
 فقط پهل ورده اولاد تازه دم وصلنته
 باشقه برزوق قیر کجری زمانم دیدرک
 او برکع میاننی آلوب آغوشه
 سینه یر چکم او سینین نی جانم دیدرک
 یار سولیتدی بکا بوغزلی ای نابی
 سولیب سولیب ای تازه زبانم دیدرک
 هر دلبره دل و کیم بالادردیسونلر
 بر بادة نوش ایت که خطا دردیسونلر
 بر دوده اسپر اولکه اطبا و زمانه
 شایسته تدبیر و او دردیسونلر
 دوک نقد سرشک سر کوینه نکارک
 تا مدعیان سا که کد او دردیسونلر

تقه لحظ جگر و ناله کی اظهاره شتابیت
 تا کیم کابی برک و نوادر دیونلر
 عبیر کیمی آشفته شو باجه اول
 نابی سکا تا اهل ریادر دیونلر
 خون دلمی غنچه جام ایلدی بلبل
 بزم کل نالیله تمام ایلدی بلبل
 هر ناله ده بر نخل کله قوندری صفاد
 هر نغمه ده تبدیل مقام ایلدی بلبل
 کھواره سین کرجه نیم ایلدی تحریک
 اما که کلم خوابی صرام ایلدی بلبل
 ایتدی سوزیدم آغوشه مشکو هجر
 مست اولغیله خط کلام ایلدی بلبل
 دونه کلدی صبا صحن چمنه دیدی نای
 خاک رد کتوره سلام ایلدی بلبل

نابی

چون کور شود ز زوالی بنی بقدر اولنلرک
هنکام فرستند دل آزار اولنلرک
ز لنگه قرار ایله اگر صباغ اولور صد
کو تاج اولور میان ستمکار اولنلرک
صا بون پند ایتمز انز جوت طبعنه
اصلی زنی جیبت مردار اولنلرک
وابسته در امور مکاف غیرتم
بدکار و بی پروت مکار اولنلرک
سو کندی هب بخلف وعدهین حل فرد
ایمانی چین وعدده بسیار اولنلرک
و پرسون خدا هوایه غبار وجودنی
نای در و راهل و له بار اولنلرک
دلی نه نائل ذوق وصال بار ایله بلکه
نه قائل الم کنج انتظار ایله بلکه

تتمه

رجای وصله اول شاهین ضحال ایله
نه بر محل دیدر دک نه در کنار ایله بلکه
بزی منانه صوف رجایه اتدی بخت
نه صا قلدق غم عشقی نه اشکار ایله بلکه
برافت ایله نه سر گرم اولوب نه بوسه ایله
نه بر نهال بتر دک نه میوه دار ایله بلکه
کهی وصالن الوب کاهی بیم هجره نای
نه یارده کجه بیلرک نه اختیار ایله بلکه
ندر ای شوخ بوییه بوده غضب نولرک
مشربک دشمن ناز ایله کج نولرک
نه کیر سن آره یه یاره نیاز ایله کیه
قنای کیر یه صلعات ادب نولرک
جاصه خواب ایچره بر اقدک بنی ایله
دور مدک چاک اولیجی برده شب نولرک

تتمه

و بر محش سن طوبی لم رخصت آغوش وصال
وار معنه مجلس ایباره سبب نولرک
اولرک ای خاصه نابی قتی جو فکله خاموش
ینه ای زمین به پیرای طرب نولرک
اوزلرک رشته جان زلف بر کن دیرک
بوزلرک جیسر دل برک با سمن دیرک
نسیم سر هکدر ناز وجودم ایتمک خاک
عجب هوایره دوزدم چین چین دیرک
در رون نشین اوللک مرزکی ایلمدم اتلاف
تمی خزانیه دوندم سخن سخن دیرک
نه حاله صالدرکی طور کشتکی خواهی
صالدرک زلف نکاره رسن رسن دیرک
هوای زلف صندرم عنا نکش نابی
اولور سر بره دیر برهن دیرک

ول

شب تاریک فرقتد خلاصه فرستال و برهن
میان لجه هجره نه دوزنرک و صلت ال و برهن
طوشموشک تکدی غم خاطر دن کجراتا
بودر وهم که طالع هت ایتمز فوت ال و برهن
کوکله چک دست امیدرک که بیگه آبا عید اولته
بزمدم صبا یه ناز دن اول افت ال و برهن
بولنمز حلقه توهید و ش بریزم روحانی
بزج بو خانقاه غده هر محبت ال و برهن
هان تقلید ایله سا که فلاں سوز درونکدر
جنار آس هر اهل سوزه ای دل رفعت ال و برهن
مراد اوزره الوردق میوه چین نخل کام اول
ایر شمنز قامت کوتاه همت دولت ال و برهن
اوستغنا فرور ش چار سوی حسنه ای نای
متاع وصلنه جان نقدک و انسک قیبال و برهن

۱۴۰

تتمه بر ضرر شنبلیله ایدر بیکه خانه اقبال بست
 اهل درین سبیل اشک انکسارین کور میشود
 بر ضد نکه جا لکذا را هد رسر مایه سی
 بر بومیدانک نیچم جا بکسوارین کور میشود
 بر کون الیرو دست بستم جایکا هو یا بکاه
 بیعد مغرور صدر اعتبارین کور میشود
 کاسه در بوزه یہ تبدیل اولوزن مراد
 بزبونیکه نایباجوق باده ضواریه کور میشود
 پرواز کوی باره پرو بالزمی وار
 شالیسته وصال اولم جوقها لمزمی وار
 بزقند قند کشتکار صرم یاد
 از رشندن اولطف اوقبالزمی وار
 نایا بردها فی کبی القفات
 بلیم نیاز وصلتہ اهل لمزمی وار

تتمه ای تند خوندن بلیم ستر لعلک
 احکام غیب صورغه بر مالزمی وار
 نایه صرا بخیان بزه اتو غمی اعتبار
 اهل لمزمی وار
ول دیوانه الیلا آدمی زنجیر بسته لر
 دست اصوله بای هوایه کدسته لر
 کوتر مسون او فخط سخن مجلس خدا
 کالوده تخنخ اوله لفظ نشسته لر
 ضمند اوله اگر اتید عافیت
 هضم الیلمز دی وضع اطبا به هسته لر
 مرهم کبی یا بشمغ محتاجد کرم
 اولوز دست وعده الیله لشکستر
 نایه کر بیکه اگر ایلم لطفنی عصات
 عرض هریده کنه کندی دسته لر

تتمه کل هم آجلدی هم آرایش دستار اولر
 بلبل بختمر آید حی شیع میدر
 اولدی نار بجه عشقکه نرمان خانم دل
 چین زلفکده میدرسند میدربن میدر
 اولدر سر مایه حیثیت بکایم امید
 بیلمم ایلیچک هنده میدر کرم میدر
 خوان ناخوان اولوب آویزه کوشا اعیان
 نایباهر غزلک بولیم حوش آینه میدر
ول باغ دهرین هم خزان هم بارین کور میشود
 بز نشاطنده غنچه روز کاین کور میشود
 چوقده مغرور اولم کیم میخانه اقباله
 بز هزاران مست مغرورین خمارین کور میشود
 طوبیاه انکساره یا پیدار اولوز بینه
 عرصه جا هنر نیچم کین مصارین کور میشود

تتمه آتش بالا روایتی آلد ستار کسنگ
 بولیم آل ایتمک میدر دلداده که کار کسنگ
 غنچه لردا دستند به چار سوی قنبره
 غیر بلیرله قور قورم وار کز لو بازار کسنگ
 لبلرک بر می نیم انکار ایدرس عشق
 بادا اقرار دن بر جام انکار کسنگ
 اوله جوشان در دایلم شورا کیم
 دیکه فتنه قینا در چشم سیمه کار کسنگ
 ساده رولق وقتنک ویر چکن ای کسنگ
 خار زار اولوز دن اول صحن کلزار کسنگ
 نایبیا یا نسکه یا قلسکه شعله بول اول کسنگ
 دوشک بر دستار آل ایلم سر کار کسنگ
ول ذوق غم دلن میدر با غده می تند میدر
 نشو بلبلره میدر کلده می کلشنه میدر

ناف نوبهار اولدی صنون الموردی شلاقیل
 دوئدی مانندی صراحی سرور سا قیلره
 مسنی نازک اولقدر کم بسایه لب و عمل
 جاکل بوسه دیز روینده دوا قیل
 مسنی نازک نشه بخت اولقده دهر فقیه
 لعلی مسته حال غنبر فامی تر یا قیل
 زیر خاک خطره رو یک چشم و ایرد بر قرار
 محرز رویرسون خدایم بزل با قیلره
 ایتده امداد ایدر سکن دل آهنو گلره
 یا فسانه یوز سور راهن با ستم قیل
 دفع سرمای نکا سدن موثر عشقده
 بکزمز برش رحیمی سرعشا قیل
 رو صد مقصود اولان صورت کلدر زیبا
 واصل انقل اولان میل ایقنر افا قیل

وله سنی تبریح بدن اولغبار اتفاق اوز
 نه یا کم وار خلوص البته غایدر نفاق اوز
 سر پای جهان با زیچیه دست تقابلدر
 قرار ایتکه نه ممکن حال عالم بر ساق اوز
 دل بجز از ما کعبه تلمه تلمه شویله الفت کم
 و صلاک قلبه یک ذره بجان فراق اوز
 غبار و هشمت اولمز دامن صحرای وحدت
 سلام ایلر بو باغک کبکی بازه اشتیاق اوز
 نفاق آقاری بی کور کم نه دکلو تسلی تالیف
 دکل قابل اوله لفظله معنی وفاق اوز
 کورن اوغنیجی آغوش بیر اعد ای ناب
 کل تصویر در در جکلمش کهنه طاق اوز
وله ناراسته در سپهر ما نشات ایدر
 صاف اولما زادعاسه مصافات ایدر

تقه آلاش درد غمک اولمز نمی بینه
 هنگام صبح صدقن اثبات ایدر که ده
 نه صتم جنت امیدله درینده
 نفس ضبیت حقه مناجات ایدر سه ده
 اولما زیباده بیه شرفی نقص جها
 بازیده که پیاده نه می مات ایدر سه ده
 باری صفایله کجور روز کار نه
 زندان اگر اضاعت اوقات ایدر سه ده
 بر محنت جدید ایله یاد ایتمه در غرض
 صبرج دنی حقوقه مراعات ایدر سه ده
 اولما زبدل فوایت اوقات نابیا
 ایام اگر تلافی اوقات ایدر سه ده
وله بنی دلخسته کور و بچسکم کلیم
 به پنجه اوز اوضاع ستم کلیم

تقه ستم انصاف ایدر آفت بیکانه نواز
 غم ایله الفتک انسانه الم کلیم می
 طلب کامله بز بوخجه شتابان اولدر
 اوده آیا بنه برایکی قدم کلیم می
 ای روشن داعیه فکر دهان یاده
 عجبا خاطر بیک راه عدم کلیم می
 رایگان اولیم می بنه متاع مقصود
 نابیا قافله لطف و کرم کلیم می
 کل کلوب کیردی زنها لان چمن ساده لره
 فصل کلره یا قنتر ساده لر آزاده لره
 خنم زمستانه قیا جامه کی صغیر ک
 شبیه دن ساده لوات ایدر دی هو اباده لره
 کیره مزجیش کنه لشکر استغنا ده
 در زرد مرصت بولم مز موغنه ازاده لره

۱۳۳

تمه درین قلملمه باز سم روامهرونا بیا
 طاق سپهره بوغزل ابدار می
وله ایروب رفع کدر غلبه مسور او لمز بکدر
 خرابات ایچره لای میلیم معور او لمز بکدر
 کان آس انده کت مکشده قالمده یارک
 او بیخودن مثالی تیریم معور او لمز بکدر
 سبهره کشفه نینک انیمو در بوزده مهرم
 کل آس سر ستر بر زم ناسورا او لمز بکدر
 هلال الیر وجود عاشقی قریب وصال ایلم
 او مهر حسدن مانند سه دور او لمز بکدر
 بهارک زیر بار منت نوروزی اولمقدن
 صرارت دیدم آیام باهور او لمز بکدر
 بزده صفت فعال مجلسده بر بولتمز سه
 واروب سرد فتر هجرانه مسطوره او لمز بکدر

تمه فروغ نظلمه لبر بر ایروب دونبائی اکنایه
 مثال مهر عالمان مشهور او لمز بکدر
وله یا تشدر درون مقدمک انتظار ایلم
 شاخ چنار بنچیشور روز کار ایلم
 کله کچه نقد هوشمزدک صرف ایدر کبیر
 چوقدر بزم محاسبه مز روز کار ایلم
 دلبر لراولینچ خرابه یارک نیلیم
 کبر شمر کسه میکره یہ اضیاری ایلم
 کلچین کام اوزد وار بید روز کار ده
 کلکت باغ ایلیه بر کل عزار ایلم
 اولسون حرام جام محبت اوسته کیم
 نابے قناعت اتمه بوس کنار ایلم
وله دوات سمی کورد کچه اوشو هک میانه
 بر الیر عاشق ک تیر محبت استخوانند

تمه بد دعا ایتمک قییم آکر ای شیخ انجیق
 باغکله سبز ترجه تمکله صحت کلون
 در لار غیاری منقت نمک صحتدر
 بزده غیبت ایلم مجله لذت کلون
 پایمال اول غم هجرانه دیکدر نابے
 هرکام ایلوسه دعا کم کدر دولت کلون
وله رام ایلم نیاز ایلم اول شیو کار می
 شهباز دشت همدم الدم شکار می
 اول غیبار دلدن ایدرم شکایتی
 کورسم آکرم مساعده روز کار می
 اینسونی برک کل کتورن باده التفات
 پشت تکا درنده کورن شمسواری
 دلک کلیمر هلم سرشته امید
 ویریم صفای وصلته بن انتظار می

تمه حل عقد اهلی ذلیل اولسه پامال اولمن
 ناخنک اتمه بره رحیم قیل افتاده لره
 کاه مجموعه کبی قویینه قورکاه بقهر
 دل ویرن کیمه یا کلیمر علما زاده لره
 شوق رضا رن خوبان ایلم درای نایب
 خاصه یوز سور دیکم وراق جلال داده لره
وله او بری ایلم کلشنه دعوت کلون
 کلدن شوقی ایلم مجله زینت کلون
 قورقم توبه آبه دوشتر سن زاهد
 هلم هنتکام جمن موسم عشرت کلون
 آسیاب قدمک قاعده دور بودر
 سنه صبر ایلم بر از ساکده نوبت کلون
 لب ساقی ایلدر لذت ده صهبانک
 باده کیم اینه نمک اولیم لعنت کلون

۱۲۴

روى سیاہ واسطه رحمت اولغه
 صوى سیاہ خام سفید اولدی کواہ
 باران رحمت ایتمکه خاشاکه جرمى باک
 سبل برهاتر دلده قومز کرد اشتباه
 اقتید اولدر کناه اولم رضا و رحمت
 چشم سیاہ و زلف سیاہ ابروی سیاہ
 بویله مقالہ و بردی هارت اشید
 بوسوزون ایتمکه نابی شرمندہ یا الہ
 آزرده در اشید وصال ایلدیکدن
 آورده آغوش خیال ایلدیکدن
 اول غنچه ترجمه سنی ایلدی بر چین
 بلبل کی تفصیل مقال ایلدیکدن
 اغیاره ایدر کوشه ابرو ایله ایما
 جوین کورولبا اظہار مدلل ایلدیکدن

تغہ
 او کولسه نولم زخم درونی اهل دلک
 ککه زخمی ایندی نکه ناپذیر مرصدر
 خدنگی کلیدن ایلر کولده زخمی ظہور
 کل یویباغ غمک غنچه دن مقدر
 خیال نقش لب یاده کونے دلدارک
 بنان دلده غودا رساغر همدرد
 حقیقہ کورمه متاع کنایه ای نایه
 رورجکایه انک کعبه مکرر در
ول
 بحر سفید کلدی کم اولدی تم سیاہ
 عفو خدایه نسبتله بویله در کناه
 ایلر بیاض نامہ عشاقی نور عفو
 قالمز سیاہ مهره مقابل این ماه
 کسم اقتیدی رحمت حقدن کنایه ایله
 محو ایلدیکه تیره شبی نور صبحکاه

تغہ
 فلاطون اولمده ممکنی مجنون اولمق ادم
 او شوخک سیدن زنجیر کوردیکه بانده
 اولور دل جلوه کاه داغ هست لاله شکر کاه
 مرکب نقطه سن کوردیکه لعل دلستانده
 صریر خاشاکه صرف ریز اولدی اوراقه
 اولور نالان و کریان خاصه دست یامانده
 کویک سودای چین کاکلیله بر دوات اولدی
 ایدر دم که نایه عرض مقبول اولمده
 جو دیار یاسه اولیله دکلر که دکلر ممکن اولم
 اه وزار اولیله دکلر که دکلر ممکن اولم
 شوق تشریفک ایله کوشه غمخانه مزه
 انتظار اولیله دکلر که دکلر ممکن اولم
 سکا باز چچ جرمی نیجه تفریب ایدیم
 روزکاه اولیله دکلر که دکلر ممکن اولم

تغہ
 شکس اینسم ستمدن دخی افزو ایلر
 یادگار اولیله دکلر که دکلر ممکن اولم
 وصل ایچون ترک نیازیتمدیکیم کولمده
 خا و خا اولیله دکلر که دکلر ممکن اولم
 کلن نکه ایتدی قاشاسی بنی و صیبه
 نوبهار اولیله دکلر که دکلر ممکن اولم
 جام زهر لب کور سور غمک ساقی
 ناکوار اولیله دکلر که دکلر ممکن اولم
 لاله نکه داغنه رشک ایلدکن کولم
 داغدار اولیله دکلر که دکلر ممکن اولم
 دل ضربیدار وصال اولدغنه ای نایه
 شرمسار اولیله دکلر که دکلر ممکن اولم
ول
 بیلور اوکسه که دانای سترعا کدر
 کشایش دهن زخم خند ماعدر

23
22
21
20
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
cm

تتمه
شبم کبی شو کرده شرم اولوی غدارک
رضارینی کلبر که مثال ایلدی یکدن
نای بنی رسوالغم آمده صنور لر
یارک سکر کو بنی سوال ایلدی یکدن
وله
قالدی راه طلبده خطر انشاء الله
ایدرز کوی مراده سفر انشاء الله
هیچ بر عقد می وارد که اچلن ای دل
واریکن الده نیاز سحر انشاء الله
دل ستمی نقد سخت ایسم ده دلدارک
ننا و که آهم اولور کاد کرا انشاء الله
کلور بر دم بنی با مال ناز ایلر امید بیلر
دو چشم نقش با باند کتمز رهگذار دن
روح بر تاب یاری کوردی مهر و ماه نالینک
برایکی قطره آساز و نیک چشم اعتبار دن

تتمه
اشک که آهم کیده لی خیللی زماندر یاره
او وار ز کیم کتور در بر خیر انشاء الله
اولسه بریم وزان باد کرم ای نابی
قوماز آیینده دلدله کدر انشاء الله
وله
هر اس آه سر دم زلفن آبرمز غدار دن
اوسر واده کتمز متصل آتش کنای دن
بقای سوز عشاقی اشعار ایتدی کجیونک
چیقن سنبل صفت دورک خاک مزار دن
اولور سیاری عکسینه باعث خیره اویسم
خود ایتدی صرکات درونم انکس ندرک
کلور بر دم بنی با مال ناز ایلر امید بیلر
دو چشم نقش با باند کتمز رهگذار دن
روح بر تاب یاری کوردی مهر و ماه نالینک
برایکی قطره آساز و نیک چشم اعتبار دن

ناله افندر
بنی شاد ایلدر کرسنده رضی ناشاد اولکن
شعله آه غریبان کبی بر باد اولکن سن
کنج همیله انه اولوب سنده بنم کبیلی سیر
روز شب سر زده دامن فریاد اولکن
ویره نخل املاک سیوه اشک خواب
بر ستمکاره نیاز اینکه معتاد اولکن
روز کار ایلسون افلاک غبار بن پیوند
کوره بیم بازده لشکر بیدار اولکن
تلخ کام ستمکاره چکرش بیلر سن
سنده رهلر به چش کاسه صیاد اولکن
ایلدک ناپک بیچاره به جو قهور ستم
یوق امیدم که مکا فادکن ازاد اولکن سن
داغش بر سینم می وار شمع رو یکدن سنک
دل پریشان اولدق کبه قالدی مو یکدن سنک

تتمه
که تغافل کیم ستم کاه غضب کاه عتاب
زمنزد دو فکار غضیب اولدی کو یکدن سنک
ایکی شرکان بریره کلکدن اولدی ناصید
غمز خطاط شکر کلفت کو یکدن سنک
اشک و آهن ایلنر دی ز بیطالایه دروان
قالمشا فکده طاقت جتجو یکدن سنک
کیمده فالدر شتم نافه چینه و ماغ
آرزورک مین زلف مشکو یکدن سنک
عمر ضحالی ایلدری نابی ماجرای صرتن
خادم سوزان اولمه ثانیه ضوی یکدن سنک
وله
فراق مجلسک ای لاله حدنه شکل ایشر
قرین وصله ضروری حدنه شکل ایشر
اولودن اهده روینر شرک نقاب
طلوع مهر و صندره معدنه شکل ایشر

۱۳۵

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35

23
22
21
20
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
cm

تتمه
کوکل رها بولم مز موجب تعلق
تجربا هله قید نمده مشکل ایمنش
هزار دیده کوکب نکا هبانی ایکن
نواله امله وضع یدر نه مشکل ایمنش
درونی منصب فوا هشتک ایلدم معزول
قلم روغمه قید ابد نه مشکل ایمنش
هله یتش و خط اولدی مقدمات ظهور
شروع خواهش دل بی صد نه مشکل ایمنش
کشاد بولدی هله چین جبهه کی نابی
طریق ره رو وصلت نه مشکل ایمنش
هر کس او شهید بزمه موصول دکلد
حلو تکه وصله نئی موصول دکلد
بلم دیر ایمنش قاعده بزم وفا
معلومدر اول قصه مجهول دکلد

تتمه
ایتمکه او بدلیش ستم عاشق نازه
زمنجه قیامتده ده مسؤل دکلد
کجهک دفعی کوچ صبرده مشکل او برینک
سما کوزل شیمه معبول دکلد
کجهن بینه عشاقدن ایلر سه تغافل
اول وضع ستم فرقته محمول دکلد
خط کلدی بینه اولدی عشاقی بریشان
جمع اولدی درت کوی معزول دکلد
نابی میاقبال خرابات فنا تک
تصدیح قدر نشوه سه مقبول دکلد
عاشق نازدن اول آفت دوران دون
بوروشدن اولور البته پشیمان دون
سینه کرمکد تکه یاره قتی متکلدر
دونک اول داعیه دن عاشق صیران دونک

تتمه
مهر حسنگ هلیه فرمان ایندی کویا ما کیم
بحوانیدام ایلمه چقمیز درونه حاله دن
نابی دلخسته سن کورمش اول آفت دیش
ضعف اعلامه نه حاجت اکلورن نالم دن
خط غزل حسن ویرمدی نازنین سکا
اولدی برات تازه خط عنبرین سکا
مشکل طلشدر دل آهن سرشت یار
ای آه هل ایدر سکا اگر آفرین سکا
بر آفتا و ایلدی سر کرم انقیاد
ای وقت صبح بر نفس آتشین سکا
ترک ایتدر در چنده بو فریادی عاقبت
ای عندلیب کله که چین چین سکا
نابی سنگله ایلیمه لم حصه دلبری
ذوق وصال باکم فغان وانین سکا

تتمه
بزدغی کندی کبی عاشق سرکشته لریز
حشره درک او ستمه کنیدی کردان دون
هله بر کوره ده کورمش اولم دیدارین
بزمه کلوند بینه جام درخشان دون
سینمز جا که ایلیمه ایلدی لم تاکه بزه
آهنن قبله غاوش دل جانا ان دون
نابیا تازه نظیره دیون اربابین
روی خط آورده مجموعه یاران دون
سوز غلمه بیجکه دل آتش سیتال دن
آتشین ساغر کرکدر شعله جواله دن
باغ کل قدرخ حاله کور و دیوانه صیال
سر و کلدن کل قورنفلدن قورنفل لالم دن
او کلکه دل بلبل کویا سدر کم کوستر
سر بسیر حسین حسین بار کران نالم دن

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35

۱۲۷

تته جلوه البرهانه بکرنکه ایلد ایدیش
 طبعه استیلا صیرت کبی بر نعمتی وار
 وصلدک مقصود منعمونک جانان اولددر
 یوسف وصله عالم اندیشه ده منتهی وار
 بر نفس عاشانه قلبدنک اولنرین جلا
 جو قردک ای غم نای نانا دا ایلد الفتمی وار
ول شکر رسک دل منونک شسته می مکانه ایدینور
 های دولتی کورقده آشیاک ایدینور
 هجوم کریمه الندم الور اما نه ویرمز
 ضیال یاری نظر کر چه بر زمانه ایدینور
 غم جبرائله مجشا بنمکه استین بیدل
 مکرز بان صراحتی بی ترجمان ایدینور
 خدیجه قامت و زردی روم ایلدینی
 اوشه سوارالم آلورسه برکان ایدینور

تته زمانه دامکر من طاهر دلدک ناسی
 غریبدر که واروب کوشه امان ایدینور
ول ایام بهار اولنر ایدر گلشن اولیدم
 خورشید طلوع امتز ایدر روزن اولیدم
 کتان کبی فرسوده اولور سده اولیدم
 تک اول صبحین تنه پیراهن اولیدم
 کلبر که صبا اورمز ایدی بنجه تاراج
 صحرای قنقاده اگر دامن اولیدم
 اول شوخ دریغ امتز ایدی نقد وصالک
 خواهشکر احساسی هانه برین اولیدم
 نیسانی بدیدا اولنر ایدی سکک فصولک
 نابی هوس کوهرا ایلد محزن اولیدم
ول و فریاد فانی اندری صحر
 و برض کف نکاهه کتاب جلالی
 بلیم تک بوکریه ایلد بیوضو میدر

نابی شکرک مطلبد بر بو مطلب کا صه مطلب بکا
 ایلد لطف کدن مرتب مطلبم یارب بکا
 بن بر اولم اول تهیدر اول بر اول بر تهی
 ساغر میدر بو بزم غم هم مشرد بکا
 ایتمکه حکما من استخراج دور عشر تک
 آسمان نخل کله زالم در کوب بکا
 کیم بلیم اول مهله تشریفنه در و اولو
 روز روشنک فزون فریاد در سرش بکا
 کونده بر آزاده لکه ذوقی مقدر در هلم
 طفل و شربای اوله باری بر فری کیند بکا
 لمیدر نابی اولدی کبی لبریز هوا
 خامه کوه فرغان اولورسه بند لیب بکا
 وعده خاطر قریبک در وضو ایتدک بکا
 تار بورجام شوایم سوز تاپ ایتدک بکا

تته بلکه ایلدیم کاشایسته خدمته قصو
 بن کناه ایلدیم اما سن تو ایتدک بکا
 بن اسیر در سرتا رشک عنکبیل سن
 دیدره اغیاری مینای کلاب ایتدک بکا
 ناز و استغنا دکلر مانع تشریف بزم
 ناز بنیم غالباً بزدن مجاب ایتدک بکا
 بن ضیا کلک صیاح اولنجا ایتدک بکا
 سن کیمی شایسته لطف خطا ایتدک بکا
 تا بکر در غرقه اشک اولدی تاج بکا
 نابی بی همجالت روز حساب ایتدک بکا
ول پای یاره دو شمه که اغیارده نوبتی وار
 سایه سنده نخل امیرک مکر راحتی وار
 که کان هجر و کم زهر سم که بار غم
 عاشق فرسوده زانو چمکد رحمتی وار

22
21
20
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

فصیح هفتاد که لوح جمال کلند
خطک هنوز که لوح جمال کلند
نه کون کون نقشه خیال کلند
دکل لبده خط سبز یار ذوالقرنین
خضرتن آب حیلے سوال کلند
زمان شیوه فزائی احتراز ظهور
تمام مرتبه اول نونهال کلند
وصالی وعده لربن اهل عشق انجازه
مکر که حفظ او بری به حواله کلند
هزار مرتبه تقدیر غم شعری فصیح
نتیجه آتش عشق قالم کلند
پوش کور و دیدم ای ماه سینه که کیم در
کیمی مشترفایدر که عنایتک کیم در
الکنه خنجر سیر نیز جوید بیدادک
میان عاشق شیدا نه نیتک کیم در

تتمه شتا پایدوب طرف کوی باره بوالسن
صبا بینه اوی بر روی دعوتک کیم در
ندر بوشیفتی کی سده بزدن اعنه نهان
کیمک اسیر بسک ای صحتک کیم در
سپه خرم خشم آتش او مردی کیم شری
کوکل بواه جهانسوز حسرتک کیم در
صله تغافل ایدوب اهل طبع بقره
فلک ستمک بله لم چشم مرغبتک کیم در
صسریره باشلدک ای کلک خورادای فصیح
کیمک ننا کری اولدک بود حجتک کیم در
مکر که کاکل جانان ندن صبا کلیور
که جهان صنفا صبر بر بوی آشنا کلیور
کلوردها غم جانم برای استقبال
د نلسه مجلسه اول یار و وفا کلیور

تتمه ستمه خاطر سندن فراغ کلور هیچ
جفالر که بزه ای بی وفا صفا کلیور
چمنده باشلدش الحق فغان بلبل زار
که کوش جانم دلسوز بر صفا کلیور
در روی ایده مدد غیر بدین فصیح تمهی
هزار کور مدکم باد و اشتا کلیور
او دم اولور می سیکه اشک چشمی
او کون کلور می کوره دیده مهر خضندک
نه کوردی دیده ترون نه چکر دستین
زبان اولسه دیسه دامن و کر بیانک
کشاده ایتمز ایدم ما جرای احوال
اولیدی ضابطه سی لهن چشم کر بانک
واروب رقیبا بله بهمانه نوفر عهدایتک
شکست ایدر که آضر بز مد بهمانک
تتمه ندر فصیح بود وضع تغافل آمیزک
دکلمی بوضم سزای نگاه احسانک
نامر حسنی اندک که کشاد اول مهر و
موی پیشانی مشکینی کور لور دیکهو
سیر ایدور در ویکی صاندم او در چشم سیم
کلش حسنه قومشتر ایکی و عشی اهو
یاد ایدوب رطلر بی کر به لرا ایدم وافر
باغ حسنه کل رعنا لرینه ویردم صو
نقد جان فی ویرر البت کورن اول سبتی
عاشق حق بوکر باشند چقر اول برهلو
ایلمش عقلنی جوان موی شکافک صدک
دوش جانانده اول ایکی بولنش کیسو
سنبال کاکلدر با صطر ریجانی فصیح
سفی آشفته دماغ ایدن او در باغ بو

۱۲۸

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35

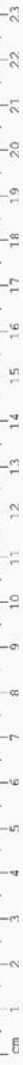
فصیح جاناسر شک دیدغ خونبارہ بقدرک
 نقد نیاز عاشق مخخواره بقدرک
 ای دل رقیب ایلدیم وار بر معاملك
 مجلسدن جنبش مزه یاره بقدرک
 مجلسدن جنبش مزه یاره بقدرک
 عرض مراعه ای دل عجب جزوات ایلدک
 تیغ عتابه شمشیر زاره بقدرک
 دست نواز نشکرکهک ای طیبیبجان
 ایتدک دریغ نبین دل زاره بقدرک
 برکتی هیچ نگاه ترتم لم سودیکم
 حال فصیح بیگس و بیچاره بقدرک
ول اولد مکه ایلدیم نکه ابتدا سکا
 اولدم بود مدر اولد کویکل مبتلا سکا
 اولدم بود مدر اولد کویکل مبتلا سکا
 عالم عرض شیوه نغافل خطاب ناز
 مخصوصه سکا سکا ای بو وفا سکا

تغله دلدن خلاف وعده بیکانه ایلدیم
 عهد و وفا ایلمش اشنا سکا
 میل ایلدک بو خاکم ایاسر فراز ناز
 عمر طویل ایدم میسر خدا سکا
 زنگا در اولمش ایینه ک اگدار لم فصیح
 بلسم ندرجهلم ویره یم انجلا سکا
ول بر بوسه لعلک ایلد سماقی دل شاد ایت
 پیمانہ ایتدی لم بریز هر دل ایت
 هب غنچه لری یاد بهار ایتدی شکفته
 یارب دی سن نینیم لطفک کشف ایت
 ناخوشم تا بری ای شاه ملاحظت
 بر یاره نه وار بند لرم بختش نوا ایت
 کم رغبتی جار سوی دهر اوچد
 بقدر زاکر یوسف بیکه ترع مراد ایت

۱۲۹
تغله کورن کونه اول زخلری خوب شیوه
 مهر بنی فزون شوقنی یارب زیاد ایت
ول مسنله کل کی مسلم سن
 نیلیم اه خاره هدم سن
 یاد ایدرمی او غنچه فم زهی هیچ
 سن صبا بزم یاره محرم سن
 نوله گفتاره کلمسک هدم
 غنچه کل کی نتک فم سن
 بو جمال ملک قریب ایلد هیچ
 سکا کم در که نوع ادم سن
 بلبل عشقک اولم نوله فصیح
ول مسنله کل کی مسلم سن
 کیدرمی خلقه اغوشه یار کلمرمی
 بزده داغمه بر شکار کلمرمی

تغله نشاط بز معز آماده ساقی منتظر ز
 کلورم مجلسه اول شیوه کار کلمرمی
 عجب بو جوشش اشکه نه پایتا اولدی
 تلاطم یم عشقه فرار کلمرمی
 قالورم غنچه امید بویله سر بسته
 نسیم دکش فضل بهار کلمرمی
 رقیبه ایینه حسن صونده لدار
 فصیح خاطر بودند غبار کلمرمی
ول نگاه چشمی عجب بن غباره دکرمی
 کویکل نظاره لطف نگاهه دکرمی
 الکه جامله تشریف ایلد ساقی
 بوان نظاره بود کلوم خوار دکرمی
 جمالک ایینه سن وقف چشم غیر ایتدک
 بزده حقه مزه بر نظاره دکرمی

تتمه کشفاده اولدی اسرار کعل کلنارک
 اونکته حلی هزاران حصاره دکور
 فصیح منتقلوز بر جواب کلنز هیچ
 نیاز نامه دل یوخسه یاره دکور
و سوز کانه فغانله اقر صور دور
 سیل اشک چشمه حیران اولو بچور دور
 حدب غنچه کله او سر کرم قاشای هنوز
 ایلم دشته نکه رم خورده آهور دور
 اشک چشم شوق دل سودای کتک کله
 کلبدن غنچه دهن زلف سمنبورد دور
 چشمه دن مهر ماه عالم اولدی بر طرف
 غالباً مکررات دله عکس مهر و دور
 خاصه لوصف بند اولوب تهر سره شعر کرم
 بر اقر صور که هر سو رو دلجو دور

و ای بی خار با هم الفتک کله له در
 هیچ کور غنچه عجب استیکه کله له در
 فتنی مجلس فیضیاب نور منکدر هنوز
 شمع بزم آرا کبی کرمیتک کله له در
 کور مد که کوزدن نهان کله له در
 بلمز رای دختر زرعش نکه کله له در
 هر سه تا شب خیرا ریز چشم خیر تم
 اخلاطی یارب اوله طلعتک کله له در
 هیچ سنی صحبت ارباب دله کور منز
 ای فصیح زار شد و صحبت کله له در
و مای ایزنم ایتمک استبعاد دیر محنتی
 عاشقم بر کافر صحنه محمدا حتی
 اتحادن شعله فزده انبش روزگار
 بولدم بروانه ده اول اولان کرمیتی

تتمه کیچه لر عزم ایتدیکم اول ماهه ساهم خوقیر
 بر طریقیبله قبول ایتمز محبت شرکتی
 منت خاطر ضراش نیشم قیدین چکمنم
 کوهی دشت ایلردن کتر نگاه صورتی
 عکس آیینیله الفت ایلز برجهله
 صورت تعبیره کیم من اول بر نیک و شتی
 جانه منتدر حفا سینم تمجلی فصیح
 یاری باغ ایلر کجا اول طفل ناردک لکنتی
و کلر فکس باغ عالم چشمه خار اولدی آه
 مهر و یکس کونم زلفک تار اولدی آه
 چکدم ال دامن جیب عار دکن شد نکرو
 کیم بنم نخل امیدم بویله به یار اولدی آه
 کشور ندی پادشاه سنک اولم کجی
 نقدا شکیم بنم یوق بیره ایثار اولدی آه

تتمه اولقدر روزم سید تارا اولدی اشنایلم
 شمدی نازه دل نینه زلف سیه کار اولدی آه
 اول سیه است آفتک بن شمدی بلدم نیدون
 بقدر قلب عاشق اغیار یلم یار اولدی آه
 مرصحت ایلین مسلما نلر فصیح بیدله
 بر نیک ز تار زلفینه کرفقار اولدی آه
و نه باغک وریسک بوک آشنای الفتک کید
 نه بزمک شمعین سوز آرمای صحبت کید
 کیکه کلزار جسمک جلوه گاه آتدک عجب لبم
 مثال سایه با مال نهال قامتک کیدر
 عجب تشریفک کجلمه درای صه منتظره شب
 هنوز انیم شمار شام تار حسرتک کیدر
 کیکه لب بلب زانو زانوکن صفا مرده
 سبوش هشتینک جام وش صحبتک کیدر

۱۳۱

تتمه بخت استرا ایسه صبح قیامتده کور آجسون
 بز قطع نظر ایشونز مطلب جز دن
 بی کریمه و افغان گذران ایتدی بدم
 وار حط صفاسر هله روزوشمزدن
 هر مجلس هتده او حاشوش فصیحتر
 صرف غلط خواهشرا لغزش لیمزدن
درویش نیسیا می قبال هر شکرا مطلب شاه و کدادر هب
 بونیلی کاسه پر زهره لیه سکر نادر هب
 بم عشقه شکسته فلک جانکهصال هر لیم
 اوجسر بکنار که هر ضیالی ناخدا در هب
 برهای کاله فصل دلا را جوهر جاندر
 نقود اشکه عاشق سوق خمد نار ودر هب
 نه عالم کور لدر کلشن بز کده ای ساقی
 بو باغ که گلاری آیینده عالمنا در هب

تتمه نسبتا شکره پرداز اولمه کیم پریشتر هب
 غود کعبین روز شب نقش بغدادر هب
وله نقد جو لطف کردونکه عیارین کور
 باغ ده که هم کلین هم زهم خارین کور
 دستی آضرات خمیازه ادبار اولور
 نیچه مست جام اقبال که خارین کور
 عاقبت فرسوده ایتدی کاله کاس کساد
 چار سوی دولتک جوق کامکارین کور
 در دمندا که طباغتر زور سیل اشکنم
 ملکه جاها که جوق بنای استوارین کور
 اولدی یا مال ده ذلت نسبتا عاقبت
 عرصه کبرک نیچه چا پیکر سوارین کور
وله بر تاپ خور مسئله دست نیاز
 آیدینه روشن کوهشاهد راز

تتمه هله بز خیلین مدر قطع اشدیا بلکه شکر
 محب نوبان جبین برستان و صلتک کیم
 فصیح زار اولدک دور خیلین روز کار اولد
 محب شکر غبار استان دولتک کیم
وله روز شب آهله ایام سیه قام ایدیلر
 بو برک رضا لر صبحم بم شام ایدیلر
 یار اولمشن سایه بخش خلقه بزم قریب
 اولها به عاقبت دام ایدیلر دام ایدیلر
 غنچه فلر مرغ جانکه شکس فریادین
 کونفر ایروب تر کس لرین خشمیلر باد ایدیلر
 حویلر کیم حال زلفک دانه و دام ایدیلر
 عرض شوق ایروب برابر ایدیلر وافر فصیح
 قالدک اخشام اولما هب جوق ابرام ایدیلر

وله حط کلوب مهر رشک بی بخلا کور ستر سن
 عاشقه اول تیره ایامی خندا کور ستر سن
 نقد جان المسوق بیلوب قدر متاع حسنی
 اول بری رضا سربنی بیروغا کور ستر سن
 ثقلت بیکاندن اولوخ ایتدی خدام
 مجلسه کلد کیم بر روی اشنا کور ستر سن
 کسه نکه یال ب سرات سپهر کیمنا د
 صورت اشیرین عکس مدعا کور ستر سن
 الموق استرسه فصیح اقبال عزیزین نصیب
 کیمسه به هیچ صورت عجز و رها کور ستر سن
وله ای صوفی سوال بلیمه هیچ مشریمزدن
 میخانه بکل دو میخچون مذهبمزدن
 اشکر ترمنزدن بلنور راز منر البت
 ادراک اولنور طالعنر کو کیمزدن

نقده مست ابتدی بزی بوی کل راه حقیقت
 ظاهره قماش کس کلزار مجاز
 هم بزمن اینک ضیا منزه تمتع
 بزین صفت کرم که پرسوز کداز
 عاقلره کشف ایتمرز احوالز اقا
 مانند دراصل کرم عاشقه بازر
 بیگانه اولورسوق نوله عقل ایله نیسیا
 دلداره جانانه بیگانه نواز
وله عشقله بز پایه مجنون چمتش انشوز
 خاکز اقا بادیم کردون چمتش انشوز
 جست مویکلم سکرای چشم آهوز مال
 جوق سرکها ره جوق هامون چمتش انشوز
 دل دیوکی بز اول رسیبا نوز که تیغ آهله
 رسیبان طره نیکون چمتش انشوز

نقده میل ابرودن کجوب دلپسته اولدوق خاصه
 در سحر شکر الفدر نونو چمتش انشوز
 سچن غم اوله نسیبا عین اولور عجب
 یوسف آسا قیمت افزون چمتش انشوز
وله وصلته غم هم حکم ناب اونودلر
 دور اولغلم صحبت لهباب اونودلر
 رو یاده بیلیم خنجر جانان کوروز بز
 خواب ایچره دخی نشسته ایکن آب اونودلر
 اولسوق نوله یاد آور عشرتکیم دیرین
 دلبر لم اولان بزم می ناب اونودلر
 اشکدنا اوشوخ اوله هراساننجیم
 ناکم رسوندی سیلاب اونودلر
 عالمه نسیبا نیچه دملر کدر ایلر
 بو نظم صفا کسترکیاب اونودلر

نقده شرمید غم کن اولنلر حیاته ناز ایلر
 سنک فتاده لرک کاشنا تهن ناز ایلر
 نه کافر ایسه نظر نقش سنک ای پت
 پرستش صنم سوناته ناز ایلر
 ضیا لک ایکن ساغر شراب دکل
 پیاله نوشی آب حیاته ناز ایلر
 نگاه ساحل عقل ایلمز هلاک اوله
 غریبق بحر محبت نجاته ناز ایلر
 هجوم غم له دما دم نسیب کرایانک
 سرشک دیده سوس نیل و فواته ناز ایلر
وله عشوه نکه چشم فسون ازیکه مخصوص
 آیین ستم غمز غماز یکم مخصوص
 برنجیلین آفت بیداره تعلق
 برنجیلین عاشق سربازیکه مخصوص

بر نظره ده صد مرغ دیلم زخم رسایه
 سر بنجه ناکم رس و شرمبازیکه مخصوص
 نقد نکه عاشقه وز دیده تعمرض
 دست نکه شعبه پروازیکه مخصوص
 حقا کم نسیبا بوزمین اوزره بولان
 اسب سیه کلک بکبازیکه مخصوص
وله نگاه اتد کج نور طلق تکدن سینه روخند
 فروغ مهر دن کویا آیین بر تو افکند
 انغز کشت ناز عشقله محصول آسیر
 زمین نامرادیم محبت برق ضر مند
 نه ممکن کوه اسرار عشقی ایلیک بهمان
 هیبت دست هسرت خاکت اصبی داند
 هان حکمت صفای دله در جو هم بر اورد
 کرک بیغوله کلخن کرم سزیم کلشن

نته کوه کل چوقده عمود ایلدی نندکاه فانیل
 امید و صلتک ای شاه ملکه عشق هر نذر
 مراد اوزره و ماهه ایلور نظاره شرمندک
 دم و صلت هیا کوب نسیب زاره دشمنه
وله سرده سودا اله بجان کوهله بیج و تاب
 اولدی جواب و هوادک طبع سامان خراب
 دانده اشدی نزم ایلنر هیچ کیمه نکه
 تابکی کردان اولور بلم ترمی نه اسباب
 هر بری بیگر کوزل تا واجه و بری قالدک
 جانده راحت نند و تحت دلن قوت کوره جواب
 هر کل مسکوا اولور بر بلبلی عادت بود
 ایتکون بزدن اوکل رضاه و لیکلا جهننا
 بسدای ساقی دهر ایلیم نسیب مرمت
 جام عسرتک مراد کواوزره اولدی تشنه آب

نسب عجب نسیم سرکوی یاری کوردکی
 او سمترده دل بیقراری کوردکی
 سوار کشتی تن اولالی کوه کل سویله
 میانیم بجم غممدن کناری کوردکی
 دگر می نالشنه عند لیب نالانک
 زمان زود زوال بهاری کوردکی
 زهره یاری شکار ایلنر بولون زاهد
 نزهت یاری کوردکی یاد کاردی کوردکی
 بزی صدمت ایلن یاد کاردی کوردکی
 فراغت ایلله اتمدن قرار اید من
 نسب زارسیه زود کاردی کوردکی
وله فلک عجب بولیمز کوی یاره دوشمنیم
 بزده عشقه من بر نظاره دوشمنیم
 زیر لجا فندن غمچیک کوردکی
 سرباز خاره دوشمنیم
 صباک
 هزار خنجر

نته کور و کوش این اود بر هر ک
 زمان بخشه دک انتظاره دوشمنیم
 قضا عشقه بیهوده کرد اولان دللر
 کند طره غم نشاره دوشمنیم
 قلو رکیدر می کاد هنر له بولیم نسیب
 متاعی رایج اولور بر دیاره دوشمنیم
وله قان اغلغنه دیده لرم تا بجی قالدی
 اول نجت تلاطم ایده جکه آبی قالدی
 دامانک کستاخ دوشنیم عجب اولنر
 ستی می غمقله ادا بجی قالدی
 دیدار یکی دل واقعه سنده بله کور من
 چشمه غم عجب کلمه خوامی قالدی
 ای یوسف ناله سکا سودا کردید
 خرج ایلدک کوه نا یا بجی قالدی

وله کور و کوش این اود بر هر ک
 نادین فن عشقه بر یا بجی قالدی
 رو بره غربت اول مهجو اولور بارانک
 قامدار اولنر کهر روا و لطیف کاندک
 سوبله کور صحنه بولور قدر کران
 در اولور کور قطره فیض سوم نسیباندک
 یاغ کامی اشک ایش شاداب این فتم ایلیم
 کویه ابر بهار دیدن کل فضا ندن
 بر بردن ایکی یاری ناقصا ایلید
 نقص ایلیم کیدرت اوکی کفه سیر ایلدک
 صعب در دانا می سولیمک نسیب ایلنر
 کوهرک اضرا می مشکدر تره عجم اندن
وله سنسرای منیچ اولور جانم آسین شرتن
 عکس آینه ده بر صورت ایدری مسکن

تتمه چاک چاک ایلرک عاشق شوریدیه کرک
 مسر کلمه نه کر بیان قودیلر نه دامن
 چون چنار آتش رشکله یقین شتادک
 کلشنه سرو قدک اوله نوله ساین فکن
 لب جان بخشکله نه خطا ایلرک اگر
 باغده ایلیر رفتار نه لالان چمن
 امتزاج ایلیر من قلمت ایلیر نور نسیم
 اولسن ارامک کیندر ورون روشن
 شبکیر غم عشق کیندر وراقیمه نظر دن
 خوف ایلیر جوا نسک خطره آه سحر دن
 سدن بنی مهور ایلیر من طعنه اغیار
 بلبل ستم خار ایلیر کجمل ترون
 پامال لکد کوپ نشا اولده ای شوخ
 سودای وصالک نیجه ممکن کین سحر دن

تتمه یار و روح مستور یا پر بسک هلم کلشن
 هاشاک سنک کبی کوزل نوع بشر دن
 ساقی و نلک بزم فراتنده نسیمک
 پیمان چمن بر ایلر خون چکرون
 نولوردی رخصت با بوس ویر بار بزم
 سرشک دیدن قدایتسه اعتبار بزم
 رخ عروس مهر اولور سه کوسر من
 فلک دیر طبری غدار نابکار بزم
 بیالردی سنک تغافل اندی شکست
 ندر دزای کل رعنا بوانکاه بزم
 درون سینکه بر داغ دو هجر یک اوله
 نه نشوه ویر سه کرک سیر لاله زار بزم
 قرار داده صبر اول وصال استرایسک
 ندر بو طعنه کرک ای نسیم زار بزم

تتمه بیار اولای آرزوی لعل بسکله
 کلسر بالینم عیبا خبرم یوق
 ستانه دوچار اولشم اول شوخه بر ایا
 عمر ضراتشم احوالیمی ایشا خبرم یوق
 جاق جانم کجدرک الم تیر تغافل
 کجشن بنی سلطانم اعدا خبرم یوق
 سترده من یاری سوال ایلیم بندن
 وایتمه ویا لله نسیم خبرم یوق
 کوزمدن اشک حسرت دور چشمه با
 کوظلن چقمده امید وصلت فاکر ایا
 الودار آرمی صبر کبی غیرت جهنم لده
 صالندر قیسن ای کل غیر بلیه سرو جان ایا
 بزی و شر بدین دن ای بیوقا آخر نیا اولک
 کور ندرک چشم جانم ابتدای سر با ایا

نسب وفای عمری اول آهونکم ندر بلمن
 میان اهل مجتهد ره ندر بلمن
 بو کلستان فناده کل وفا دکله
 هزار باغ محبت کیم ندر بلمن
 اسیر لیلی اولان روینی خیال ایلر
 فتاده غم شب صبحک ندر بلمن
 هلاکک ناز ایلر اغیار عاشقی بچرم
 اوجور بیشه توایر کنته ندر بلمن
 محبت آدمی هم داستان قیس ایلر
 کدای بی غدو باد شه ندر بلمن
 او طفل نوره انجمنه کیم نسیم خو
 نوازش نگه گاه که ندر بلمن
 خال رنگ ایتیم بنی شیدا خبرم یوق
 یا قش چکرم آتش سودا خبرم یوق

۱۳۶

نغمه
 دینیز میدک بکای ماه طلعت سنک آریلم
 نیچون بجا نکه طور نزد و سرن اسما آ
 سکا ما گل کینلر کر چه جو قدر بولور
 بولنمز عاشق صادق نسیبیا ناولان آ
وله
 مشتاق بوس کوشه دامانکم سنک
 پامال ستم سببنا با ناکم سنک
 برنا امید صحتم اماده هلاک
 زهرایبم نوش ساغر هجرانکم سنک
 مرهم بهای وصلکه حکم ایتدی شرح علف
 بچرم تیغ غمزه فتانکم سنک
 دملر که جوی بار سرشکم روان اولور
 سرد هوای قدخل مانکم سنک
 همچون نسیب مید وصالکله هر زمان
 روسای استانه احسانکم سنک

وله در زبان دلبر
 صد باره اولو کل غم رشک بدغدن
 جملت زده در برک سمن پیر همدن
 اول باغ بهایم که دکل بازده صحتم
 کلچین وصال اولدی کیمه چمدن
 اول وعده خدایم که دخی نام وفایه
 کندم بیلکه کوش ایتمدم اصلا دهنم
 اکیینه المکن نوله دو شمره همیشه
 بیهوش اولورم حسرت وجه حسدن
 هکاره نسیب اولدی نیجه عقل فلاح
 سحر آوری غمزه بسیار فتمدن
 برزند بریشان در میخانه نازم
 چشم می لعل لب شکر شکمدن
 بوسوزنی دلبر دله اشید کیم نسیبیا
 آرام سکون کندی سر آبی تمدن

نغمه
 حوش او صسته جاننه در کلور هجرانکم
 طبیب جاره کرک بیوقا بر آفت اوله
 حوش او نغمه جاننوز غمکه مضون
 فلک دید کلری خداردن نکایت اوله
 حوش او طبع هلاکک آشنای عاشقکم
 نسیب زار کوی دشمن سلامت اوله
وله
 بنی آردی ضیالی حضور خوابدن
 بوکون خبر می کلور بلم آفتا بدن
 او شوقه عالمی تحریره قویتم آشن دل
 المده فاسه بنیار فرط سوز تا بدن
 عجب هلاکم می طلاقه می ایدر فرومان
 نه اسرا ولور که شاه ستم ما بدن
 کمال حسنه شنایان دکل نظاره دیو
 نگاه کریم ایده مم روینه مجا بدن

نسیب
 علیل کینج هجرم تا به صحت قنده بن قنده
 دو دشمن طبیب بی مروت قنده بن قنده
 اسیر اولدی دل باس الفتم برنا سلمانه
 اوکا فر کیشدن امید شفقت قنده بن قنده
 سر رهنه نگاه آشناییدر غرض بوش
 او آهوب چشمه همواره صحبت قنده بن قنده
 هزار کوه حسرت بیدماغ زهر خیرانم
 قنای صفای جام وصلت قنده بن قنده
 نسیبیا منعف هجران بیلیم چو کرک اولور
 بجلائی جمال یاره طاقت قنده بن قنده
وله
 حوش او سینه که کنجینه محبت اوله
 نقود طاقتی تاراج دست فرقت اوله
 حوش او نخل پرومند آرزوی وصال
 که باغ باسده هب برک بار حسرت اوله

۱۳۰

نته در پیش اول آفت دور آنکه امتحان ایدم
 نسیب دلشده انجمن کون عتاج بدن
ول کج زاهد بود که کج ناصوا بدن
 کج کج کل او دلبرها لیچنا بدن
 عاشق نه دگلو ایته زهان آتش دین
 سوز درونی فهم اولنور اضطر ابدن
 بر سوره ما نلکم که چنده جماله
 جود نظراره ایتمده در چشم صبا بدن
 ایتمز غم و رسته بر نظرین عکسه
 مشاطه ایسه آینه سن آفتاب بدن
 بوکله تانده خار و گل فرق یو و نسیب
 تمیز اولتمه نوله بلبل غم بدن
ول فراغ کلدی بهار چمن خیا لندن
 کچل دی خط عنبر شکن خیا لندن

نته دو کندی بوق بره نقد سرشکه یار
 هیثه کاه میان که دهن خیا لندن
 هان شهاده تمه اماده ایلسون جان
 او یار داد عدو نکه کچن خیا لندن
 خیالی رضی عنز بر اتدی دیداری
 فغان اولیوغ کلبرهن خیا لندن
 نسیب دل کچه من فکر زلف دلبردن
 غریب ایدرمی فراغت وطن خیا لندن
ول جام لطفدن سپهر کوزهر غم مستور
 باده اقبال همجا صیت کا فوراً امشر
 دل دوستان بر تو مهر صفا بلن ندر
 جام درون قصه آتیدیل کسور امشر
 داغ دلدر نغمه نایه جگر سوز ایلمین
 ناله بی زخم درون اوله اثر دن دور امشر

نته هیچ کورش بوق هان دلدره براقاندر
 بوصل با باد عالم بر زمان معمور امشر
 عالم کون و فضا اولمش نسیبان دن تمهر
 وارسه اکبر اعظم خاطر مسرور امشر
ول یینه جانانه چقه جلوه کاه تازه عید
 رقیب ناموافق غم کبر اقا بعید اوله
 ویرسه زمره عشاق قدامن بیور حصن
 رسوم بنده که آیین سلطان جدید اوله
 هلال عبودش نفااره یاس اولمده در عالم
 نه جانبدن قجتم اوله هلال برو بدید اوله
 او ماهه قتران امیدین ایتمه طالع یوقدر
 فلکده هر نه دگلو کوب بنجم خید اوله
 نسیباد و غم و سولیه تورا اولمش طرب اباته
 محاوله دلبر اوله سایه معدودید اوله
ول هیثکم رویکه بر کتره نگاه ایلدم
 عرض ایدوب حال پریشانی اه ایلدم
 نادیم کله ندن بنده کی سوزان ایتکه
 عاشق صادق اولدمه کنه ایلدم
 ایلدم کشت کستانه طلب دود دراز
 غنچه کام دلیله زیب کلاه ایلدم
 سدره اولدی بکخوف نهتمک ایتدی
 قلزم عشقه کویکجه شاه ایلدم
 ایتدی بغاضه صبر می بر شوخ نسیب
 رصت سایش بیهوده تباه ایلدم
ول خیال یاره هجرایه سیه دل زده اولمش
 طریق عشق باز دیده هر اس دشمن اولمش
 دل سخنان اولمده ک فغانم نرم ایدرم
 کله اقا هنر که نغمه سی ناخن زنه اولمش

تتمه چراغ مهر و مویان با قسم بولس به وقت
 اوشع بزم حسن اولن سم مجلس روشن اولن
 در عناق که زلفند که ضبطند اول شوخه
 مکر و آواره کانه عشقه قید مکن اولن
 بنشدن اوج جعفر صیبا ه اشق افشام
 نسبیان لغه درد و الم زیر افکن اولن
ول بال اولی خسته کو کلرد و اسید بزم بار
 قدیم جانی و دلک اشنا سید بزم بار
 آنک مقابله سیه جانی آلور لر عاشقن
 قیل عشق اولانک خون بهاسید بزم بار
 سرورده الیم بیگانه ایلدی کیسه رک
 مکر مکر کو کلرد که مبتلا سید بزم بار
 جرات بزم دنیا به بر ساعه بود
 بوزخم سینه کدازک شفا سید بزم بار

تتمه شکفته الیم ده نوبتو کل داغی
 ریاض حسرتک اب وهو اسید بزم بار
 نسب عاشقه معنای موت افاده ای
 اوجان کز اضمیر که مبتدا سید بزم بار
ندیم هر که کلمه آماده لکک و قتی دکلد
 کرمی که سر آزاده لکک و قتی دکلد
 جقسون صحن صطی هلم روینه بارک
 شبنم کبی افتاده لکک و قتی دکلد
 احکام بهار کی اید و باجر لب جوهره
 زندان الیم ناشاده لکک و قتی دکلد
 دوران سا که دوغز سده سن بیرون دور
 ای ملک دل آبا ده لکک و قتی دکلد
 بلبل کبی افشا حال اتمه ندیم
 کلشنه سخن داده لکک و قتی دکلد

لستوده بوزمک با ده سو خونابه نقلی بخت نمود
 چکلمه مشنه قالمشدر کورلدک مکر سرد
 محب آوده اولمشدر طبیعت نشا و غملم
 سرورک ادینی آلمن صورت بریننده
 خیالات مجال اولدی کو کل کلیمه سندی
 قریب تسلیت اولن او داغی اوزنم عللدر
 کبر دک نقد عمر چهار سو معصیت
 کرم با بندک ایتمز رد قولن اتمه اصد
 نه دکلو پر کنه و رو سیاه و مجرم السحه
 افندمک خطا پوش اولدی ایسر مستدر
ندیم کچوپ کتمک عمرم در در و قرق کیم شیلر
 مشرف اولدی قصل ایل فرضند پیلر
 فغان و فاله لرایتکنه هر دم بغری بافتلر
 بوزم بختنه رونق و برکش صانک نیلر
تتمه فلک جام نشاطن تلخ ایدر چشید وقت اولسه
 علاج اولماز حمار الوده ایداره میلر
 فرح بیگانه رسمن کورتر سه ایتم استباد
 کو کل ما نوس اضران اولدی در و تا بکیرلم
 کورغز بر بلاد در عشق ضو بان جهاشدی
 ندیم قیل حذر کرم الفت اولم بزدن الیم
ول بوزم مکهن کو کل ضم اولمک کتدک
 نهی دماغ ضار غم اولمک کتدک
 دم خزانده کلدر هزار باغه کللال
 زمان یاسده سن ایسم اولمک کتدک
 یتر بهانه بخت و ستاره ای طالع
 وبال دانشله ملزم اولمک کتدک
 بو نا بجانم غم بو تهر سندن قال اولم رق
 کو کل عیار کی بولدی کم اولمک کتدک

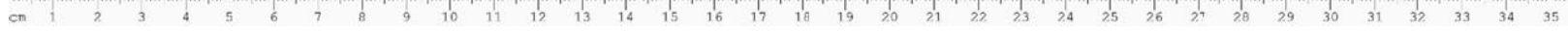

تته غم و کدورتلم الفتک جهانده ندیم
 صفای خاطر ایلم محرم اولدک کتک
ولم جلوه کرد اول نرسه تک ضیالی سنده
 کویتر کندین بری ضار لر آیینده
 بر خطا ب لطفه خاطر نواز اولسک دیسک
 سوز کجیمی بلیم اول لعل عتاب آیینده
 ابتدای بی دل ضیالی یاره ده عرض نیاز
 کشف راز ایلر وفا یوق هدم دیرینه
 فهم اولمنردی نشاط عللک اسکلیکی
 کورسک رنج هماری عشرت دروینده
 زاهد الایش داسا تک ایله شسته شوکی
 بالکتر حالت بولغا ز صرقه بشیمینه
 پیر و استاد اولوپ بولک ندیما بی تعب
 در دریای فصاحت اولیلر بر کجینه ده

نامه الفتح غریب افناده بم بر سر و قدمه بیکرم یوقدر
 زمیندن بر نهالم آسمانده اخترم یوقدر
 اولوب اواره کان دهر ایلم همال و همصیبه
 بنم راحت نشینان جهان اچیره بریم یوقدر
 عجب کاس در و اج چار سوی یاسر و صرام
 بو بتر کاہ آمال اچیره قدر کورم یوقدر
 پریشان کارکن باد حوادث ایلدک تاراج
 که محصول املدن برک کاہ کمتر یوقدر
 ندیا چاره نه اولمش دله راه صفادرد
 غم عالمدن اوڑ که هدم یوق همسر یوقدر
ولم بو امتداد جوړه که بختک شتابی وار
 بخت مدار اولان فلک انسابی وار
 مهرین نهان ایلدک دوران شفق و کل
 بکزر که آتش ستمک التهای وار

تته سر کرمی نیاز ایلدک کریمه ناک اولور
 بینه حدیقه اسلک اب و تابی وار
 ایلر نسیم لطفی نزه کرد باد غم
 بوروز کا دربی مددک انقلابی وار
 صرف آشنای حال دل اولمش لب امل
 براه درد ناک ایلم شافی هوا بی وار
 وار ماغنه جوق نیاز کرک کوی دلبره
 ای دل وصول باغ بهشتک حسابی وار
 بر صید ذام ستم اولمش شتاب ایلم
 سرور و غمک بینه بکزر عتابی وار
 یوقدر ندیم زارده اسباب آرزو
 ایخنی جهانده بر دل فرقت مابی وار
ولم اسیر طره نشکونه روز روشن اولمش
 سیمت صحن البته سودا دشمن اولمش

تته کویکلنده اولور مش عاشق کرمیت آشنو
 هاسر ای چشم شورا انکیز دلبر سندن اولمش
 اولنلر بیر بیبهوده کا در کوهکن ای دل
 صف عشاقده منکوب اولور مستحسن
 دل پر داغ بخت میل گشت لاله زار آبتین
 سمندر طبع اوله لطف آشنای گلشن اولمش
 وار نلر کوی یاره شاد کام اولمق کرک تکام
 بهشت کامل نیده ندیما شیون اولمش
ولم بلای جاندر اوغمنر نکاهک آفت دل
 یتر بو عالم چشم سیا هک آفت دل
 ضرابی دله هیچ موجب تقافل یوق
 نوازشن تک کاہ کا هک آفت دل
 کین کوشنه چشمکنه بیکه فسونه ایلر
 او خال هندوی فتنه پناهک آفت دل

تتمه رقیب در نظر التفاتک عشاقه
 نگاه ترکس خاطر تباهاک افت دل
 درونه فکر ظهور فطک فطور ایلم
 ندیم بوغم بی اشتباهاک افت دل
تتمه اولطفیکم ایلم بزم ایچره جام شوکوار ایلم
 نه ممکندیم اندک اولم ذوق لعل یار اهل
 نوله دریای دل پراضطراب و بی قرار اولم
 ایلمر لایب جبراندنم کنی بوروز کالیم
 میانه مدعا ده دست خون افشانی شاهد
 نمکن ایلمک دعوی عشقی قیس و اراجل
 فراق یار ایلم نالانه و کربانه اولدیم طریز
 نیچر عد فلک تقلید ایلمر بر بهار اهل
 نه صد مدردنیا دعوی قیص بخندانی
 ایلمر مقدار طبع ضامه میجر بر شاعر اهل

ول کورنسه کوزیم اول بری هر جای
 قرار اندیره هم جان ناشکیبایی
 عذار یاز قوش بیند رنگد رنگه
 کور و میس هلم صهبای حالت افزایی
 اوجوره کندیکو ای کیک بولجبرینتار
 اوسر و نازه دوشرا هنر از رعنائی
 سپهره باشی بر آک کسینه بند سنک
 مطاف اولسه نوله در که فلک سایی
 هجوم نالم ایلم داستانه قیس او فود
 غریبها لکم کوردم ندیم شیدایی
فقیه بولکرده فالسوس کوزیمز اشتیاقدن
 کل خستک ایلم قاچیم اقدم و فاقدن
 بر حالت الویر که صهبانه تنک و نار اولم
 دلشنه وصالکه تاب فراقدن

تتمه محنونی محبتکی
 قیلدی فراغت عقله دل اتفاقدن
 تاندر نیم بخت کور سوز عشقلم
 قور تلمدی مالک دل احتراقدن
 درد کور ندیم زاری پریشان شعور ایلم
 معزور در سوزنده سیاق و سیاقدن
ول آیا یونگاه غضب اندازه سبب نه
 ممنون نیاز ایتمشکن نازه سببینه
 کور عشوه ایسه باعث بر چینی ابرو
 اول غمزه بر کین و ستم سازه سببینه
 صلح اولمشن بکین داغ کین آتش غلم
 نوتابش بر شوره عجب نازه سببینه
 ملک دی تخمیه شتاب ایلم لطفانیت
 آئی شاهوارم بوکت نازه سببینه

تتمه آواره اولوب بلبل کم لانه ندیک
 یوز سورمه کل بستر اعزازه سببینه
تاریخ جامع شریف در دانش قلعه بزرگی
 پادشاه صهبان احمد خان
 اولدی بو جامعه بنا فرمای
 قیودانغی البیوب ارسال
 بحال الطافن ایتدی کوهس زای
 باعث اولدی ولی بو صیراته
 بر ستوده وزیر روشن رای
 اول ستمی محمد مختار
 جاسی هفتده اولدی چون بر پای
 روح قدسی کور و پدید تاریخ
 معبدات اهل سنتت جای

۱۳۴

۱۱۴۳

تاریخ جمعی
 پادشاه بجز و بر سلطان احمد زمان کیم
 قلدر فرمان بوعبد کاه اول جای نیاز
 حافظ نو قلعه اول دستور اکرم کیم آنک
 شاهد تدبیریک ابر عقل افلاطون ناز
 صرف مقدور ایلدر بی شک بویست ایچ
 ایتمی قانمنه عت اول وزیر چهاره ساز
 قبودان پاشا محمد نام اعلام منزلت
 باب الطافی کشاده در کرمه اسانی باز
 سرمد منصوره نکه تعمیر نه ماحو اولوب
 خدمت دین مبین سعید بولوی امتیاز
 قلدری بوضیارت نوا قانمنه جدر بلوغ
 ویره مقصود و مرادین اول کریم نیاز
 صدایر و با قانمنه شیخی دیدی تاریخنی
 بوضوح جایق قیل پاک ابدستله نماز
 ۱۱۴۴

تاریخ جمعی
 منیع الخود و کرم پیشه وزیر و آقا
 اعیق دستور ابو الخیر محمد پاشا
 رای و تدبیر صوابیلد جو فرمان ایندک
 اوله بوشمه جان بخش مجرد احیا
 با خصوص حضرت پاشای محمد کیم بود
 بحر لطف و کرم شهردی قبودان پاشا
 خیر ایچون ایلدی عظمنا نه بو عین کیم
 تشنه دل لرا بچه بر ایلدی لر ضربه عتا
 حق بو کیم بودند بو بر عین کرامت اولدک
 بجز و بردن کلانی کیدن فی ایلر اسقا
 نته کیم دهری صولاد ابر فلک صیف
 نهر لطفی ایلدیر ایدر ذاتن مولد
 دیدر قانمنه شیخی دغا جنگ تاریخ
 لوله سنک اقایور عین حیات ذیبا
 ۱۱۴۴

تاریخ جمعی
 حیف لرای فلک بر ببردان امر و هشیاره
 روا کوردک از قده در دهج نیمه قالمغی
 کورنجه فوتنی خرنی طبعی دیدک تاریخیک
 اوله عثمان افندی نکر فرار کاهی عک باغی
۱۱۳۶
تاریخ محرم محترم حضرت وزیر
مکرم و ولی النعم الحاج محمد پاشا
 زیور مهد و حود اولدی بینه بر در پاک
 کورودی مثلنی اول نور جسمیک اشباح
 صالحه سایه اجلال های اقبال
 اشیاک ناز شهوده سوز یوب ایدر کج
تاریخ محرم کو چون قادیان
 ای وفا سرد و ز غدار داد الذین الامان
 ما کیدیم یک ایمن اولم کر شاه چو کجا
 بولیم جایق نیجاتی کسم کوز دویغ
 هست جوات صرافاتی قلیمز تخلیص حال
۱۱۴۱

تاریخ جمعی
 دو عیدی آخر بو مظلوم نحم عمر بینه
 چوقی کوردک بر ایکی کون صحه من اندک فقاه
 ایلدک دار و عیان لندک جدا قلدرک بتم
 کل کبی جان باره سن هر ضک یقلسک اول بران
 قصه عمری چوقه قالم اولمش بوقانیکر
 عزم ایدر و با در تقایم اولدی جان ایلدی و ان
 طوتردی در کاهه یوزین از جان و دل اولدی مطیع
 مرغ روی صور اسرافیلد قلدرک اشیاک
 تارضی فوتن نیاز یلم شریفی عزیز ایدر
 فاطمه ک ناجاره من یارب بر سن ایلچنان
۱۱۴۱

غزل نایه تجسین ناطق
 دو صدی دل پابینه ای کاشی کمانم دیر رک
 قالمی زره قدر ستر زبانه دیر رک
 بیکه نیایلیکل ای روح روانم دیر رک
 یاری اجدیم اجل ای غنچه دهانم دیر رک
 بز صم کلمه کله ای سرور نام دیر رک
 جانم کا وایلدی زخم ستم اغیار رک
 دگر که کلنه بز بوکوس کلزار رک
 قلبه امیا نولم بومرده دو بقا رک
 پابینه باری بو تقرب پاید دو شکریا رک
 قالمی راه مدد تاب و توانم دیر رک
 طوبی لسم ساغر می کلرد غم کلمه جوشه
 نشسته ویرمک نیچله اولور عاشق دریا نوشه
 رصم ز اوله دیو غمزه نه بیهوشه
 اه برکن مینا نئی الوپ اغوشه
 سینیه چکرم اوسجیمین تی جانم دیر رک
 زاغله ایلدکل و غنچه ولوپ صحبتده
 کلشنک بلبلای لایقی قلبه حسرتده

تتمه
 شو بر عا شقه ویرانه کده غم بنده
 خطه بر آورده اولان تازه دم وصلنده
 باشقه بر ذوق ویرر کچیک زمانم دیر رک
 ناظمه جوره سزا کور دی دل بی تاجی
 ایچورر باکم کهمی کوزون آقن ضونابی
 بیلور اول شوخ جبرانم روشرو آدای
 یار سو یلتدی بکا بو غمز و ای نابی
 سولیمه سولیمه ای تازه زمانم دیر رک
غزل تفریحی
 جان اشتای بو کل راحت اولسون
 جان مبتلای درد غم صحت اولسون
 سرات دلده استرایم صفوت اولسون
 مغربه کول چه جانده صفا الفت اولسون
 تک روز کاده زره قدر صفت اولسون
 دائم جفا عشق بیند در مان اهل درد
 یا سون
 یا قلک غنچه هجران اهل درد
 دائم ضراب و لبت ایتر نشان اهل درد
 هرگز با بلون دل ویران اهل درد
 یارب اسکی شهرم یکی عادت اولسون

تتمه
 دل مبتلا در عالت هجر غمومکم
 سرور اولور عمره مختلف لزومکم
 هب واقف اولدق عادت داب رسومکم
 هب اولمز فریفته وعد قدومکم
 بر فاکیا یه یوز سوره رز زهنت اولسون
 الماغه کول کلور اول شوخ جلوه یه
 بنه تحملا بلیمم ناز و شیوه یه
 فریاد ایدر نیمه باشلار اودم جو خوشه یه
 یوقدر رضا جناب دلا داده شکوه یه
 کیم جبرانه عاشق بی طاقت اولسون
 مغر و اوله برایکی کون ویرر خصمی
 دکن خمارینه فلکک بزم عشرتی
 راسخ صقین که زهر لیدر جام شریتی
 لاید ستمه عشقی تلخ ایلر عشقی
 کیم بود هر د و نلد هم صحت اولسون
غزل بهای تجسین ناطق
 هر اسفته صالده که دهره ای بی داد نیکر
 قوباد که بر آغوش قیامت زاد نیکر
 برینا نلقرا ایتدک نیونوا ایچا د نیکر
 داغندک خواب نازی یاری فریاد نیکر
 ایدوب فننیلیم دونیایه ضرب آباد نیکر
 وجود که ایلین حکمت شناس عالم بالا
 ارسطالیس عرصه نقد وقت بو علی سینا
 بنا لک هل راز مشکلات نبض ایدر حق
 ایدر که کرم صبر در دره طیبیم برد قاتا
 جنون اهل عشق اولنچ ماد زار نیکر
 نه اندر بوی فتنه حال غنبر فام زلفکده
 نیچ صبح قیامت خفتیدر شام زلفکده
 دماغ آشفته در جاج ارزوی کام زلفکده
 دل مجروحم رصم ایلد قاسون دام زلفکده
 شکسته بال اولان مرغی ایدوب آزاد نیکر
 زمین نطع سیاستگاه و دل سیف قضا هم
 زبانه هامش و صیرت سینه سوزان دیده لر بریم
 هوای عشق شور افکن محبت غالب و حکیم
 شهید تیغ عشق یار در جماله عالم
 اورولب شمشیره دست ای غمزه جلا د نیکر

تته بولوب پروازه هفت روز کاره عشوه برساند
 پریشانی اینکیم محبت عشاقی صانع اندک
 نه آل تندرک است که مرغ جان دامله غرانند
 واروب کیسوی زلف یاری بوی بریند قانند
 یتنه بر فتنه تحریک البلدک ای باد نیرسن
 نه صور نیکم حکم صانع باغ شکر مسکن
 اولور صیلن کار که موشکاهانید بیضا
 بو صورتده نزارنک ونه ماندر کاهت
 کوزل قصویرا ایدر کمال وضط دلیر کما
 فسون فتنه به کلدک ای بهیزاد نیرک
 اولور کوز نالی رش کورد و کله محبوب افکنده
 متاع صبر کز تالانه ابر هر طفل نازنده
 محبت غم فرا اسباب صفت برکنده
 بهای خوش و کلسکه قابل فیض صفای
 تکلف بر طرف ای خاطر ناشاد نیرسن
ترجیح بند فهم نامراد
 ای نگاه غضب مست می نخوت ناز
 غمزه سی ساقی جام اجل اهل نیاز

تته ای فرورغ رخ خوی کرده سی خور خید کوا
 ایلمی نادره کلبر کل کلشن ناز
 خور قرم راز می فاش ایده اوچم غماز
 آشتنا اولدی دلم غمزه بیگانه نواز
 شنب هجر و غم زلف و دل سودا پرداز
 اختیار دی دل آه ایلریم دور دراز
 آه ایلریم نوله سودا کله دلخوش کولم
 خبرم بوق که سنک عاشقک اولمش کولم
 هستک اول با قشوع بنی ایدر مفتون
 ایلدی ساحر عشقک بکا بیکه مکر فسون
 زلفک ایدر دمی سلسله جنیان جنون
 آضر کلام بر سودا ایل اولورم بخون
 کوردک اولورم الم عشقک زار زبون
 شربت لطفک در دلم ایدر افزون
 دولدی تادرد محبتک درون بیرون
 باشلک زهر ستم حکم اتمک خون
 روی کوسترو با تندرک بنی چون دیوانه
 اولدک ای اهوی و هستی ایدر که بیگانه
 بی صروت نه ایدر عرض محبت اول
 نه ایدر ایلد و کله لطف صروت اول

تته بی کورد کیم شتاب ایلد اولدقتار ندر
 بی سبب رخشن اول غمزه بر کار ندر
 ستم غمزه بتر چشم جفا کار ندر
 مبتلا که ندر ای شوخ بوا اطوار ندر
 بو لغافل نکر نرس بهما ندر
 غمزه کی کل لعلین شکر بار ندر
 ستم آنکیم نیه قادر ایسک ایلد بکا
 عاشقم عاشقم ای بار جفا کار سکا
 خود بر مست روشن دینک قربان اولم
 عاشقم ایلنه لمن ایینکه قربان اولم
 بهجش طره مشکینکه قربان اولم
 رشکدن بستر بالینک قربان اولم
 چشم عیار سخن صینک قربان اولم
 زهر مند لب شیرینک قربان اولم
 ناوک غمزه بر کینک قربان اولم
 اوکان ابروی بر چینک قربان اولم
 سینه کی نینه دن ای آینه رخ صاف ایلد
 اولدی الی صرأت الوب انصاف ایلد
 هستای کوردسه اگر یوسف اولور بند سکا
 عاشق اولور دک اگر کوردسه ایدک سنه سکا

تته نیه و بر دک دل نفااره بر خصمت اول
 چون ایدرک دل بیچاره یله شفقت اول
 ایتکار ایدر غمزه چونکه فراغت اول
 نه ایدر تا بو قدر گرمی الفت اول
 انسل ایدر اله ایکن شاکه عادت اول
 شاهبازم بوغدی سنه بو هفت اول
 عفو قبل حکمک استخ نگاه ایدم ایسم
 اختیار الهه دل کریمه واه ایدم ایسم
 کرمین سر خوشی عشقکله شرای ایدر
 آتش عشقکله بغریده کباب ایدر
 اول لطفک تا بویلیم عتاب ایدر
 بیک سوال ایلمه بر نند جواب ایدر
 لطف ایدر دک غضب آلوده خطا ایدر
 بی کورد کیم سر هدم شتاب ایدر
 چشمی آتش صبر نله بر ایدر
 دل ویرا می تکر از ضرب ایدر
 شمد و قربانیک اولم سوبله ندر نوار ایدر
 آفتنای ازه بی بو جاهل بو غضب ایدر
 مست شیرین سخن تلخی کفتار ندر
 لطفک اول نه ایدر شغری بو زار ندر

تمه
 خلیل عشاق بجه اولستوا فکند سکا
 بعد ازین بندیم ای شاه جهان بند سکا
 خنده ایت اغلسه هالن دل نالند سکا
 بولید در قسمت حق کریم بکا خند سکا
 بر نصیحت در ایدر عشاق بنس مشد سکا
 قورقم یار اولوب اغیار فریبند سکا
 کرده بالین کلا کندک اولوب یوتله خار
 درد غیر تله هلاک اولدک فهمیم بیچار

وئیسیم حتمه
 بترای دل هوس زلف سیم کار بتر
 بترای جان بلا دیع بوا فکار بتر
 حبیب اندیشه به جکه باشکی فکر ایت هلاک
 خلیقه ایلدی بیک بیبیده کفتار بتر
 سرشته فکره دُر سدر ندامت نظم ایت
 امر زوی دل ایچون دید بیک اشعار بتر
 مرغ عشاق بر عنق تورا اول برره کیم
 شاه باز نظم همت ابرار بتر
 در مولا یوروزک سور بتر ایتدک کندک
 بندیم خلقه بکوشور اشرار بتر
 بتر اولدک بوهوا وهوسی ترک ایدیم
 بولوب حقم ره صدق وساده کیدیم

تمه
 اول اعظم ایدیم بار که اجلا له
 سروضه شاه مرسل سرقد صعب واله
 اول شهک غاشیم بر ووش اولم تحملنه
 یوز سور و بختاک ره ناقه ذر خجاله
 یوللر که خار مغیلا ننه یوز سور لم
 لال ووش غرق ایدیم جهرن منی خون له
 اشک حسرت صبح لم ره کدر حجاجیم
 شوره زار ندیم حجاز که بنه سنبل لاله
 سنبلنی تش دلدن صاچیلن رود کبود
 لاله سی خون جگر دن دو لیلن برکاله
 کل سنکله واره لم یوز سور له در کاهه
 یعنی در کاه معلائی رسول الله

روضه سرفاکنه فرسوده قیلوب پینشانی
 لال کون ایلیم بیبیده خون افشانی
 دیم لم اکم ایا اقتدک غم خوارک
 حسنه لر چاره سی بیچاره کرک در مانی
 انبیا مغزی ضلوق جهان محبوب
 ایکی عالم کونشی انبی جهان سلطان
 فیض لطف و کر مکن بزی بخریم اتمه
 رحمت عالم ایکن دو لوتکک عنوانی

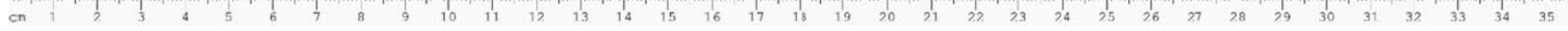
تمه
 یوز سور کن اوصفا کاه بلند ایوانه
 بوسل بیدرین او قدم جای جلیل الشافی
 واروب دست دعا قبله که اعلا یه
 ارالم بزی یوقدن یاره دن مولایه
 دیم لم ای بزی یوقدن کتوروب وارا ایدن
 جوهر عقل ایلد طفل دی هشیار ایدن
 تاج ایمان واطاعتله سر فر از قیلوب
 دین اسلام کمر بستیم اصل ایدن
 قلبم غنچه سر بستیم تصدیق ایدوب
 دیلمز بلبل دستان زن اقرار ایدن
 کیمیز دولت ایل شاه جهاندار ایدوب
 کیمیز کیم قنا عظم سبکبار ایدن
 ای بزی محض کمال کرم لطفندک
 دار دنیا ده بو الطافه سزا وارا ایدن
 صکره لایقی بزرگ خسته هجران ایتدک
 سنلای الم آتش سوزان ایتدک

کدی عمر هوس زلف محنوره بنم
 قالدی عقل کمره کاکل دیلر ده بنم
 تیختن خنجر بنم مال اولوب دلدارک
 چکدیم درد و بلا سولیند دللر ده بنم

تمه
 شاهباز نظم پنجیم درک بسته قاله
 دام دلگیر خط سبز سفیدر ده بنم
 سنکاتم یازان اول کاتب اعمال نویسر
 وای کرا ایتدی بجهی تهب یازده دفتر ده بنم
 صقله آق یوزم قاره سوزم عین خطا
 بکا الخلدک بکا کیم عرصه محشوره بنم
 نه یوزم وار نظر حضرت حق واره بنم
 نه سوزم وار واریجی حضرت ننه بلواره

صدقه قهر بلیم بکون بقلو طاق بطاق
 بو سرفراشته ایوان زمر اندوده مرواق
 وقتیدر اهکی نیر ایت قدیمی ایل کمان
 سفر آخر تر سا که کمر می براق
 آه که فسقله کدی بجه لور کوندز لر
 نه عبادت نه شهتجد نه صلوق اشراق
 ایتدی بجه قهر بنم پیر ایلد کورکوشه شاد در
 بندیم یوردن کورک دکدر غضبم استخفاف
 ویرینه دانا غی دست خصما یر یارب
 واریجی حضرت تکه باشی قبا یالین اباق
 ویرینه اولور سه ارضه بنم دماغ
 دین احسان و کرم سندن اولور سلطان

۱۴۳

توبه مست اولوب باده غفلتله بترکه اوزر
 بلرکه دوشر کجی کجی کجی بترکه اوزر
 ذکر و تسبیح صرغ ایلدک عمریز
 حضرت حقنه نیاز تکم یوقدر یوز من
 جهره فرسوده ابواب ازل اولدو
 قالدی حضرت تکم وارغم هرگز یوز من
 تن خاکیمز بر اولم کوریمه کیمس تو زم
 شو یلم بر باد اولم کوریمه کیمس تو زم
 کورسکه ای دیدن نر کورسکه ای دیدن
 بلسکه ای دل کم نر کورسکه ای دیدن
 ذوالحال لایکا اول دملری آسان ایله
 اشمی کورسکه ای دیدن آسان ایله

توبه یارب کرفتار بلا اولدوغنه
 توبه یارب طلبکار هوا اولدوغنه
 توبه یارب اسیری کمرنگ اولدوغنه
 بند مغنجه عشق غا اولدوغنه
 امر زوی صرماه لقا ایتدیکمه
 مبتدای هوس مهر وفا اولدوغنه
 توبه یارب عبادت صانع ایتدیکمه
 دامن الموده صرکابریا اولدوغنه

توبه پیر اولدم او سخن پروره ایتدم توبه
 داغما صبر کیم عهد و خطا اولدوغنه
 توبه یارب خطا یولنه کتدکری عله
 بیلوب ایتدکری بلیوب ایتدکری عله

یا الهی شرف حضرت پیغمبر ایچوک
 سپر ما هی ایکی باره ایون سرور ایچوک
 شنباسلده اولان ستر مقدس شقی
 لیلله قدرده کی وقت صفا کستر ایچوک
 خنده مسن مهانشوز ایچوک صدیق
 کسیر حضرت یعقوب بلا برور ایچوک
 نور صدیق نبی محدلت فاروق
 صلح عثمان و کرم کستر ایچوک صدیق
 اول ایکی در لغزوز بنا کوش فلک
 یعنی اول شرف الحین شه ضیایچوک
 لطف ایدوب ایلدیکم صرم و فساده بقه
 ویسی روسیه می نار جمیه بقه

واهدی دیر ای عالم عالم بوا یکی دار ندر
 یا بودارین ایچنوع اولون کار ندر
 ایچنوع ایتدیکم افلاک اوزره سیر بروج
 یا بوا فلاک دخی اولدغنی دوآر ندر

توبه شرق و غربی دولانس مهرلم مهرلم کونده
 انلره بوسه بوسه سرعت رفتار ندر
 دیدیلر مهرلم مهرلم بخت ایدر ضالم ک
 نطلمت عیاله یا نور ندر نار ندر
 یوشکین صلم صلمان وار ایدن اول قدر
 بلر سیر بابو بعض دلدی کی ایکا ندر
 حقد ر ایدن هایش کانه ایتدیم کرک
 یا برایش ایتدیم کرک اوز افکار ندر
 چونکی حقدک اش کون کی علمه عیان
 یا کوز دل و جان ایچره بوا سار ندر
 ارضی بسط ایدی جبالی کم کورستار قلب
 دور دیسه حق دور دور اول اوده غنیر
 هیچ اهد یوغنیر اقول اول اوده غنیر
 شمدی بو حد و عدد بو کورون وار ندر
 غیر نندن دو جهانده قورده غیر یه بر
 یا ایکی بوکت اراسن اولن اغیار ندر
 عرض حق کندوزنی کوردو کی بو غایت اولور
 انی چیب چوره خداد و لم دخی مار ندر
 چونکی میران لری کندیسی تعیر ایلم
 یا ارا برده بواندازه معمار ندر

چونکه دلایل اوزیدر متعوض کندرتک
 یا بویا زار جهات ایچره ضیای ندر
 کندور و یروب الان ایتدیم کندرتک
 یا بودکان فناده سر یا زار ندر
 غیر و شرمونکه بزه جانجه قلدن کلس
 یا کراما کاتبین یا زدیغی اوزار ندر
 چون عمل موجب جنت و کلامی سر دفتیه
 یا بواراده اولن زحمت کردار ندر
 انبیا کلدی قور دعوت حق ایلدیلر
 یا بوی خلقک کی روم کی تاتار ندر
 مسجد و هانقم دیر و مغال چون بر اولر
 یا بوی حاج و یو صلیب و بت و زنا ندر
 اکثر بوی نیره اول بوک بلنر کلمه
 یعنی ارض و سما المدوخی بار ندر
 چونکه بن بند لره باب بر مولد بر
 یا کیم دوست کیم دشمن ضو خوار ندر
 چونکه عاشق معشوقلم بر غش معنیه
 یا بوی عاشق بکاه و فغان زار ندر
 حق ناسکر تنی چونکم اولدیر بیت خد
 بونی قیوب واروب اول زاکر بودار ندر

چونکه بوجوه اولی آفریننده مدوم اولی
 یا بوطول اصل بوقدر افار ندر
 سنکله یا بدی بشیر بوی که بیدیلیر
 یا هنرا نوز بله یا بویک دل اسلر ندر
 کعبه یه واران اولور حاجی وانوار کورد
 کلمات قیل انوار صرا نوار ندر
 نالشی نایک ایدر جان وجهان اهرق
 او فورن خود بنزانی یا بوفریار ندر
 کل خوش بربر اولور شاهدا اول زهاده
 بزغ کشف ایلم اوسا قنده اولن خازندر
 هر زمان نالشی ایدر بر برینه جمله بیور
 بلبلکه اقلدوی بی کل کلار ندر
 چون بزغ غیره فقراته دیوک واعظ
 لیس فی الدار ندر غیره دتار ندر
 دی چون بلور قولر نیکه هرنه ایدو ایدر
 کندک صق قاضی اولور ارده معیار ندر
 چونکه بغداد جهان ایجه انا لفق دیل اول
 یا بومنه صور بر سره بدو بر دار ندر
 ادعی وار که صهان غوا بله خود بلدی بوض
 بلدی بیر کورک و سلال دادار ندر

بیر کورک و صد تنه صقکه ایکی شاهدا
 یا قوفلق دلنده اولن از کار ندر
 ذات یا کندن آنکه اولدی بر کعبه
 حویلین السند مختلف اخبار ندر
 ذاتی نورینم صقکه او بی بوقه بویک
 یا جوانوار لم مملو اولن ابصار ندر
 کاد صقکه بره مزهله آرا عقول
 بینه کندی بلور اناحق اش ای بار ندر
 شاه مران جبرئیل دیوی کتمه و بری
 یا علی شبر مندا صیدر کترار ندر
 کف احمد کی طشلسر دن ایشترک بوجوه
 یا محمد نبی سک دیری اول احجار ندر
 نو نیاد در دل و جان دیه مننه و اهدیا
 ها کراه قدم احمد مختار ندر

واحدی

سویله ایضو اجبه بزغ بوقته مینا ندر
 یا بومینا قته دن مقصود اولن مختار
 بودی قات اسمانک مختلف کرشدر
 یا بدی ستاره نکه سیر اتدوی اراندر
 شوق و غری طولا ندر بر کوندن بوشمس
 بونلرک بوشهت رفتار نه مرماندر

چونکه سن سن خالقا صیقلی صیا ایدر
 یا ارایر ده سبب اولن دم عیسی ندر
 چونکه سن سن باطل ایدن سحری سحر کر
 یا عصای موسی ارایر ده از درها ندر
 چون دکلدر سنده ایری اشبو جمله ممکنات
 یا اراده فتنه و شر و شر و غوغا ندر
 طوطی کویا اولدی بنیچون اولدی بوجوه
 غری قوشلر اوز هوا سنده او صرا
 هر کجه محفلر ایجه بر وانی بر واندر
 شوقله بیتاب ایدن بر وانی بر واندر
 امر حق بره بترخار و سبهدن کل سبید
 یا اوکل شوقیل نالانه بلبل شیدا ندر
 بوجوبک خلق عالم بر بر نیکه اکل
 لیکه بلمز لورک اکل اند کلری نغاندر
 کر چه بچون عاشق لیلاد در اما بلدی
 عشقک افلاطونک اصلا صورت لیلاندر
 کر چه واروق اولدی عاشق صورت عزرا بلدی
 کزرت شو قندک اصلا بلدی عزرا ندر
 عشق بره ناند در کر انی عاشق لردنی
 بلدی بلر کتدی بلر کیفیتک اصلا ندر

بویدی قات بیکه دو شمشیر نه بابا وارنده
 اوزر ندر کجا جاری بدی در با ندر
 بوجوبک بوقدر جهتیکه بر کا و اوزره کادر
 ماصی اوزره ماصی ماوه ساده برهواندر
 عرش فریش و کسپی ولوح قلم بوجت فوق
 بویدی رنگین کمر قوس قوزخ بالا ندر
 هیچ احد بوقدر اهددن غیر کجی وارنده
 یا بوی حد و عدد ظاهر اولان اشیا ندر
 چونکه اسم ذات حق اولدی اهد بر صافک
 یا کویل تشخیر ایدن صافیت و صفا ندر
 چونکه تعیین مکان افلاک اکا اولدی خطا
 یا اکا عرش عظیم اوزره معین جاندر
 آسمان دلدن چونکه بر بر بر بر اتم
 یا رسول بر سبحان الذی اسرا ندر
 چونکه انسر هیچ بر بر بوقدر ایکی وارده
 بیری قیوب کونده انی اسمک بر بر ناند
 حاضر و ناظر در اول چونکه جمعی جایده
 یا انی هر سیده حاضر کور صین اعاندر
 چون وجود آرمیدن بولور جمله جهان
 یا بوی تاج جبال و سائر صحراندر

لطف آتشی دلداد
 چون غنچه گلزار
 دل قالدی غمگین
 عشق اولدی در کار
 شمدن کیم سنده
 چون مرغ کرفزار
 سودا زده اولدک
 چون آه دل و زار
 کیم راه غلطله
 ای شوخ ستمکار
 بیموده کسرسن
 چون مرغ کرفزار
 چون طازئی دومان
 فهم ابله قاتلان
 اکلهندی کوبک
 وز نده وارکان
 آيو جيلو کي
 خلط ايتمه هر زمان
 ای اصبق طویل
 چون بوقی بوستان
 سیرایت نه بوق میش
 مثل چو کره میان

ناتمامی
 کولم کجی نامه کیدو یارده قالدک
 باش اوزره برک وارتم دستاره قالدک
 سا فی سنی مستایلدی می قالدی بقده
 بیچاره کولم سنده قبح کارده قالدک
 بند اولدی سردا یا یکده صوفی خبرک بوق
 دامه طویلب شلقه اذکارده قالدک
 از تردی جنونک هوس زلف سینه تاب
 بر هسته سن ای دل که شب تاره قالدک
 بر ایندی بیکله قالم چونکد ایشرتوک
 بر ایندی وارو بیطنه اغیارده قالدک
 مستانه وارو بیطنه اغیارده قالدک
 کندک هریم کوبی در بوزه برای دل
 سنده خبر ناتمامی زارده قالدک
غزل عدنی مستزاد قیوری زاده
 آهوی چشم تباری کولم جنت هوده در
 شیر هنر بو آراده ای دل ربوده در
 نقطه طبله فون قوتله قلدت پذیر لیکن
 خام صحیفه منم هوس فروده در
 در برقم ساز نالم که وارد قد کوبینه
 شایدا و مست عشق نازم غنوده در
 موز و ندر اول قامت بالاماره در
 صابنه بو شپوه سرو چمنده غنوده در
 بق شعر نو ز میننه عدنی ساهرک
 حقا که طرفه شاعر سحر از موده در

غزل
 عشق حقه واقف اولم جلم ارا فی عقول
 کنزی بلور عشقن انجق ارده ارا ندر
 واحدی بجنون کبی ایلا صیحه سودا سنه
 دوشدی انا بلدی ای دوست اول یواندر
غزل وجدی مستزاد فضلی
 ای دل هم کبسی مرغ یارده قالدک
 قید صم عقد ز نازده قالدک
 ای جان بولنه چغنه قادر می دکلسن
 کیم حسرتله سینه افکارده قالدک
 ای دیده باقوب بر زمین خفته ایلتدک
 کل استرایکن کسنگش خارده قالدک
 ای بلبل اوکل زیب سر بوالهوس اولدی
 سن بجنبر افغانله گلزارده قالدک
 ای عقل بکار هجر ایدرک سمیت خلاص
 سنده طویلب زلف سینه کارده قالدک
 ای قز دو قنا جمدک ابرو هوس سندن
 کچ تیر کبی دست کانداره قالدک
 ای حسن ادا الهل سخن هب سکا شنتا
 سن وجدی خوش طبع خوش نازده قالدک

صد مختلفه سن
 مانند برهن
 بانه سکا نولک
 کیم در سکا رهنک
 صیفا و در بنجا
 چون بلبل گلشن
 آگاه دکلسک
 انسک نوله شیون
 مانند دل زار
 نه چاره قلم بن
 ایل منزله ایردی
 ای کند ویر دشمن
 میال و عشق انا
 فیلی شعر دن

عصمتی در چشم بختک در دیده کور کور
 دیر سگ ای دل چشم بختک در دیده کور کور
 قتل و یاشک سبیل نگاه آید کیم جانان کور کور

تتمه
 هم بفر بر و اندر سن هم گشته ایلر بر نفس
 تند بار دهر بر شمع فروزای کور کور

کفنی
 غنچه به دل تنگک بر برده در افانده
 آئی چشم روزگار نایب اما کور کور

عارف قندی
 نظم با کله ناملی کرم اشنامی اهل دل
 سوز دلدن بچشم آفرده طبعاً کور کور

عارف قندی
 عاشق وصل آرزو آسب هم کور کور
 سینه سوزان هوس داروی در مان کور کور

ناملی
 لعدرای باد صبح اشفته کاشک کعب
 کاکل ضم در ضم باری برین کور کور

ایلم الظهار سوز عشقی سنده کیمس کور
 اه افغانه رو کیمس چاک کیمس کور کور

انزو اجوی صلاه نایش و یک بتر
 روز غم خانه سن خورشید نشانه کور کور

تتمه
 باعث ناسور زهم شک اولور عارف صفین
 تبر می شسته بر طبعک نکته سنجاه کور کور

کفنی
 کیمک دیر سه چشم بختی خار صرا کور کور
 پای یاری و یله بول آسونم داما کور کور

عارف قندی
 خوابده دل المشرا غوشه خیالین بعد ازین
 روی بیداری بو نیت نایب اما کور کور

عارف قندی
 بی تکلف اولیه قریب اول ضم ابروسنه
 غنزه آگاه اولسوا اول چشم فتاه کور کور

ناملی
 ایرمدی جا ویرمین آج صیات لعلنه
 ای شهید عشق حاضر اول کاری کور کور

ناملی
 سجدک الودایلر اهنگ در بیت القضم
 آب و تاب رو بی آتش بر ست کور کور

ناملی
 بلکم کفتی اوله اشعلد بر کوه خور روح
 خواجه کردی اول کالای ارز کور کور

عارف
 تیان اول کاکل عاشق قریبه مبتلاد رهب
 غزل الان هر دم با بسته دام بالاد رهب

فغانه بیدلانک سینه سوز اولوق بید اولین
 کلت آشکک بلبلری آشنواد رهب

نرکت کوی تیر کلچین باغ هستی اولوق واد
 او نخل عشق تک عاشق لری بیدت واد رهب

شعیم زلفیم سرمایه آشنو اولور هر دم
 او شور فتنه به بادی بنه ای دل صادر رهب

زیارتده بتم مجلس نشینا خراباق
 مرادم در کم نیر معانه التجار رهب

سرور بزم غم کیم عشق در لر نامنه عارف
 فلک اولنغنه دلکش دایم بر صدر رهب

ناملی
 سپهر کجندش دوری خلافت صد عارف
 دریغاطالع ارباب دل نخر آشناد رهب

تقه
 عجب در کیم اولوب ایدوع و غصه قسمتم
 ساطع عیش و عشرت دایه کار و دیوار دهب
 نوله هر کس بود ایدوع گرفتار اولسه بر حال
 بوعالم پای تاسر دامگاه ابتلا در هب
 جها لکله نه امیدم جلال کده نه پاکم وار
 که اهل عشق امین بر رخ خوف و جوار دهب
 نوله بی بهره اولسم کلر خانک خون وصلند
 که اکثر بلبلا باغ حسرت بینود دهب
 دم عجب در انفس جان بخشک عجب ناظم
 که تعبیرات شوخک سر سبز روح آینه در
عارف
 ایل صد کوشش که اولسو یاری دلبر اده بر
 کار کرا و لمن سه افسو کیم ز رالده بر
 دست در بول کلک سچین نبان دلبره
 یوسف زرین خامه اعجاز پرورد اده بر

تقه
 شکوه هجر نه دامن کیم بار اول عی ایدوب
 سخت کیری عنان اسب و آور اده بر
 ممکن اولم سه ز با نیلمه بیان احوالک
 شاه هسنه عرض حال شکوه کستر اده بر
 جام غم فرسا لکیم بر سر عارض غم کل
 لوله شکین دضان خور آور اده بر
 درون دله غمی عشقی جاودانه بولورم
 هر یک سینده بر کنج شایگان بولورم
 هامنس بن او مرغم که باغ عالمه
 نه بر نشین راحت نه آشیانه بولورم
 او بلبلیم که کلدن بوکلشن دهره
 کل امیدیمی بزمرده خزان بولورم
 عجبی نشو مید الم بزیر اولسم
 کوکلده نشو عشقی جبهانه جبهانه بولورم

تقه
 درون او غم دم بینم نغمه نه محبتده
 هزار منستی سر انداز سر کرا نه بولورم
 او شاهله اولشید بر سر زبانه نیاز
 خدنگه غمزه خونریز در کمان بولورم
 عنان خامه عارف بن ایلدم ارضا
 سند طبیعی مطلق النانه بولورم
ول
 اولوب تنجاله زیر آرزو کام طلب شمرد
 وجودم پای تاسر داغ پرداغ اولدو شید
 ایاغی اده در سیلاب طوقاً خیز صهبانک
 نوله اقم در میخانه نه اهل طرب شمرد
 قدح سرشار مجلس گرم ایکن غم روا کورمه
 قله ساغر کدای بزم لطفک تشنه لب شمرد
 خلاف شیوعه دیرینه در اول ناز پروردنه
 در بیغ لطف نازه هیچ ندر ایلیم سبب شمرد

تقه
 همدن خویجا کاهی حاله آغوش ایکن نمان
 نه بزمنک شمع محفل زبیدی اولم عجب شید
ول
 نه ممکن عیش نوشن ایکنک دل و دلدار بریزه
 فلک فورعوی یکم ازاده بی هر بار بر بریده
 دمامد وضع ناشایسته چرخ ستم کله
 کوکل بر بریده سرگردان هجران یار بر بریده
 شب هجران بن بیچاره فریاد ایتمه رکام
 رقیب روسیه اول یار یار یار بر بریده
 رشک شوخینه در فریاد و افغانه دل زارک
 ایدرمی ناله بلبل اولسه کلزار بر بریده
 عجب عید فرافت اتد دل بر بلبل و دلبره
 مثلدر الفت ایتمه زینب ایلیم نادر بر بریده
 چکرال دامن معتدلک عاشق تاغش غمیر
 اولور سه چشم مست غمزه خوشخو ادر بر بریده

تتله

اولور می سندن عارف رویکره فخر و ایلیک
زمان دولت عشق کون صد اغیار بر برده
او بیدر لکیم صبریم صبح کون دور قالمشدر
قماشای ریاض کاندن مهجور قالمشدر
نوارای نکره دل هم سر اولسکه که جو کلمه
کوکل صد باره در زخم درون ناسور قالمشدر
ضرب اولش نیجه دولت سرا کو نخبه بشیدر
طرب کار ضربات معان معور قالمشدر
یتش ساقی صبوی کار عین حاره از اینکم
می دوشنبه دن صهب کنا نغو قالمشدر
تغافل کار اولوب کتیکه اول بیدار نوعار
یا ندر حال دل فوسکم مستور قالمشدر

ول

دلداره کوکل کندیک همسرا ز ایدم من من
بچاره من اول رتبه بی اصرار ایدم من من

تتله

کیفیتیک ای ساغر هم اولسه دو بالا
صناعتی عشقی سراندا از ایدم من من
غمضانه که تشریفی خواهش کوزل اقا
اول صدمی نخوته اعزاز ایدم من من
کوش ایلینی ناله عاشق کبی بلبل
واسوخته سفله آواز ایدم من من
صراحت رضیک اولسرایم عارفه در پیش
اول طوطی شو شوکی سخن از ایدم من من

ول

بوکون بزما او مهماه روی کج کلمه کلدر
یا نخبه سایه و ش انا رقیب روسیه کلدر
نیجه آشفته حالی سیر ایدک بیهوشه شوق ایلر
میان جمله ستانه اول جادونکم کلدر
طیانشو ملک دل بیخاکر آختم من کانه
ینه تاراجنه اول شاه آشفته سیه کلدر

ول

عینیا ایدر حال دل آشفته ساسانم کورن
کوردن اولشوخی اطور بریشانم کورن
اولمق ممکنم افتاده او نقل عشق بی
خاک راه اولسوی اول سروضر اما نم کورن
اولدیغم بلخر می غرق آید دل شوزیه که
جوشش سیلاب اشک چشم کرایتم کورن
بویه کاهم خار زار وادی یلس اولدیغن
اکلم می چاک حبیب تابدا ما نم کورن
اولسای عارف مرتب ساز اولسز عیننه
ططراق حسروای نظم دیوانم کورن

ول

رویکی میدرمی بویک مجالا کوسترن
کلاشی کلدر کلی کلشن مطزل کوسترن
عشق حالت بخش اولاد در دلیله سوادی عشق
ساغری میدرمی ساغر مصفا کوسترن

تتله

قز و رض روی می کونی اومت نازی بجلدن
کوردن عظم او کرمینله کاه کندی که کلدر
سکر تشریفین اول مهر که کورنجه کلیم عارف
فغان شام ثانیه دعای صبحکه کلدر

ول

برنگاه مرصت قبل گاه که شیدالرم
ای فوا آموز جفا هواره بیداد ایلیم
ایلیم مسکن ترجمای نگاه دلغریب
غمزه خنوزیز کافر کیشمه امداد ایلیم

ول

وارض می خوابه اطفال جهنم شب تا حکم
عندلیبادور میوی بیهوده فریاد ایلیم
آشیان ساز اولدی زلفند آرزو کلدر مع
خافانز ای صبا لفا ایلیم بر باد ایلیم

ول

بیر اول عارف کبی برره شتاسه عشقه
مستجوبی وادی مخونه و فزهاد ایلیم

تتمه عارضه حمله جملای بیشتر در آنکه اولود
 مهر ذره ذره در مهران فلک ساکونین
 صورت معنائی است انید آگاه اولود
 بحر قطره قطره در باخیز دریا کونین
 عارف معجز غانکه کلک سحر آتاریوی
 بویله بر نادیده واری شعر غرا کونین
و محالدر نکه بدر افتاب سکا
 هجوم ببر و صنگ بتر نقاب سکا
 سن اول شکفت کل گلشن ضیا ستم
 رخ غرارک اولور زالم در حجاب سکا
 خیال جسمک اولور تاب دلته ازاده
 مکر بیفته چشمک اولو جام خواب سکا
 زمیز سیننه به ای صفت ناز تشریف
 شراب خوبی چشم مکر کباب سکا

تتمه مقرر عارفیا حشره دک شراب اولوق
 کسر ملرا ایلیه دلبر ویره شراب سکا
فانکی شراب ناز کتور کیم غم خواب سکا
 طوتر اندر قدح ماه افتاب سکا
 هزار باره دلم لبلر نده ایتدی ساقی
 اگر دور شره نمکر نیز کباب سکا
 محالدر شر اول چشم سر کرانه هات
 خیر مایه ناز اولو سو غتاب سکا
 بر اولو زهره شرح ایلد دل بهرام
 ینه کتور صبر سر بر نگاه بلسکا
 نگاه مستکله بلدی آشنا ایدر یکک
 با قنجه ناکلی خانا غم شراب سکا
و جها غه اتمه بر خطاه شراب سکا
 یتراوز کنر محمودیم خواب سکا

تتمه حضرت غرور من ای افتاب بهجت کم
 زمانه که هر زره در حجاب سکا
 یترا شراب رندان بزم منه ساقی
 کسر ان کلورسه اگر جام بتر شراب سکا
 دور شردی منظره چاره طاق تختوانده
 بو صندله نظر تدبیر افتاب سکا
 ندر بو فیض سرایت ساقیا ویر لیک
 لبک شراب لطافت شراب ناب سکا
 سلام ناکلی زارده می انجندک
 ندر در ای هم ابر بو پچیتاب سکا
 برو وجهم ناظر اولکم نظیری بولغیه
 بر زلفه بسته اولکم اسیری بولغیه
 احسنت اول کدای تحمل بدوشم کیم
 یا لش جها ایچنده حصیری بولغیه

لحنت او خون لطفه که امر زالم وقف اولوق
 اهل دلک فطیر و خیری بولغیه
 بی بهم در فنادن او کیم دیر عالمک
 عیسی آفتاب مسیری بولغیه
 غمرا بال ایدر ستم صغری مژگ سوزش جلگ
 پیکان سخن آب ایدر تیری بولغیه
 دلکیم ایدر فغانی که بست و کم بلند
 بگرز او سازه کیم بزم وزیری بولغیه
 ویریم بهشته ناکلیا بن او بر می کیم
 ساقیری جوان اولو پیری بولغیه
 بزم می تاب افکن اولسو ساقیا نوروز
 شمعکه جمیع اولدی بیاراک صفا نوروز
 صافدر آیدر لر فی غل و غندر سیندر
 بالکدر ابر کور تدنه هوا نوروز

تتمه حضرت غرور من ای افتاب بهجت کم
 زمانه که هر زره در حجاب سکا
 یترا شراب رندان بزم منه ساقی
 کسر ان کلورسه اگر جام بتر شراب سکا
 دور شردی منظره چاره طاق تختوانده
 بو صندله نظر تدبیر افتاب سکا
 ندر بو فیض سرایت ساقیا ویر لیک
 لبک شراب لطافت شراب ناب سکا
 سلام ناکلی زارده می انجندک
 ندر در ای هم ابر بو پچیتاب سکا
 برو وجهم ناظر اولکم نظیری بولغیه
 بر زلفه بسته اولکم اسیری بولغیه
 احسنت اول کدای تحمل بدوشم کیم
 یا لش جها ایچنده حصیری بولغیه

تتمه تیز در فریادی عشق ناله ده بلب لک لک
 ایلسین مطرب لر آهنگ نو آنور روز در
 خسروانه پادشاه وقت اولو آکمش آنم
 هر کدا بر ساغر کبئی نما نور روز در
 صحن گلشن چار دباغ اولشن عجب عیب
 با غلشن بر نقش دلکش کیم صبا نور روز در
 وقت جوشن فیض ارباب مستخدر نالو
 ایلبیلر طرح شعر دلکش نور روز در
ول میجا سوز اولاد درد اهل تاج روح یاز
 لب لعلک نمکیش دل مجروح یاز مثل
 وصال کله کناران بر دم دیوان قشند
 سراب عیش هم نشود عمر نوح یاز مثل
 دل ما کی قباده طلعتک نقاشی کویا
 زمینی لا جورده بر رخسار خال یاز مثل

تتمه یاز نلر جنم مستک دوستم شهنامه مشویا
 محبت عالمن بر تیغ ایلم مفتوح یاز
 او سر عشق قلبن ما حاصل نلوح قطره
 مصور بر که یوسفن سنی معدوم یاز مثل
 قوم نلر تا کی تشریح محنت تیغ غم کلم
 تم صد جاک ایدو بیز ختم شروع یاز مثل
 قلم وضع ایلبیلر نسخه توفیق اقبال
 فلک کده القاس دولت مر جوح یاز مثل
 اید نلر نامه عشق جوا بنده طور کار
 رقیبی مجلس جانا ناله مطروح یاز مثل
 اول نلر نالکی امضا نویسی محبت ضوی
 کوکل ملکین استقلال ایدو بر بوج یاز
ول اولدی شتم گلشن ارای هوس جور کبی
 اقدی کوکلم بر نطال تازه بر صور کبی

تتمه طرفه مجنونم که بیدری خیال جنم یاز
 دولنور اطرفی سر کشته آهلو کبی
 هب سیه پوش اولدیلر قصد شیب چو دل
 کدر لمر کا نلری بر نکه جا دولر کبی
 بر ز حال آهدر قندک هوا سیم کوکل
 صحن گلشنه خراما سرود لجر کبی
 آب تاب طلعت ایکار نظم نالو
 طعن ایدر آیین خورشید مهر و کوی
غزل صایب نه احتیاج که ساقی و بره شراب سکا
 که اوز بیالم سنی ویردی آفتاب سکا
 شرابده نه عجب اولسو اگر سوش
 بو طوز لو لب لک نیلم سو شراب سکا
 قورنمه تور لوعن ارک ایچینده باه ناب
 که کل کبی سیر شورجه مهره پر اب سکا

تتمه بو آتشین یوز ایلم کم طو تر سنگ آنک
 صلال ایدر قانفی تاب کباب سکا
 دیدم چقاره سنی حفظ حجابده غافل
 که حفظه غباری اولور برده حجاب سکا
 جعفر عنائی آندیه شکوه سنکده
 اگر سپهر برین اولم هر کاب سکا
 سنک صحیفه سنک کلام صابرد
 که داغ اولور خال انتخاب سکا
 کلورسه کثرت نظاره ده حجاب سکا
 اود صد سرخ رویک اولور نقاب سکا
 نیچه استوه آییند روشک ایلم کنی فرق
 سن آفتاب مشابهن آفتاب سکا
 شراره و شر ایدرم دود چکر و در
 کرا ایلمسه اگر نشوه مشراب سکا

تفه می تغافل نوشتن اتمه کرمه قانع
سیاه مست چشمه کیتتر حتر ابیکا
بواب تا یکم وار عارضه نشفایلی
اولور سه قلب با نده اگر نقاب کا
صد افرین غزل دو صیا نکه صائب
که ویردی شهر دو صد غول کویکا
ای دل غافل زمان از کربیا سر بر آرد
نیستی از مورکم از شوق سگر بر آرد
فیض هفتاری که بچیدی درین صحرانکر
از کربیا آن جنون چون برق دیگر ستر بر آرد
بر در دلها چه میکردی برای صبر را
دست کن در جیب خود چون غنچه کل بر آرد
تا نیفس دست دل زین دشمنایکسوی
بغض صدیق و عمر را اردل ابتر بر آرد

تفه بقنتر ل نیست فیض حضرت عفا بدان
کشتی جو در ازین کردا بچه لکر بر آرد
دل دو نیم راه هون شد ذوالفقار
در هم هاد نفس آن شمشیر بر جوهر بر آرد
کرمه خواهی که کردی یا رسول الله قرین
سینه یاران او را اردل ابتر بر آرد
غوط خورا از آب چشم خویشتن بر دلهای شب
و مده صوغوا صان کره کن از جگر کوی بر آرد
فرویش با صائب درین غربت سرا با مال کن
از سر افزای علمها در صف محشر بر آرد
بتن بودا کند کله های تصویر نهالی با
بیا بیدار ساز و صفت کانه نقش قالی با
من و اندیشه یوس و کنارا و اوجا السته این
مکر بنیم بچو اب این اردوهای خیالی با

تفه ترا باید ز خویش آموختن علم و فاداری
چه حاجت با معلم صاحبان در که عالی با
هنوز اندک شعوری دارم ای زین بکنند
پنجم مست خود تکلیف کن این جامشالی با
حجام غنچه سانه و پرده نامور غم دارد
دریغ کاش میبیدم کل بی انفعالی با
کوی بر تر و کاهی تر شمع کونم بارانی
بیا در چشم من نیکر هوای پر شکالی با
فلک عاجز پند افتاد و من در هم تماشا
تدیج می کنم با شیره طبعیها سکا لی با
فرهنگی ساقیدانست ساقی بزمنها زار دل
صنم میگوی و میکش با ده های پر کالی با
ز مژگان غزل آه خامه ها سر کرده طاب
رقم زن بر بیاض دیده این اشعار عالی با

نائل سرگرم است اولوق بند و صلت دیر که
دوشتری دل وادی هجر این محبت دیر که
بوز سوز در در که دلداره دل آشفته
یوتیدر عاشق ناکام که رغبت دیر که
بزیدع تاب همالک قو جگر سوز اتون
کور که پروانه یا ز شمع سلامت دیر که
کورن آسب عذاب نکره این اهل
بومیدر طرز خوش این صروت دیر که
جمل ایلر بنی ابرام اتم او شوخ
و ادی نائل دل عاشقده بوادت دیر که
مدایم کلشن کونینده اول کل قنده بن قنده
بکاه در عشق اولسونی بلبل قنده بن
نه کوز ز با که و آدی صون عشقده مجنون
ایده و شنت و بیای تعقل قنده بن قنده

تقه یوغین طاقم تاب نکا و لیسند در کراک
 جفای طعن اغیار تحمل قند بن قند
 نه ممکن سولیشملک غمزه خنجر بد
 کل انصافایت او برصست تقافل قند بن قند
 بو طالعلم اولور سر مایه در در ساری نی
 صفا بخنجر دل اونق ساغر صل قند بن قند
 سرور ازین غلاف ایچره زهاند خنجر
 کوییا آبلیم آتشد نشاند خنجر
 باش صیقر سر ازوها کیلی اولد هر قین
 قهرمان لر خوف ایدر بر به اساند خنجر
 چکد کچر سینه به کیدر حیات ادمک
 صابن کیم بر بالک یوز لوجواندر خنجر
 اهل درین سینه بر یا بنی چاکه ایلیم
 صوقور او جاغنه بر جان ستاندر خنجر

تقه قطره قطره قائم دکل او سنده آنکه جا بجا
 ای شملک ملاحظت زرشاندر خنجر
 تشنه لکدی اولدی صلی بر ایچم صودی که
 طوتی لم کیم دو تم آب رواندر خنجر
 اول یار بیحقیقت بزدن سلام ایدر
 معدوم رحم شفقت بزدن سلام ایدر
 برکت یاد اتمدی بیما در عشقنی
 نادیده روی حسرت بزدن سلام ایدر
 مخمور جام باده هجر انوز وارک
 سحان راه وصلت بزدن سلام ایدر
 بروان شهر وصلت شمع کیدر دویک
 محنت کشان غریبه بزدن سلام ایدر
 اولدی غریق بحر الم زورق نشاط
 ساحل نشین عشرت بزدن سلام ایدر

تقه بر کون اولور می زهر ایدر اول صمد دینه
 اول عاشق غم اولفته بزدن سلام ایدر
 وار رسک ای صبا اول زلف شکونه سلام ایدر
 دوش سه هم دل محبوسه و محزون سلام ایدر
 صاقنک اتشد نه روان ایلیم
 بنی انجمنسوک ای که کردونه سلام ایدر
 بزه دشت جنون حالی دکل رسولیم
 واری فریاد بندک روح بجنونه سلام ایدر
 دی زهکد که امید صیق وصلند اولد
 بولک او غره سر کرا اول نخل موزونه سلام ایدر
 حط نوحین مدحین ایدر فرمان لعلی ای
 مدد امداده کسوت تازه مضمون سلام ایدر
 بر لحظه بنی غم یار ایلیم یار
 بی شوق محبت دلی تاد ایلیم یار

تقه بر سینه کیم مخزن درد دل جا اندر
 دنیا غمته جای قرار ایلیم یار
 نورسته کل ال کیم ایلیم شکفته
 داغ دلی کهنه بهار ایلیم یار
 حالت ره عشق اولمیچیق صحن قلب
 رطل می ذوق دلم بار ایلیم یار
 وجدی به نصیب ایتیم بسک درد و صا
 هر دم آتی آزرده خار ایلیم یار
 قفسی اولدر سکر اول ظالم کرداد ایتسه
 شاد مرکه ایتک مراد ایلردلی شاد ایتسه
 دل نواز اولغلم غمزه ترک بیداد ایلیم
 مسلمان اولمز او کافر کعب بنیاد ایتسه
 بیغرض صغمه نگاه لطف جور امیزه
 وقف نار ایلردل ویرانم آباد ایتسه

تقه یوغین طاقم تاب نکا و لیسند در کراک
 جفای طعن اغیار تحمل قند بن قند
 نه ممکن سولیشملک غمزه خنجر بد
 کل انصافایت او برصست تقافل قند بن قند
 بو طالعلم اولور سر مایه در در ساری نی
 صفا بخنجر دل اونق ساغر صل قند بن قند
 سرور ازین غلاف ایچره زهاند خنجر
 کوییا آبلیم آتشد نشاند خنجر
 باش صیقر سر ازوها کیلی اولد هر قین
 قهرمان لر خوف ایدر بر به اساند خنجر
 چکد کچر سینه به کیدر حیات ادمک
 صابن کیم بر بالک یوز لوجواندر خنجر
 اهل درین سینه بر یا بنی چاکه ایلیم
 صوقور او جاغنه بر جان ستاندر خنجر

تقه قطره قطره قائم دکل او سنده آنکه جا بجا
 ای شملک ملاحظت زرشاندر خنجر
 تشنه لکدی اولدی صلی بر ایچم صودی که
 طوتی لم کیم دو تم آب رواندر خنجر
 اول یار بیحقیقت بزدن سلام ایدر
 معدوم رحم شفقت بزدن سلام ایدر
 برکت یاد اتمدی بیما در عشقنی
 نادیده روی حسرت بزدن سلام ایدر
 مخمور جام باده هجر انوز وارک
 سحان راه وصلت بزدن سلام ایدر
 بروان شهر وصلت شمع کیدر دویک
 محنت کشان غریبه بزدن سلام ایدر
 اولدی غریق بحر الم زورق نشاط
 ساحل نشین عشرت بزدن سلام ایدر

تقه بر کون اولور می زهر ایدر اول صمد دینه
 اول عاشق غم اولفته بزدن سلام ایدر
 وار رسک ای صبا اول زلف شکونه سلام ایدر
 دوش سه هم دل محبوسه و محزون سلام ایدر
 صاقنک اتشد نه روان ایلیم
 بنی انجمنسوک ای که کردونه سلام ایدر
 بزه دشت جنون حالی دکل رسولیم
 واری فریاد بندک روح بجنونه سلام ایدر
 دی زهکد که امید صیق وصلند اولد
 بولک او غره سر کرا اول نخل موزونه سلام ایدر
 حط نوحین مدحین ایدر فرمان لعلی ای
 مدد امداده کسوت تازه مضمون سلام ایدر
 بر لحظه بنی غم یار ایلیم یار
 بی شوق محبت دلی تاد ایلیم یار

نقشه وضع ناسازینی چه چنگ کوز ادم نه دیون
 بیلنورسنه دکل دراکا عالم نه دیون
 کلمه خاننه خاد اولمه دیکه ممکنه
 بلبل اولمش طوته لم بزمنه محرم نه دیون
 بیوقاسن دیم دن کرچه صقلیم او برک
 باقیه ادم بنه هر حال سلم نه دیون
 سنده انصاف ایده ای بیچ کور کور
 های جانم دیون بودل برغم نه دیون
 عصمتی سوز دین ویردی او شوقه انا
 شدری فرقه غم هم یله همدم نه دیون
 بادنه نایک صفاسن نو بهار اولسنه کور
 ساغمل برشز آب خوش کوار اولسنه کور
 ساده کور مننه خه جام کرم قبل سافیا
 اب زلم وصف لعلک در کنار اولسنه کور

نقشه عاقله بر اهله در در سرائیکه دو شمشیر
 عصمتی نقش جیبی ندر آدم بلمز
 هواستکار جابه و برای مهر و زربانه
 بن قیوم الندن سفال کهنه میخانه
 بز زمان کور مندی هشیار چشم روزگار
 شدری دوران چوق کور در بزمنه بر ستاره
 اول شنبه سر که بر تو بخش اوله شمع حال
 که بر جیا ایتمه خدادن دولت پروانه
 کج او نخلک آرزوی پای بو سنک کوکل
 دامن زلفک قومز بیکه باره انکه شکر
 وقت بچش باغده عیش صفانک عصمتی
 شمد بن دونه یایه ویریم کوشه ویرانه
عوضی کلد کجه یار برزم غمنا یه بر کلور
 بر ما هباده در او کم دنیا یه بر کلور

نقشه قدیمی باران بلور بن اشتالقی ایلم
 شعر عری جبریل و جبرک ذیل اوباداشه
 نیچه وصف اتسک از خوشی لغوش نه دیون
 مثل یوق بکزه ده جک صنی سلم نه دیون
 نرینه عمل نه رجا دن خطوط
 او برین بیچ نور سلو ادم نه دیون
 هر کس خنی و کله نیک لطفی وصف ای کیه
 آویجا جودل بیچاره و برغم نه دیون
 ناصنه مرده ایکن ویردی حیات ابدک
 اب صیوان دیون باوه سنه هم نه دیون
 قومدک سوز بیری ایجاز سنخده ویردی
 بویلیم مجنن نفس عیسی و مریم نه دیون

تمتله یوقدر نظیر قامت بالا کم ای بری
 طوبی قصاصی صحت اعلا بی بر کلور
 تنها کلور سه بر کم عاشق محب دکل
 موسی فراز طور تجلی به بر کلور
 بیل قدر من با کلگی تجمه نیاز دنی
 زیرا کم عشق عاشق شیدا بی بر کلور
 رسم ایل حال عرضی شیدا بی ای بری
 بر رند نکتہ داندراو کیم دنیا بی بر کلور
ول خلیج مدرد دل او طفل شیوه کازین کور
 باغبانہ دل نهمال میوه دارین کور مدک
 کجری آیام غمیل اول کوزی ستانہ نکه
 چونکاه نهمنازا اعتبارین کور مدک
 قالدی کرد اب بلای عشقلمه بیچاره دل
 آشنا سن بولدی هرگز کنارین کور مدک

تمتله اوج استغنا زده ایمن هر کیم میل ایل سکه
 بونلر که ارباب دل بر سا زکارین کور مدک
 اولدی کندی عرضی اشفتہ دل آلامه
 بوختر استانه دهر که نوبهارین کور مدک
ول کور سه اول کوزلی اهو بی دل بختر اولو
 کور سه اتا صبر و آرامی کیدر مجنون اولو
 جان و بر درم لعلنی بوس اینکه خنوم بود
 اول پیچی دار الاما عشقمه قانو اولو
 سحر ایدر هر بر نکاهنده عجب اعجاز در
 جنبش چشمین غاشا ایلین مفتوح اولو
 کور مدم بر بولیم هر جا بی جوانه وعده سوز
 انتظار مجنون دیده دل فخر اولور
 کور چه بار ایتمز نظر عرضی سرشکه آند
 عاقبت هر بری آنک بر در مکتوب اولو

رومی بودم ال جانک اول کونکم دلفکار اولدی بلدی
 هلاکم اول زمان بلد مکم بیچار اولدی بلدی
 بو کر کشکلرای سر و سوسند او سولر کج
 کندز لفته کویا کورفتار اولدی بلدی
 بی بلیل کی کلزار غمه ایلدی نالان
 کل رضار که بکوز طلبکار اولدی بلدی
ول اول غنچه تر دن نیمه بر تازه خیر وار
 نچیه آه ایل سو عاشق بخت زده آه
 ندر اول غبره بخت اول غلط انداز نکاه
 ادمک عقلن الوجزارد و ضنوت ایلر لر
 سوسو که بری دوری اتمه اتمه
 نار عشقلمه دکل یاغش شوخه مشکل
 اولمیه مشکل او در سوز داکدن آگاه
 باشقه بر دویستادی زلفی المون صفتدی
 بارلق بلدی نیلین ای بخت سیاه

تمتله شمع ایدوب انجمن درد و غمه ای رومی
 یا قری یا ندری بنی آتش شوقیله اوماه
ول ای دل نیمه قلبکیم بشارتدی انزو ار
 اول چشم سیه دن سکا بکوز که نظر وار
 کوبک خضدن بلدی کلدی بویون یاد
 اول غنچه تر دن نیمه بر تازه خیر وار
 انجمن کیدر خزانة اغیاره دنلس
 سن بلدی بیکه ای دل شیدا انجیم بر وار
 جان نقدین آلب صانک و صالک
 شکل بوکه ای دل نه الور وار و صا تر وار
 قویوب بزی اغیار دلیله بازاره سبب نه
 ای یوسف ثانی سکا بز دن نه ضرور وار
 اغیار کیدر سه وارا این دیش او ضرور وار
 دل منتظر امانه کلور وار نه کیدر وار

تفه
 تیغ و ش تیز آتسده دندان حسن هر دق
 کمبسنک قطع ایتمکه قادر دکلر قسنگ
 نبلرز بز بعد ازین الد ایباغ باده فی
 جام زهر لودجر ضک وافر ایچک شترین
 بوسه نکر عید باب جهاد دورایدن
 زیور اتسون لحد سنک آستاد ولتن
 اولیغجه باعث آسایشل سر بادی دل
 باشنه جالسوکیا دهر ظل زافتن
 که چه بر کام اولدق ممنونزای ناظمه
 چه کدک وهر سفله نکه بار کران متتن
وله
 صد حبیبیم کل که هجر کلمه تمام اولدم بوشب
 خانه قادیک فراق مهر کام اولدم بوشب
 که خیا لیکنه قدح کسردان بزم آه زو
 که غمگله کاسه بیمای مدام اولدم بوشب

تفه
 سوز هجر بر تو ماه مرشدن تا سحر شام
 دهن اشکیله چرخ افروز رخام اولدم بوشب
 دود آهنگ ایدوب پوشش تن بر سورمه
 ماتم هجر کلیریک سرنک ظلام اولدم بوشب
 قبضه کسبینه آدی جو کما اللسنی
 بن سهام هسرت کلکه مستر هام اولدم بوشب
 حاصلی ماهم تلاش فرقتکله تا بروز
 ناظم آسای نظام انتظام اولدم بوشب
وله
 اول دمه عدو بندگی ایما غم کجدری
 کافر بیلورم دینیم ایما غم کجدری
 فریاد بی التسم نوله منزل سر افلاک
 تیرستی سینه نا لاغم کجدری
 اول شاهکه امید ایله ایکن خلعت وصل
 پراهن حسرت تن غریبا غم کجدری

تفه
 بلبلیری باشلری آغله غدوی
 اول غنچه دهانک نیه بود نیه کولور وار
وله
 غم دکل قان اغلسم اول سرو کل رخسار
 عاشقم بولمن تکی خاطر هم دلدار سر
 بار سز استر بنی غیار امیدم بودر
 اولم دائم بار سز اغیار بن اغیار سز
 دور چشم بارده دار الشفای کائنات
 شویله مالالدر بکونز بوق بیار سز
 جان تیرکی نیجه بر بیوده فریاد ایدم لم
 بزدر دلدار سز سن کوشه بیار سز
 بولیر قلمن حکمتای بلبل از لدن آفتضا
 کم نه بار اغیار سز اولم نه غنچه خار سز
 یا منن یا قلمسن اولسونی دخی نیلسون
 کل سن انصاف ایت غنچه صبر استوادم بار سز

تفه
 تاب عالم سوز مستکدر که تن سوزا اولور
 هر زمان اول آتشم صد برهن سوزا اولور
 کفتکوی هجر بیکه طاقت کتور سز سم نوله
 صرف جان سوز شرا فکله دهن سوزا اولور
 بن شهید سرم جنتده اولم مسکنم
 آتشین راغ دروغدن کفن سوزا اولور
 برق بر تاب جمالک کشفنه آتسز اولور
 خرمین کلشوده صحن همین سوزا اولور
 سوزش دل بر زمان بولیکه کیدر که ناظمه
 آتش آهلم بوبیت کهن سوزا اولور
وله
 اولکه عاشقون در بیغ ایلر لقای طلعتن
 بیستشرا تکره اغیاره متاع وصلتن
 دست شوی رغبت اولسلول بر کونول
 دستمال حبیب غنچه ایتش قاش غصمتک

تتمه چون قیس و لیلی و شن اولدم بی اسیر
 زنجیر جنون کردن سامانم بچدی
 ناظم بوغزل جنبش کلک هنر ممل
 کفشار بریشا غم بچدی
ول کل رخم سیر نکاه سرخ آنک کبدر
 غنچه چین جمنستان جمالک کبدر
 سر دل دور اولی ضلی زمانه در شکر
 شمع و ش زیب و ده بزم وصالک کبدر
 کیم چکر قدیمی آغوش نکاهه عجیب
 سایه انداخته تازه زها لک کبدر
 سویله ای طوطی شیرین سخن عشق هنوز
 سگرین سامعه قدر معالک کبدر
 ناظم شسته دغیر کی بوخت کرده
 انسیت کرده آهوک خنایک کبدر

ول اول زلف ناز لفظ معنی کرشمه
 دست نیازه نشانه معنی کرشمه
 دامن یوسف دل اولور جا که چاک کم
 تصویر قصه صند زلیخا کرشمه
 متان بزم نشوه لعلی و بر حصیت
 جام لبند نطق صیحا کرشمه
 رفتار کله کلشن حسن ایچره کویا
 کوی چنانه قامت طوبا کرشمه
 پرواز ایدر سه مصلد ناظم عجیب دکل
 کرد رنده شبر عنقا کرشمه
نظم می آتسمان بزم عشرت آینه آینه
 خصوصاً ساقی مجلس صون کستان
 سوزک زهر اینو نشانه تر باق شوق
 زبانه نیش آزار ایلیم باران مارانه

تتمه مسیح آسایا صتا ایلینلر با یقینتم
 بصیر اول قدمه کردش کردانم مرانم
 صفا سنده ایدر سعی طواف کعبه مقصود
 کیر و باصرام شوقه یوز سورر هتانه مقصود
 کلور بر کاه کتر دین سبک کوه کرا اول
 اکر بار کناهم قونس ناچیزانه میزانم
 اولور سه مظمه فین خدانطق چه تانکیر
 نظیم حکم ایدر طورا نلم ایلانه میزانم
ترتیب ایلیم بار سزا واد وصال اغیاری
 کیریدنه غیر یولور عاشق زار که کاری
 کتوروب چوشه بند دیدن کوهساری
 ایدر لم رشک عده خاک ره دلاری
 بی محرومی بزم وصال ایلدک آه
 سنک ای نیت سیر قانی ایچیم باری
تتمه عطر بر ایلیم شام دلیم عتاقی بینم
 قیل بریشان کره کاکل مشکین تازی
 دل هلاک اولم سنک وصف دهانک ایل
 یوق بیر اکر ستم ایلیم محرم و آری
 اولمجه زیور اکر شاه نظم رشدر
 حاتم حسن ادا دن ینه اولم زاری
ول بزه ساقی دشمن اول و افع غم کلتمو
 لطفنه منتظر بزم ساغریم کلتمو
 فنجب سیر خشک باعث کرب اولم
 آفتاب ببقنک چشمنم نم کلتمو
 نوله کرا شک بدلی خونجه کرایتم روان
 دیمدم کرب دیدم یردم کلتمو
 بی یا نائل وصل ایلیم یاغور ایل هلاک
 ای صفا پیشه اندر بوکم کلتمو

تقه عزم کلشن اید اغیار لیل اول غنچه ناز
 رشدا یا خاطر عناقه الم کلشن
ول دل مرغی زار فتنه و آل تکلمک
 طوطی بجای ناطق لال تکلمک
 مفتوح لطف هر سخنگ مشرب کلیم
 ارواح قدس شیفته حال تکلمک
 آب حیات نطقه حضری اسپر ایلی
 کیفیت آشنای زلال تکلمک
 مهر سگوت اور در دهن بلبل دل
 کلزار خاطر مدینه ضیال تکلمک
 باقر جهات باغتم رشکی کبی اولای
 حیرت ترکسک کل آل تکلمک
ول خط اوزره زلف معنبر میدر ندر بلم
 طلسم فتنه یه از در میدر ندر بلم

تقه همیشه در صحن فیض شراب بزم بهشت
 لبکی ساغر کوثر نیندر ندر بلم
 نه برده بر صحنی کور سه سجده ایتمه در
 کوه دل بدگری کافر میدر ندر بلم
 سطور نسخه حسنکی صف من کانک
 کتاب فتنه یه مسطر میدر ندر بلم
 طلسم کلخ در اغوشی موسیا تکلی
 یا نکه تیغ ججوهر نیندر ندر بلم
 او دکلو سوزش عشق کلمه دل بر آتش کیم
 در رویه سینده آهکس نیندر ندر بلم
 جکجه سینده کی اغوشه جانا بولور رشکی
 بوته می روح مصور میدر ندر بلم
راشد چکوب شوق سخن صفا ره تعبیر مد شدی
 هموش آید بنی بسیاره ججوهر صد رشکی

تقه هصر زخم شکر ستم اولو آسوده
 اولای جوس بدوش هلقه چشم حسد شد
 ایدو تاراج هوش آمد رشکی بودای غم صفا
 بزه سر مایه در دجنو اولوی ضرر رشکی
 تهرید مرد همت بشیم ز میدر استمداد
 چه مانده کیمد ایسو آدم قید مد رشکی
 اولوی مشر محمد امین فرقه بر باش چکل اما
 کربیه سر اندیشم در حبیب غد رشکی
 محل طور غر بندر قبول شیوه الفت
 مر سجده یا غند مر جبار دست رشکی
 بهار زنگ بوی بخت از باغ معنید
 بو نظم تازه در راش کل روی سید رشکی
طالب سیه خست یوق رمز کورد اولی باره یه
 بغلام بند هم مانده یقظ نفا ده یه

تقه اول جفا چونک نیاز لیل اقتدرم کو کلخی
 سوز اولنجبه سوزده ایلر آب سگ خواره یه
 نشان نیلر بیجتاب زلف موی کاشه یه
 طوته لم المش اله دل بر صد باره یه
 قصه ججنو یه یارا زما کوش ایلمن
 اکله ارباب مذاق عصره اول زینباره یه
 روشن ایتمه خانه چشم کلر طالینیه
 کوردم بر نیچم دمدر او قره رخساره یه
ول دم وصال کبر نشسته مشراب کبی
 قلوور کوزمه او دملر ضیال خولیکو
 شب فراق بکا جامه خواب آتش اولو
 صبا صدمه دک دونه رم سوز یلک کبابو
 ضیالی کشر نفا ره و نه بدید اولمن
 که تار بود نظر ستر ایدر نقاب کبی

تقله جامه الموان و بر رقت قت لطافت
 لفظ اول نجبه طالبار نکین اولور
 یوق قابلیتم رخ جانانے کورمک
 قادری کیم دین ایلیم جانے کورمک
 اولوغی درد فرقتیم ای طبیب ناز
 کلن مین بو هسته هجرانے کورمک
 راز درونی سولیر دم عرضعال ایلیم
 برجاره اولم اوشه خوبانے کورمک
 اول نکا هببانکه ایرک شمکای پری
 برکنه قائلوز سنی بنه جانے کورمک
 لابد بولجه لچیلور برکناره لیک
 سانس غمخ نوح کرک آئے کورمک
 اول نظاره سندنه نیچو اولدم هلاک
 یوقه ریوزم او غمخه سم فتانے کورمک

فایق اولم کباره دست کشاده کدا کبی
 اولم کشین مایه ذلت رجا کبی
 شکرند عا جزم بودل بے نوا کبی
 جورک بکاکم اولدی لطف خدا کبی
 پیکان یاری ایلیمز سینده جدا
 سنکه ملامت اولسده آهن بیا کبی
 راه طلبیم عین سلامت اولور
 ادمه استقامتا ولیکی عصا کبی
 قائم امید فیضه در خوب نجت تیره
 دامان نیم شبعه دو دست دعا کبی
 تمکین کوه سارده اول بهس در کوکل
 شیب و فرازه هرزه دوا و کم صبا کبی
 ثانی رده کور ندی اول شوخ انتر
 فایق سنکه آه وانیکه هوا کبی

تقله فدای وعده ایلیم قریبوز یارک
 که تشنه دلری سرور ایدر سرا کبی
 فتا پذیرم بزم شبانه بے بلدم
 بو عالمنده صوکی طالباضر اب کبی
 اولم اولم دیده یعقوب نابینا غریب
 بو مثل مشهور در دلر اولور اها غریب
 یار ایدر بزم سفره و شکوه وطن غریب
 کنده کل کلشنه فالدی بلبل شیدا غریب
 خاطر اغیارده نقش خیال دلربا
 سومات ایچره مثال صور عیا غریب
 کنده کندیلیم هیج اولور ایدر کفت و شنید
 مدهم دیوانه اولمز قالمده تنه اها غریب
 معنی بیکانه قدرین آشنادر فهم ایدر
 اولم اعدا النسمده کردخل نابر جا غریب

فایق

رفیق ناموافق زهی معقول در ره زهی
مسلم در عقل سزوسته صاحب در دین
ایدر آزرده بر ظالمه لا بد مردم آزار
آلورش انتقام زخم با پی چاره سوز
اولوردی خار در دامن کلغچه آزاده
اولیدری کار صحن چمنه صرب سوسن
هائ بنده ایدر سن آزمایش تیر فر کاندک
هیشتم ای کمانه ابروندربو جیکد یکم سندان
اولور کر میت خور زید روز بخش برده
اگر دست رجایه وقف اولور کوشه آمان
دل سنگین یاری نرم ایدر آه جهان نوم
اولور فرسوده آتش نه دکلو سخت ایلم ان
کشتخانه امینی اولدی صاندم کندنی فایق
ایدر نجه ناکل وصلت بئی او شوخ سپین تن

وله

اشک پر خونم نثار کوی جانان ایلم
هر بر آب تلخی بن جوی کلتان ایلم
دلغ زخم تیر عشق اولور سه دو تم سینده
کوه ناسفته فی آرایش کانه ایلم
عاشق زارم نسیم خنده و شمندر بکا
هر زمانه مانند گل چاک کریبانه ایلم
ایلم اسب مرادی عاقبت زیر عنانه
شهو و همتم بیهوده جولا ایلم
دست در دامانه استغنا اولور آزاده ایم
سند ای چیخ سیاه قید اشته ایلم
عاشق کوشه نشین شهر بند فرقتم
کند می بخنوبه کبی وقف بیایانه ایلم
بادشاه نظم اولور سمنه جهانده فایقا
نوهوس شاعر کبی تر تیب دیوانه ایلم

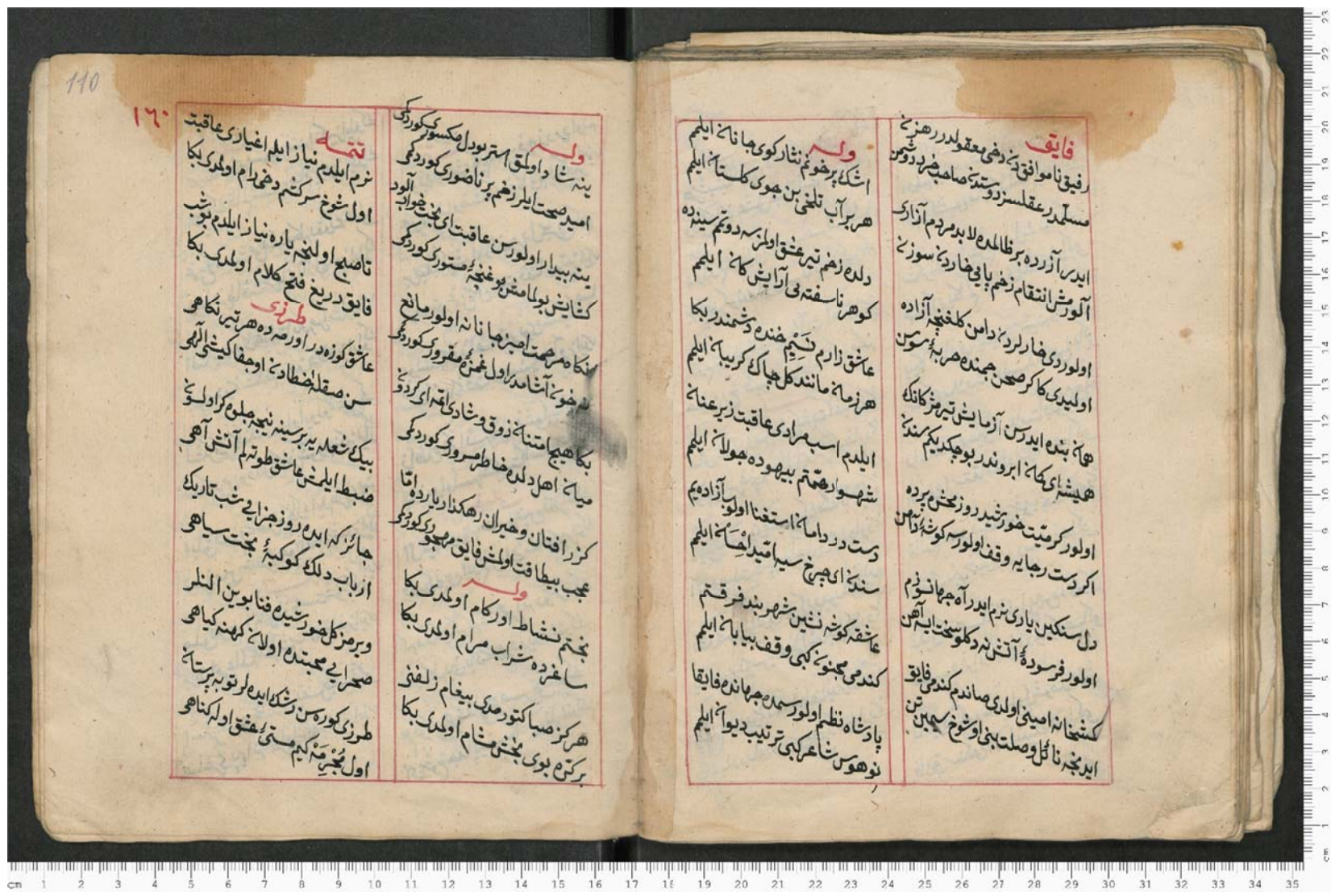
وله

بینه شاد اولوق استر بودل مکتور کور ک
امید صحت ایلم زخم بر ناضوری کوردی
بینه بیدار اولور سن عاقبت ای بخش خواد
کناش بولما مشبو غنچه مستور کوردی
انکا همه صحت اصیها نانه اولور مانع
نه خونه آشامه اول غنغ مقور کوردی
بکا هیچ امتنانه زوق و شادی اتمه ای کردی
میانه اهل دلغ خاطر سرور کوردی
کز افغان و شیران رهگذار یارده اقا
عجب بیطاقت اولمش فایق مهبجو کوردی
نختم نشاط اور کام اولدی بکا
ساعده شراب مرام اولدی بکا
هر کز صبا کتور صدک بیغام زلفنی
بر کتن بوی بخش مشام اولدی بکا

۱۶۰

تته

نرم ایلم نیاز ایلم اغیاری عاقبت
اول شوخ سرگشم دخی رام اولدی بکا
تاصیغ اولغجه یاره نیاز ایلم نوب
فایق دریغ فتح کلام اولدی بکا
عاشق کوزه در اور صده هر تیر نگاه
سن مقل خطا دانه اوجفالیشو آلیو
بیک شعاعه بر بر سیننه نیجه صلوع کراولتو
ضبط ایلمش عاشق طوتتم آتش آهی
جائز که اید روز جزای شب تار بکا
از باب دلک کویکجه نجت سیاهی
ویر من کل خورشید فنا بوین النلر
صحرای محبتده اولان کهنه گیاهی
طریز کوره سن رشک ایدر توبه پرستان
اول بخشیمه کیم مستی عشق اولدی بکا

28
27
26
25
24
23
22
21
20
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

طریقی فتنه آنکه زایل کرد
بر نگاه نیم مست فتنه آنکه زایل کرد
نیلد که ظالم شکست جام پر هیز ایلد که
غمن مست می عشق کله بقدر که عالمی
ساعز طاقت سربای نازی لبریز ایلد که
افتاب بروی عالم تاب که مرآت ایدوب
ببخیه سندی نشانه زلف دلاویز ایلد که
لشکر مژگانکه دمدار ایلد که غمن که
سلک دین و دله کافر شو و جنکیز ایلد که
ابلق موزون ضرام کلک ایلد طریقی بین
سرمین شعر که هولانگاه شبید ز ایلد که
جلوس اول نخل ناز و مست شو آنکیز ایدوب
بر ضامی عالم عالم آشوب بر ستا خیز ایدوب
استمر هست محبت بر نفس جاس تموی
ساعز کی بیچاره غم اولده لبریز ایدوب

تمه نو بهار عشق کیم کلین فرورد در اول
فیضی هار خشنک مژگانی بدلیه کلخیز ایدوب
بر صفا کشته اولمش در دل بجروح کیم
نوک تیر غمن کن دست قضا سوزیز ایدوب
بولسم تار زلف غنبر بوی مشکینک صبا
سلسله ستای قضا جبین دست آور ایدوب
زاهد ذکراته طریقی نشوع جام لیدوب
بایزید اولسم شکست کاسه پر هیز ایدوب
ال تیغ اوروب فضلم غنبر نظر اتدک
قصه کن ایدم من این شاهم بر اتدک
که در که که در هجر اند دوشردک
در دکه بنی باد شرم در بدر اتدک
هم کو کلمی هم عقلی هم صبری الدک
ای شوخ جفا پیشه بکاس نلر اتدک

قطعه اغیاره الن او بدوب ای قد جنارم
ارباب غمک درد دلک بش بتر اتدک
قوس در میز ایدک چونک بلک فیضی زاره
ای سرد و بچیز یوق بیره قدک کسر اتدک
غرق ایلدی خوناب سر شکم تنی جانا
شمد نکر کن قند بولور سن بن جانا
بیچانه اولیم غمزه خونریز مشر تکلمه
جانم کی سوزم سم اگر بن منی جانا
هر خار و خشک سا که الی اریب در سک
جک سر و سر فر از کی دامن جانا
کار اتدی هر کزدل سنکینکه اجق
نرم ایلر ایکن اهر اودی آهر جانا
پروانه ایکن قدر بنی بیل خیزی زارک
مولر یقین بولیم سن آک جانا

۱۶۱

۱۱۱

ولیه تنک ساغز هم کی دلا صاف دروغ اول
جام می ناب اولنر ایسک کاسه خن اول
بر قطره دگر می کورلم بزده می کرد
ای کاسه مینای قلک باز نکون اول
ای دل کلر بلبل کی قو کفت شنیدک
کل شمعد پروانه صفت اهل سک اول
لطف ایلد ایلت بر کیچه کوبید اوماهاک
ای آه مشر بار دلم راه نخوت اول
ای ضیلی کلور سوز لریک هب عقله ملام
کیم در سه سکا وار سر ارباب حیوان اول
سوز ناک اولم نولم بلبلک اوازه لریک
ایتدی کی نغز ده عشاق قدر اغاز لریک
اولیلد کلچر میره جان نقد فدا در که آنک
کندی حسند اولم غالیب و غازه لریک

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35

تته شهر عشق اولیه کلمه که آنکه صبح و
خوف اعدا ایلیم صد و اولم دروازه کرد
کس طبعه اچقد اغرا اقراری اولور
طالیکه مجلس تدربینه همیاره زری
زوق تحقیق کلام ایل کلور دی رفصه
صفحات کشتی طوقه شیرازه لری
شرفوزن حدوی سخنه شاهد در
اهل سوقه کاسیرانه ایل اندازه کرد
مشق عشق افکار و اریک تخفیف اقبال
بله قدری هنر عصر مزیک تازه کرد
کیم لرا واره زشت ملامت اولسون
کیم نکه سرمایه آرامی غارت اولسون
برساعت دلبر با کوردم دیدیکه کلورده
کوردیکه ای باد صبح اول سرو قامت اولسون

تته کاسه کاسه زهر غم نوش ایلیم عشق کلیم
دست جو رکده ندر چکدم شکایت اولسون
نیم نیم بر کون ایزن وصلمه دیرن بکا
موعده وصله صقین روز قیامت اولسون
چشمه کی آلوده کهل تغافل ایلیم
عاشق بیاره آفتا وزره آفت اولسون
بزم کاسا اولدر رقیبی دیمه مقصود من
استرز بیچاره محروم شهادت اولسون
اولدر امانده در جاکه کربیا ایتیکه
چشم سوخکده تخفیفی به اشارت اولسون
ول غمکله هسته بتورجه استندم کل
اسیر عشقی بیجا رابیده اقدم کل
دل فتاده بی درد فراق نیلدری کور
تنزل ایلیم کل ای سرور بلندم کل

تته کورنج حال شاید ترتم ایلیم سن
کوز کلمه کور بی ای شو شهلولدم کل
دوای جانا دل اولسون قدوم چنانجک
کلای طیبید و اسازد لپسندم کل
قولک تخفیفی بیاره بردوا ایلیم
اسیر عشقی بیجا رابیده اقدم کل
فهم بن دلم چشم تیان جام مشرا ایدریم
غمغ غمغ غمغ بر مست هرا ایدریم
چشم یار غمغیم صریح جریخ فتنه ایم
آسمان پر زخم شفت بر عتاب ایدریم
بهر عشقم بر تو دیدار هسته ناظرم
مهر لرم مهر مردم چشم صبا ایدریم
عالم انوار دلن آسمان مشعلیم ایم
حسن عالمسوز دلبر افتا ایدریم

تته بهر سیم آب صنوبر اولور سر زلفند دل
رعشه در زنجیر صوح اضطرل ایدریم
ضعفده برمود ز زنجیرم دل بر تابون
اوستار زلف بریم بیج تا ایدریم
روسیاهم شویلم کیم عکس زخمه روز حشر
تیره و بی صفا اولان لوح فوا ایدریم
اولقدر بر صرم عشقم کیم یازلم دفتریم
جرم دوزخ نقطه صرف عذاب ایدریم
بوزل ایدریم دامن محشرده اولصاهم دیر
عیب قلک کیم فهم بی عجا ایدریم
ول واله عشقم صنوبر یار قدیم ایدریم
مشاه سواد کرم صنوبر ندیم ایدریم
کلتا عالم زخم کلد ر لعل یار
بلبلم جانا دم عیسی نسیم ایدریم

تتمه نطقه آغاز بلسه طوطی و نفس ناطقه
صاف دل مرات اکا طبع سلیم در بنم
سینم ایچشم روز شب خون جگر بلسم
طفل غم پرورده ناز نغمه در بنم
دیده ها کله کور و دود دم بر کوه او ماه
نوش کفتم سنبل قبر فری میزد در بنم
ول نامه دهری قاشا ایتدم املاسی غلط
نکته باسی صحیح الخط قماش غلط
نظم دهری سیر ایدوب کتدی هزارا دو فنون
فتح اولوردی اولمس بیت معناس غلط
بلدی نغمه برین دروغ آمین در عالم جمع
شیخ شمرک اولدن کتدی بر رویاس غلط
مبتلای چشم یاره نیلسو عیسه کا ولور
خسته عشقه اطبا نکه صد واسی غلط

تتمه صحت معاده اولسونی فیهما به نظیر
برایکی بیپوده کور شتر واناسی غلط
فائض کور سر ز خیل ز ما ندرسی الفت بویدر
ای کل باغ وفا بوی حقیقت بویدر
دیر کوره اوصتمک تازه خط خسارک
نور صبح صبح باغ ملامت بویدر
نه و بر رس بودر طعنه اغیاره وجود
ای شه کشور تکلین متانت بویدر
درد غم نوش ایدیم دیوندر فریادک
ای کوه کل قاعدی بزم محبت بویدر
صحت ایلد دیدم ضحیر بنه اینی نگاه
فائض ارم دل زاره اشارت بویدر
ول تشرف کلمه خانه می رشک ارم ایلد
اغلقه بنی ایکی کوزم کل کرم ایلد

تتمه عهد ایلدی او بدرمک باین کلجک عید
یار بسن او مپاره ثابت قدم ایلد
بروش حساب ایلد یلم درد من اول
بن درم اشکم دو کرم سن رقم ایلد
دکتر کدر سن جهنمک بر لطفه بو عالم
بر حاله نیلر سن ایدوب دفع غم ایلد
قانون بلا غتمه بنه نقش طرار اول
ای خاصه صوت لجه فائض نغم ایلد
کور مد جوی صوت اشیدی بر آینه ده
قالدی نقش امل پاک اولدی لوح سینه ده
جا بیکاه لشکر اندوه غم در ای سرور
ساکه بر یوق تنکنای سینه بی کینه ده
کوشال نهد اولسر طفل دل پر دهم خلا
بر دست اندر بو کیم شنبه ده بر آینه ده

113
تتمه تازه هر دلم مبارک اولسونی صه قائلر
نکه آکسوا کاه و بیکه عاشق دیرینده
پادشاه وقت اولور فائض کیم آلم دشنه
بر عجب حالت وارا پنج ضرفه پنجه
ثابت نیلم بند دل خسته به بلیم نتم
زهر ایلد اشلدن مزر ضحینه مرم اتم
بنيهای غم معنی جوق انجندی
طوتم اول شوخی بر ز اور سلم بختیم
قالب حوضه طوتم واروب اول بروم
وارسم آردند او صولیل دو قسم التسم
اوکه بقمه در ایکن صاعقه آتراه
دانه اشک عجب دیر می او کسم بتم
بوضر ایتده ثابت اولم م سلطانم
دل دیر آنه می یا کتدی بی قلم کتم

تقاه
 کورن اولورستی لایدر اولورسه که صبرین
 سیاه مست چشمک لم دل ضرب بسکا
 ناطیا نه بو فریاد ایدر سه که دلین
 ندر سکوندن اوز که دخی صواب بسکا
مذاق
 جانانغیب بوبلم بوغخواری اونندک
 واریم مکر ایتدک اقرار ای اونندک
 ایا بومیدر قاعدی اهل محبت
 کیم بوغچه زماندر بو هواداری اونندک
 اول کورین عقل و دل و صبر و قرارین
 صکره یا نیچو عاشق ناچار ای اونندک
 هر شام سحر یار ایدرین سن سنی اقا
 سن بنجلین عبد ثنا کاری اونندک
 بوبیندغ افکنده در برینه ایکن دل
 صیفا کم مذاقی دلفکاری اونندک

تقاه
 سرایت بدن نازکی چاک قبادن
 مستانه و شر دکنه زر تار کشاده
 چوز بند سر زلفنی ای شان که اولتو
 دلرده اولای عقد افکار کشاده
 کور لطفنی ساقی صفا بخش بهارک
 بر جامه اولش کل کلزار کشاده
 اولسه ییل اشور بلبل بر شوق نشاطه
 اولقد بینه کل کیم دلدار کشاده
ول
 اولورسه باعث تند می شراب ناب بسکا
 باغچه لزه طو تر چشم افتاب بسکا
 او شوق خون دریم ای صراحی غریب
 دوشرب بچل جانانه دخطاب بسکا
 صبا میدر طوقون زلفنه یا ضو شان
 ندر ای دل شیدر بو اضطر بسکا

تقاه
 در زه الماس کوه ایدر غمی زخم او شوق
 لطفی وار اولتو ایدر اها اونند
 یارده مرچو ایکن دوشدرک دیار غربته
 دهر کورتری بینه هجر هجر اونند
 هم می ایچیم هر کوزل سومر دیشتر حقنه
 ایلتلر اسخه بهشتا اونند
ول
 شهرها ناسمه وارد بو می دیار بر آت طوت
 بولغیر هر زمانه بوبلم بر تیرک آت طوت
 بزکله کچر رشک طوت در رشک اول آفت
 رقیبا یا رایش بختک قبوده وارها آن طوت
 برالده جام می طوت برالک است کردن یاره
 بو ذوق و شوقله راسخه جه مانده بر زار آت
نشاط ده
 کاه که کلوب بزمه اول یار کشاده
 مجلسه اولور صد دل غمخو او کشاده

ثابت
 چغوب بر شوق جانیه کیدر قور لاتن بلبل
 عدوی ناره ویر کلرک بر دانه سن بلبل
 من بندر کلی سوری ایل کلتن سسری باغ
 دو کس غنچه بکرین او غلی المثل سن بلبل
 تکلیف خردن خارج از دفتر بوغخ
 نوله قیداته موقوفات عشقه خان سن بلبل
 طر باشکله هر کیم اصلدیه زلف مطلق
 عمر کشتک پیر نوبه ایش شان سن بلبل
 نوله معناه کلزارده کیفین بقشد رس
 کلک ثابت کیم بزم ایدر بیما سن بلبل
سایح
 سوز صحنی که کلین سزکانه مژگه اونند
 اورمه زخم سینه بیکا بیکا اونند
 دلن غم وار شمد یلک سن کلم لطف ایستی کرو
 اولیمز برخانه ده مهمه مهمه اونند

تمه
 مهر مهر غبطه ای بر صحنه هر آن
 مهر مهر دن دخی حسن اولمغه شهبه کای وار
 عجباً لطف ای در می او سر و ضل اما نم
 ای سعیدی وصل باره امر مکه شهبه کای وار
 بند من کونه یوز لو سلطانم بیلور بلور
 ذره س خورشید رخشانم بیلور بلور
 باغچه فریادی کوش اینه بلبل فلن ایکی
 اول کل ترطو ز افغانم بیلور بلور
 جاشنی چنگ شهبه از خیال غم من
 نیلیم کیکه دل و جانم بیلور بلور
 کیچر انیم شمار انتظار منم بنم
 مقصدم اول ماه تابانم بیلور بلور
 و بر سر انکچو زیبا خواهه سالرها
 دل و داز عشقی صافانم بیلور بلور

سعدیه
 حسن زیبا سن نقش ایینه نقاشنه یا هو
 اهو کوز لسنیکه شتر کا نالم اول قاشنه یا هو
 عاشق لری بو کونونه اکوب قهر شونده هب
 ال بغلیوب دور دقلری دیواننه یا هو
 عاشق لری جور جفا ایلمکه کارک
 بو قولو کتر رسم ایلم هی بنم صکارم
 وفا صا مول ایدر سعید سنده افندم
 اول لب شیرینی ایلم پیر هینیکه یا هو
ول
 کوی باره وار مغه اغیار دده نوبتمی وار
 لب لعلک بول انکه غمزه دده نوبتمی وار
 نقاب دوسین کید رسم کوروننه انجناها
 صرات رویننه منظر اولمغه شهبه کای وار
 دقتله نظر قلم او پیری بیکسین
 عقل اکوب بی بجنو انکه شهبه کای وار

تمه
 سنک طعن انعد دن اول کعبه هسته
 قصدی آشوب نوا قعه قیل کی
 قسمت کامدن اولمز اولای ای دل محروم
 دست بردار تو گل لب ز نیل کی
 حاصل ز هد هوای هوس کام اولمجه
 ثقلت تاج در دایر قوری تمجیل کی
ول
 کرم اختلاط نیکه ویدا اول پرورش بود
 روشن زهار آینه طبع اول که این بود
 سوسست ناز و شنه یکف قصد کجا کی
 غافل مباحش ای دل شیدا کلش بود
 صرات بخت بر کونه اولور رونای کام
 اشکسته غم اولم کوهل کور شترش بود
 دیوانه وار عازم سمعت تحرد اول
 ای هر شمنده شیوع دانامشش بود

مذاق
 یاز سزها شوق غم کینده سرتمی اولور
 رو صر تن فرسوده ده راهتمی اولور
 یار دلم لب بلب و سینه به سنه اولکن
 بوندن اوز کم دخی عالمده معادتمی اولور
 نه بلور نان نکه صفتی خوبان زمان
 حاصلی شمدکی کوز لگرده حقیقتی اولور
 نعیب بلیم قدر ضبط یاری اغیار
 هر کشی واصل کنیر محبتی اولور
 بی بها اولم مذاق نوله بو نظم ترک
 بولیم سلک در شهبه انیه قیمتی اولور
عازم
 اولمین خانه بر انداز هوس سیل کی
 اولیم کافر سن منزل دل میل کی
 معیشت فرد دهاننده اولای بخت خود
 منبج قول اصح او میسور قیل کی

۱۶۶

تتمه کل در نیکین رضای او خند کنن منگ
 او دکلونازک و عدد در که را می قبول اینتر
 ای بری خوش بن دیم نیتیک که کیم لدر
 کند که انصاف ایلوب بق الفتک کیم لدر
 عار فکند اقدم تصم حکمت تا یتدین
 کن ای کلچیم بلیم نیتیک کیم لدر
 بزهر ستنک فراق کله برین ایلوک
 ای جفا جو بلیمز جمعیتک کیم لدر
 شدی کیم لدر عجب افسانه کوی جملک
 ص چسبیم کیم لدر صحتک کیم لدر
 هدمی آه فلک رس هشتیمی روز تاب
 سندن فکرایت را می بیطافتک کیم لدر
 خیال لعل نایک جام چشم ترده قانند
 خار بزم نوشا نوش وصلک سرده قانند

تتمه دکلدر بند دل سرگرمی فکر نکا هکله
 او بیهوش مجتهد در و شرب بریده قانند
 مکدر در سرا سسر مشرب اجزای عالم
 صفای ضاطر الخیج باده ساغر ده قانند
 بود می کشف بر من کل کاشی جو کلیم
 کرم بر لفظ معنی کی دلگروه قانند
 مجهر تاج دولت کیمس به سودایتمیزی
 بیخیم شاه جهانک چشم اولی آفرین قانند
سعاد تلویکدش پاش زاده لطفی بک
 مجر عشقک نوش ایتدک تلخی زهر ابدی
 قالدی امیر ساحل بویلم دگر دایفی
 ریشتر خند و کذب غیری صداقت کوردم
 بیوقا کوردم جهانک دلبر و اهابی
 شولقد قدم متبوع کیم کتاب محنتی
 از بر ایتدم شختم درد غمک هر بابی

تتمه چکر بر برده دائم دیدم حسرت نکاه اوزره
 رخ جانان نه بقسکه اشک هو الود کورمز
 اولوب سنک هوا نند شکست آیین طبع
 مرادم اوزره روی شاهد مقصود کورمز
 نوله آتش اثر اولسم سواد شعری رضینک
 در روی ضانه آتش در اتحاد و کورمز
رامی پاشا
 بز اول عاشق قلزمیم داغمر مهم قبول اینتر
 او کلزارک که آتش در کوی شبنم قبول اینتر
 نوله بن جکد و کیم جور و جفا فی بار بلیم
 دل زوق اشتنا بار کران غم قبول اینتر
 سفال که مندره نوش میب معناد اولاند
 مجوه هبامنی بیک کتن صونم چشم قبول اینتر
 سرنگه چشمی نیل مصره ممکنه قبال اینتر
 او برد ریای پر خوندر که پیش و ک قبول اینتر

تتمه نه کشت باغ نه سیر هصاره چمکند
 مراد اوسروی هماغ بر کناره چمکند
 زها کتور میله رضتری رزی بزم
 یکتک افی کوکل اشکاره چمکند
 یوریت پیاله زهر غم ایسم ده ساقی
 هیز و ساغر بید عشق یاره چمکند
 هاه فلک کور کوکل از مایش راحت
 کباد غم دهری نه چاره چمکند
 غرضیم قطرات سرشکی دو مکدر
 سلیم او کبک ضرامی شکاره چمکند
از گفته بهادر کزای خا صدالحج سلیم کزای خا
 بو صبح سفلم بر واصل طبع جو کورمز
 متاع معرفت کویاز یاندر سود کورمز
 طبابت کورمز و هر زخم الماس بن ایلر
 مرتسز فلک بر صرم مقصود کورمز

۱۶۷

تتمه
 مهر اولور میدی دهان غنچه زنبق دریا
 دان بن اهل دلک آخر ندب الماس فلک
 شاه غم ملکه دلم حکم دره اول عسکر
 مشعله میدی اک صبر قلم حکم که کرد
ریاضی
 کتورده جان بوی سنبلاک ای باخوش کلک
 مقیم کوشه هجران قلک یاد خوش کلک
 کبچم پروانه روسته بال افشای اولور کوم
 دیدم ای آتش افروز دل ناستا خوش کلک
 سنک ای سنک جور نازیش برک وارد
 دل ویران می قلک کینه آباد خوش کلک
 بینه بونو گرفتار فرآک یوقلک ای غم
 مصیبت کونلری قلک مبارک باد خوش کلک
 ریاضی دیو بولت رق بستانه روح فرهاد
 دیکر ای عشق همدرد مادرزاد خوش کلک

تتمه
 تیر طلبا بر ملک هدف مقصد هائز
 بو کرد شک اقامه کافی جکیلو کوم
 حکمک ستم اهل دلی جانم منت
 هر هر منک زخم زبانی جکیلو کوم
 راهت اولور اول کسی که قضا اولور رضی
 یوض فلکک وضع میانی جکیلو کوم
 بر صحبت اولور رسم و جفا جویدم صدک
 اغیار ضریک بار کملانی جکیلو کوم
صدی
 اه وزار ایند کلمه تخم بر ایند مش بیکه
 دفتر ایلمش بنم جسم کناهم اول ملکه
 بر بتک مفتونیدر کیم مشق ناز ایتم
 غم سه سوس صفحه دلدره خرو و صبر صک
 سک داغ دل بی صراغ عشق ایتم عیار
 ایتم یغیم سنک جور یاردی بیدار جیک

عالی
 بلکه اول شوخ جفا جویدم اولور هیچ
 عاشق ناکاملرده کاه صراغ اولور هیچ
 فیض تشو فیض یارب بر کبچه کاشانه من
 رشک عیش آباد کلزار جفا اولور هیچ
 یا جکیلو صحن چمنه بر اینی جام شراب
 باغ روی لاله زاری کلمات اولور هیچ
 اسم اولور باد کلزار بهار التفات
 نخل خوشین تمنا کلفنا اولور هیچ
 بر کون ای عالی متاع تنکنا وصلتی
 روز بازار وفاده رایگان اولور هیچ
صدی
 بو میکره نکه سطل کرائی جکیلو کوم
 بر لطفنه بیکه قهر نهان جکیلو کوم
 اولمش طورتلم نعت فلک باعث رفعت
 یا منت بی جای ادانی جکیلو کوم

تتمه
 ما جرای عشق کشف ابتر دل غم دیدم من
 عاقبت کوستری یاره کریمه خون نابی
 لطیف استکته قلک دادین المزی حنای
 برده قوری درد منک آه آشنایی
لطیفانها
 ایتمی اول مستهام نخوتی ابرام رام
 اولدی صیدهای تازه بو اقدام دام
 لاسنه آلاذ میز اولیت پرستش ایلیور
 سجد ایتمک اولور سر قامت سلام لام
 چشمی رضونه اولمش عشق نشو با عشق اولور
 کورینور بد مست عشقه کاس ججام
 نلسو عشاق اول رستم نبرد نازه کیم
 سنک بیکسره جبر ندره اولور سر اسام
 انکر عمده خلاص اولور دی لطیف صلی
 بدنه حصن امیند ویرم استکمال کلم

۱۶۸

تفه نسیم میدانه اولوردی شکسته
 بوضعف بختله بیجا نه اولسم
 غروب ایلردی حبیب شمع شعله
 بو بدطالعلم کلر پروانه اولسم
 پریشانلق اولوردی کاکله عیب
 کف مشتاطمه ده کرشانه اولسم
 اولوردی کافران اسلامه قبله
 اگر بت سجده و بتخانه اولسم
 اهلوردی دهی دروازه صبح
 کلید مهرین دندانه اولسم
 غروب ایلردی حبیب شمع شویله
 بو بدطالعلم کر پروانه اولسم
 اولور لذت شناس آشنا فی
 مذاق شهردیدن بیگانه اولسم

تفه یتر جورم دیمخس قادر بیه
 الکرده هی وفاسنر داد فریاد
عمری نکار مدنه هزاره داد فریاد
 کی انمز بودلی نمکینی مشاد
 وفا علمنی او کس ندکی قالدی
 ولی اولدی جفا علمنده اوتاد
 قوجلو ریاد اولانه اولکل واندام
 دریغا شناسن ایلمنر یاد
 کوکل زلفینم دولشدک فغا آیت
 که مرغ ایلر دوزاغه دوشم فریاد
 داغنی بوسروی قدح بند اولمز
 اگر عمری اولور سه بوندن آزاد
شهری نیمه صحبت جانا نه اولسم
 می نظاره دمنه مستانه اولسم

تفه ساپسین درویشی برک نوک دورا
 مقلو ارایش قابوته نخل دولتن
 بزک حبیب صرقیه چکدک سر شمدنکر
 باش چالکو فلک ظل های رفعتن
 منطق عالمده بوق بوی حقیقتن
 بکز اجزای وجودیکه الدیله قضایتن
قادر بیتم عشق اهلینم عالمده اوستاد
 نه بچوندر بتم یا غمده فرهاد
 بوری بر دم که صوفی صحبت کندن
 بویقیو کوکلنر اولمادی آباد
 بو فرقتن بن اولدم ای معلم
 داغنی قلمن صحن اول سرو آزاد
 بقای عمرک ایچون هر سحر کل
 آهوب اوراق او قود بلبلر اورداد

کفتی دستکده قاج ای بت مینوش کوروش
 اول یاره الماس لعلپوش کوروش
 سن شورشرا مکلمه قور بخش روی
 هر کوشه ده بر آه قضا جوش کوروش
 عرض ایت رخ بر نابی آینه ده تقدیر
 تا داغ خیا لکلمه هم آغوش کوروش
 یازدی بجمده بولمنر سر کر اگر صکن
 یارک شبنم غمزه سی بردوش کوروش
 احوالکی ایلر کلمه مندانه حکایت
 کفتی لب شکوه ینه خاموش کوروش
منظومی شمع بزم آرزو پروانه لکر مینین
 روز کاد ایلر پریشا قور قرین جمعین
 شربت تلخ جفاده هضم دار اولقین
 بلکه ای ساقی می لطفکده می کفین

ویحی
 بزم اقبالی کنی تاد ایلمو دیرسم فلک
 کشی یا قدیمی صیباغ اوستنه پروانه کرک
 سفره مجلس اغیاره ننددر وادصق
 یوغینک آره ده ای شاهجهت ناغ ونگه
 بو یولیه وضع ایله آزرده هجو ایله
 هلم بند سکا ای شوخ به پینه دیکه
 عاشقی تربیت عشق توانا ایله
 دغیر الوده شه دل بی سیمه سکک
 شاه غم ملکه دل ویسی به عکر هیکک
 هر طرفدینشور نعره النصرة کک
فزونی
 نه کل سن بلبل رستا سزای و صلتک کیمد
 نه سر و سن هم سایه داد الفتک کیمد
 کیمک دستنه دستک او پلدرن بزم و صلتن
 قدح و شهمه کله آییندن و صحتک کیمد

تتمه
 اغلوس کرسو بتم کبی خوش صحران
 داغایانین یا قلسو کنگر دور اولان
 فرقت آیامی عجب کلدی نیشدی نادری
 تیز ایزر مشرد درده هم وصلنه مغر اولان
شناسی
 اول ایلیه صبحک وصلتی مامول کلدر
 ای دل قویه بجنو نلغی معقول کلدر
 راهکنه طوروب پایکی تقبیل ایدر اغیار
 جانا درونک عاشقه مقبول کلدر
 کلدر کیم خیالک دله نیچو بو ترید
 غم خانه مز اولر تبه مدخول کلدر
 نسخ ایلیه صغفه خطک احکامی حسنی
 محکوک مسند شرع علم معول کلدر
 بلر لکه ایله ایتمه شناسی به تهاهل
 معلوم اول قولک اولدوغی به کلا

تتمه
 ذی القعدة کبی آره ده قلدی ولی جانم
 ذی الحج کلوب عیدینه قربان ایرشدی
 درگاه کرم کاری امید قبله سید لر
 هججاج نیا ز کعبه احسانه ایرشدی
 بر نشسته اوله لطف خدا د بو محله
 موقع نشاط بخش فراوانه ایرشدی
 تر قیبه خدا غنچه اقبال صفاکی
 مدعی بودعا موسم شادانه ایرشدی
نادری
 خاطر کین چشمن سندر کوزم همجو اولان
 اولسو باری کولک دور کوزده دور اولان
 سنک بیداد فر قلم ضرب اولدی قام
 دست اها نکل اوله صاطری معور اولان
 شمی لایقیمی هم جان اولمق مبتلا
 التفتا نکل دما دم کل کبی مسرور اولان

ملحیه
 غم نغمه سرورده مدغم دکلمیدر
 دهرک قام سویدن ماتم دکلمیدر
 شکل غنا عتا وندم دهلمه اشتنا
 لفظ الم ملایم عالم دکلمیدر
 پا زهر زهر یله بیلیم داهم دو ایله
 جزوی اضمین من همی کور هم دکلمیدر
 شیر اوله قلبی زینتمی اولمزا زمانه
 مکروسم ستر انکن رستم دکلمیدر
 مال و منال تمترخ لفتش رنج ورنج
 درهم بقبله صورت درهم دکلمیدر
 طیبی آتیدر همت رهمانه در همانه
 اول جهاله دغه عبادته آرهم دکلمیدر
مدعی
 روزده شتا صوم نوا جان ایرشدی
 شوال امید دله شتا تان ایرشدی

۱۷۰

تقه بزری انجم شما را انتظار و عدو صلا اید
 او صم طلعت بوشبای دل محب کله کرده قالمند
 او خون غمغنه نکه کرد لبند حال مط صنه
 او برد لشنه آهود در لب کورده قالمند
 قتی صیر ته کوردم عالمی اسرار در ولتلم
 بو کیفیت بز انجق خط دلبره قالمند
 در یغا وعد کمون ایتمه ارباب بدو
 ها بیهوده ماهر بویلمشک تروه قالمند
بلیغ هاله آنم ای صه جامه خوا اید بوی
 خافا دشمنی بر حور شراب اید که بوش
 فکر روی آشنیکلمه بنی سرگرم اید
 تا صباچ اولنجه دوندر که کباب اید بوش
 بر خلاف انهام ایددی دشمن بدو خواه عجب
 بادشاهم بند که واقف عتاب اید که بوش

تقه اولم کلام دل بخت سیاه ستمه پان
 راغباً بیدار ایدردی چشم ناری ناله من
ثاقب پایانه ایدردی غم هجره دو کندی
 غم هم دو کندی فرقت جانانه دو کندی
 زها غرق رحمت ایا اولم فامید
 ای دل بچط رحمت رهمان دو کندی
 بی مایه قدر کیه لطفاً فریند
 اما که خود فروشی نادانه دو کندی
 قالمش تمی نقود کرده کف کبار
 صاغه کوکل ضربینه اها دو کندی
ماه ثاقب دو کندی گوی الفت او خوله
 اما زیانه درازی یارانه دو کندی
 نه جام جده نه مرآت اسکندرده قالمند
 کوکل فکر وصال یار سیمبرده قالمند

تقه جوره تمکل ایلده وصل یارده
 خندری میانه منقد همه سر زش بود
راغب سوزن خا غم دل آتش ستیال من
 کوروش ساغر او بز صم شعله جواله من
 شمع جاهت یوق رهنکه در شنترا ایدر
 شعله مهتاب ایلد اولور صراغه لاله من
 آفتاب دست ساقه نجسم اشکم محو ایدر
 پنجه خودنید ایلد اولور ریده لاله من
 جای ایدلونه دلده دلدار که ضیال غم
 اولدنه زینب سمرنگانه چکر بر کاله من
 خط و کل گریه رخصت ایددی لاطمه وده
 ایدی آنم شرمه تابانی کویا هاله من
 نشو جام جمی اکر کورنلر شیر من
 اولدی غالب کهنه سالانه بز منو سال من

تقه چکلش هنجر غم که منزه ناوکلر صاغر
 کیمی بروج ایدر من یا نشانه نیتکه کیم
 کند زلفلمه تا ایدر چه که اولمش آماده
 کیمی بند چکر سن سولیم نهیب و غار کیم
 دل مرغ فزونی صید نه بال و پر آهمن
 کیم که قولنده پرواز که شکاره رغبته کیم
درویش خندک درویش خندک کم اشش بود
 قویه آخی بر دم اکر کم اشش بود
 نوش شراب ناس ایدر کور هم منش بود
 عرض ایلد که بیدریکی کاه هلا لکی
 ماهم فلکده وادی و طرز روشن بود
 اغیاره مونس اولدی او و شنش غن المن
 آهش شکار اولور کون سز کورترش بود
 نشکفته در کوکل دشمنی کلخچنه امید
 سیراب ساز اشک تراول پروردش بود

۱۷۱

دوست او در کم کرد و تنگ جور و فاسد بگوید
 وزن اول قدم آکا صیف و شناسه بگوید
 مرد او در کم رو بود قفا اغیاریکه
 دل نه یعنی هر زمانه دم و شناسه بگوید
 عاشق صادق او در کم راه وصل یارده
 قرب وصلک بعد فصلک ده رضایه بگوید
 دگر معنی ده خراباته او در کم فرقی بود
 مسجد و میکره نک ذوق و صفایه بگوید
 فی الحقیقه غالباً ارباب ترک نفسنه
 دنیاده کر تلخ و شمیرنیک غدا سر بگوید
 قتی یا مردم چشمه که منزه سی تره لری
 قلبی مرد نبعا عکله قتی شمشیر لری
 نقد رامتعه حسنی خط ایته غبار
 ینه افتاده سی بازار ینه اکیر لری

تته
 ماه اهلنگ اوضاعی پیوده کور
 اینک کلید خاطریم دولت تو به
 انسان تبصیر بشور مایه ذلت
 ای ضوا چه مدارا دید بیکه صنعت تو به
 بنی صحرا ده بر آهوکور کور فاشین کما ایندی
 درونم تیر مز کانی محب سیر و رفت آینه
 ضایر سوز دل تابندن آگاه اولدی کی شاهد
 سخن بریزی اوله ترکس فهم آسن روا ایندی
 دم عیبی کلانک زنده عشاقی بید هر بار
 تنی موتای احمیا یکنفده بخشجانیته
 دور در کس سینده طایع محبت خوش ایلی
 آقوب افتاده به عبور و جفا طایع کرا ایندی
 شکایت ایتمه ای دل ضم تیغ مشرعه دوستدا
 سکا غالب نه ایندی بسم او چشم خوفناک آینه

تته
 محب محب که ارازل پرست اولور لرب
 زمانه دلبرینک مشرفی نه مشربدر
 روز بوجرخ مراد او زره بر کون البته
 بو انقلاب جهاه مقتضای کوبد
 در شوب ای اغنه سوز درونک عرض ایلم
 نیاز او مست دلی موم ایدر بر مجربدر
 ایدر بود مدع بنی مستای فاشر
 شراب لعل لبیلد اوسیم غنچبدر
کفه نانی حین افندی دا
 هر حق شناس اولم الفته تو به
 هر سرد طبیعت ایلم کر صیتم تو به
 صاندم فکین صحبت انبای زما فی
 یارب بوکنه کارئی بی لذت تو به
 بدوضع جگر سوز ایدر یور عالمی تنفیر
 یارب نه فنا صنعت ایش نخوت تو به

تته
 بریت عالیجناب نازا لیکن نولوی کما
 هانه اغیاره قشرفار نکاب لبتیکه بو
 نسخه مجموع دلوه بلیغا افرین
 بر خوشتر اینده غزل کیم انتخاب لبتیکه بو
لب
 اولمش فنجبر تبر چشم یاره بسبلی
 دل بروج اچلمز باکم اما یاره بسبلی
 کوکوش حلقه حلقه چشم مست فتنه انکیرک
 کسل کلشن جفا دغمن شوخواره بسبلی
 الفش زک رو بی عشوه لراوش بر کنه
 کشاد ایرمش حاصل عقد خلوره بسبلی
 عدوی نامی لبعا عشاق صادقیان افش
 قوجلمش زور بیلد بو قدر مجال انکاره بسبلی
فانز
 اوکم نظر فکن ماه عمیر مطلبدر
 شراب شو قله جام دلی لبا لبدر

ARKEOLOJİ MÜZELERİ
BİBLİYOTEK

سوره یوسف
کلام کللام مؤمنه سلام زوده در سلام
عسکره ایام نکوز اولیش
عاقله جواب هار خطاطیه هالیه کتاب
مکرمه خدایه نکوز اولیش
سوزله ایله ایشلن امله طعانه نیک
دریا سیک نکوز اولیش
مسافه قوناق طوان وراق کنده اوراق
صقاله طراق نکوز اولیش
تبیسمه یورک فرزند چور کیم یورک
از غول نکوز نکوز اولیش
آلتر اوایل یولجه طیان هفتجه صبان
قوناق چوبان نکوز اولیش
صوره اوراق سیره باق لیکه اوراق
اورده اوراق نکوز اولیش
کجه بیوم سوم نکوز اولیش
بکر بیوم نکوز اولیش
دولکم ایشیمی قوناقه قوشیم لایجه اوجیم
ارمن یونجه نکوز اولیش
بلتیه صابون حکیمه حایله اشیم قایلر
قاعیه طوبله نکوز اولیش
نکوزده زر زده دره دره تراشه بربر
عاشقه دلبره نکوز اولیش
آغازه براده بوغزه فریاده شیرینجه
عاشقه بغداد نکوز اولیش

سوره نوح
دلبره اسم اصلا بقین اوله م
ایضا اولسم صبح قلم م
هر اقراره دخی کرم قلم م
وار نه کور تو یا بلاست یات دیرلر
تجور جو اولسم اتشلق بئیشدم
مؤذن اولسم شماره دوغده م
خطیب اولسم منبرده شاشتم
قیم اولسم وار جامعه یات دیرلر
کوناییم اولسم طومر قلین بقه م
رکبیا اولسم بسولیه بقه م
چمنار اولسم ایچ اوستنه چقم
تلاک اولسم کلما بولله یات دیرلر
صاروان اولسم تیمار بله دوه یه
شاطر اولسم بئفلا دورر او یه
اوجی اولسم جعفر لر او یه
قوش آردند لا شو طوشانی طوت دیرلر
حکیم اولسم جو قدر آنک علامی
یا پند یغم فشته قان قوصا د اجمی
آسرا اولور ایسه آنک علاجمی
ههات قبا دکافی باصا ت دیرلر

سوره ابراهیم
طوبیجا اولسم اظمیم ستر ستر سین
خاننده یه وارم دیرلر کفر سین
جوک چال طوتوسو دیرلر سین
ههات کلیند و تیزه و آرات دیرلر
سررا اولسم وسطه لرم بوزیلر
مشتر نیک باشی خلیک یوزیلر
باشی قنار هم آبدستی بوزیلر
کوز لر مه یات لرا اقدتک دیرلر
بقال اولسم قولنه م تراز
بک فاله صا قسنه کسکرا
کینک یز لکر دخی چورر براز
شوسو بوق نده یی دتیزه ات دیرلر
جراح اولسم صاقله م یاره یه
صاغیلنر قچ و ریزر یاره یه
کرسین آردک سیره آن آره یه
آرامه دیمای برنج بوت دیرلر
اسیرچی اولسم صتام اسمیر
کیجا اولور کیم قصورک
بویله دیرلر صکره بجا مصرک
جولا ق اسکله سنه یات دیرلر

سوره یونس
تیمار اسم عشور فی ویرصد
اودنج اچه اسم نه ویرصد
سفر اولور ایسه یورجه کیرصد
وار برات یا قمارک صا ت دیرلر
عوضا لجمی اولسم بازک یازه م
ارضا د اولسم بالغ بللیمب آازه م
یکجی اولسم صوقا قلده سزه م
یا نغین اولنج خیرایت دیرلر
منار حیا اولسم منارک قاز صلی
دیوار حیا اولسم طاشلر بی دیز صلی
رمال اولسم مال بیلوب ستر صلی
نه طاشور سولما شود یونیک ات دیرلر
کلت اولسم بولره آدم صوبه م
اچم اوله صراف اولسم صینه م
معامله حیا اهد برین بیله م
چونکه برش المز سین وار صا ت دیرلر
ترجمان اولسم بیدم دیلرک
سایف اولسم اوتدوره م ذلرک
قولا غوز اولسم بئشه م یولرک
بوستانچی به تره صوقان صا ت دیرلر

ARKEOLOJİ MÜZELERİ
BİBLİYOTEK

ولید
او جاشه کبروب آتسه بندم
درویش اولوب کنگرده دونم
ضبط آتسه کبروب بیخوب بیسه م
قصاب اولسم وار اتی صات دیرلر
اغایر یا بیسه خدمت اقله ی
تازه اولسم بیله یا اقله ی
چوققدار اولسم اونکجه کقل
وارشوره دن هی بیخی قبان دیرلر
شاشیم قالدیم قفق کاره یا بیسه
بلم فلکلی دوروب چیکنم
مکرنگرده مختله تا بیسه
ایاغنی دنک الوین اینت دیرلر

۹

عزیز
۲

